

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V BARDEJOVE**

**Kuzmányho 18
085 01 Bardejov**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI RÚVZ so sídlom v BARDEJOVE
ZA ROK 2014**

Obsah

- 1. Identifikácia organizácie**
- 2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie**
- 3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie**
- 4. Činnosti / produkty organizácie a ich náklady**
- 5. Rozpočet organizácie**
- 6. Personálne otázky**
- 7. Ciele a prehľad ich plnenia**
- 8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie**
- 9. Hlavné skupiny odberateľov**

1. Identifikácia organizácie

Názov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove

Sídlo

Kuzmányho 18, 085 67 Bardejov

Rezort

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Forma hospodárenia

rozpočtová organizácia

Kontakt

Tel.: 054/4880722, fax: 054/4880730

e- mail: bj.sekretariat@uvzsr.sk

Regionálna hygienička: MVDr. Dana Džupirová

Vedúci zamestnanci:

Vedúca oddelenia hygieny prostredia a práce

Ing. Helena Hrozeková

Vedúca oddelenia hygieny výživy a hygieny detí a mládeže

MVDr. Jana Rákossyová

Vedúca oddelenia epidemiológie a ochrany k zdraviu

– zastupujúca

Mgr. Ivana Balážová

Vedúca osobného úradu

Ing. Ľuboslava Široká

Hlavné činnosti:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove (ďalej len RÚVZ Bardejov) je rozpočtová organizácia zriadená podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskršých predpisov pre územie okresu Bardejov. Úrad je finančným vzťahom napojený za rozpočet Ministerstva zdravotníctva SR.

- Vykonáva štátny zdravotný dozor , úradnú kontrolu potravín, pripravuje podklady pre opatrenia a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva
- Vykonáva štátny zdravotný dozor nad vytváraním a ochranou zdravých životných podmienok a nad ochranou zdravia detí a mládeže
- Uplatňuje hygienické požiadavky pri vymedzení a využívaní ochranných pásiem, pri zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v procese územného plánovania a pri výstavbe vybraných stavieb, sleduje vplyv jednotlivých zložiek životného prostredia (voda, pôda, ovzdušie) na zdravie ľudí
- Sleduje vplyv pracovného prostredia a podmienok práce na zdravie zamestnancov, získané poznatky využíva pre hodnotenie bionegatívnych a biopozitívnych vplyvov faktorov pracovného prostredia na zdravie zamestnancov a na usmerňovanie celospoločenskej a zdravotníckej prevencie ochorení a poškodenia zdravia podmienených prácou
- Riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu
- Napĺňa ciele a priority v oblasti ochrany a upevňovania zdravia, zdravotný stav, jeho zmeny ako aj úroveň zdravotného uvedomenia obyvateľstva monitoruje prieskumami. K znižovaniu výskytu rizikových faktorov neprenosných chorôb prispieva priamou participáciou na bezplatnom poskytovaní služieb v poradenskom centre zdravotnej výchovy a podpory zdravia
- Vykonáva zdravotno- výchovné aktivity úradu
- Zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie
- Vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni
- Plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva
- Vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia
- Zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti, vedie register odborne spôsobilých osôb pre epidemiologicky závažné činnosti

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslaním RÚVZ Bardejov je zabezpečiť výkon štátnej správy, štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Ďalej plniť úlohy, ktoré vyplývajú z koncepčných dokumentov týkajúcich sa verejného zdravia a programov a projektov, ktoré schválila vláda SR a zo záväzkov prijatých na implementáciu politiky európskeho spoločenstva v oblasti zdravia.

RÚVZ Bardejov sa organizačne člení na tieto odborné oddelenia:

a/ oddelenie hygieny prostredia a práce

- referát hygieny životného prostredia a zdravia
- referát preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

b/ oddelenie hygieny výživy a hygieny detí a mládeže

- referát hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov
- referát hygieny detí a mládeže

c/ oddelenie epidemiológie a ochrany k zdraviu

- referát epidemiológie
- referát ochrany k zdraviu

Hygiena životného prostredia sa zaoberá hodnotením vplyvov komplexu vlastností a faktorov životného prostredia a spôsobu života na zdravie ľudí. Prostredníctvom posudkovej činnosti a štátneho zdravotného dozoru uplatňuje hygienické požiadavky pri vymedzovaní a využívaní ochranných pásiem, pri zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou, pri zabezpečení hygienických požiadaviek na umelé kúpaliská, v procese územného plánovania a pri výstavbe vybraných stavieb, pri posudzovaní sociálnych, epidemiologicky závažných, rekreačných, športových a ubytovacích služieb vrátane podmienok bývania. Zabezpečuje plnenie špecializovaných úloh najmä v problematike sledovania vplyvu jednotlivých zložiek životného prostredia na zdravie ľudí a vykonáva konzultačnú a expertíznu činnosť v rámci svojej odbornej pôsobnosti.

Hygiena detí a mládeže sleduje a vyhodnocuje zdravie a vývin detí a mládeže vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam a k spôsobu života. Vychádza z poznatkov o zdravotnom stave, prostredí, životnom štýle a o vekových zvláštnostiach jednotlivých etáp

vývinu mladej generácie, podmienených morfológickými, fyziológickými a psychologickými osobitosťami detského a dospelujúceho organizmu. Stanovuje preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení a iných porúch zdravia detí a mládeže, ako aj opatrenia zamerané na ovplyvnenie zdravia a životného štýlu mladej generácie.

Referát epidemiológie vykonáva prevenciu a ochranu zdravia ľudí vykonávaním preventívnych opatrení formou prednáškovej a poradenskej činnosti o oblasti infekčných ochorení, hygienicko-epidemiologického režimu a očkovania a priamo výkonom protiepidemických opatrení už v ohnisku nákazy infekčných ochorení s cieľom zabrániť jej ďalšiemu šíreniu. V súčasnosti sa poslanie referátu zameriava hlavne na populáciu mladých mamičiek na zvýšenie vedomosti o význame povinného očkovania v súvislosti s odmietaním očkovania a možným rizikom návratu ochorení preventabilných očkovaním.

Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia sa usiluje o udržanie telesnej, duševnej a sociálnej pohody zamestnancov všetkých povolání, o prevenciu zmien zdravia zamestnancov vyvolávanú pracovnými podmienkami, o ochranu zamestnancov v zamestnaní pred rizikami spôsobenými faktormi škodlivými pre zdravie, o umiestnenie zamestnancov do pracovného prostredia prispôbeného fyziologickým a psychickým schopnostiam ľudí a o ich udržanie v tomto prostredí. Znamená to prispôsobenie práce človeku.

Činnosť je zameraná na znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce), znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí, znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu, znižovanie výskytu chorôb z povolania, znižovanie psychickej pracovnej záťaže, kontrolovať úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách, na vykonávanie posudkovej činnosti a na výkon štátneho zdravotného dozoru.

Ochrana k zdraviu zabezpečuje úlohy na úseku prevencie ochorení a iných porúch zdravia. Zúčastňuje sa na príprave a realizácii celospoločenských a regionálnych programov podpory, ochrany a rozvoja verejného zdravia zameraných na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevenciou rizikových faktorov. Činnosť je prioritne zameraná na ovplyvňovanie determinantov zdravia, znižovanie rizikových faktorov vyskytujúcich sa u obyvateľstva a na zvyšovanie zainteresovanosti jednotlivých zložiek spoločnosti. Vykonáva výchovu spoločnosti ku zdraviu najmä prednáškovou a poradenskou činnosťou. Hlavným cieľom zdravotnej výchovy je rozvíjať,

upevňovať a podporovať poznatky, správanie a zmeny životného štýlu zlepšujúce zdravie a motivovať obyvateľstvo k aktívnej účasti na starostlivosti o svoje zdravie.

Strednodobý výhľad organizácie

RÚVZ Bardejov bude aj naďalej vykonávať svoju činnosť zameranú na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia v súlade s platnou legislatívou, platnými koncepciami príslušných odborov, uzneseniami vlády SR a na základe metodických usmernení MZ SR a ÚVZ SR.

Hlavné priority v nadväznosti na aktuálne uznesenia vlády SR, strategický rámec v zdravotníctve pre roky 2013 - 2030 a Programové vyhlásenie vlády SR :

1. Efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia
2. Posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii
3. Posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Uvedené priority budú napĺňané prostredníctvom výkonu štátneho zdravotného dozoru a riešenia úloh v rámci plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2015 a na ďalšie roky.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

„Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370“

4. Činnosti /produkty organizácie a ich náklady v členení

RÚVZ Bardejov sleduje náklady na nákladové strediska – (referáty) celkom na činnosti organizácie.

Náklady sú sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu a sú súhrnom všetkých nákladov príslušnej položky alebo podpoložky.

Štruktúra bežných výdavkov zohľadňuje priame výdavky na jednotlivé druhy činnosti podľa požiadaviek jednotlivých organizačných zložiek úradu a nepriame výdavky podľa počtu zamestnancov vykonávajúcich jednotlivé odborné činnosti alebo percentuálne podľa objemu zrealizovaných priamych výdavkov.

Činnosť	Percentuálny podiel na celoročnom pracovnom čase zamestnancov	Celkové náklady na činnosť v €
Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov	30 %	100 748,02
Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia	3%	10 074,81
Výkon práce v ohniskách nákaz	8%	26 866,14
Monitoring	22%	73 881,48
Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti	1%	3 358,67
Posudková činnosť	10%	33 582,67
Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR	13 %	43 657,47
Ostatné úlohy	13 %	43 657,47
Spolu:	100 %	335 826,73

a. Výkon ŠZD : V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 1144 kontrol.

V súvislosti so zistenými nedostatkami bolo vydaných 25 pokynov, za priestupky bolo uložených 83 blokových pokút a uložených 6 opatrení na mieste, za správne delikty bolo uložených 22 pokút a 6 pokút bolo uložených ako náhrada nákladov.

b. Výkon úradnej kontroly: V rámci výkonu úradnej kontroly potravín bolo vykonaných 185 kontrol.

Bolo uložených 24 blokových pokút, 3 úhrady nákladov a 3 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v ZSS.

c. Výkon práce v ohniskách nákaz: V rámci epidemiologického šetrenia infekčných prenosných ochorení s cieľom zamedziť ďalšie šírenie ochorenia sa uskutočnilo 415 výjazdov do ohnisk nákaz. Bolo vydaných 28 zvýšených zdravotných dozorov pracovníkom vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť (potravinári) a 329 lekárskeho dohľadu (kontakty VHA, HBsAg, VHC).

d. Monitoring: 1203 vzoriek (pitné vody - 210, bazénové vody -106, odpadové vody- 6, potraviny vrátane pokrmov - 193, materiály prichádzajúce do styku s potravinami - 1, kozmetické výrobky - 10, stery - 602, sterilizačná technika - 19, sterilný materiál - 33, piesok - 19, obilie - 4) .

e. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti: 113 (na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo - 3, na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov - 110) .

f. Posudková činnosť: 510 (436 rozhodnutí a 74 záväzných stanovísk).

g. Národné referenčné centrá: RÚVZ Bardejov nemá zriadené národné referenčné centrá.

h. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR: RÚVZ Bardejov sa podieľal na plnení nasledovných programov a projektov :

2.1 Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce:

2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí

2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém

2.1.4 Znižovanie výskytu chorôb z povolania z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia

2.2 Intervencie na podporu zdravia

2.5 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

3.1 Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie

3.2 Monitoring jodidácie kuchynskej soli

3.8 Bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľa

4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku

- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského veku
- 4.4 Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodiny TV
- 6.1 Národný imunizačný program SR (NIP SR)
- 6.2 Surveillance infekčných chorôb
- 6.3 Informačný systém prenosných ochorení
- 6.4 Nozokomiálne nákazy
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 6.7 Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV - Prevencia HIV/AIDS
- 6.8 Poradne očkovania
- 6.9 Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniam
- 9.1 Národný program podpory zdravia
- 9.2 Národný program prevencie nadváhy a obezity
- 9.3 Národný akčný plán na kontrolu tabaku na roky 2012-2014
- 9.4 Národný program podpory zdravia znevýhodnených komunití na roky 2009-2015
- 9.5 Národný akčný plán pre problémy s alkoholom
- 9.6 Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu ochrany a podpory zdravia starších ľudí
- 9.7 Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu starostlivosti o deti a dorast
  - 9.7.2 Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku- stomatohygiena
- 9.8 CINDY program SR
- 9.10 TOHES (Tobacco and Health Educational Survey).

i. Ostatné úlohy: Konzultačná činnosť (1031), vydávanie iných stanovísk (728), kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov (1148), sledovanie spotreby vybraných aditívnych látok v potravinách (41 dotazníkov), poradenská a konzultačná činnosť v oblasti podpory a ochrany zdravia, v poradni zdravia bolo poskytnuté odborné poradenstvo 469 klientom, prednášková činnosť atď.

j. Laboratórne činnosti: RÚVZ Bardejov nemá zriadené laboratória.

5. Rozpočet organizácie

5.1 Rozpis limitov záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2014

Schválený rozpočet na rok 2014 bol na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR zo dňa 13.1.2014 a gremiálnej porady ministerky zdravotníctva zo dňa 30.1.2014 upravený na položke 630 tovary a služby. Po úpravách rozpočtu bol rozpočet RÚVZ Bardejov vo výške 331 079,00 €, ktorý bol rozpísaný na položky a podpoložky v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie v plnom programovom rozpočtovaní podľa programov, podprogramov a prvkov v systéme Štátnej pokladnice. Ministerstvom zdravotníctva SR bol určený jeden program a to 079 Prevencia a ochrana zdravia.

	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2014	% plnenia
Príjmy	4 500,00	10 000,00	12 626,86	126,27
Bežné výdavky spolu	274 392,00	335 827,20	335 826,73	99,99
z toho 610 - mzdy	147 086,00	198 648,00	198 648,00	100
620 – odvody	51 406,00	72 141,20	72 141,20	100
630- tovary a služby	73 900,00	60 344,30	60 343,83	99,99
640- bežné transfery	2 000,00	4 693,70	4 693,70	100
700- kapitálové výdavky	0	0	0	0

5.2 Rozpočtové opatrenia

V hodnotenom období Ministerstvo zdravotníctva SR vykonalo 7 rozpočtových opatrení v oblasti bežných výdavkov a 3 rozpočtové opatrenia v oblasti príjmov.

- 1) Listom MZ SR č. Z04880-2014-OVVHR zo dňa 30.1.2014 na základe rozhodnutia gremiálnej porady ministerky zdravotníctva SR zo dňa 13.1.2014
- 2) Listom MZ SR č.Z12391-2014-OVVHR zo dňa 11.3.2014 boli vykonané úpravy – zníženie rozpočtu bežných výdavkov o 454,00 €. Uvedené finančné prostriedky boli použité na údržbu a servis informačných systémov pre ÚVZ SR a RÚVZ SR.

- 3) Listom MZ SR č. Z24849-2014-OVVHR zo dňa 27.5.2014- zníženie rozpočtu bežných výdavkov v celkovej sume 195,00 €.
- 4) Listom MZ SR č. Z26275-2014-OVVHR zo dňa 4.6.2014 bol upravený rozpočet bežných výdavkov – navýšený o 5 700, 00 € a to na úpravu tarifných platov a odvodov do poisťných fondov v súlade s uzatvorenými KZ vyššieho stupňa na rok 2014.
- 5) Listom MZ SR č. Z33189-2014-OVVHR zo dňa 21.7.2014 – úprava rozpočtu bežných výdavkov – zníženie o 530,00 € . Finančné prostriedky boli určené na prevádzku a servis informačných systémov za II. štvrťrok 2014 pre ÚVZ SR a RÚVZ SR.
- 6) Listom MZ SR. Č. Z43059-2014-OVVHR zo dňa 3.10.2014 – úprava rozpočtu bežných výdavkov- zníženie o 800,00 €. Finančné prostriedky určené na prevádzku a servis informačných systémov za III.-IV. štvrťrok 2014 pre ÚVZ SR a RÚVZ SR.
- 7) Listom MZ SR č. Z48603-2014-OVVHR zo dňa 10.11.2014 – úprava rozpočtu bežných výdavkov – navýšenie o 27,20 € v súvislosti s vyfinancovaním výdavkov vynaložených na odstraňovanie škôd spôsobených povodňami v I. polroku 2014.

Ďalšie presuny bežných výdavkov boli vykonané na základe súhlasného stanoviska ÚVZ SR

- a) presun bežných výdavkov z položky 630 – tovary a služby vo výške 1 693,70 € na položku 640- bežné transfery na vyplatenie odstupného v roku 2014
- b) presun bežných výdavkov z položky 630 – tovary a služby vo výške 2 715,00 € na položku 620 – odvody do poisťných fondov na dofinancovanie odvodov do poisťných fondov za zamestnávateľa za rok 2014.

Ďalšie rozpočtové opatrenia vykonané v priebehu roka 2014 boli realizované v rámci jednotlivých položiek výdavkov s dodržaním záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu.

5.3 Plnenie príjmov

- 1) Listom MZ SR č. Z04880-2014-OVVHR zo dňa 30.1.2014 nám bol stanovený rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2014, ku ktorým patria aj príjmy. Pre rok 2014 sme mali schválený rozpočet vo výške 4 500,00 €.
- 2) Listom MZ SR č. Z11464-2014-OVVHR zo dňa 6.3.2014 nám bol navýšený rozpočet príjmov o 1 350,00 € t.j. na 5 850,00 € .
- 3) Listom MZ SR č. Z30331-2014-OVVHR zo dňa 2.7.2014 nám bol navýšený rozpočet príjmov o 25 239,00 € t. na 31 089,00 €
- 4) Listom MZ SR č. Z55985/4/2014-OVVHR zo dňa 31.12.2014 nám bol znížený rozpočet príjmov na 10 000, €.

K 31.12.2014 sme dosiahli príjmy vo výške 12 626,86 € , čo je prekročenie ročného limitu príjmov o 2 626,86 € t.j. plnenie na 126,27 %. V rámci dosiahnutých príjmov tvoria: 3 927,30 € príjmy za poskytované špecializované odborné služby , 6 630,00 € za porušenie predpisov t.j. výnosy v blokovom konaní a sankcie, 2 031,84 € tvoria príjmy z dobropisov za rok 2013 a 37,72 € príjmy z vrátok z depozitu z odvodov za predchádzajúci rok.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2014
Za porušenie predpisov	0	4 086,00	6 630,00
Za predaj výrobkov a služieb	4 500	3 882,00	3 927,30
Z dobropisov	0	2 032,00	2 031,84
Vrátky	0	0	37,72
Spolu	4 500	10 000,00	12 626,86

5.4 Čerpanie výdavkov

Upravený rozpočet bežných výdavkov vo výške 335 827, 20 € bol rozpísaný na položky a podpoložky v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie v plnom programovom rozpočtovaní podľa programov , podprogramov a prvkov. MZ SR bol určený jeden program a to 079 Prevencia a ochrana zdravia.

Za sledované obdobie boli výdavky celkom čerpané vo výške 335 826,73 € z toho na tovary a služby použité finančné prostriedky vo výške 60 343,83 € , čo predstavuje 17,97 % z upraveného rozpočtu na rok 2014. V porovnaní s rokom 2013 boli výdavky na tovary a služby nižšie o 5 150,38 €, čo predstavuje zníženie o 7,86 %. Výdavky z kategórie tovary a služby boli čerpané na zabezpečenie základných prevádzkových činnosti a to na úhradu výdavkov za plyn, elektrickú energiu, vodné stočné vo výške 14 444,39 €. V porovnaní s rokom 2013 je pokles v čerpaní o 4 664,83 €. Na poštové a telekomunikačné služby boli výdavky čerpané vo výške 4 524,87 € a na komunikačnú infraštruktúru vo výške 1 094,40 €. Spolu za položku 632- energie boli výdavky čerpané vo výške 20 063,66 €, čo predstavuje 33,25 % z položky tovary a služby. V porovnaní s rokom 2013 je zníženie v čerpaní výdavkov o 4 215,92 , čo je o 3,82 %. Čo sa týka materiálneho zabezpečenia ako aj nákupov prevádzkových strojov a zariadení sa v priebehu roka doplnili zásoby kancelárskych potrieb, čistiacich potrieb, papiera, tonerov, diagnostických prúžkov podľa požiadaviek oddelení. V rámci položky 633 – materiál boli výdavky čerpané vo výške 4 011,67 €, čo predstavuje čerpanie 6,65 % z položky 630 tovary a služby. V porovnaní s rokom 2013 došlo k zvýšeniu výdavkov a to 144,10 €. Na položke 634 -dopravné boli výdavky čerpané vo výške 7 289,30 € , čo predstavuje 12,08 % z položky tovary a služby. Boli to hlavné výdavky na

úhradu PHM, servis a údržba osobných motorových vozidiel a zákonné a havarijné poistenie služobných vozidiel. V rámci položky 635 – rutinná a štandardná údržba boli výdavky čerpané vo výške 1 798,76 € , čo predstavuje 2,98 % z položky na tovary a služby. V prevažnej miere výdavky zo štátneho rozpočtu boli čerpané na údržbu softvéru a to na aktualizáciu nových programových verzií. Na položke 637 – služby boli výdavky čerpané vo výške 25 603,97 € , čo predstavuje 42,43 % z položky tovary a služby. Najvyššiu čiastku tvoria výdavky na stravovanie t.j. 10 384,15 €, odmeny na dohodu vo výške 5 940,00 € a prídely do sociálneho fondu 2 855,96 €. Ďalšie výdavky za všeobecné služby a špeciálne služby vo výške 3 666,55 € spolu zhŕňajú výdavky na základe zmlúv a to monitorovanie EZS, občasná obsluha plynovej kotolne, aktualizácia predpisov BOZP a PO počas roka 2014. K 31.12.2014 vo výške 0,47 € neboli vyčerpané finančné prostriedky štátneho rozpočtu a to na položke 630 tovary a služby.

Bežné transfery

V schválenom rozpočte v rámci položky 640 bežné transfery bol pridelený limit vo výške 2 000 € na nemocenské dávky a odchodné. Na základe súhlasného stanoviska ÚVZ SR boli k 31.12.2014 presunuté z položky 630- tovary a služby výdavky v čiastke 1 693,70 € na vyplatenie odstupného. Na základe žiadosti RÚVZ Bardejov zo dňa 08.12.2014 pod číslom BJ/2014/6444 nám boli priznané finančné prostriedky vo výške 1 000,00 € na dofinancovanie odstupného v roku 2014. Po uvedenej úprave zo strany MZ SR na vyplatenie odstupného boli použité finančné prostriedky vo výške 4 122,50 €. Na vyplatenie nemocenského k 31.12.2014 boli čerpané finančné prostriedky vo výške 571,20 €. K 31.12.2014 na položke 640-bežný transfer boli čerpané výdavky vo výške 4 693,70 €.

Bežný transfer- 640	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2014
642012 – na odstupné		4 122,50	4 122,50
642013 – na odchodné	1500,00	0,00	0,00
642015 – na nemocenské dávky	500,00	571,20	571,20
Spolu:	2 000,00	4 693,70	4 693,70

Kapitálové výdavky

Na rok 2014 sme nemali pridelené žiadne kapitálové výdavky.

Analýza čerpania bežných výdavkov podľa programu a položiek

Program 0790203 Prevencia a ochrana zdravia

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2014	Skutočnosť k 31.12.2014
610 Mzdy a platy	147 086,00	198 648,00	198 648,00
620 Poistné do fondov	51 406,00	72 141,20	72 141,20
631 Cestovné	2 530,00	1 500,87	1 500,87
632 Energie, voda a komunikácie	25 445,00	20 064,13	20 063,66
633 Materiál	7 690,00	4 011,67	4 011,67
634 Dopravné	10 950,00	7 289,30	7 289,30
635 Rut. a št. údržba	3 212,00	1 798,76	1 798,76
636 Nájomné	50,00	75,60	75,60
637 Služby	24 023,00	25 603,97	25 603,97
630 Tovary a služby	73 900,00	60 343,83	60 343,83
642 Bežné transfery	2 000,00	4 693,70	4 693,70
600 Bežné výdavky spolu	274 392,00	335 827,20	335 826,73

5.5 Prehľad o mimorozpočtových účtoch

V informačnom systéme Štátnej pokladnici sú vedené dva bežné účty – účet sociálneho fondu a depozitný účet.

Stav bežného účtu – sociálny fond k 31.12.2014	425,95
Stav depozitného účtu k 31.12.2014	31 647,69

V súlade s Kolektívnou zmluvou RÚVZ Bardejov na rok 2014 článok 43 a zákona NR SR č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov zamestnávateľ tvoril fond vo výške 1,5 % zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom v štátnej službe a verejnom záujme na výplatu za kalendárny rok. Podľa vypracovaných Zásad tvorby a použitia sociálneho fondu v roku 2014 sa sociálny fond použije na :

- a) príspevok na stravovanie v sume 2 680,65 €
- b) príspevok na ďalšiu realizáciu podnikovej sociálnej politiky – peňažná odmena k životnému výročiu zamestnanca 50.rokov veku v sume 300,00 €

K 31.12.2014 bola tvorba sociálneho fondu vo výške 2 855,96 €. Zostatok z roku 2013 bol vo výške 680,65 €. Za hodnotené obdobie bol sociálny fond použitý na stravovanie vo výške 2 810,66 € a odmena pri 50. rokoch veku vo výške 300,00 €. Sociálny fond bol čerpaný vo výške 3 110,66 €. K 31.12.2014 je zostatok sociálneho fondu vo výške 425,95 €.

5.5 Stav a vývoj pohľadávok

K 31.12. 2014 evidujeme pohľadávky vo výške 2 743,31 € z toho pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 2 743,31 €. Z uvedeného v sume 164,37 € sú pohľadávky za poskytnuté expertízne služby na základe objednávky a v sume 2 578,94 € sú pohľadávky za pokuty na základe rozhodnutia o uložení pokuty a trovy konania. RÚVZ Bardejov sa stará o pohľadávky štátu, sú riadne upomínané, v prípade neuhradenia je pohľadávka štátu postúpená na exekučne konanie. Na webovej stránke RÚVZ Bardejov je zverejňovaný zoznam dlžníkov ak od splatnosti pohľadávky štátu uplynul viac ako mesiac. K 31.12.2014 sú evidované pohľadávky za jednotlivé roky nasledovne:

- rok 2014 v sume	856,20 €
- rok 2012 v sume	76,00 €
- rok 2010 v sume	700,00 €
- rok 2007-2009 v sume	992,94 €
- rok 1998 v sume	118,17 €

Pohľadávka v sume 118,17 € je prihlásená do konkurzu. Na pohľadávky za rok 2008, 2009, 2010 je vydaný exekučný príkaz, resp. je vydaný návrh na začatie exekúcie. V roku 2014 bolo na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu RÚVZ Bardejov rozhodnuté o trvalom upustení od vymáhania u dvoch pohľadávok štátu v sume 330,97 €. Odpísané pohľadávky sú vedené na podsúvahovom účte RÚVZ Bardejov. Ide o pohľadávky štátu, u ktorých ďalšie vymáhanie by bolo neehospodárne, nakoľko u pohľadávky v sume 165,00 € bolo na základe uznesenia

súdu rozhodnuté zastaviť exekúciu pre nedostatok majetku u povinného a pohľadávka v sume 165,97 € bola z dôvodu zrušenia konkurzného konania ďalej nevyožiteľná.

5.6 Stav majetku

K 31.12.2014 RÚVZ Bardejov eviduje majetok:

Dlhodobý hmotný majetok	Stav k 31.12.2014
Pozemky	13 363,87
Stavby	410 759,61
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	26 830,85
Dopravné prostriedky	37 242,86
Spolu:	488 197,19

5.7 Verejné obstarávanie

RÚVZ Bardejov v súlade so zákonom NR SR č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypracoval smernicu o verejnom obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb, ktorej účelom je konkretizovať na podmienky RÚVZ Bardejov niektoré ustanovenia zákona a stanoviť spôsob realizácie metód a postupov verejného obstarávania, ktoré sa používajú pri uzatváraní zmlúv. Vzhľadom na činnosti, ktoré RÚVZ Bardejov v roku 2014 zabezpečoval a výšku pridelených finančných prostriedkov na prevádzku RÚVZ, pri zabezpečovaní nákupov tovarov a služieb v prechodnom období postupoval podľa § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní. V dodatku č. 1 k internej smernici BJ/2013/5 zo dňa 28.6.2013 bol stanovený finančný limit t.j. 1 000,00 € bez DPH. Pre zadávanie zákaziek s predpokladanou hodnotou od 1 000 € bez DPH až do výšky 20 000 € bez DPH na dodanie tovarov alebo poskytnutie služieb a stavených prác od 1 000 € bez DPH až do výšky 30 000 € bez DPH sa bude robiť prieskum trhu. V roku 2014 bol vykonaný 1 prieskum trhu na zabezpečenie služieb stravovania zamestnancov RÚVZ so sídlom v Bardejove formou stravných poukážok. RÚVZ Bardejov postupoval v súlade s Príkazom ministerky zdravotníctva SR č. 1/2013 zo dňa 25.7.2013 a požiadal MZ SR dňa 16.6.2014 pod číslom BJ/2014/3406 o súhlas k realizácii verejného obstarávania. Následne po obdržaní súhlasu od MZ SR oslovil na základe výzvy 4 uchádzačov o vypracovanie ponuky. Na základe preložených ponúk bol vypracovaný záznam a výber zmluvného partnera na zabezpečenie zákazky.

P.č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	Postupom podľa § 9 ods. 9 zákona	Poskytnutie služby	Zabezpečenie stravovania formou stravných poukázok pre zamestnancov RÚVZ Bardejov

6. Personálne otázky

V oblasti mzdovej politiky boli zo strany MZ SR v priebehu roka 2014 vykonané tieto rozpočtové opatrenia:

1) Listom MZ SR č. Z05699-2014-OÚ zo dňa 31.1.2014 sme obdržali rozpis záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy na rok 2014 vo výške 194 409,00 €. Zároveň sme obdržali rozpis zamestnancov na rok 2014 v počte 26 zamestnancov.

2) Listom č. MZ SR Z24050-2014-OÚ zo dňa 4.6.2014 bol upravený navýšený limit mzdových výdavkov o 4 224 ,00 € na zabezpečenie finančných prostriedkov súvisiacich so zvýšením platových taríf štátnych zamestnancov a s úpravou stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme

3) Listom MZ SR č. Z48838-2014-OÚ zo dňa 12.11.2014 navýšenie mzdových výdavkov o 15,00 € na zabezpečenie úhrady výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových záchranných prác.

K 31.12.2014 boli mzdové výdavky čerpané vo výške 198 648,00 €, z toho v štátnej službe vo výške 167 590,00 € a vo verejnom záujme vo výške 31 058,00 € . Za rok 2014 sme dosiahli priemerný mesačný plat vo výške 742, 00 €, čo je v porovnaní s rokom 2013 zvýšenie o 40 €.

V roku 2014 bolo uzatvorených 8 dohôd o pracovnej činnosti na upratovacie práce , 2 dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na manuálne práce pri úprave okolia budovy RÚVZ Bardejov a 4 dohody o brigádnickej práci študentov na aktualizáciu webovej stránky RÚVZ Bardejov.

Z rozpísaného stavu zamestnancov v počte 26 k 31.12.2014 pracovalo v RÚVZ fyzicky 23 zamestnancov , z toho v štátnej službe 19 štátnych zamestnancov a 4 zamestnanci vo verejnom záujme .

Na základe rozhodnutia regionálnej hygieničky a vedúcej služobného úradu č. BJ/2014/375 zo dňa 10.3.2014 bola s účinnosťou od 1.4.2014 vykonaná organizačná zmena, ktorou došlo k zrušeniu 6 organizačných útvarov a k vytvoreniu 3 nových organizačných útvarov.

Organizačnou zmenou sa znížil počet riadiacich zamestnancov. S účinnosťou od 1.4.2014 boli vymenovaní riadiaci pracovníci na zastupovanie vedúcich vzniknutých oddelení do obsadenia na základe úspešne vykonaného výberového konania, najdlhšie do 30.9.2014. RÚVZ Bardejov vyhlásil vnútorné výberové konanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.5.2014 a na základe vnútorného výberového konania boli obsadené dve oddelenia úspešnými uchádzačmi. Na obsadenie funkcie vedúceho oddelenia epidemiológie a ochrany k zdraviu bolo vypísané vonkajšie výberové konanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 30.7.2014. Z dôvodu neúčasti prihlásenej uchádzačky bolo výberové konanie neúspešné. Funkcia vedúceho uvedeného oddelenia je obsadená zamestnankyňou v dočasne štátnej službe na zastupovanie do obsadenia úspešným uchádzačom vo výberovom konaní najdlhšie do 31.3.2015.

6.1 Štruktúra zamestnancov

Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k 31.12.2014 (štátna služba)

Hlavný št .radca	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samost. radca	Radca	Hlavný refer.	Odborný refer.	Samost. refer.	Refer.	Spolu	Poznámka
		1,00	9,00			9,00				19,00	
										0,00	

Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k 31.12.2014 (verejná služba)

Lekári	VŠ	Asistenti			Laboranti			Chemickí laboranti	Zdrav. sestry	Iné ÚSV	Sanitárky	Robotníci	Spolu	Poznámka
		VŠ	DAHE	AHE	VŠ	DMTL	Zdr.lab.							
1,00									1,00			2,00	4,00	
													0,00	

Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k 31.12.2014 (všetci zamestnanci)

Lekári	VŠ	Asistenti			Laboranti			Chemickí laboranti	Zdrav. sestry	Iné ÚSV	Sanitárky	Robotníci	Spolu	Poznámka
		VŠ	DAHE	AHE	VŠ	DMTL	Zdr.lab.							
1,00	10,00	1,00	4,00	3,00					1,00	1,00		2,00	23,00	
													0,00	

Vysvetlivky:

Stĺpec 2 VŠ - všetci zamestnanci s VŠ vzdelaním okrem asistentov a laborantov s VŠ vzdelaním

Stĺpec 7 DMTL - diplomovaní medicínsko-technickí laboranti

6.2 Veková a vzdelanostná štruktúra

Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu sledovaného obdobia

Tabuľka č. 3

	Lekári	VŠ	Asistenti			Laboranti			Chemickí laboranti	Zdrav. sestry	Iné ÚSV	Sanitárky	Robotníci	Spolu
			VŠ	DAHE	AHE	VŠ	DMTL	Zdr.lab.						
do 20 rokov														0,00
20 - 24														0,00
25 - 29		1,00												1,00
30 - 34			1,00											1,00
35 - 39									1,00					1,00
40 - 44		1,00		1,00										2,00
45 - 49												1,00		1,00
50 - 54		5,00		3,00	2,00									10,00
55 - 59	1,00	3,00			1,00					1,00		1,00		7,00
60 - 64														
65 a viac														0,00
SPOLU	1,00	10,00	1,00	4,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	2,00	23,00

Vysvetlivky:

Stĺpec 2 VŠ - všetci zamestnanci s VŠ vzdelaním okrem asistentov a laborantov s VŠ vzdelaním

Stĺpec 7 DMTL - diplomovaní medicínsko-technickí laboranti

Stĺpec 11 - úplné stredné vzdelanie s maturitou (odborné aj všeobecné)

6.3 Vzdelávanie zamestnancov

V rámci sústavného vzdelávania zamestnancov boli uskutočnené a financované semináre a školenia vyplývajúce z potrieb organizácie a na základe plánu vzdelávacích akcií SZÚ Bratislava, iných organizácií zabezpečujúcich vzdelávacie akcie. Formu a obsah prehlbovania kvalifikácie na rok 2014 pre štátnych zamestnancov a zamestnancov vo verejnom záujme navrhli vedúci jednotlivých oddelení.

Zamestnanci RÚVZ Bardejov sa v roku 2014 zúčastnili na 17 vzdelávacích akciách. Všetky vzdelávacie akcie boli organizované inými odbornými inštitúciami.

RÚVZ Bardejov organizoval aj vnútroúradné odborné semináre prostredníctvom osobného úradu RÚVZ Bardejov . V roku 2014 bolo uskutočnených 5 odborných seminárov, na ktorých sa zúčastnilo celkom 56 zamestnancov

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hygiena životného prostredia:

Cieľom hygieny životného prostredia a zdravia je zlepšenie verejného zdravia odborným usmerňovaním vytvárania takých životných a pracovných podmienok, ktoré prispievajú k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia a minimalizovaniu zdravotných rizík faktormi životného prostredia pôsobiacich na zdravie ľudí.

Plnenie cieľa bolo zabezpečené vykonávaním štátneho zdravotného dozoru, v rámci posudkovej činnosti, monitoringom kvality pitnej vody z verejných vodovodov, monitoringom kvality vody z umelých kúpalísk, kontrolou dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov a prednáškovou činnosťou.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 363 kontrol vrátane kontrol v rámci posudkovej činnosti. V súvislosti so zistenými nedostatkami bolo vydaných 6 pokynov, boli uložené 4 blokové pokuty, 3 pokuty za správny delikt a za nevyhovujúce vzorky pitných vôd 3 náhrady nákladov. V rámci monitoringu pitných vôd z verejných vodovodov bolo odobratých 147 vzoriek. Kvalita vody z umelých kúpalísk sa monitorovala z výsledkov laboratórnych rozborov vzoriek vôd odobratých zamestnancami RÚVZ Bardejov na základe objednávok prevádzkovateľov kúpalísk, resp. na základe predložených výsledkov prevádzkovateľmi. Celkovo bolo vyšetrených 124 vzoriek bazénových vôd. V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 62 rozhodnutí a 43 záväzných stanovísk. Kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná v 235 zariadeniach.

Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Cieľom preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečiť znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce.

Ťažiskom práce oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola preventívna aktivita, t.j. príprava podkladov pre posudkovú činnosť. Bolo posúdených 158 návrhov. Najčastejšie boli posudzované návrhy na uvedenie priestorov do prevádzky. Bolo vydaných 5 rozhodnutí na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác. V súvislosti s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb bolo vydaných 6 rozhodnutí. V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 11 záväzných stanovísk.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 697 previerok.

K prešetreniam podozrení na chorobu z povolania boli vydané 4 odborné stanoviska .

V súvislosti so zistenými nedostatkami boli uložené 2 sankcie za správny delikt a vydané 2 pokyny.

Hygiena výživy:

Cieľom hygieny výživy je presadzovanie hlavných smerov zdravej výživy a výživovej politiky v ochrane, podpore a rozvíjaní verejného zdravia, monitorovanie vplyvu výživy na verejné zdravie, priblíženie výživy obyvateľstva fyziologickému optimu, ktoré je možné dosiahnuť v konkrétnych životných a pracovných podmienkach.

Plnenie cieľov sa realizovalo:

- posudkovou činnosťou: bolo vydaných 124 rozhodnutí a 14 záväzných stanovísk
- kontrolnou činnosťou: podľa zák. č. 355/2007 Z. z. bolo vykonaných 401 kontrol, podľa zák. č. 152/1995 Z. z. 94 kontrol a podľa zák. NR SR 377/2004 Z. z. 261 kontrol na dodržiavanie zákazu fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania
- sledovaním zdravotnej bezpečnosti potravín, pokrmov , materialov prichádzajúcich do styku s potravinami a kozmetických výrobkov : celkové bolo odobratých a vyšetrených 496 vzoriek
- poradňou správnej výživy vykonávanej v rámci poradne zdravia
- plnením úloh v rámci programov a projektov ÚVZ v SR:
  1. Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie
  2. Monitoring jodidácie kuchynskej soli
  3. Bezpečnosť kozmetických výrobkov

V rámci úradnej kontroly sa plnila úloha „Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách“.

V súvislosti so zistenými nedostatkami boli uložené sankčné opatrenia:

- podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z.: 5 opatrení na mieste, 3 náhrady nákladov, 17 pokút za správny delikt a 59 blokových pokút
- podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z.: 3 opatrenia na mieste, 24 blokových pokút a uložené 3 úhrady nákladov.

Hygiena detí a mládeže

Cieľom hygieny detí a mládeže je rozvíjať a zlepšovať zdravie mladej generácie a vydávať opatrenia zamerané na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení a

iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky a podporovať správny životný štýl detí a mládeže.

Plnenie cieľov sa realizovalo najmä výkonom štátneho zdravotného dozoru, ktorý bol zameraný na dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z aktuálnej legislatívy na úseku verejného zdravotníctva v zariadeniach pre deti a mládež. Pozornosť sa venovala výchovno-vzdelávacej činnosti vo všetkých typoch škôl, mimoškolskej činnosti, ochrane zdravia mladistvých v pracovnom prostredí pri vykonávaní odborného výcviku a zotavovacím podujatiam pre deti a mládež. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 295 kontrol, 17 kontrol v rámci úradnej kontroly potravín a zároveň bolo v uvedených zariadeniach vykonaných 168 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo odobratých 62 vzoriek (33 sterov z prostredia, 19 vzoriek piesku a 10 vzoriek hotových pokrmov).

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 62 rozhodnutí a 4 záväzné stanoviská.

Na základe zistených nedostatkov bolo vydaných 13 pokynov a uložených 16 blokových pokút.

Zvlášť bola činnosť zameraná na plnenie programov a projektov ÚVZ v SR. V rámci úradnej kontroly potravín sa plnila úloha „Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok v potravinách“. Okrem toho sa v zariadeniach pre deti a mládež vykonávala poradenská a konzultačná činnosť, zdravotno-výchovné a intervenčné aktivity vyplývajúce z plnenia programov a projektov ÚVZ v SR.

Epidemiológia:

Hlavným cieľom je znižovanie chorobnosti a úmrtnosti na prenosné ochorenia, dosahovanie čo najvyššej zaočkovanosti detskej a dospeljej populácie proti vybraným prenosným ochoreniam, znižovanie výskytu nemocničných nákaz, znižovanie výskytu HIV/AIDS a eradikácia nákaz, ktoré sú v eradikačnom procese vo svete (poliomyelitída).

V rámci epidemiologického šetrenia infekčných prenosných ochorení s cieľom zamedziť ďalšie šírenie ochorenia sa uskutočnilo 415 výjazdov do ohnisk nákaz.

Bolo vydaných 28 zvýšených zdravotných dozorov pracovníkom vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť (potravinári) a 329 lekárskeho dohľadov (kontakty VHA, HBsAg, VHC).

Odmietnutie povinného očkovania bolo zaznamenané v 11-tich prípadoch.

V roku 2014 bolo vykonaných 89 previerok v zdravotníckych zariadeniach a boli odobraté nasledovné vzorky: 33 vzoriek sterilného materiálu, 107 sterov z prostredia a skontrolovaná bola účinnosť 15 horúcovzdušných sterilizátorov a autoklávov. V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 21 rozhodnutí a 2 záväzné stanoviska.

Ochrana k zdraviu:

Cieľom ochrany k zdraviu je informovať obyvateľov o podmienkach a súčasných možnostiach ich aktívnej účasti na ochrane zdravia a na ochrannom liečebnom režime, vrátane informácií o súčasnom stave zdravia obyvateľstva a o stave a vplyve životného štýlu a životného prostredia na zdravie. Ozdraviť výživu – zameraním sa na zmenu výživových návykov obyvateľov a zvýšenie vedomostí o vplyve výživy na zdravie, nefarmakologicky ovplyvňovať hypertenziu podporovať nefajčenie, zvyšovať vedomostí o škodlivosti fajčenia a škodlivosti užívania drog, zvýšiť informovanosť o otázkach zdravia u školskej mládeže, zvýšiť vedomosti o možnostiach udržať a rozvíjať vlastné zdravie, zdôrazňovať potrebu zvyšovania pohybovej aktivity. Vychovávať k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu, manželstvu, zdôrazňovať správnu životosprávu v tehotenstve a výžive dojčťa, informovať o prevencii chorôb prenášaných pohlavným stykom vrátane HIV / AIDS.

V základnej poradni bolo poskytnuté odborné poradenstvo 281 klientom, v poradni zdravej výživy 126 klientom, v poradni optimalizácie pohybovej aktivity 25 klientom, v poradni odvykania fajčenia 8 klientom, v poradni protidrogovej a HIV/AIDS 6 klientom a v poradni pre tehotné a dojčiace matky 23 klientom.

Činnosť jednotlivých oddelení RÚVZ Bardejov za rok 2014 je podrobne uvedená v prílohe č. 1.

Prioritné ciele na aktuálne uznesenia vlády SR boli napĺňané v rámci plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2014 a na ďalšie roky, ktorých plnenie je uvedené v samostatnom dokumente.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

RÚVZ Bardejov zabezpečoval vykonávanie činností, ktorých hlavným cieľom bola ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia podľa vypracovaných plánov práce a požiadaviek ÚVZ SR. Na hodnotenie činnosti boli využívané odborné usmernenia ÚVZ SR, právne úpravy v oblasti ochrany verejného zdravia vrátane právnych úprav harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev. Činnosti zabezpečované RÚVZ Bardejov neboli len plánované, ale vznikali aj na základe podnetov, mimoriadnych epidemiologických situácií alebo v súvislosti s výskytom nebezpečných potravinárskych a nepotravinárskych výrobkov na trhu, ktoré mohli predstavovať ohrozenie zdravia. V takýchto prípadoch sa daná činnosť musela vykonať bezprostredne so zabezpečením príslušných opatrení tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia.

V roku 2014 bolo vykonaných 2403 kontrol, vydaných 860 rozhodnutí, 74 záväzných stanovísk, 728 iných stanovísk a odobratých 1203 vzoriek. Opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sa vykonávali v 415 ohniskách.

Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.Z. bolo vydaných 113 osvedčení o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

Podľa § 6 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydaných 25 pokynov na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru.

Za priestupky podľa § 29 zákona č. 372/1990 Zb. bolo uložených 6 blokových pokút v sume 140 eur a podľa § 84 zákona č. 372/1990 Zb. 49 blokových pokút v sume 1323 eur.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydaných 361 opatrení a podľa § 55 zákona č. 355/2007 Z. z. 9 opatrení.

Za priestupky podľa § 56 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 29 pokút v sume 1180 eur, za iný správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 22 pokút v sume 3955 eur.

Podľa § 58 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 6 náhrad nákladov v sume 249,40 eur.

Podľa § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 152/1995 Z. z. boli uložené 3 opatrenia.

Podľa § 20 ods. 4 zákona č. 152/1995 Z. z. boli uložené 3 úhrady nákladov v sume 144 eur.

Za priestupky podľa § 29 zákona č. 152/1995 Z. z. bolo uložených 26 blokových pokút v sume 772 eur.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. RÚVZ Bardejov spolupracuje v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia :

- s ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy
- s obcami a samosprávnymi krajmi
- s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami
- s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti
- so stavovskými organizáciami v zdravotníctve
- so zdravotnými poisťovňami a sociálnou poisťovňou
- s orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ostatnými orgánmi dozoru
- s inými právnickými osobami a fyzickými osobami

Okrem uvedených inštitúcií sú poskytované údaje MZ SR a ÚVZ SR.

**Analýza činnosti jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom
v Bardejove za rok 2014**

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Situácia v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v roku 2014 sa v porovnaní s predošlým rokom výrazne nezmenila. Naďalej ju možno hodnotiť z dvoch hľadísk a to z hľadiska počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov a z hľadiska druhu a vhodnosti využívaných vodných zdrojov pre tieto vodovody.

Situácia z hľadiska počtu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je uspokojivá, keďže z celkového počtu obyvateľov okresu 77 858 je 65 551 obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov, čo predstavuje 84,19 % (v predchádzajúcom roku bolo 84,36 % , pokles o 0,17 %) . Do prevádzky nebol uvedený ani jeden nový verejný vodovod. Na úseku problematiky pitnej vody bolo vydaných 7 záväzných stanovísk ku kolaudácií stavieb (rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov), 1 rozhodnutie k predĺženiu skúšobnej prevádzky úpravne vody na odstraňovanie bóru zo zdrojov pitnej vody pre verejný vodovod Kurima - Dubinné , 1 rozhodnutie k uvedeniu priestorov tejto úpravne vody do prevádzky a 3 stanoviska k projektovým dokumentáciám stavieb pre vodoprávne povolenia.

Z hľadiska druhu a vhodnosti využívaných vodných zdrojov pre verejné vodovody je už situácia horšia a to z dôvodu, že z celkového počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov je približne 60 % zásobovaných pitnou vodou , ktorej zdrojom sú aj povrchové vody (vodovod Bardejov , skupinový vodovod Kobyly - Kľušov - Janovce a skupinový vodovod Hertník - Fričkovce - Osikov - Bartošovce - Raslavice).

Najrizikovejším povrchovým zdrojom pre uvedené vodovody je stále povrchový tok Topľa (pre verejný vodovod Bardejov, ktorý ma miešanú vodu), v povodí ktorého leží 24 obcí. V súvislosti s tým je od r. 2003 na úpravni vody Bardejov nainštalovaný systém skorého varovania. Táto úpravňa vody s kapacitou 105 l/s ide v ostatných rokoch z dôvodu výrazného poklesu spotreby vody len na minimum. V roku 2014 bola denná spotreba vody z verejného vodovodu Bardejov (miešaná voda) 36,05 l/s z toho podzemná voda predstavovala 29,45 l/s a povrchová 6,59 l/s.

Zdrojom vody pre 54 verejných vodovodov z celkového počtu 63 verejných vodovodov je podzemná voda.

Úprava vody sa zabezpečuje u povrchových zdrojov pitnej vody a to v úpravni vody Bardejov, Hertník a Kobyly, koncom roka 2014 bola uvedená do prevádzky úpravňa vody Kurima na odstraňovanie bóru z podzemných zdrojov pitnej vody pre verejný vodovod Kurima - Dubinné. Ostatné zdroje verejných vodovodov sa upravujú len dezinfekciou. V úpravni vody Bardejov a Hertník je klasická úprava povrchovej vody (usadzovanie a filtrácia). Na dezinfekciu upravenej povrchovej vody sa v úpravni vody Bardejov používa plynný chlór a v úpravni vody Hertník a Kobyly chlórnan sodný. Úprava vody v úpravni Kobyly je pomalou filtráciou biologickými filtrami. Úprava vody na odstraňovanie bóru v Úpravni vody Kurima je na princípe reverznej osmózy.

Dezinfekcia podzemných zdrojov vody pre všetky vodovody sa zabezpečuje chlórnanom sodným. K zmene spôsobu dezinfekcie vody nedošlo na žiadnom verejnom vodovode.

V okrese máme 63 verejných vodovodov a 53 zásobovaných oblastí z toho 2 sú veľké zásobované oblasti (ZO Bardejov-Bardejovské Kúpele, ZO Hertník-Fričkovce). V správe VVS, a.s., závod Bardejov je 47 verejných vodovodov, v správe obcí 16 verejných vodovodov.

Z individuálnych vodných zdrojov je zásobovaných pitnou vodou 15,81 % obyvateľov okresu z toho približne 8 % obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov v obciach, kde sú vybudované verejné vodovody. V prípade napojenia všetkých obyvateľov na verejný vodovod v obciach kde sú verejné vodovody, by zásobovanie pitnou vodou z verejných vodovodov mohlo predstavovať okolo 92 % .

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Problémy v zásobovaní pitnou vodou v roku 2014 sme nezaznamenali. Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2014 nám nebolo hlásené. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nebola zistená v žiadnom verejnom vodovode.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

Výnimky udelené na používanie vody, ktorá by nespĺňala hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody v okrese nemáme.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

K hygienicky významným individuálnym vodovodom môžeme zaradiť 32 vodovodov (21 školských zariadení, 4 ubytovacie zariadenia, 1 zdravotnícke zariadenie, vlastný vodovod Bardejovských Kúpeľov, vlastný vodovod firmy Export-Import, Bardejov, vlastný vodovod Družstva podielnikov v Smilne, z ktorého je zásobovaných pitnou vodou aj 77 obyvateľov obce (v obci je aj verejný vodovod) a 3 vlastné skupinkové vodovody v obci Richvald. Kvalitu vody z týchto vodovodov možno hodnotiť na základe výsledkov laboratórnych rozborov, vykonávaných v rámci štátneho zdravotného dozoru, na základe objednávok resp. predložených výsledkov ako vyhovujúcu až na ojedinele prípady, kde bolo zistené prekročenie limitných hodnôt. Verejné studne v okrese neevidujeme.

1.4 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

Epidémie, ktorých faktorom prenosu by bola voda sme nemali a nebol zaznamenaný ani výskyt dusičnanovej methemoglobinémie.

1.5. Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov sa vykonával podľa vypracovaného harmonogramu. Bolo odobratých 147 vzoriek z toho 122 na minimálny rozbor a 25 vzoriek na úplný rozbor. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 16 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 10,88 % (v predchádzajúcom roku 21,82%). Po mikrobiologickej stránke nevyhovovalo 15 vzoriek (10,20 %), po fyzikálno-chemickej stránke 2 vzorky (1,36 %). Nevyhovujúce vzorky boli v ukazovateli voľný chlór (2x), abiosestón (3x), koliformné baktérie (8x), Escherichia coli (2x), Enterokoky (5x), kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C (5x), kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C (6x). Vo väčšine prípadov išlo o jednorazové nízke prekročenie limitných hodnôt. V troch prípadoch bola za mikrobiologicky nevyhovujúce vzorky vôd uložená náhrada nákladov v celkovej sume 110,80 eur. V prípade zistenia nevyhovujúcej kvality vody po mikrobiologickej stránke resp. pri prekročení limitnej hodnoty ukazovateľa voľný chlór boli prevádzkovatelia operatívne telefonicky informovaní na uvedenú skutočnosť, aby mohli ihneď prijať opatrenia na zlepšenie kvality vody. Hlavnými opatreniami bolo vypustenie a vyčistenie vodojemu, prepláchnutie vodovodnej siete a zabezpečenie správnej dezinfekcie vody. Opakovane vyšetrené vzorky vôd boli vyhovujúce.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 6 kontrol verejných vodovodov (Mokroluh, Šiba, Olšavce, Chmeľova, Komárov, Kurov). V súvislosti so zistenými nedostatkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť pitnej vody boli vydané 4 pokyny (3 pokyny s termínom v roku 2014 - Mokroluh, Šiba, Olšavce, tieto boli v stanovenom termíne splnené, 1 pokyn je s termínom splnenia v roku 2015 - Kurov). Jedna kontrola bola zameraná na splnenie už vydaného pokynu v predchádzajúcom roku (Andrejová), pokyn bol splnený. Samostatná kontrola dezinfekcie pitnej vody bola vykonaná v 12 verejných vodovodoch (ani v jednom prípade nebolo zistené jej prechlórovanie). Zúčastnili sme sa 4 kontrol dodržiavania režimu v ochranných pásmach vodárenských zdrojov zvolaných Slovenským vodohospodárskym podnikom Košice (Hrabovec - Kobyly, Pastevník - Hertník, Topľa - Malcov, Topľa - Gaboltov).

V rámci štátneho zdravotného dozoru boli z verejných vodovodov vyšetrené 2 vzorky, ktoré boli vyhovujúce.

1.6 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzková kontrola pitnej vody v spotrebisku bola prevádzkovateľmi verejných vodovodov vykonávaná v súlade s platnou legislatívou v akreditovaných laboratóriách. Výsledky laboratórnych rozborov boli RÚVZ Bardejov predkladané priebežne .

Medzi prevádzkovou kontrolou a monitoringom je mierna odchýlka. V rámci prevádzkovej kontroly bol počet nevyhovujúcich vzoriek nižší.

V prípade zistenia nevyhovujúcich vzoriek či už v rámci prevádzkovej kontroly alebo monitoringu boli zo strany prevádzkovateľov vykonané príslušné opatrenia, po ktorých boli zabezpečené opakované vyšetrenia vzoriek vôd.

2 Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Bardejov nie sú prírodné kúpacie oblasti.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V roku 2014 bolo v prevádzke 6 kúpalísk s 9 bazénmi - krytá plaváreň v Bardejove, školský bazén pri ZŠ Raslavice, rehabilitačný bazén v Kúpeľnom dome v Bardejovských

Kúpeľoch, Wellness SPA, Bardejovské Kúpele, 2 vírivé vane Whirpool v Kúpeľnom dome v Bardejovských Kúpeľoch a bazén v ubytovacom zariadení Slniečny majer, Stebnícka Huta. Bazén krytej plavárne v Bardejove a školský bazén pri ZŠ Raslavice sa napúšťali vodou z verejného vodovodu ostatné bazény z vlastného vodovodu ich prevádzkovateľa.

Kvalita vody na kúpanie sa monitorovala z výsledkov laboratórných rozborov vzoriek vôd, odobratých zamestnancami RÚVZ Bardejov a vyšetrených RÚVZ so sídlom v Prešove na základe objednávok prevádzkovateľov kúpalísk. Z kúpalísk resp. bazénov s celoročnou prevádzkou bolo vyšetrených 91 vzoriek, z ktorých 28 (30,77 %) prekročovalo medzné hodnoty v 35 ukazovateľoch z celkového počtu vyšetrených 1060 ukazovateľov.

Rehabilitačný bazén Bardejovské Kúpele - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote 36 °C 1x, Pseudomonas aeruginosa 1x, chemická spotreba kyslíka manganistanom 1x (vyšetrených 144 ukazovateľov).

Vírivé vane Whirpool, Bardejovské Kúpele - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote 36 °C 4x, Staphylococcus aureus 1x, chemická spotreba kyslíka manganistanom 1x a pH 3x (vyšetrených 239 ukazovateľov).

Wellness SPA Bardejovské Kúpele (relaxačný, kľudový a detský bazén) - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote 36 °C 12x, Staphylococcus aureus 1x, pH 1x (vyšetrených 492 ukazovateľov).

Krytá plaváreň Bardejov - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote 36 °C 1x, Staphylococcus aureus 1x, chemická spotreba kyslíka manganistanom 1x, viazaný chlór 1x (vyšetrených 106 ukazovateľov).

ZŠ Raslavice - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote 36 °C 1x, chemická spotreba kyslíka manganistanom 2x (vyšetrených 52 ukazovateľov).

Slniečny majer, Stebnícka Huta - vyšetrené vzorky nevyhovovali v ukazovateli chemická spotreba kyslíka manganistanom 2x (vyšetrených 27 ukazovateľov).

Prevádzkovatelia po zistení výsledkov laboratórných rozborov okamžite riešili zjednanie nápravy a zabezpečili opakované odbery vzoriek vôd. V jednom prípade bolo uložené opatrenie na mieste na zákaz používania vody na kúpanie (rehabilitačný bazén, Bardejovské Kúpele). V súvislosti s prekročenými medznými hodnotami boli prevádzkovatelia upozorňovaní na dôsledné pridávanie riediacej vody a správnu dezinfekciu vody. Dezinfekcia vody v bazénoch sa zabezpečovala prípravkami na báze chlóru, vo Wellness SPA Bardejovské Kúpele aj ozónom.

K sankčným opatreniam sa nepristúpilo z dôvodu, že nevyhovujúce vzorky boli zistené v rámci sledovania kvality vôd ich prevádzkovateľmi (na základe objednávok) a zároveň z ich strany sa okamžité riešilo zjednanie nápravy. Nízky počet vyšetrených vzoriek vôd z bazénu ZŠ Raslavice a v penzióne Slniečny majer v Stebníckej Hute je v súvislosti s prerušením ich prevádzky z dôvodu úsporných opatrení.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 11 kontrol vrátane cielených kontrol. Na odstránenie zistených nedostatkov bol v jednom prípade (krytá plaváreň, Bardejov) vydaný pokyn, ktorý bol v stanovenom termíne splnený (nevyhovujúci hygienicky štandard stien v šatniach a sprchách). Boli vydané 2 rozhodnutia k zmene prevádzkového poriadku umelých kúpalísk (ZŠ Raslavice, penzión Slniečny majer, Stebnicka Huta).

Dôsledky nevyhovujúcej kvality bazénovej vody na zdravie sme nezaznamenali.

2.2.2. Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Počas kúpacej sezóny 2014 boli v prevádzke 3 umelé kúpaliska (Bardejov - 3 bazény, 3 odberové miesta, Bardejovské Kúpele - 2 bazény, 2 odberové miesta, Nižná Polianka - 1 bazén, 2 odberové miesta), ku ktorým boli vydané kladné rozhodnutia RÚVZ Bardejov na ich prevádzkovanie.

Bazény kúpalísk v Bardejove a v Bardejovských Kúpeľoch sú s recirkuláciou vody a boli napúšťané vodou z verejného vodovodu Bardejov a z vlastného vodovodu BARDEJOVSKÝCH KÚPEĽOV a.s. Bazén kúpaliska v Nižnej Polianke je prietochným bazénom bez recirkulácie vody so stálym prítokom prepadovej vody z vodojemu verejného vodovodu Mikulášová a so stálym odtokom vody z bazénu (ide o hybrid medzi umelým a prírodným kúpaliskom).

Z kúpalísk bolo celkovo odobratých 33 vzoriek a vyšetrených 333 ukazovateľov vrátane vzoriek odobratých pred ich uvedením do prevádzky. Všetky vzorky vôd v rámci prevádzkovej kontroly boli odobraté zamestnancami RÚVZ Bardejov na základe objednávok prevádzkovateľov kúpalísk a boli vyšetrené v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Prešove. V rámci štátneho zdravotného dozoru boli odobraté vzorky vôd na stanovenie obsahu celkového organického uhlíka z kúpaliska v Bardejove a v Bardejovských Kúpeľoch (laboratórne analýzy boli vykonané RÚVZ so sídlom v Poprade).

Vyšetrené vzorky vôd nevyhovovali v 10 ukazovateľoch - 4 x kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C (1 x Bardejov, 3 x Nižná Polianka), 5 x producenty (Nižná Polianka) a 1 x celkový organický uhlík (Bardejov). V súvislosti s prekročením medznej hodnoty kultivovateľných mikroorganizmov pri 36 °C na kúpalisku v Bardejove bola

vykonaná opakovaná analýza, ktorou nebolo zistené prekročenie medznej hodnoty a v súvislosti s prekročením medznej hodnoty ukazovateľa celkový organický uhlík bola nariadená výmena vody celého obsahu bazénu. Prekročenie medzných hodnôt na kúpalisku v Nižnej Polianke vzhľadom na jeho charakter nebolo v takom rozsahu, aby z hľadiska ochrany zdravia bolo potrebné pristúpiť k uloženiu opatrení.

Kontrolami v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru včítane cielenej kontroly (10) neboli zistené žiadne závažnejšie nedostatky.

Vybavenie kúpalísk bolo na primeranej úrovni. K hromadnému výskytu ochorenia návštevníkov v súvislosti s pobytom alebo kúpaním v areáloch kúpalísk nedošlo.

3. Kvalita ovzdušia

4.

4.1. Zhodnotenie stavu kvality voľného ovzdušia

Vzhľadom na málo rozvinutý priemysel v našom okrese môžeme hodnotiť stav kvality voľného ovzdušia aj naďalej za uspokojivý. V okrese nemáme lokality, ktoré by boli zaradené medzi oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia podľa zákona č. 478/2006 Z.z.

3.2. Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Nesledovalo sa.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Hlavným zdrojom hluku v životnom prostredí nášho okresu je naďalej cestná doprava. Meranie hluku z dopravy sa v rámci štátneho zdravotného dozoru nevykonávalo. Zdravotne významné stacionárne zdroje hluku v životnom prostredí neevidujeme.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenie na zníženie hlučnosti z dopravy v meste Bardejov sa navrhuje juhozápadným obchvatom mesta Bardejov. S realizáciou tejto stavby by sa malo podľa posledných informácií začať v roku 2015. Iné opatrenia na zníženie hlučnosti z dopravy neboli prijaté.

Podnet na zabezpečenie merania hluku počas organizovania verejného kultúrneho podujatia v zariadení Cactus Grill – Restaurant na Štefánikovej ul. 61 v Bardejove a podnet

na rušenie nočného klľudu prevádzkou Chianti wine & coffe bar so sídlom na ulici Veterná 10, Bardejov z koncertov (verejné kultúrne podujatia) hlavne počas víkendov bol postúpený mestu Bardejov, ktoré má problematiku organizovania verejných kultúrnych podujatí v takýchto zariadeniach ošetrovú vo VZN mesta Bardejov.

Lesoochranárske zoskupenie VLK, Tulčík 31, podalo podnet ÚVZ SR vo veci prešetrenia možného ohrozovania verejného zdravia zvýšenou hlučnosťou a prašnosťou pri prevádzke BIOENERGY Bardejov, s.r.o., Štefánikova ul. 3842, 085 01 Bardejov, ktorý bol postúpený RÚVZ Bardejov k priamemu vybaveniu.

RÚVZ Bardejov zaslal Lesoochranárskemu zoskupeniu VLK stanovisko na základe údajov, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia k uvedeniu priestorov daného zariadenia do prevádzky a údajov poskytnutých Okresným úradom Bardejov, odborom starostlivosti o životné prostredie - orgánom na ochranu ovzdušia. Kópia stanoviska bola zaslaná ÚVZ SR, odboru kontroly, dozoru a sťažností.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

▪ Zariadenia cestovného ruchu

V okrese evidujeme 60 zariadení (včítane hotelov a ich dependance v Bardejovských Kúpeľoch, pôvodne liečebných domov) s celkovou ubytovacou kapacitou 2054. Všetky zariadenia sú s celoročnou prevádzkou. V hodnotenom roku bolo na tomto úseku vydaných 8 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky (v troch prípadoch išlo len o zmenu prevádzkovateľa), 1 záväzné stanovisko k územnému konaniu stavby, 1 záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby a 1 stanovisko k PD pre stavebné povolenie. Na základe vykonaných kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru (55) možno konštatovať, že poskytovanie ubytovacích služieb bolo na pomerne dobrej úrovni. Nedostatok bol zistený v jednom zariadení, kde došlo k zmene jeho prevádzkovateľa a tento si k uvedeniu priestorov do prevádzky nevyžiadal rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva. Za uvedený nedostatok bola prevádzkovateľovi za správny delikt uložená pokuta 165 eur.

▪ Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V roku 2014 sme evidovali 141 zariadení, v ktorých bolo vykonaných 168 kontrol. Nedostatky boli zistené v 5 zariadeniach, na základe ktorých boli 4 prevádzkovateľom za prevádzkové nedostatky uložené blokové pokuty v celkovej sume 115 eur a jednému prevádzkovateľovi za prevádzkovanie zariadenia bez rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva k uvedeniu priestorov do prevádzky pokuta za správny delikt 150 eur. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo odobratých 134 sterov z pracovných nástrojov a plôch, všetky boli vyhovujúce. Na objednávku boli vykonané kontroly účinnosti 4 sterilizátorov. Kontrolované sterilizátory boli účinné. K uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydaných 18 rozhodnutí (nové prevádzky, zmena priestorov už existujúcich prevádzok, zmena prevádzkovateľa existujúcich prevádzok) a 1 rozhodnutie k zmene prevádzkového poriadku.

▪ **Zariadenia sociálnych služieb**

V okrese evidujeme 29 zariadení sociálnych služieb. Zariadenia krízovej intervencie - 4 (1 nocľaháreň, 3 nízkoprahové centrá pre rodiny s deťmi, 1 komunitné centrum), zariadenia na podporu rodiny s deťmi 2 (zariadenia dočasnej starostlivosti o deti), zariadenia na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - 19 (8 zariadení pre seniorov, 2 zariadenia opatrovateľskej služby, 4 domovy sociálnych služieb, 1 špecializované zariadenie a 4 denné stacionáre) a 4 zariadenia poskytujúce podporné služby (4 denné centrá). 1 domov sociálnych služieb a 1 denný stacionár sú v združených prevádzkach vyššie uvedených zariadení pre seniorov a 1 denný stacionár v združenej prevádzke s denným centrom.

V roku 2014 boli vydané 4 záväzné stanoviská k zmene užívania časti stavieb na denné stacionáre v obci Marhaň, Šiba, Richvald a Kurima a 6 rozhodnutí (1 k uvedeniu priestorov zariadenia pre seniorov v obci Chmel'ová do prevádzky - išlo len o dočasné presunutie existujúceho zariadenia v obci Zborov z dôvodu jeho rekonštrukcie, 1 rozhodnutie k zmene prevádzkovania uvedeného zariadenia z dôvodu rozšírenia ubytovacích priestorov s navýšením ubytovacej kapacity a 4 rozhodnutia k uvedeniu denných stacionárov do prevádzky).

V zariadeniach, ktoré dozoruje oddelenie hygieny prostredia a zdravia - referát hygieny životného prostredia a zdravia bolo vykonaných 11 kontrol, ktorými neboli zistené nedostatky.

▪ **Zdravotnícke zariadenia**

Oddelenie hygieny prostredia a práce - referát hygieny životného prostredia vykonáva štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach len na úseku problematiky pitnej vody, vody na kúpanie a ubytovania v liečebných domoch (teraz hotely a dependance).

Z NsP, n.o., Bardejov s vlastným vodovodom bola v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaná kontrola vodovodu a vyšetrená 1 vzorka pitnej vody, ktorá bola vyhovujúca a vyhovujúce boli aj predložené výsledky laboratórnych rozborov vzoriek vôd vykonávaných prevádzkovateľom v rámci prevádzkovej kontroly. Ostatné zdravotnícke zariadenia sú zásobované vodou z verejných vodovodov. Voda na kúpanie je zahrnutá v bode 2.2.1

▪ **Telovýchovné zariadenia**

Na tomto úseku evidujeme 13 samostatných prevádzok, 3 prevádzky fitness sú súčasťou združených prevádzok. V rámci ŠZD bolo vykonaných 12 kontrol, ktorými neboli zistené nedostatky. K uvedeniu priestorov do prevádzky boli vydané 2 rozhodnutia (1 v súvislosti so zmenou prevádzkovateľa, 1 so zmenou prevádzkovania priestorov). Ku kolaudácii stavby bolo vydané 1 záväzné stanovisko (multifunkčné ihrisko, Tročany).

▪ **Pohrebništvo**

V okrese evidujeme 93 pohrebísk a 3 pohrebné služby. V rámci cieleného štátneho zdravotného dozoru zameraného na dodržiavanie zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebništve pohrebnými službami, zariadeniami sociálnych služieb (poskytujúcich celoročné ubytovanie) a zdravotníckymi zariadeniami a ďalšími kontrolami v rámci štátneho zdravotného dozoru (spolu 33 kontrol) porušenie povinností citovaným zákonom bolo zistené v jednom prípade a to prevádzkovanie pohrebnej služby bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, za čo bola prevádzkovateľovi uložená pokuta za správny delikt 200 eur. Medzinárodné prevozy sme nemali, k exhumácii nebolo vydané žiadne vyjadrenie a nevydávali sme ani pas pre mŕtvolu.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Zo strany verejnosti bol záujem hlavne o poskytovanie informácií v súvislosti s otváraním nových prevádzok a problematiky kvality pitnej vody v súvislosti s objednávkami na laboratórny rozbor pitnej vody.

Informácie boli poskytované telefonicky, osobne a na webovej stránke RÚVZ Bardejov (Kúpacia sezóna 2014).

Pri príležitosti sv. dňa vody bolo orientačne testovacími prúžkami vyšetrených 160 vzoriek pitných vôd v ukazovateli dusičnany a dusitany a záujemcom boli poskytnuté okrem zistených hodnôt aj ďalšie prislúchajúce informácie súvisiace s kvalitou pitnej vody. Okrem toho im boli poskytnuté aj letáky .

Podľa zák. o slobodnom prístupe k informáciám boli podané 3 informácie (zoznam pedikúr v okrese Bardejov, zoznam kozmetických salónov v okrese Bardejov a aký je výskyt a postih ľudí infekciami po povodniach v okrese Bardejov).

IV. Ďalšie činnosti

Oddelenie hygieny prostredia a práce - referát hygieny životného prostredia a zdravia odoberá v rámci štátneho zdravotného dozoru a na základe objednávok vzorky pitných vôd, bazénových vôd a odpadových vôd na PÓLIO za všetky oddelenia RÚVZ Bardejov , opatrenia sa vykonávajú už v spolupráci s príslušným oddelením.

Kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná v 235 zariadeniach. Porušenie zákona nebolo zistené.

Ku kolaudácii bytových domov resp. nadstavbe bytových domov bolo vydaných 8 záväzných stanovísk. V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zák. č. 24/2006 Z. z. bolo vydaných 7 stanovísk.

Ďalšie kontroly ktoré nie sú uvedené v predchádzajúcich kapitolách boli vykonané v zariadeniach: pracovne, predajne secon-hand, kino, skládka TKO a autobusová stanica. Na odstránenie nedostatkov zistených v práci Rajbačka Bardejov (nevyhovujúci hygienický štandard stien) bol vydaný pokyn, ktorý bol v stanovenom termíne splnený.

Kontrola autobusovej stanice bola vykonaná v rámci súčinnosti riešenia podnetu podaného Útvoru vedúceho hygienika rezortu MDVRR SR, oddeleniu oblastného hygienika Košice na nevyhovujúce hygienické podmienky v areáli Nesamostatnej železničnej stanice Bardejov. Odstránenie zistených nedostatkov (zápach v hale, slabé osvetlenie haly, extrementami znečistený chodník v okolí vstupnej časti haly) bolo riešené zápisnične uložením opatrení. Kontrola ich realizácie bude predmetom následného štátneho zdravotného dozoru.

Boli vydané 3 osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

V rámci prednáškovej činnosti bolo uskutočnených 10 prednášok spojených s besedou na základných a stredných školách v Bardejove (Životné prostredie a zdravie a Svetový deň

vody). Zamestnanci sa zúčastňovali vnútroúradných seminárov (5) s 1 aktívnou účasťou (Mikrobiologická čistota rekreačných vôd).

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

V roku 2014 sme v rámci posudkovej činnosti hodnotenie dopadov na verejné zdravie nepožadovali

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

V dôsledku intenzívnej zrážkovej činnosti v máji 2014 bol v 20 obciach okresu Bardejov vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity. Situácia v týchto obciach si nevyžadovala ukladať žiadne opatrenia. K prerušeniu dodávky pitnej vody vo verejných vodovodoch nedošlo. Došlo k zaplaveniu 4 domových studní v obci Koprivnica, z ktorých následne boli odobraté a vyšetrené vzorky vôd. Posúdenie kvality vody s návrhom ďalších opatrení v prípade 1 nevyhovujúcej vzorky bolo zaslané na príslušnú obec.

Epidemiologická situácia v súvislosti s povodňami v okrese bola priaznivá - k vzostupu ochorení nedošlo.

- **Hromadné podujatia pre verejnosť**

Štátny zdravotný dozor sa vykonával počas bardejovského jarmoku, problémy pri výkone dozoru sme nemali. Kontroly boli zamerané na zásobovanie pitnou vodou, zhromažďovanie a priebežné odstraňovanie komunálneho odpadu a prevádzkovú kontrolu zariadení na osobnú hygienu pre verejnosť). Problematika zabezpečenia hygienických požiadaviek počas jarmoku sa každoročne prejednáva počas zasadnutia organizačného výboru jarmoku, ktorého členom je aj RÚVZ Bardejov.

- **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody v okrese Bardejov nemáme.

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2014 - 31.12.2014

Kraj: Prešovský

Okres: Bardejov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Abrahámovce	364	0	0
Andrejová	367	271	73,84
Bardejov	33 296	33 229	99,8
Bartošovce	718	623	86,77
Becherov	275	275	100
Beloveža	802	780	97,26
Bogliarka	127	92	72,44
Brezov	383	0	0
Brezovka	116	0	0
Buclovany	211	0	
Chmeľová	388	370	95,36
Cigeľka	545	545	100
Dubinné	363	280	77,13
Frička	311	301	96,78
Fričkovce	708	708	100
Gabolto	511	511	100
Gerlachov	1 030	375	36,41
Hankovce	404	395	97,77
Harhaj	270	270	100
Hažlín	1 151	1 110	96,44
Hertník	1 028	1 028	1 0
Hervartov	495	495	100
Hrabovec	518	357	68,92
Hrabské	610	402	65,9
Hutka	86	86	100
Janovce	426	426	100
Jedlinka	87	87	100
Kobyly	863	863	100
Kochanovce	256	256	100
Komárov	425	425	100
Koprivnica	685	0	0
Kožany	124	0	0
Krivé	215	215	100
Kružlov	1 038	990	95,38
Kríže	79	0	0
Kurima	1 132	849	75
Kurov	611	598	97,87
Kučín	320	0	0
Kľušov	1 077	978	90,81
Lascov	550	0	0

Lenartov	1 078	890	82,56
Lipová	78	0	0
Livov	85	0	0
Livovská Huta	44	0	0
Lopúchov	329	0	0
Lukavica	378	0	0
Lukov	612	48	78,92
Malcov	1 551	1 348	86,91
Marhaň	963	0	0
Mikulášová	133	133	100
Mokroluh	740	735	99,32
Nemcovce	256	172	67,19
Nižná Polianka	250	250	100
Nižná Voľa	284	0	0
Nižný Tvarožec	518	485	93,63
Ondavka	18	0	0
Ortuťová	166	0	0
Osikov	1 001	628	62,7
Olšavce	180	180	100
Petrová	821	638	77,71
Poliakovce	368	368	100
Porúbka	226	0	0
Raslavice	2 706	2 132	78,79
Regetovka	26	0	0
Rešov	315	0	0
Richvald	983	0	0
Rokytov	556	408	73,38
Smilno	717	640	89,26
Snakov	673	595	88,41
Stebnícka Huta	237	0	
Stebník	303	303	100
Stuľany	580	544	93,79
Sveržov	580	580	100
Tarnov	389	389	100
Tročany	310	310	100
Vaniškovce	379	263	69,39
Varadka	196	175	89,29
Vyšná Polianka	109	93	85,32
Vyšná Voľa	391	0	0
Vyšný Kručov	152	152	100
Vyšný Tvarožec	119	119	100
Zborov	3 297	2 752	83,47
Zlaté	759	717	94,47

Šarišské Čierne	305	296	97,05
Šašová	149	0	0
Šiba	583	583	100
Spolu:	77 858	65 551	84,19

Jedlinka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Poliakovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Frička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Fričkovce	1	1	1	50	1	50	0	0	0	0
Osikov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Raslavice	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kľušov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerlachov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dubinné	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Olšavce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Rokytov	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Gabolto	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Petrová	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bartošovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hertník	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Janovce	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Kobyly	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kružlov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kurima	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikulášová	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyšný Tvarožec	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stebník	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Stuľany	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Sveržov	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiba	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarnov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyšná Polianka	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Nižný Tvarožec	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Smilno	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Snakov	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Šarišské Čierne	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Tročany	1	2	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0
Vaniškovce	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Zlaté	0	6	2	33,33	0	0	2	33,33	0	0
Zborov	1	3	1	25,00	0	0	1	25,00	0	0
Nižná Polianka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Varadka	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Vyšný Kručov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kochanovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	25	122	16	10,88	2	1,36	15	10,20	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2014 - 31.12.2014

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Pre daný RÚVZ nebola udelená žiadna výnimka											

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Rok: 1.1.2014 - 31.12.2014

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove

Okres	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákozy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
Bardejov	-	-	-	-	-	-	-

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Prešovský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove						
okres Bardejov						
Vírivé vane Whirpool, Bardejovské Kúpele	12.1.2006		8	0	2	2
Wellness Spa, Bardejovské Kúpele	20.1.2012		120	0	1	1
bazén v hoteli Bellevue, Mihaľov	17.8.2004		40	0	2	2
krytá plaváreň, Bardejov	21.2.1994		60	0	1	1
rehabilitačný bazén, Bardejovské Kúpele	9.3.1994		17	0	1	1
školský bazén, Raslavice	21.6.2005		12	0	1	1
Bazén v penzióne Slniečny majer, Stebnicka Huta	3.4.2007		27	0	1	1
Sumárne údaje za kraj			284	0	9	9

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Prešovský kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove

okres Bardejov

Vírivé vane Whirpool, Bardejovské Kúpele	21	6	28,57	239	9	5		4
Wellness Spa, Bardejovské Kúpele	42	13	30,95	492	14	13		1
bazén v hoteli Bellevue, Mihaľov			0,00					
krytá plaváreň, Bardejov	9	3	33,33	106	4	2		2
rehabilitačný bazén, Bardejovské Kúpele	12	2	16,67	144	3	2		1
školský bazén, Raslavice	4	2	50	52	3	1		2
bazén v penzióne Slniečny majer, Stebnícka Huta	3	2	66,67	27	2			2
Sumárne údaje za kraj	91	28	30,77	1060	35	23		12

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Prešovský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove								
okres Bardejov								
kúpalisko Bardejovské Kúpele				áno	415	0	1	1
kúpalisko Bardejovské Kúpele, a. s.	30.5.2014	16.9.2014	nie	nie	850	0	2	2
letné kúpalisko na Družstevnej ul., Bardejov	26.6.2014	31.8.2014	nie	nie	750	0	3	3
letné kúpalisko Makovica, Nižná Polianka	20.6.2014	31.8.2014	nie	nie	1000	0	1	1
Sumárne údaje za kraj					3015	0	7	7

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Prešovský kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove

okres Bardejov

kúpalisko Bardejovské Kúpele			0					
kúpalisko Bardejovské Kúpele, a. s.	12		0	132				
letné kúpalisko na Družstevnej ul., Bardejov	13	2	15,38	121	2	1		1
letné kúpalisko Makovica, Nižná Polianka	8	7	87,5	80	8	3	5	
Sumárne údaje za kraj	33	9	27,27	333	10	4	5	1

RÚVZ: Bardejov

Okres: Bardejov

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bardejov	8	761	1	8	22	441	7	316	0	0	0	0	3	22	19	506	60	2054
SPOLU :	8	761	1	8	22	441	7	316	0	0	0	0	3	22	19	506	60	2054

RÚVZ: Bardejov

Okres: Bardejov

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	Spolu
Bardejov	62	2	29	11	14	7	0	9	1	5	0	0	0	1	141
SPOLU:	62	2	29	11	14	7	0	9	1	5	0	0	0	1	141

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Bardejov**Okres: Bardejov****Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ**

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia krízovej intervencie	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Bardejov	4	2	19	0	4		29
<i>Spolu</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>19</i>	<i>0</i>	<i>4</i>		<i>29</i>

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ:

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2013

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Bardejov	3	4/11	2	1	0	0	0	1/2
Spolu	3	4/11	2	1	0	0	0	1/2

Tab. č. 6.1 Prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi

Okres	Názov HIA	Pre-skrining Áno/Nie	Vyžiadaná HIA Áno/Nie	Ukončená HIA Áno/Nie	Spracovateľ	poznámky
Bardejov	-					
Spolu:	-					

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Bardejov

Úroveň pracovných podmienok a ochrana zdravia zamestnancov vo výrobných prevádzkach je priamo úmerná ekonomickej situácii zamestnávateľov. Prosperujúce, a čo do počtu zamestnancov väčšie firmy, venujú viac pozornosti oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a investujú do tejto oblasti viac finančných prostriedkov t.j. majú zabezpečené preventívne a bezpečnostné služby dodávateľským spôsobom u subjektov, ktoré majú pre výkon odborných činností oprávnenie.

U fyzických osôb oprávnených na podnikanie a právnických osôb, ktorí zamestnávajú do 9, resp. od 10 do 50 zamestnancov, pretrváva problém nízkeho právneho vedomia v oblasti ochrany zdravia pri práci. O aktuálnej legislatíve v tejto oblasti ako aj o zabezpečovaní PZS sú zamestnávatelia informovaní, resp. usmerňovaní zamestnancami RÚVZ so sídlom v Bardejove pri výkone štátneho zdravotného dozoru. S nízkou úrovňou právneho vedomia súvisia aj pretrvávajúce nedostatky pri vypracovávaní posudkov o riziku a prevádzkových poriadkov. Výhodu v tomto smere majú subjekty, ktoré začínajú s výrobou a rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva sú im uvádzané priestory do skúšobnej prevádzky. Títo zamestnávatelia sú od začiatku usmerňovaní zamestnancami RÚVZ so sídlom v Bardejove o ich povinnostiach v súvislosti s ochranou zdravia pri práci svojich zamestnancov ako aj o aktuálnej legislatíve v tejto oblasti. V roku 2014 bolo uvedených do skúšobnej prevádzky 6 subjektov a to DLK BJ, s. r. o. – výroba obuvi – vrchová manipulácia na ul. Duklianska 1434 v Bardejove, RAKY stav, s. r. o. – výroba plastových okien a dverí na ul. Čergovská 691/15 v Raslaviciach, HP Steel SK s. r. o. - kovoobrábanie na ul. Priemyselná 3201 v Bardejove, WIND shoes, spol. s r. o. – výroba obuvi a obuvníckych polotovarov na ul. Dukelská 19 v Bardejove, TRISLOV, s. r. o. – výroba obuvi na ul. Duklianska 3516 v Bardejove a SALTRA, s. r. o. – výroba obuvi na ul. Duklianska 3516 v Bardejove.

Nad'alej pretrváva trend zriaďovania chránených pracovísk fyzickými aj právnickými osobami. V roku 2014 bolo vydaných 30 rozhodnutí na uvedenie priestorov chránených pracovísk do prevádzky. Prevažne išlo o zamestnanie jedného až dvoch občanov so zdravotným postihnutím.

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch sme zaznamenali mierny nárast malých prevádzok so zameraním na služby a remeselnícke výroby (autoopravárenské, krajčírské,

stolárske dielne a pod.), v ktorých pracujú len prevažne samotní investori a zároveň živnostníci, ktorí nezamestnávajú žiadnych zamestnancov, resp. ojedinele jedného až dvoch.

Z dôvodu globálnej finančnej a hospodárskej krízy, ktorá zasiahla výrobné programy aj menších firiem (do 25 zamestnancov), boli tieto firmy nútené odstaviť alebo ukončiť výrobu. V rámci štátneho zdravotného dozoru sme zistili, že v dôsledku hospodárskej krízy mnoho SZČO zrušilo, resp. pozastavilo svoju výrobnú činnosť.

Situácia v poľnohospodárstve v roku 2014 bola približne na úrovni roku 2013. Pokračoval trend z predchádzajúcich rokov, že pri ochrane rastlín sa používali prevažne prípravky klasifikované len ako toxické, aj to len v ojedinelých prípadoch, pretože organizácie sa zamerali skôr na používanie menej škodlivých prípravkov. Používanie veľmi toxických chemických látok a zmesí bolo len sporadické. Organizácie v prevažnej miere uprednostňovali nákup prípravkov na ochranu rastlín priamo pred ich aplikáciou a len v potrebnom množstve, t.j. nevytvárali si skladové zásoby, alebo si ochranu rastlín zabezpečovali firmami, ktoré im dodávateľským spôsobom poskytli kompletne tieto služby, čím došlo k zníženiu počtu zamestnancov exponovaných nebezpečným chemickým látkam.

V roku 2014 neboli v našom okrese zaznamenané mimoriadne a havarijné situácie v pracovnom prostredí.

1. Rizikové práce

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2014 v okrese Bardejov
- podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Tabuľka č. 1a

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	2	0	4	0	6	0
C	Priemyselná výroba	100	6	0	0	100	6
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	18	15	0	0	18	15
	SPOLU	120	21	4	0	124	21

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2014 v okrese Bardejov
- podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň)

Tabuľka č. 1b

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	2	0	4	0	6	0
15	Výroba kože a kožených výrobkov	14	2	0	0	14	2
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	55	4	0	0	55	4
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	0	0	0	3	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	16	0	0	0	16	0
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	9	0	0	0	9	0
31	Výroba nábytku	3	0	0	0	3	0
86	Zdravotníctvo	18	15	0	0	18	15
	SPOLU	120	21	4	0	124	21

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2014 v okrese Bardejov
- podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Tabuľka č. 1c

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	14	12	0	0	14	12
Hluk	92	4	0	0	92	4
Chemické látky a zmesi	31	21	0	0	31	21
Vibrácie	2	0	4	0	6	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2014 v okrese Bardejov
- podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (2. stupeň)

Tabuľka č. 1d

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Tuberkulóza	14	12	0	0	14	12
Hluk	Premenný	92	4	0	0	92	4
Vibrácie	Prenášané na ruky	2	0	4	0	6	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2014 v okrese Bardejov
- podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2. stupeň)

Tabuľka č. 1e

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergén	6	5	0	0	6	5
dermatotropný	14	12	0	0	14	12
dráždivé	13	11	0	0	13	11
chem. karcinogén/mutagén	11	9	0	0	11	9
jedovaté - toxické	6	5	0	0	6	5
látky poškodzujúce reprodukciu	5	4	0	0	5	4
pevné aerosóly	6	0	0	0	6	0
žieravé	6	5	0	0	6	5

Evidencia rizikových prác sa vedie podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradovanie prác do kategórií.

V okrese Bardejov evidujeme 20 subjektov, v ktorých sú vyhlásené rizikové práce. K 31. 12. 2014 sme v okrese Bardejov evidovali programom ASTR 124 zamestnancov z toho 21 žien, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do 3. a 4. kategórie z hľadiska zdravotných rizík.

V roku 2014 boli vydané 5 rozhodnutia na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác:

- 1) KOMPLET MECCANICHA s. r. o., Duklianska 21, 085 01 Bardejov – strojárská výroba,
- 2) VK BETÓN, s. r. o., Kpt. Nálepku 64, 085 01 Bardejov – betonáreň a triediareň,

- 3) LESY SR, š. p., Odštepňý závod Prešov, Obrancov mieru 6, 080 01 Prešov – manipulačno – expedičný sklad dreva,
- 4) FLAMEShoes, s. r. o., Bardejovská Nová Ves 3092, 085 01 Bardejov – výroba plastovej a gumenej obuvi,
- 5) WIND shoes, spol. s r. o., Dukelská 19, 085 01 Bardejov – výroba obuvi a obuvníckych polotovarov

z ktorých 4 rozhodnutia boli vydané pre nové právne subjekty a 1 rozhodnutie pre LESY SR, š. p., bolo vydané na základe prehodnotenia rizík a aktuálnej objektivizácii faktorov pracovného prostredia.

3 rozhodnutia na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác stratili účinnosť z dôvodu vykonania technických a organizačných opatrení a následných prehodnotení kategórií prác z hľadiska zdravotných rizík a ich preradení z kategórie 3 do kategórie 2 na základe aktuálnych posúdení miery rizika, aktuálnych výsledkov meraní a vypracovaní nových posudkov o riziku. Týkalo sa to firiem:

- 1) Východoslovenská energetika a. s., Mlynská 31, 042 91 Košice – prevádzka sietí VN a NN, Štefánikova 2953, Bardejov, rizikový faktor: hluk a vibrácie,
- 2) EXPORT – IMPORT, s. r. o. Bardejov, Dukelská 19, 085 01 Bardejov – výroba obuvi, rizikový faktor: hluk a chemické faktory – pevné aerosóly s možným fibrogénnym účinkom – amorfný oxid kremičitý,
- 3) Ján Falat – Stolárstvo – výroba nábytku, Partizánska 23, 085 01 Bardejov – stolárska dielňa, Kacvinského 1, Bardejov, rizikový faktor: hluk.

V súvislosti s vydanými novými rozhodnutiami na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác nastal v roku 2014 oproti roku 2013 nárast zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce o 3 zamestnancov.

Najzávažnejším rizikovým faktorom v pracovnom prostredí je hluk, ktorým je exponovaných 92 zamestnancov. Ďalšie rizikové faktory práce a pracovného prostredia sú chemické látky a zmesi, biologické faktory a vibrácie. Podľa prevažujúcej činnosti bolo najviac zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v priemyselnej výrobe (100 zamestnancov z toho 6 žien).

Faktor psychická pracovná záťaž nemáme vyhlásený a zaradený do kategórie rizika z hľadiska nadmernej psychickej pracovnej záťaže na žiadnom pracovisku v okrese Bardejov.

Faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach nevidujeme na žiadnom pracovisku od roku 2010.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa sledovali pracovné podmienky zamestnancov, miera expozície zamestnancov a realizácia náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. Taktiež sa sledovali výsledky a intervaly lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu lekármi pracovnej zdravotnej služby. Je možné konštatovať, že intervaly lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci boli u zamestnancov kontrolovaných subjektov vykonávané v súlade s legislatívou. Bolo vykonaných 14 previerok.

Na písomný podnet RÚVZ Bardejov o povinnosti zamestnávateľov k 31. decembru vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie a predložiť ju RÚVZ so sídlom v Bardejove si túto povinnosť splnili všetky subjekty, u ktorých sú vyhlásené rizikové práce.

V priebehu roka 2014 sme dostali 1 žiadosť o prístup k informáciám o zozname zamestnávateľov v našom regióne, ktorí zamestnávajú zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce zaradené do kategórie 3 alebo 4 z hľadiska hodnotenia zdravotných rizík, podľa zákona NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zoznam bol vypracovaný pre ING TATRY – SYMPATIA, d. d. s., a. s., Bardejov.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby

Ochrana zdravia pri práci je podstatnou časťou problematiky, ktorú upravuje zákon č. 204/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. augusta 2014. Novelizácia zákona upravila povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť zdravotný dohľad pre všetkých zamestnancov, ktorá sa vzťahuje na zamestnancov vo všetkých odvetviach hospodárstva. Zamestnávateľ, ktorého zamestnanci vykonávajú práce zaradené do kategórie 1 alebo 2 je povinný zabezpečiť zdravotný dohľad pre svojich zamestnancov najneskôr do 31. 12. 2014 (**tabuľka 13c**). V rámci štátneho zdravotného dozoru boli zamestnávateľom podávané informácie.

Novou povinnosťou zamestnávateľa je, ak zabezpečuje činnosť PZS vlastnými zamestnancami, musí túto skutočnosť ohlásiť príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva. K 31. 12. 2014 nám bolo zaslaných 5 oznámení zamestnávateľa o zabezpečení

činnosti PZS vlastnými zamestnancami. V jednom prípade ide o zabezpečenie dohľadu nad pracovnými podmienkami lekárom so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo a v 4 prípadoch bezpečnostným technikom (**tabuľka 13a**).

Povinnosťou zamestnávateľa je zabezpečiť PZS pre zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové práce, t. j. práce zaradené do kategórie 3 alebo 4. Prostredníctvom PZS zdravotný dohľad nad pracovným prostredím, ako aj posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu, majú zabezpečený zamestnanci vykonávajúci rizikovú prácu, ale aj niektorí zamestnanci, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do kategórie 1 a 2 u zamestnávateľov s celkovým počtom nad 50 zamestnancov (**tabuľka č. 13b**). Týka sa to zamestnávateľov v odvetviach výrobnjej sféry.

V regióne Bardejov evidujeme činnosť PZS ako tímu u jednej organizácii - Balsam, s. r. o., Komárov 95, s ktorou máme dobrú spoluprácu pri riešení problematík ochrany a podpory zdravia zamestnancov najmä v súvislosti s posudzovaním zdravotných rizík a opatrení na elimináciu negatívnych faktorov práce ako aj v súvislosti s procesom prešetrovania podozrenia na chorobu z povolania.

Intervaly lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci boli u zamestnancov kontrolovaných subjektov vykonávané v súlade s legislatívou.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2014 boli prešetrené 4 podozrenie na chorobu z povolania (**tabuľka č. 9**). Najväčšie problémy máme pri zisťovaní pracovných podmienok u predchádzajúcich zamestnávateľov šetrených osôb, keďže zamestnávatelia už nemajú žiadnu dokumentáciu o bývalom zamestnancovi, respektíve sú zmenené pracovné podmienky v porovnaní s obdobím, v ktorom bývalý zamestnanec pracoval. Taktiež je veľmi zložitá vyjadriť sa k úrovni pracovnej záťaže a miere rizika u zamestnancov firiem, ktorých sídlo je v našom okrese, pričom zamestnanci pracujú na stavbách v rámci SR a ČR.

Pri šetreniach podozrení na chorobu z povolania sa nám nevyskytli problémy v súvislosti s možnosťou okamžitej objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré nám bezodkladne realizujú laboratórne pracoviská RÚVZ so sídlom v Prešove.

V rámci predmetného šetrenia sme zistili, že zamestnávatelia podceňovali povinnosť pri ochrane zdravia pri práci hlavne v súvislosti s posudzovaním zdravotnej spôsobilosti na prácu. Najčastejšie sa to týkalo lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci prevažne pred uzatvorením pracovnoprávneho vzťahu.

5. Choroby z povolania

V roku 2014 sme prešetrili 4 podozrenia na chorobu z povolania, čo v porovnaní s rokom 2013 je to o 3 hlásené podozrenia viac.

V roku 2014 sa nám nevyskytli choroby z povolania toho istého druhu u toho istého zamestnávateľa. Taktiež sa nám nevyskytli choroby z hľadiska rovnakých diagnóz u rovnakých profesií.

V roku 2014 sme šetrili dve podozrenia na chorobu z povolania z hľadiska DNJZ vo výrobnej prevádzke KOVO spol. s r. o., Čergovská 539, 086 41 Raslavice – kovovýroba a u firmy EDYMAX Europe s. r. o., kde sme vychádzali iba z podkladov firmy, nakoľko nebolo možné prešetriť podmienky práce, ktoré by mali vplyv na ochorenie z dôvodu vykonávania práce v zahraničí.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme sa pri previerkach zameriavali na uplatňovanie NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme vykonali 15 previerok poľnohospodárskych subjektov so zameraním hlavne na zisťovanie používania a skladovania veľmi toxických a toxických látok a zmesí, vypracovanie posudkov o riziku a schválenie prevádzkových poriadkov, spôsob evidencie veľmi toxických a toxických látok a zmesí, zabezpečenie odbornej spôsobilosti zamestnancov na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami a dĺžku odbornej praxe, poskytovanie OOPP zamestnancom a ich používanie, zabezpečenie preventívnej zdravotnej starostlivosti o zamestnancov a pod..

V súvislosti s tým je možné konštatovať, že v poľnohospodárskych subjektoch sme nezistili používanie veľmi toxických látok a zmesí. Pokračuje trend z predchádzajúcich rokov a to, že na ochranu rastlín sa používajú prípravky klasifikované len ako toxické, aj to len v ojedinelých prípadoch, pretože poľnohospodárske subjekty sa zamerali skôr na používanie menej škodlivých prípravkov, ktoré nie sú klasifikované ako toxické. V prevažnej miere sa uprednostňuje nákup prípravkov na ochranu rastlín priamo pred ich aplikáciou a len v potrebnom množstve, čím sa nevytvárajú skladové zásoby, resp. si poľnohospodárske subjekty zabezpečujú ochranu rastlín dodávateľským spôsobom, ktorým im dodávateľské firmy poskytnú kompletne tieto služby. Boli získavané údaje o likvidácii obalov a nepoužiteľných zbytkov od veľmi toxických a toxických látok a zmesí.

Previerkami neboli zistené žiadne závažné nedostatky, resp. porušenie právnych predpisov.

K 30. 12. 2014 na RÚVZ so sídlom v Bardejove bolo doručených 15 oznámení o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácii živočíšnych škodcov.

V súvislosti s overovaním poskytovania informácií zamestnancov v oblasti ochrany zdravia pri práci s chemickými faktormi bolo celkovo použitých 25 kontrolných listov.

V roku 2014 sme nezaznamenali žiadnu mimoriadnu situáciu a haváriu v okrese Bardejov súvisiacu s uvedenou problematikou.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

V súvislosti so znižovaním zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu bolo uplatňované NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a NV SR č. 253/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci.

Medzi pracovné procesy s rizikom chemickej karcinogenity je v našom okrese zaradená práca s cytostatikami v onkologickej ambulancii NsP Sv. Jakuba, n. o., Bardejov, ktorá je zároveň z hľadiska zdravotných rizík zaradená do tretej kategórie rizikových prác. V roku 2014 bolo spotrebovaných 4 117 ampuliek, čo je o 1 117 ampuliek menej ako v roku 2013. V okrese Bardejov je držiteľom platného oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb vydaného ÚVZ SR firma SAMP SLOVAKIA s. r. o. (**tabuľka č. 5a**).

V roku 2014 v rámci štátneho zdravotného dozoru sme vykonali 18 previerok so zameraním na pracovné procesy s rizikom chemickej karcinogenity, t. j. na práce, pri ktorých dochádza k expozícii zamestnancov prachu z rôznych druhov tvrdého dreva. Išlo prevažne o drevospracujúce prevádzky, respektíve stolárske dielne. Podobne ako aj v predchádzajúcich rokoch bolo zistené, že v drevospracujúcich resp. stolárskych prevádzkach sa opracovávajú alebo vyrábajú finálne výrobky z dubového a bukoveho dreva len sporadicky, t.j. nepravidelne na objednávky v obmedzených časových intervaloch. V stolárskych dielnach na výrobu nábytku sa využíva v prevažnej miere drevotrieskový materiál.

V súvislosti s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb bolo RÚVZ so sídlom v Bardejove v roku 2014 vydaných 6 rozhodnutí pre subjekty:

- 1) RONAR s. r. o., Kmeťova 24, 040 01 Košice – odborná sanácia azbestu a zneškodnenie nebezpečného odpadu v Bytovom dome na ul. Ťačevská č. 24 v Bardejove,
- 2) RONAR s. r. o., Kmeťova 24, 040 01 Košice – odborná sanácia azbestu a zneškodnenie nebezpečného odpadu v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 7 – 12, blok I-2 v Bardejove,
- 3) PROSERVIS Strážske, s. r. o., Mierová 101, 072 22 Strážske – demontáž stúpačkových rozvodov bytových jadier v Bytovom dome na ul. Moyzesova č. 571/1-6 v Bardejove,
- 4) Dušan Poperník, Gen. Svobodu 682/5, 089 01 Svidník - demontáž stúpačkových rozvodov bytových jadier v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 7-12, blok I-2 v Bardejove,
- 5) Dušan Poperník, Gen. Svobodu 682/5, 089 01 Svidník – odstraňovanie a opravy odpadových a kanalizačných rúr v bytových jadrách v budovách na bývanie na ul. Komenského č. 41 a na ul. Moyzesova č. 8 a 9 v Bardejove,
- 6) Regena ES s. r. o., Strážske, Mierová 142, 072 22 Strážske – demontáž stúpačkových azbestocementových kanalizačných rúr v bytových jadrách v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 595/1 – 6 v Bardejove.

Uvedené firmy sú držiteľmi platného oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb vydaného ÚVZ SR. Boli predložené 4 oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest. Následne po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest boli v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonané 4 kontroly ukončené záznamom (**tabuľka č. 5b**). Pri kontrolách bolo zistené nasledovné:

- kontrolované pásma boli označené zákazovými a príkazovými značkami, piktogramami podľa NV SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia
- bolo zabezpečené odsávanie priestoru
- boli používané OOPP
- bol dodržiavaný plán práce
- vstup každého zamestnanca do kontrolovaného pásma bol písomne zaznamenaný do denníka
- zamestnanci boli informovaní o posúdení rizika, boli oboznámení s plánom práce
- zamestnanci mali vykonané LPP v súvislosti s prácou

- materiál obsahujúci azbest bol ukladaný do PE vriec označených výstražnými značkami
- skladovanie PE vriec bolo riešené vo vyčlenenom uzamknutom priestore pre dočasné zhromažďovanie nebezpečného odpadu
- odber, preprava a zneškodnenie odpadu z pracoviska bolo zabezpečené oprávnenými spoločnosťami

V súvislosti s overovaním poskytovania informácií zamestnancov v oblasti ochrany zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi vrátane azbestu bolo celkovo použitých 7 kontrolných listov.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Ťažiskom práce oddelenia prostredia a práce - referátu preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola preventívna aktivita, t.j. príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu verejného zdravotníctva (**tabuľka č.2**).

V roku 2014 bolo posúdených 158 návrhov od právnických a fyzických osôb – podnikateľov. Najčastejšie boli posudzované návrhy na uvedenie priestorov do prevádzky a to spolu 145 návrhov, z toho 6 bolo do skúšobnej prevádzky. Okrem uvedených samostatne schválených prevádzkových poriadkov (2), bolo ešte 5 schválených súčasne s posúdením priestorov do prevádzky.

Taktiež bolo vydaných 5 rozhodnutí na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác a 3 rozhodnutia stratili účinnosť z dôvodu vykonania technických a organizačných opatrení a následných prehodnotení kategórií prác z hľadiska zdravotných rizík a ich preradení z kategórie 3 do kategórie 2 na základe aktuálnych posúdení rizík a vypracovaní nových posudkov o riziku. Po prehodnotení boli zrušené rizikové práce formou stanoviska RÚVZ so sídlom v Bardejove.

V súvislosti s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb bolo RÚVZ so sídlom v Bardejove v roku 2014 vydaných 6 rozhodnutí pre subjekty:

- 1) RONAR s. r. o., Kmeťova 24, 040 01 Košice – odborná sanácia azbestu a zneškodnenie nebezpečného odpadu v Bytovom dome na ul. Ťačevská č. 24 v Bardejove,
- 2) RONAR s. r. o., Kmeťova 24, 040 01 Košice – odborná sanácia azbestu a zneškodnenie nebezpečného odpadu v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 7 – 12, blok I-2 v Bardejove,

- 3) PROSERVIS Strážske, s. r. o., Mierová 101, 072 22 Strážske – demontáž stúpačkových rozvodov bytových jadier v Bytovom dome na ul. Moyzesova č. 571/1-6 v Bardejove,
- 4) Dušan Poperník, Gen. Svobodu 682/5, 089 01 Svidník - demontáž stúpačkových rozvodov bytových jadier v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 7-12, blok I-2 v Bardejove,
- 5) Dušan Poperník, Gen. Svobodu 682/5, 089 01 Svidník – odstraňovanie a opravy odpadových a kanalizačných rúr v bytových jadrách v budovách na bývanie na ul. Komenského č. 41 a na ul. Moyzesova č. 8 a 9 v Bardejove,
- 6) Regena ES s. r. o., Strážske, Mierová 142, 072 22 Strážske – demontáž stúpačkových azbestocementových kanalizačných rúr v bytových jadrách v Bytovom dome na ul. Sázavského č. 595/1 – 6 v Bardejove

Uvedené firmy sú držiteľmi platného oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb vydaných ÚVZ SR.

3 záväzné stanoviská boli vydané k návrhom na územné konanie, 7 záväzných stanovísk bolo vydaných k návrhom na kolaudáciu stavieb a 1 záväzné stanovisko bolo vydané k návrhom na zmenu v užívaní stavieb.

V roku 2014 bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 697 previerok (**tabuľka č. 3**). Časť previerok (151) bola vykonaná v súvislosti s posudkovou činnosťou RÚVZ so sídlom v Bardejove.

Odborné stanoviská boli prevažne vydané k posúdeným projektovým dokumentáciám (13), k prehodnoteniu kategórie rizikových prác (3), k prešetreniam podozrení na chorobu z povolania (4) a k rozhodnutiu na uvedenie priestorov chráneného pracoviska (6).

Konzultačná činnosť bola zameraná na posudzovanie vhodnosti a účelovosti priestorov pre pracovnú činnosť pred zriadením a uvedením týchto priestorov do prevádzky resp. k rozpracovaným projektom stavby a pracovným zdravotným službám, k pracovným rizikám a ich príčinným súvislostiam k chorobám a poškodeniam zdravia z výkonu pracovnej činnosti.

Poradenská činnosť bola poskytovaná takmer pri každej previerke v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a v prevažnej miere sa týkala aj upozornení zamestnávateľov na legislatívne úpravy a povinnosti im z nich vyplývajúce.

Iná činnosť:

- odber vzoriek obilia od pestovateľov nášho okresu na monitorovanie rádioaktivity životného prostredia s dopravou do RÚVZ so sídlom v Košiciach – boli odobraté 4 vzorky obilia (pšenica, jačmeň, ovos, raž)
- 4 výzvy na podanie vyjadrenia

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme sledovali pracovné podmienky a režim práce a odpočinku zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu so zobrazovacími jednotkami prevažnú časť pracovnej zmeny t.j. viac ako 4 hodiny denne, a plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z Nariadenia vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami.

Previerky boli vykonané v kanceláriách v súvislosti s podanými žiadosťami (28) , kde zamestnanci prevažnú časť pracovnej zmeny vykonávajú prácu so zobrazovacími jednotkami. Zároveň všetkým zamestnancom (30) boli rozdane na vyplnenie dotazníky informovanosti zamestnancov pri práci so zobrazovacími jednotkami, ktorými sme overovali u zamestnancov dodržiavanie požiadaviek zamestnávateľa na poskytovanie informácií v oblasti ochrany zdravia pri práci (**tabuľka č. 6**).

Na všetkých sledovaných pracoviskách so zobrazovacími jednotkami neboli zistené žiadne závažnejšie nedostatky.

V roku 2014 bolo posúdených 30 nových chránených pracovísk alebo dielní a bolo vydaných 6 stanovísk. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 19 kontrol pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk.

V rámci ŠZD boli vykonávané kontroly zamerané prevažne na kontrolu pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk podľa metodického usmernenia ÚVZ SR na výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách, doplneného o údaje o zamestnancoch z hľadiska ich zdravotných obmedzení a uplatnenia potrebných úprav pracovných podmienok. Pri týchto kontrolách bolo zistené, že všetky pracoviská vyhovujú požiadavkám uvedeným v zákone č. 355/2007 Z. z., všeobecne záväzným predpisom vydaných na jeho vykonanie a iným všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré upravujú ochranu verejného zdravia. Neboli uložené žiadne nápravné opatrenia. Kontrolné listy informovanosti neboli použité na žiadnom pracovisku. Na pracoviskách sú zamestnávajúce osoby zdravotne spôsobilé.

V prevádzkach okresu Bardejov sme rozdali spolu 62 kontrolných listov pre jednotlivé faktory pracovného prostredia (**tabuľka č. 7**). Z uvedených dotazníkov informovanosti zamestnancov sme zistili, že v niektorých organizáciách zamestnávateľa nedostatočne

informujú zamestnancov o zdravotných rizikách spojených s ich výkonom práce. Najlepšie boli informovaní administratívni zamestnanci o rizikách práce so zobrazovacími jednotkami.

Za rok 2014 boli uložené 2 sankcie za iné správne delikty podľa § 57 ods. 46 zák. č. 355/2007 Z. z. v celkovej sume 330 eur. Sankcie boli uložené zamestnávateľom za prevádzkovanie priestorov bez kladného posúdenia RÚVZ so sídlom v Bardejove (**tabuľka č. 8**). Boli vydané 2 pokyny na odstránenie nedostatkov v prevádzkach opravy cestných motorových vozidiel v Richvalde, zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru.

9. Podpora zdravia pri práci

V súvislosti s výkonom štátneho zdravotného dozoru sú v rámci poradenskej činnosti využívané zdravotno-výchovné materiály, ktoré boli vypracované RÚVZ v SR v roku 2002. Tieto materiály sme poskytovali zamestnávateľom ako aj zamestnancom, a to individuálne podľa zisťovanej problematiky, respektíve v rámci konzultácií na RÚVZ Bardejov. Veľký záujem zo strany zamestnávateľov bol aj o informácie o pracovných zdravotných službách.

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU – OSHA) začala svoju novú dvojročnú kampaň „Zdravé pracoviská bez stresu“ Táto kampaň vychádza z kampane Zdravé pracoviská 2012 – 2013 „Spolupráca pri prevencii rizík“, v rámci ktorej sa zdôrazňoval význam spojenia dobrého riadenia a participácie zamestnancov. Tento prístup sa odráža aj v kampani na roky 2014 – 2015, v rámci ktorej sa presadzuje zásada, že zamestnanci spolu s manažmentom musia zohrávať aktívnu úlohu a spolupracovať pri účinnom riešení problémov týkajúcich sa psychosociálnych rizík a pracovného stresu. Od 20. októbra 2014 sa začal Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, v rámci ktorého sme dňa 20. 10. 2014 pripravili Deň otvorených dverí „Zdravé pracoviská bez stresu“, o uskutočnení ktorého bola uverejnená informácia v regionálnej tlači a na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Bardejove. V rámci toho dňa pracovníci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie poskytovali poradenstvo pre zamestnávateľov, ale aj zamestnancov v otázkach – právne predpisy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, preventívne hodnotenie zdravotných rizík z faktorov práce a pracovného prostredia, obmedzovanie pôsobenia zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia a ich negatívne pôsobenie na zdravie zamestnancov. O túto akciu nebol zo strany zamestnávateľov veľký záujem. Osobne sa ho zúčastnili 4 štatutárni zástupcovia zamestnávateľov v okrese Bardejov. V rámci vnútroúradných seminárov bola prezentovaná 1 prednáška:

- Ochrana zdravia zamestnanca pri práci s biologickými faktormi

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

V rámci Európskeho týždňa BOZP bol v regionálnej tlači „Bardejovské novosti“ uverejnený článok: Európska kampaň „Zdravé pracoviská – Spolupráca pri prevencii rizík“ . Ďalej bol v regionálnej tlači uverejnený článok: Pracovná zdravotná služba – zmeny v legislatíve od 1. 8. 2014 (**tabuľka č. 12**).

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15. 3. 2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15. 3. 2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce

Spoločné previerky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce v roku 2014 boli v Prešovskom kraji zamerané na manipuláciu s azbestom pri odstraňovaní kanalizačných potrubí z bytových jadier. RÚVZ so sídlom v Bardejove nebol vybraný na vykonanie spoločných previerok s príslušným inšpektorátom práce v subjektoch podľa dohody na regionálnej úrovni (**tab. č. 14a**).

V roku 2014 nebola vybraná žiadna organizácia v okrese Bardejov pre spoločnú kontrolu podľa zákona 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií.

V roku 2014 nebolo vydané žiadne stanovisko k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

V rámci ŠZD sú vykonávané kontroly zamerané prevažne na kontrolu kariet bezpečnostných údajov v prevádzkach s výskytom chemických látok v pracovnom prostredí. Tiež sa vykonáva poradenská činnosť týkajúca sa upozornení zamestnávateľov na novú chemickú legislatívu a povinnosti im z nich vyplývajúce.

Podľa § 11 Nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov bolo celkom schválených 6 prevádzkových poriadkov. Z toho bolo vydaných 5 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky súčasne so schválením prevádzkového poriadku, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi (**tabuľka č. 15a**). Jednalo sa o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov chemickým faktorom pri práci.

Fyzickými osobami – podnikateľmi a právnickými osobami bolo predložených 15 oznámení o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť **(tabuľka č. 15b)**.

Za rok 2014 neboli uložené žiadne sankcie **(tabuľka 15c)**.

13. Personalistika

Personálne obsadenie oddelenia prostredia a práce - referátu preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie v roku 2014 sa oproti roku 2013 nezmenilo **(tabuľka č. 16)**.

- Mgr. Helena Křoková – zdravotnícky pracovník s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo
- Anna Rybárová – diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie – PŠŠ v odbore hygiena práce

14. Tabuľky č. 1 - 16

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	145		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	2		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	6		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	5/3		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
- ostatné	0		
S p o l u:	158		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	2 pokyny		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	0		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	3		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	8		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	697
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	0
Odborné stanoviská (expertízy)	26
Konzultácie	114
Poradenstvo - individuálne - skupinové	0
Iné činnosti*	1

* napr. šetrenie fyzickej záťaž, psychickej pracovnej záťaž, odbery vzoriek vôd a pod.
Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
-	-	-	-	-

Tabuľka č. 5a

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia/kateg. * podľa NV SR č. 356/2006 Z. z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Výsl. merania/ množstvo spotrebovaných látok/rok**
NsP Sv.Jakuba, n. o., Bardejov - onkologická ambulancia	práca s cytostatikami	proces s r. ch. k	5	4	4 117
SAMP SLOVAKIA s. r. o.	azbest	1	4	0	N

* kat. 1 – dokázaný karcinogén pre ľudí (kat. 1A)
kat. 2 – pravdepodobný karcinogén (kat. 1B)
proces s r.ch.k – proces s rizikom chemickej karcinogenity
**N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	4
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	4

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.	P o č e t
ŠZD (ukončený záznamom)	28
Kontrolné listy	30
Pokyny na odstránenie nedostatkov	0
Sankčné opatrenia*	0

* V komentári uviesť názov organizácie, druh sankcie a dôvody uloženia sankcie

Tabuľka č. 7

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Bardejov	7	-	25	-	-	-	-	-	-	30

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	330 eur
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Trestné oznámenie	0	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	0	
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	-

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania					
Č. položky Zoznam CHZP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
29	Syndróm KT bilat	KOVO spol. s r. o., Raslavice	brusič	N	37
38	Porucha sluchu spôsobená hlukom, Tinnitus aurium	JAS – EXPORT, a. s., Bardejov	robotník	N	14
24	Tuberkulóza pľúc bakteriologicky verifikovaná 0R/0 BK mp kp	Obecný úrad v Sveržove	sociálny pracovník	S	31
29	Ochorenie z DNJZ HK – Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat	EDYMAX Europe s. r. o., Bardejov – pracovná agentúra	Robotník – montážnik v automobilke Mercedes (Nemecko)	?	20
SPOLU	4				

Zdroj: RÚVZ v SR

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrení podľa položiek zoznamu chorôb z povolania (nehoduje sa s počtom fyzickým osôb, u ktorých bola prešetrovaná choroba z povolania, vzhľadom na to, že u jednej fyzickej osoby bolo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania, ktorá zahŕňa viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrovanie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Vzor vyplnenia stĺpca Záver prešetrenia - napr.:

S
? K
N
?

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)

* pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom)

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné			
Biologický materiál			
Genetická toxikológia			
Hluk			
Vibrácie			
Optické žiarenie ²⁾			
Elektromagnetické pole			
Mikroklimatické podmienky			
Ionizujúce žiarenie			
S p o l u :			

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijíme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijíme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčítaní**.

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov.

Hodnotenie fyzickej záťaže a psychickej pracovnej záťaže (počet hodnotených profesií), metódy merania a hodnotenia **uved'te v komentári**.

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR						
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	95	105	6	0	0	206
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	95	105	6	0	0	206
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným	5	111	25	10	0	151
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia	0	0	1	0	0	1
Akciová spoločnosť	0	9	1	0	0	10
Družstvo	0	2	12	3	0	17
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik	0	1	0	1	0	2
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav	0	1	0	0	0	1
Rozpočtová organizácia	0	0	0	2	0	2
Príspevková organizácia	0	0	1	0	0	1
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)	0	1	0	0	0	1
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	0	6	1	0	0	7
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	5	131	41	16	0	193
S p o l u :	100	236	47	16	0	399

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)	
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)					
0	0	0	0	0	2	

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ

SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti

- besedy a relácie v rozhlase, v televízii
- besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č.13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami								
RÚVZ	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**)	
	Počet subjektov*	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov
Bardejov	0	0	1	10	0	0	4	763

*) Údaje získané výkonom ŠZD alebo písomným oznámením zamestnávateľa (§ 30a ods. 2)

***) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom

Tabuľka č.13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom								
RÚVZ	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*)	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov
Bardejov	19	481/81	0	0	0	0	0	0

*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom, bezpečnostnotechnickou službou

Tabuľka č.13c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečení				
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4
Bardejov	-	-	0	0

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Bratislavský		
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský		
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

* Vykazujú vybrané RÚVZ so sídlom v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 261/2002 Z.z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Katégoria subjektu	Počet uložených opatrení
	-	-	-	-

Poznámka: K tabuľke uveďte komentár o celkovom počte vybraných organizácií (z toho počet v kategórii A a počet v kategórii B), celkový počet uložených opatrení a dôvody ich uloženia, uveďte problémy a nedostatky, s ktorými ste sa pri kontrolách stretli. Každý RÚVZ v sídle kraja vypracuje samostatne vyhodnotenie kontrolnej činnosti v zmysle zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií.

Tabuľka č.15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	5/0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0

Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§ 13 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.)	6/0

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.
V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č.15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	15
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z.z.	Počet	V sume
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. e), f), g), h), i), j) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 44 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	
Pokuty uložené za správne delikty uvedené v § 33 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	
Poriadkové pokuty uložené podľa § 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 9 ods. 6 zákona č. 261/2002 Z. z.)	-

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
	1		1				2

- VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)
- VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. od 1.7.2010 v znení NV SR č. 111/2013 Z. z. od 1.7.2013)
- DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie
- AHE – asistenti hygieny a epidemiológie
- SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry
- SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I. HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Na oddelení hygieny výživy a hygieny detí a mládeže - referáte hygieny výživy pracujú 4 zamestnanci, z toho 3 VŠ (z nich 1 vedúca oddelenia) a 1 pracovníčka s vyšším odborným vzdelaním.

Jana Rákossyová, MVDr.	1994	VŠ II. stupňa
Andrej Goliaš, Ing.	1996	VŠ II. stupňa
Adriána Kaščáková, Ing.	2007	VŠ II. stupňa
Marta Andrejuvová, dipl.a.h.e.	1985	Vyššie odborné vzdelanie

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií :

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Celoslovenská pracovná porada zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Celoslovenská pracovná porada	11. – 12.3.2014	Spišská Nová Ves	ÚVZ SR Bratislava	1
Celoslovenská pracovná porada v hygieny výživy	Celoslovenská pracovná porada	6.– 7.11.2014	Štrbské Pleso	ÚVZ SR Bratislava	1
Interné semináre	prednáška	30.4.2014 28.5.2014 30.6.2014 29.10.2014 29.10.2014	RÚVZ Bardejov	RÚVZ Bardejov	4

Iné odborné činnosti:

V priebehu roka 2014 bolo vykonaných 349 konzultácií a poradenskej činnosti. V sledovanom období bolo preskúšaných 110 žiadateľov o skúšku odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve. Všetkým boli vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti. V skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologicky závažných činností boli zastúpení 4 odborní zamestnanci oddelenia hygieny výživy a hygieny detí a mládeže - referátu hygieny výživy a 1 zamestnanec z oddelenia epidemiológie a ochrany k zdraviu - referátu epidemiológie.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

Oddelenie hygieny výživy a hygieny detí a mládeže - referát hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okrese Bardejov.

3.1.1 Posudková činnosť

Celkom bolo vydaných **124 posudkov** na uvedenie priestorov zariadení do prevádzky. Z uvedeného počtu bol vydaný **1 negatívny posudok**, z dôvodu nesplnenia hygienických požiadaviek na prevádzkovanie výdajne stravy. Voči uvedenému negatívnemu posudku nebolo účastníkom konania podané odvolanie.

Bolo vydaných **14 záväzných stanovísk**, z toho 4 k zmene v užívaní stavby, 3 k územným a 7 ku kolaudačným konaniam, **11 odborných stanovísk** a **11 rozhodnutí o prerušení konania**. Vo všetkých prípadoch účastníci konania požiadali o prerušenie konania z organizačných dôvodov.

3.1.2 Kontrolná činnosť

a/ V rámci ŠZD bolo podľa zák. č. 355/2007 Z. z. spolu vykonaných **401 kontrol**. Z uvedeného počtu bolo vykonaných 14 kontrol v súvislosti s vydaním záväzných stanovísk a 124 kontrol v súvislosti s vydaním rozhodnutí k uvedeniu zariadení do prevádzky.

b/ V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných **261 kontrol** na dodržiavanie **zákazu fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania** podľa zák. NR SR 377/2004 Z. z. pri ktorých neboli zistené nedostatky.

Pri kontrolách v **ZSS** boli najčastejšie zisťované nedostatky vo vedení evidencie pri monitorovaní kritických kontrolných bodov, nedostatky v skladovaní potravín (spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín), nedostatočná prevádzková hygiena (znečistené steny, podlahy, nedostatočná teplota vody, technologické vybavenie), nedostatky v osobnej hygiene (nevhodný pracovný odev), nevyhovujúca teplota hotových pokrmov pri ich výdaji, zmrazovanie h čerstvého surového mäsa dodaného v nezmrazenom stave, uchovávanie surovín po uplynutí dátumu spotreby, nevyhovujúca odborná spôsobilosť, manipulácia s biologicky rozložiteľným odpadom.

V sledovanom období bolo podaných **7 podnetov**, všetky v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. Všetky podnety boli neopodstatnené. Predmetom šetrenia týchto podnetov bolo - nedostatočná prevádzková a osobná hygiena v ZSS, nevyhovujúce priestory na prípravu stravy, používanie nevhodných tukov na smaženie pokrmov.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2014 zamerané na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok podľa nariadenia (ES) č. 882/2004 Európskeho parlamentu a Rady, podľa § 23 ods. 2 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Výkon úradnej kontroly prebiehal v súlade a Viacročným národným plánom pre úradnú kontrolu v SR aktualizovaného na rok 2014. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek pri výrobe a manipulácii epidemiologicky rizikových potravín, hotových pokrmov, pokrmov rýchleho občerstvenia a ostatných potravín v zmysle vypracovaného plánu úradnej kontroly. V sledovanom období bolo v potravinárskych prevádzkach vykonaných spolu 495 kontrol pri ktorých bolo zistených 145 nezhôd. Z toho v rámci výkonu úradnej kontroly bolo vykonaných **94 kontrol**, pri ktorých bolo zistených 26 nezhôd.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V regióne Bardejov máme 17 výrobní zmrzlíny a 11 zariadení s predajom zmrzlíny, 4 zariadenia s predajom potravín na osobitné výživové účely, 9 zariadení s predajom výživových doplnkov a 25 lekární. Výrobne prídavných látok a aróm v našom okrese neregistrujeme.

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných **94 kontrol**, z toho pri výrobe a manipulácii so zmrzlínou 35 kontrol, pri ktorých bolo zistených 14 nezhôd, z toho 4 nezhody v hygiene prevádzky, 2 nezhody týkajúce sa nevyhovujúcej odbornej spôsobilosti a 8 nezhôd ktoré sa týkali dodržiavania zásad HACCP.

Pri manipulácii s výživovými doplnkami a potravinami na osobitné výživové účely boli vykonané 3 kontroly, pri ktorých neboli zistené nezhody.

Boli vykonané 3 úradné kontroly materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, z nich 2 bez odberu vzoriek (v súvislosti s výskytom škodlivých výrobkov) a 1 úradná kontrola s odberom vzorky keramického výrobku na stanovenie obsahu olova a ortuti. Výsledok rozboru potvrdil zdravotnú bezpečnosť odobratej vzorky. Kontroly boli zároveň zamerané na označovanie a dokumentáciu výrobkov, pri ktorých neboli zistené nezhody.

V roku 2014 bolo zaslaných **5 hlásení RASFF** o zdravotne škodlivých výrobkoch:

- Nepovolená látka nitrofurán (metabolit) furadolizonu v mrazenom králičom mäse z Číny
- Migrácia olova z formy na pečenie v tvare srdca pôvodcom z Číny
- Salmonella v mrazených kuracích rezňoch z Poľska
- Syntetické hormóny v bravčovom mäse z Dánska
- Reziduá oxytetracyclínu nad MRL v bravčovom mäse (Belgicko)

V súvislosti s tým bolo spolu vykonaných 6 kontrol, pri ktorých nebol zistený výskyt predmetných škodlivých výrobkov.

3.2.2 Kontrola v ZSS, vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

(kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V okrese Bardejov máme registrovaných:

- **429 zariadení spoločného stravovania**, z ktorých bolo v sledovanom období kontrole podrobených 201 subjektov, u ktorých bolo vykonaných 335 kontrol. V súvislosti s prípravou

hotových pokrmov a jedál na predajných miestach bolo vykonaných spolu 41 kontrol /vid' bod č. 3.5 Hromadné akcie/.

Celkom bolo zistených 119 nezhôd, z toho 39 nezhôd v hygieny prevádzky, 1 nezhoda týkajúca sa osobnej hygieny, 2 nezhody týkajúce sa nevyhovujúcej odbornej spôsobilosti, 1 nezhoda v overovaní pôvodu potravín, 19 nezhôd pri skladovaní potravín, 11 nezhôd pri manipulácii s potravinami, 12 nezhôd pri manipulácii s kuchynským odpadom a 34 nezhôd pri dodržiavaní zásad HACCP.

- **1 lahôdkarskú výrobu** (predávajúcu na maloobchodnej báze) a **9 zariadení vykonávajúcich predaj lahôdkarských výrobkov**, v ktorých bolo vykonaných 5 kontrol a zistené 4 nezhody, a to pri skladovaní potravín 2 nezhody, 1 nezhoda pri manipulácii s potravinami a 1 nezhoda pri manipulácii s odpadom.

- **13 cukrárskych výrobní** (predávajúcich na maloobchodnej báze) a **9 zariadení s predajom cukrárskych výrobkov**, pri ktorých bolo vykonaných 17 kontrol. Bolo zistených 8 nezhôd, z toho 2 nezhody v hygiene prevádzky, 2 nezhody pri skladovaní potravín, 2 nezhody pri manipulácii s potravinami a 2 nezhody pri dodržiavaní zásad HACCP.

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2014 bol vykonaný 1 audit v potravinárskom zariadení – ZSS Malcov – Katarína Džambová, – v termíne 11.06.2014. Boli zistené 4 systémové nezhody - nesprávne určené kritické kontrolné body, nezabezpečená aktualizácia právnych predpisov, neurčený kritický limit.

Na základe zistených nezhôd pri audite bol vypracovaný 1 protokol o nezhode. Zo strany prevádzkovateľa boli navrhnuté opatrenia na odstránenie nezhôd s následným overením ich plnenia.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V sledovanom období bolo odobratých a laboratórne vyšetrených 183 vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z nich bolo mikrobiologicky vyšetrených **119 vzoriek**, z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 12 vzoriek t.j. 10,1 % z celkového počtu odobratých vzoriek. Počet odobratých a mikrobiologicky vyšetrených vzoriek podľa druhu komodity:

- **lahôdkarské výrobky** – 1 vzorka, výsledky rozborov boli vyhovujúce

- **cukrárske výrobky** – 9 vzoriek, z nich nevyhoveli 3 vzorky pre prekročený počet kvasiniek (1 vzorka), kvasiniek a koliformných mikroorganizmov (1 vzorka) a koliformných mikroorganizmov (2 vzorky) čo predstavuje 33 % z celkového počtu odobratých vzoriek vyšetrených mikrobiologicky
- **zmrzlina** – 23 vzoriek, z nich 3 vzorky nevyhoveli pre zvýšený počet kvasiniek (2 vzorky), pre zvýšený počet koliformných mikroorganizmov (1 vzorka), čo predstavuje 13 % z celkového počtu odobratých vzoriek vyšetrených mikrobiologicky
- **hotové pokrmy** - celkom bolo mikrobiologicky vyšetrených 65 vzoriek, z toho 5 vzoriek nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám pre zvýšený počet koliformných mikroorganizmov – 4 vzorky, pre prítomnosť mikroorganizmov *Staphylococcus aureus* - 1 vzorka, čo predstavuje 7,4 % z celkového počtu odobratých vzoriek vyšetrených mikrobiologicky
- **pokrmy rýchleho občerstvenia** - 2 vzorky. Výsledky rozborov boli vyhovujúce.
- **detská a dojčenská výživa** – 10 vzoriek, všetky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám.
- **pramenité a minerálne vody** – boli odobraté 2 vzorky na mikrobiologické a chemické vyšetrenie, z toho 1 vzorka minerálnej veľkoobjemovo balenej vody, ktorá nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám pre zvýšený počet CPM, čo predstavuje 50% z celkového počtu odobratých vzoriek vyšetrených mikrobiologicky.
- **ovocné a bylinné čaje** – 2 vzorky, ktoré vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám
- **výživové doplnky** – 2 vzorky boli vyšetrené mikrobiologicky a vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.
- **vajcia** – 2 vzorky, ktoré vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám
- **nealkoholický nápoj** -1 vzorka, vyhovela mikrobiologickým požiadavkám

V súvislosti s nevyhovujúcimi výsledkami laboratórnych rozborov odobratých vzoriek boli vydané 3 rozhodnutie o náhrade nákladov podľa § 58 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z. z. v sume 138,60 € a 3 rozhodnutia podľa § 20 ods. 4 zák. č.152/1995 Z. z. v sume 144 €, t.j. spolu 6 rozhodnutí v celkovej sume 282,60 €.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Z celkového počtu 183 odobratých vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo chemicky vyšetrených **160 vzoriek**, z toho 1 vzorka nevyhovela v sledovaných ukazovateľoch, čo predstavuje 0,6 % z celkového počtu chemicky vyšetrených vzoriek.

V jednotlivých komoditách potravín boli vyšetrované jednotlivé kontaminanty v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg)** boli sledované v dojčenskej a detskej výžive - 5 vzoriek, výživových doplnkoch - 2 vzorky, bylinných čajoch 2 vzorky, 1 vzorka BIO potraviny, v balených minerálnych a pramenitých vodách 2 vzorky, 1 vzorka predmety prichádzajúce do styku s potravinami. Spolu bolo vyšetrených 13 vzoriek na jednotlivé ukazovatele, obsah ťažkých kovov nebol prekročený v žiadnej vzorke.
- **kontaminanty As, Ni, Sb, B, Mn, fluoridy a kyanidy** boli vyšetrované v 2 vzorkách balených minerálnych a pramenitých vôd (z toho jedna dojčenská). Ich obsah nebol prekročený.
- **prítomnosť dusičnanov a dusitanov** bola zisťovaná v 7 odobratých vzorkách, a to v 5 vzorkách detskej výživy s obsahom mrkvy a listovej zeleniny a v 2 vzorkách balených minerálnych a pramenitých vôd (z toho 1 dojčenská voda). Ich obsah nebol prekročený.
- **mykotoxíny** – bolo odobratých 5 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí na báze ovocia a obilia (aflatoxíny B1 – 2 vzorky, Zearalenon – 2 vzorky, patulín – 1 vzorka). Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce.
- **akrylamid** – odobraté 2 vzorky detskej výživy s obsahom zemiakov a koreňovej zeleniny. Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce.

Z prídavných látok bola sledovaná prítomnosť a to:

- **farbivá** – v 29 odobratých vzorkách potravín (zmrzlina 20 vzoriek, výživové doplnky 2 vzorky, cukrárske výrobky 6 vzoriek, ostatné 1 vzorka). Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce, u vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie limitu povolených farbív, ani použitie nepovoleného farbiva.
- **náhradné sladidlá** – v 10 odobratých vzorkách potravín (1 vzorka cukrovinky s označením prítomnosti glykozidov steviolu vyšetrená na **glykozidy steviolu** nevyhovela požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť pre nadlimitný obsah steviolu (rebaudiozid A 1340mg/kg), cukrárske výrobky 7 vzoriek, výživové doplnky 1 vzorka, ostatné potraviny 1 vzorka). Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce, u vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie limitu povolenej látky, ani použitie nepovolenej látky.
- **chemické konzervačné látky** – v 15 odobratých vzorkách potravín (cereálie 1 vzorka, nealkoholický nápoj 1 vzorka, lahôdkarský výrobok 1 vzorka, cukrárske výrobky 7

vzoriek, hotové pokrmy 1 vzorka, výživové doplnky 2 vzorky, ostatné potraviny 2 vzorky). Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce.

- **obsah soli** – bolo odobratých 66 vzoriek potravín (hotový pokrm 64 vzoriek, pokrmy rýchleho občerstvenia 2 vzorky). Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce.
- **ferokyanidy a jodid draselný** – v 24 odobratých vzorkách kuchynskej soli. Vyšetrované vzorky vyhoveli požiadavkám PK SR
- **stanovenie pH** – v 2 vzorkách minerálnej a pramenitej vody. Výsledky laboratórnych rozborov boli vyhovujúce.

Ďalšie sledované ukazovatele :

- **mentofurán** – bola odobratá 1 vzorka výrobku s obsahom mentolu. Vyšetrovaná vzorka vyhovela v sledovanom ukazovateli.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Letná turistická sezóna je sústredená do centra mesta, do Bardejovských Kúpeľov a do rekreačného strediska Nižná Polianka. Okrem ZSS, ktoré sú v rámci mesta a v Bardejovských Kúpeľoch boli v rámci LTS v sledovanom období prevádzkované aj 3 kúpaliská pri ktorých sú zriadené sezónne bufety, v ktorých sa vykonáva hlavne predaj nápojov, pokrmov rýchleho občerstvenia, mrazených krémov a zmrzliny.

Pred začatím LTS sme vykonávali kontrolu pripravenosti rekreačných a stravovacích zariadení na letnú turistickú sezónu. V týchto zariadeniach bolo spolu vykonaných **45 kontrol**, ktoré boli zamerané na celkovú hygienu v prevádzke, skladovanie potravín a overovanie ich pôvodu, na manipuláciu s potravinami, na dodržiavanie zásad HACCP, na manipuláciu s odpadom, na odbornú a zdravotnú spôsobilosť a pod. Pri kontrolách boli zistené nezhody vo vedení evidencie v zmysle HACCP, pri monitorovaní kritických kontrolných bodov, pri skladovaní potravín (spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín), nedostatočná prevádzková hygiena (znečistené steny, podlahy, nedostatočná teplota vody. Častými nedostatkami boli nevyhovujúca teplota hotových pokrmov pri ich výdaji, uchovávanie surovín po uplynutí dátumu spotreby a nevyhovujúca odborná spôsobilosť.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Zimná turistická sezóna je sústredená do rekreačných oblastí Regetovka, Nižná Polianka a Fričkovce, kde sa nachádzajú lyžiarske vleky pri ktorých sú v prevádzke sezónne bufety.

V sledovanom období zariadenia pre nedostatok snehu neboli v prevádzke.

3.5 Hromadné akcie

V sledovanom období boli písomne v zmysle § 52 zák. č. 355/2007 Z.z. oznámené konania 4 hromadných akcií v našom okrese: „Šarišské slávnosti piesní a tancov“, „Jazdecké preteky v parkúrovom skákaní“, „Bardejovský jarmok“ a „Vianočné trhy“. Pozornosť sa venovala prípravnému obdobiu, kde sa problematika prejednávala s mestským, resp. obecnými úradmi a boli vydávané posudky pre prevádzkovateľov stánkového predaja a iného ambulatného predaja. Pri týchto akciách bolo spolu vykonaných **41 kontrol** a najčastejšie zistenými nezhodami bolo nezabezpečenie tečúcej teplej vody a nevyhovujúce skladovanie potravín.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) – nebolo vydané žiadne opatrenie

podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných 5 opatrení na mieste - 1 opatrenie na zákaz prevádzky, 4 opatrenia na zákaz činnosti

podľa § 58 boli uplatnené 3 náhrady nákladov v sume 138,60 €

podľa § 57 bolo uložených 17 pokút v sume 3110 €

podľa § 56 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie

podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Z. z. bolo udelených 59 blokových pokút v sume 1 651 €.

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

podľa § 19 ods. 1 a 2 a podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 boli vydané 3 opatrenia na mieste na stiahnutie z obehu potravín po uplynutí dátumu spotreby,

podľa § 28 nebola uložená pokuta,

podľa § 29 nebola uložená pokuta v priestupkovom konaní,

v blokovom konaní podľa § 29 v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Z. z. bolo udelených 24 blokových pokút v sume 712 €,

podľa § 20 ods. 4 boli uložené 3 úhrady nákladov v sume 144 €.

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov neboli uložené žiadne sankcie

podľa § 45 zák. č. 71/1967 Zb. nebola uložená poriadková pokuta.

V zákonom stanovenej lehote neboli podané žiadne odvolania.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V sledovanom období v našom okrese nebolo hlásené alimentárne ochorenie prebiehajúce v epidémii.

6. Poradne správnej výživy

Poradňa správnej výživy vykonáva svoju činnosť v rámci poradne zdravia. Klienti do tejto poradne sú odporúčaní zo základnej poradne. Poradňu správnej výživy navštívilo v sledovanom období 126 klientov, z toho 41 mužov a 83 žien. Vo vekovej kategórii 18 – 34 ročných bolo 40 klientov (20 mužov a 20 žien), vo vekovej kategórii 35 – 54 ročných bolo 86 klientov (21 mužov a 65 žien).

Poradenstvo vychádzalo z biochemických výsledkov krvi a záujemcom sa zisťovali stravovacie zvyklosti pomocou dotazníka a z jednodňového jedálnička. Nutričný príjem sa zisťoval pomocou programu Alimenta. Každý výsledok bol individuálne zhodnotený a klientovi sa navrhla zmena v stravovacích zvyklostiach a zmena životného štýlu s odporúčením kontrolného vyšetrenia.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

V roku 2014 sa oddelenie hygieny výživy a hygieny detí a mládeže – referát hygieny výživy podieľal na plnení nasledovných **úloh a projektov:**

1. Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie

Úloha spočívala v sledovaní vývoja výživového stavu, spotreby potravín a vybraných výživových ukazovateľov. Dotazníkovou metódou sa sledovala frekvencia konzumácie vybraných komodít v priebehu týždňa, resp. mesiaca a aktuálny príjem energie, makro a mikronutrientov formou 24 – hodinovej retrospektívnej anamnézy.

Výsledky poskytli údaje o energetickom príjme základných živín (bielkoviny, tuky, sacharidy), o príjme vitamínov, minerálií, vlákniny, cholesterolu, ďalej príjme soli a tekutín v porovnaní s OVD vo vybraných vekových kategóriách.

Vo vekových kategóriách 19 – 34 rokov dospeljej populácie ľahko pracujúcich bolo vyšetrených 20 mužov a 20 žien a vo vekových kategóriách 35 – 59 rokov dospeljej populácie ľahko pracujúcich bolo rovnako vyšetrených 20 mužov a 20 žien.

Monitoring sledovania výživového stavu 80 klientov vybraných vekových kategórií dospeljej populácie ľahko pracujúcich mužov a žien bolo ukončené a spracované údaje boli zaslané na oddelenie HV RÚVZ so sídlom v Poprade. Úloha je podrobne vyhodnotená v dokumente „Programy a projekty“.

2. Monitoring jodidácie kuchynskej soli

V rámci tejto úlohy bolo v roku 2014 odobratých a laboratórne analyzovaných na množstvo jodidu draselného a ferokyanidu draselného spolu 24 vzoriek kuchynskej soli, z toho 2 vzorky soli boli odobraté v ZSS. Obsah KI a ferokyanidu draselného vo vyšetrovaných vzorkách bol v súlade s údajmi deklarovanými na obale odobratých vzoriek a vyhovoval požiadavkám Potravinového kódexu SR. Úloha je podrobne vyhodnotená v dokumente „Programy a projekty“.

3. Bezpečnosť kozmetických výrobkov

V súvislosti s touto úlohou bolo v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami spolu odobratých 10 vzoriek kozmetických výrobkov. Z toho 2 vzorky kozmetických výrobkov pre dospelých (šampóny na vlasy) na laboratórne vyšetrenie konzervačných látok, vonných látok a mikrobiologické vyšetrenie, 3 vzorky kozmetických výrobkov pre dospelých (očné tiene, rúž na pery, lesk na pery) na vyšetrenie prítomnosti zakázaných látok – ťažké kovy olovo, kadmium, nikel, 2 vzorky kozmetických výrobkov pre dospelých(keratínová kúra) na vyšetrenie regulovaných látok – kyselina tioglykolová, pH a formaldehyd a 3 vzorky kozmetických výrobkov pre dospelých (farby na obočie a mihalnice) na vyšetrenie prítomnosti zakázaných látok: o-fenyléndiamín, m-fenyléndiamín, 2 – aminofenol. Výsledky laboratórných vyšetrení vyhoveli požiadavkám aktuálne platnej legislatívy. Zároveň boli vykonané kontroly zamerané na povinné označovanie kozmetických výrobkov. Pri kontrole neboli zistené nedostatky v označovaní kozmetických výrobkov.

Úloha je podrobne vyhodnotená v dokumente „Programy a projekty“.

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

V priebehu roka 2014 sa vykonával monitoring spotreby vybraných prídavných látok: kyselina sorbová a jej soli, kyselina benzoová a jej soli a cyklamáty vo vybraných vekových skupinách dospeléj populácie na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín.

Monitoringu sa zúčastnilo 20 respondentov a to vo vekovej kategórii 19 – 35 rokov (5 žien a 5 mužov) a vo vekovej kategórii 36 - 54 rokov (5 žien a 5 mužov). Údaje boli získavané na základe 24 – hodinového dotazníka. Bol vykonaný odber 3 vzoriek potravín na kvantitatívne a kvalitatívne stanovenie predmetných prídavných látok. Sumár výsledkov laboratórnych rozborov a spracované údaje z dotazníkov boli zaslané ÚVZ SR na konečné spracovanie.

Mimoriadne kontroly

V priebehu roka 2014 bolo nariadené ÚVZ SR vykonanie nasledovných mimoriadnych kontrol:

1. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu jedál v zariadeniach spoločného stravovania

Spolu bolo vykonaných 10 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania. Na základe výsledkov kontroly bolo uložených 5 blokových pokút v sume 180 eur a v 3 prípadoch bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty v celkovej sume 530 eur. Zároveň bol vykonaný odber 6 vzoriek kompletného obedového menu na laboratórnu analýzu, na posúdenie energetickej a biologickej hodnoty. Konečné vyhodnotenie vykonal ÚVZ SR. Najčastejšie zisťované nedostatky boli: nedodržanie teplotného a chladiaceho reťazca, nedodržanie označených pracovných plôch, nepovolené zmrazovanie surovín, nevykonávaný monitoring a evidencia teplôt skladovania, používanie potravín po dátume spotreby, nevyhovujúce teploty hotových pokrmov.

2. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v ázijských reštauráciách aj v ďalších reštauráciách

V súvislosti s touto nariadenou mimoriadnou kontrolou bolo vykonaných 13 kontrol, pri ktorých bolo udelených 5 blokových pokút v sume 113 eur. V 5 prípadoch boli začaté správne konania vo veci uloženia pokuty v sume 995 eur. Zároveň boli odobraté 2 vzorky hotových pokrmov na laboratórnu analýzu, ktoré vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch

požiadavkám aktuálne platnej legislatívy a 15 sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov a rúk pracovníkov, všetky stery vyhoveli. Najčastejšie zisťované nedostatky boli: nedodržanie označených pracovných plôch, nepovolené zmrazovanie surovín, nedodržané podmienky skladovania potravín, skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, nevykonávaný monitoring, nedodržanie času podávania a teploty hotových pokrmov.

3. Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2014

Počas letnej sezóny 2014 bolo vykonaných 31 kontrol, pri ktorých bolo uložených 12 blokových pokút v sume 319 eur. V 1 prípade bolo začaté správne konania vo veci uloženia úhrady nákladov v sume 41 eur. Odobratých bolo 22 vzoriek zmrzlín, z toho 2 vzorky nevyhoveli mikrobiologickým požiadavkám pre zvýšený počet kvasiniek, koliformných mikroorganizmov a prítomnosť mikroorganizmov Enterobacteriaceae. Bolo odobratých 78 sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov a rúk pracovníkov, z toho 9 sterov nevyhovelo pre prítomnosť kvasiniek, plesní a mikroorganizmov Enterobacteriaceae. Najčastejšie zisťované nedostatky boli: nedôsledné vedenie evidencie o výrobe zmrzliny, nevyhovujúce skladovanie surovín, nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene, neúplne informácie o prítomných alergénoch.

4. Kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania

Bolo vykonaných 8 kontrol, pri ktorých boli uložené 3 blokové pokuty v sume 110 eur. Najčastejšie zisťované nedostatky boli: zmrazovanie mäsa dodaného v chladenom stave, nedostatočná prevádzková hygiena, nevyhovujúca teploty hotových pokrmov.

5. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí.

V nariadenom období na výkon mimoriadnej kontroly nebolo oznámené konanie hromadných podujatí v našom okrese. Z uvedeného dôvodu kontroly neboli vykonané.

6. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov.

V súvislosti s touto nariadenou mimoriadnou kontrolou bolo vykonaných 5 kontrol, pri ktorých neboli zistené nedostatky.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	3	0	0	0	0	3	23	13,04
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
17	Cukrovinky	0	1	0	0	0	1	2	50,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
20	Cukrárske výrobky	3	0	0	0	0	3	9	33,33
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	1	0,00
22	Pramenité vody a balené pitné vody	1	0	0	0	0	1	1	100,00
23	Hotové pokrmy	5	0	0	0	0	5	79	6,33
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	2	0,00
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	27	0,00
26	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	3	0,00
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0,00
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
31	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0,00
35	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	1	0,00
37	Ostatné	0	0	0	0	0	0	3	0,00
	Spolu	12	1	0	0	0	13	183	6,99

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 2

	Primárni výrobcovia	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	Ostatné prevádzkarne	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	0	4	1	58	460	19	288	830
Počet kontrolovaných subjektov	0	0	1	5	263	20	39	328
Počet kontrol	0	0	1	5	401	45	43	495
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	1	0	64	8	0	73
SVP/ HACCP	0	0	0	0	30	3	0	33
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	0	41	4	0	45
Osobná hygiena	0	0	0	0	4	0	0	4
Odborná spôsobilosť	0	0	0	0	4	1	0	5
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	0	1	0	2	0	0	3
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	9	2	0	11
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	0	1	0	0	1
Skladovanie	0	0	0	0	25	0	0	25
Manipulácia s potravinami	0	0	0	0	5	0	0	5
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	1	0	0	1
Iné	0	0	0	0	17	2	0	19

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	3	0	0	0	0	0	0	3
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	8	2	0	1	0	0	0	11
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	2	0	0	0	0	0	0	2
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	77	14	0	30	0	1	0	122
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		5	3	0	3	0	0	0	11
7.	Zastavenia konania		0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Odborné konzultácie		295	12	0	42	0	0	0	349
9.	Iné výkony		24	3	0	0	0	0	0	27

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Cro-no B	Iné		
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Crono B	Iné		
21	Minerálne vody	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Praménité vody a balené pitné vody	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
23	Hotové pokrmy	65	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	5
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Det'ská a dočrenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Výživové doplnky	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Kuchyn'ská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	119	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	0	7	0	1	0	0	1	12	

Vysvetlivky: Sal - Salmonellaspp., Shi - Shigellaspp., Cam - Campylobacterjejuni, Yer - Yersiniaenterocolitica, Pse - Pseudomonasaeruginosa, CloPer- Clostridiumperfringens, Lis - Listeriamonocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridiumbotulinum, Bhem- B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrioparahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol - E.coli, Ent - enterokoky, BacCer - Bacilluscereus, Crono B - Cronobacterspp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detická a dojčenská výživa	17	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Výživové doplnky	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	26	0	0,0	13	0	0,0	13	0	0,0	12	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detická a dojčenská výživa	5	0	0,0	0	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0
26	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	7	0	0,0	0	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	3	0	0,0

Vysvetlivky: NO3- dusičnany, _RP- rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB– polychlórovanébifenyly, _NZ – nitrozamíny, EKF– estery kyseliny ftalovej, _HIS– histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	1	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	1	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	7	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2- dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel**- melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styren, **mono_EG** – monoetylenglykol, **di_EG** – dietylenglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit**–akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syty a bryndza zo Slovenska	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
6	Tuky a oleje	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
8	Cereálie a pekárske výrobky	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
10	Byliny a koreniny	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
11	Nealkoholické nápoje	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
12	Víno	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
14	Zmrzlina a dezerty	20	0	0,0	20	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
17	Cukrovinky	1	1	100,0	0	0	0,0	1	1	100,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
19	Lahôdkárske výrobky	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
20	Cukrárske výrobky	8	0	0,0	6	0	0,0	7	0	0,0	7	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Pramenité vody a balené pitné vody	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	65	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	64	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Výživové doplnky	3	0	0,0	2	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	24	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	3	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	131	1	0,8	29	0	0,0	10	1	10,0	15	0	0,0	1	0	0,0	66	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	24	0	0,0	24	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	24	0	0,0	24	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach - RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	12	0	3	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogerie	45	2	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	1	1	1	3	0	0	7	3	43	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	16	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	2	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	4	1	9	5	0	0	14	6	43	0	0	0	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	5	3	8	10	0	0	12	0	0	2	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	11	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	2	3	3	6	0	0	17	2	12	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	80	19	140	61	6	10	132	45	34	19	10	53	2	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	247	9	98	2	0	0	5	0	0	0	0	0	2	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	33	12	28	5	0	0	5	2	40	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	49	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	19	35	10	27	6	22	97	10	10	1	0	0	0	0	0
Medzisúčet	542	90	362	136	13	9	289	68	24	22	10	45	4	0	0
1 Prímárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	24	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	18	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	236	4	31	46	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
4.4 novinové stánky	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	288	4	39	47	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Súčet	830	94	401	183	13	7	289	68	24	22	10	45	9	0	0

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach- RÚVZ Bardejov - rok 2014

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	0	0	0
2.10 výroba bylinných čajov	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0
2.23 baliareň bylinných čajov	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0
2.27.6 výroba predlískov	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	0	0	0
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	1	1	4
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	0	0	0
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	0	0	0
Spolu	1	1	4

Tab.č. 10: Epidemický výskyt alimentárnych ochorení za rok 2014 v okrese Bardejov

P. č.	Ohnisko výskytu (zariadenie)	Dg (MKCH)	Počet prípadov ochorenia	Pôvodca ochorenia (etiologické agens)	Faktor prenosu	Dátum výskytu ochorenia	Iné skutočnosti zistené pri šetrení v ohnisku
1	Janovce	A020	2	Salm. enteritidis	vajcia domáce	8.1.2014	
2	Gerlachov	B15	6	vírus hepatitídy A	kontamin. ruky	21.2.2014	
3	Zborov	A045	2	Campylobacter	nezistený	12.3.2014	
4	Nižný Tvarožec	B15	5	vírus hepatitídy A	kontamin. ruky	26.3.2014	
5	Bartošovce	A020	2	Salm. montevideo	výlučky zvierat	7.4.-8.4.2014	
6	Zborov	A045	3	Campylobacter	ovčie syry	19.4.-21.4.2014	
7	Bardejov	A045	2	Campylobacter	nezistený	27.4.-28.4.2014	
8	Sveržov	A045	2	Campylobacter	nezistený	12.5.2014	
9	okres Bardejov	B15	18	vírus hepatitídy A	kontamin. ruky	13.1.-26.9.2014	
10	Abrahámovce	A020	3	Salm. enteritidis	vajcia domáce	23.5.2014	
11	Kochanovce	A020	2	Salm. enteritidis	vajcia domáce	13.7.2014	
12	Osikov	A020	2	Salm. enteritidis	nezistený	25.8.-28.8.2014	
13	Bardejov	A020	2	Salm. enteritidis	vajcia domáce	10.11.-12.11.2014	
14	Beloveža	A020	2	Salm. enteritidis	nezistený	11.12.-12.12.2014	
15	Lukov	B15	17	vírus hepatitídy A	kontamin. ruky	11.12.-16.12.2014	

KOZMETICKÉ VÝROBKY

Výročná správa z výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami v roku 2014

I. Charakteristika RUVZ so sídlom v Bardejove

tabuľka č. 1

1	2	3
rozpočet pridelený ÚVZ SR a RÚVZ	Rozpočet, ktorý bol použitý orgánmi verejného zdravotníctva v SR na výkon štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami	Počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami
335 826, 73 €	odhadom*: 1810 €	len KV: 0 KV+ iné: 1

Vysvetlivky k

- * RUVZ, ktoré nesleduje kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad
- ** v riadku len KV je potrebné uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor len nad kozmetickými výrobkami
- *** v riadku KV + iné: uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor nad kozmetickými výrobkami kumulovane s inými činnosťami napr. potravinovým dozorum

II. Výkon ŠZD

tabuľka č. 2

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD	0	0	230	112	342
počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	0	0	9	11	20
Inšpekcie					
Počet inšpekcii 2*	0	0	227	78	305
v rámci inšpekcii počet vykonaných kontrol	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	0	x	x	x	0
- informačnej zložky o výrobku	0	0	x	x	0
- internetového predaja výrobkov	0	0	0	0	0
- na základe podnetov	0	0	0	0	0
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	0	209	77	286
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov 3*	0	0	16	0	16
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	0	0	2	1	3
Výrobky					
Počet skontrolovaných výrobkov	0	0	55	0	55
z toho počet výrobkov	x	x	x	x	x
- predávaných cez internet	0	0	0	0	0
- analyzovaných v laboratóriách 5*	0	0	10	0	10
- v rámci kontroly informačnej zložky	0	0	0	0	0
- na povinné označovanie 3*	0	0	50	0	50
- na pravdivosť tvrdení 4*	0	0	6	4	10
Nevyhovujúce výrobky (vzorky)					
Počet nevyhovujúcich výrobkov	0	0	0	0	0
z toho počet výrobkov	x	x	x	x	x
- s nedostatkami v povinnom označení	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v tvrdeniach	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v zložení	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v mikrobiológii	0	0	0	0	0
- nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v informačnej zložke	0	0	x	x	0

Sankcie					
Opatrenia dobrovoľne prijaté fyzickou alebo právnickou osobou					
počet prijatých dobrovoľných opatrení	0	0	0	0	0
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých z obehu	0	0	0	0	0
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ					
počet zákazov (výroby, uvádzania výrobkov do obehu, zákaz používania prístrojov a zariadení, príkaz na zneškodnenie výrobkov a pod.)	0	0	0	0	0
počet príkazov na stiahnutie výrobkov z obehu	0	0	0	0	0
počet príkazov na stiahnutie výrobkov od spotrebiteľa	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých z obehu na základe opatrenia	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých od spotrebiteľa na základe opatrenia RUVZ	0	0	0	0	0
počet druhov zničených výrobkov	0	0	0	0	0
Počet pokút / výška v Eurách	0	0	0	0	0

Vysvetlivky k

- * počet skontrolovaných subjektov v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia EP 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) 655/2013.
- 2* inšpekcie sú pravidelné a náhodné kontroly vrátane kontrol na Internete alebo iné formy kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré uskutočňuje zamestnanec RUVZ, orientované na presadzovanie predpisov (okrem samotnej výmeny informácií) a zamerané na overenie bezpečnosti výrobkov a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero výrobkov/ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol, toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Aj kontrola trvajúca niekoľko dní sa zarátava ako jedna inšpekcia. Avšak, kontroly zamerané výlučne na odber vzoriek nesmú byť zarátané ako inšpekcia. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam/protokol. **Odstúpenie podnetu na riešenie inému RUVZ bez vykonania inšpekcie sa za kontrolu nepovažuje.**
- 3* povinné označenie podľa čl. 19 nariadenia (ES) 1223/2009 – uvedie sa počet inšpekcií/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolované na označenie, teda výrobky, ktoré boli analyzované v laboratóriách + tie výrobky, na ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV
- 4* pravdivosť tvrdení – uvedie sa počet kontrol/počet výrobkov, ktoré boli vykonané /skontrolované podľa čl. 20 nariadenia (ES) 1223/2009 a nariadenia (EÚ) 655/2003
- 5* Ak sa niektorá vzorka opakovane analyzovala, v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek/počet opakovane analyzovaných vzoriek, napríklad na analýzu sa odošle 5 vzoriek a jedna vzorka sa opakovane analyzuje, v tabuľke sa uvedie 5/1.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, ktoré vyrábajú kozmetické výrobky. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou kozmetických výrobkov ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechtovej dizajny. **Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z.z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.**

Počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad kozmetickými výrobkami, ktoré ohlásili svoju činnosť ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

Počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD: zahŕňa počet zariadení, v ktorých bol vykonaný počas roka štátny zdravotný dozor, za ktorý sú predkladané výsledky. Každý podnik môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero kontrol.

Počet kontrol spolu: zahŕňa všetky kontroly zo strany dozorného orgánu, z ktorých existuje zápis. „Inšpekcia“ je definovaná ako jedna alebo viac kontrol/odber vzoriek, kontrola osobnej hygieny, prevádzkovej hygieny, dokumentácie, bezpečnosti.../ za účelom zistenia skutkového stavu.

III. Výsledky cielených sledovaní

Analýza vzoriek odobratých v rámci cielených sledovaní

tabuľka 3a

Cielené sledovania	odobraté vzorky*	nevyhovujúce vzorky	porušenia			
			mikro-biologické	chemické zloženie	označenie	tvrdenia o výrobku
			Počet	Počet	počet	počet
ZAKÁZANÉ LÁTKY						
ťažké kovy	3	0	0	0	0	0
ftaláty	0	0	0	0	0	0
Hormóny, glykokortikoidy	0	0	0	0	0	0
farbivá	3	0	0	0	0	0

REGULOVANÉ LÁTKY	0	0	0	0	0	0
konzervačné látky	2	0	0	0	0	x
vonné látky	2	0	0	0	0	x
UV filtre	0	0	0	0	0	x
KTG, pH, formaldehyd	2	0	0	0	0	x
fluór, DEG H ₂ O ₂	0	0	0	0	0	x
farbivá	0	0	0	0	0	x
PRAVDIVOSŤ TVRDENÍ						
výrobky deklarujúce koenzým Q10	0	0	x	x	x	0
výrobky deklarujúce vitamín C	0	0	x	x	x	0
Výrobky s antibakteriálnymi/ antimikrobiálnymi tvrdeniami	0	0	x	x	x	0
NEREGULOVANÉ LÁTKY						
AHA kyseliny	0	x	0	0	0	x

* Ak do dátumu odoslania správy RUVZ nebude mať výsledky všetkých odobratých vzoriek výrobkov, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek/počet vyhodnotených vzoriek, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek, v stĺpci uvedie 5/3.

Zoznam nevyhovujúcich výrobkov (okrem nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom hlásených v RAPEXe)

tabuľka č. 3b

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Nedostatky*			
		Zloženie/mikrobiológia/označovanie/tvrdenia			
-	-	-	-	-	-

Vysvetlivky k

* v konkrétnom stĺpci sa symbolom „x“ označí zistený nedostatok

Správna výrobná prax

tabuľka 3c

Výrobca	Zistené nedostatky*
-	-

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne nedostatky

Informačná zložka o výrobku

tabuľka č. 3d

Názov kontrolovaného subjektu a jeho adresa	Názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	Činnosť *		Zistené nedostatky 2*	
		Výroba	Dovoz	Bez dokumentácie	Neúplná dokumentácia
-	-	-	-	-	-

Vysvetlivky

* symbolom „x“ sa označí, či ide o výrobu alebo dovoz.

2* symbolom „x“ sa uvedie či dokumentácia chýbala úplne alebo len čiastočne.

IV. Nebezpečné výrobky

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom, nájdené na území SR na základe výkonu ŠZD

tabuľka č. 4a

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	Sankcie*	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-	-	-	-	-

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

tabuľka č. 4b

Názov Výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov nebezpečných výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	Sankcie *	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-	-	-	-	-

Vysvetlivky

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Činnosť referátu hygieny detí a mládeže RÚVZ so sídlom v Bardejove sa vykonávala v súlade s koncepciou odboru hygieny detí a mládeže so zameraním na ochranu a podporu zdravia detí a mladej generácie. Tak ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2014 hlavná činnosť oddelenia spočívala najmä vo výkone štátneho zdravotného dozoru, ktorý bol zameraný na dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z aktuálnej legislatívy na úseku verejného zdravotníctva v zariadeniach pre deti a mládež. Pozornosť sa venovala výchovno-vzdelávacej činnosti vo všetkých typoch škôl, mimoškolskej činnosti, ochrane zdravia mladistvých v pracovnom prostredí pri vykonávaní odborného výcviku a zotavovacím podujatiam pre deti a mládež. Okrem plánovaných kontrol sa v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru vykonávali aj cielené, resp. mimoriadne kontroly v zariadeniach školského stravovania, v telovýchovných zariadeniach vrátane pieskovísk, na zotavovacích podujatiach a v školských internátoch. V zariadeniach spoločného stravovania sa vykonávali aj úradné kontroly potravín a odber vzoriek hotových pokrmov. V rámci objektivizácie faktorov životného prostredia boli odoberané vzorky piesku z detských pieskovísk. Posudková činnosť sa vykonávala v súvislosti s uvedením priestorov predškolských a školských zariadení do prevádzky, schvaľovaním prevádzkových poriadkov, resp. ich zmeny a organizovaním zotavovacích podujatí pre deti a mládež. Zvlášť bola činnosť oddelenia zameraná na plnenie programov a projektov ÚVZ v SR. V rámci úradnej kontroly potravín sa plnila úloha „Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí“. Okrem toho sa v zariadeniach pre deti a mládež vykonávala poradenská a konzultačná činnosť, zdravotno-výchovné a intervenčné aktivity vyplývajúce z plnenia programov a projektov ÚVZ v SR, taktiež v spolupráci s odd. podpory zdravia.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

V rámci osobitnej činnosti boli plnené úlohy a projekty na ochranu zdravia detí a mládeže, ktorých plnenie bolo podrobnejšie vyhodnotené v rámci odpočtu programov a projektov ÚVZ v SR za rok 2014 a úlohy, resp. požiadavky ÚVZ SR zamerané na mimoriadny, resp. cielený výkon ŠZD a ÚKP, a to:

- „Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybrané populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“. Na regionálnej úrovni bolo plnenie projektu ukončené v predchádzajúcom roku. Výsledky prieskumov, ktoré boli zamerané na monitoring stravovacích zvyklostí u detí a mládeže vo veku od troch do osemnásť rokov, sú využívané v rámci zdravotno-výchovných aktivít zameraných na zdravú výživu detí a mládeže. Zhodnotenie výsledkov projektu vo forme prednášky bolo prezentované na internom odbornom seminári RÚVZ v Bardejove. V predškolských a školských zariadeniach v okrese Bardejov bolo v roku r. 2014 vykonaných 19 prednášok s predmetnou tematikou.

- „Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku“.

V roku 2014 bol dotazníkovou formou realizovaný „Školský prieskum o tabaku, alkohole a drogách TAD 1-3“ u žiakov a učiteľov v dvoch vybraných školách v okrese Bardejov. V ZŠ s MŠ Zborov sa prieskumu TAD 1 a TAD 2 zúčastnilo 137 žiakov, z toho 62 chlapcov a 75 dievčat a prieskumu TAD 3 sa zúčastnilo 32 učiteľov. V SOŠ obchodu a služieb v Bardejove sa prieskumu TAD 2 zúčastnilo 94 žiakov, z toho 17 chlapcov a 77 dievčat a prieskumu TAD 3 sa zúčastnilo 25 učiteľov. Spolu sa v okrese Bardejov prieskumu TAD zúčastnilo 231 žiakov a 57 učiteľov ZŠ a SOŠ. Vyplnené dotazníky spolu s hláseniami za jednotlivé triedy boli zaslané gestorovi projektu.

- „Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku“

Projekt bol v zmysle metodického usmernenia gestora realizovaný formou dotazníkového prieskumu. Do plnenia projektu boli v rámci okresu Bardejov vybrané dve materské školy, a to jedna mestská - MŠ Nám. arm. gen. L. Svobodu v Bardejove v počte 23 detí a jedna vidiecka - MŠ Fričkovce v počte 22 detí. Spolu sa projektu zúčastnilo 45 detí vo vekovej skupine od troch do šiestich rokov. Získané údaje od respondentov boli vložené do vytvorenej počítačovej databázy, ktorá bola v stanovenom termíne zaslaná gestorovi.

- „Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl; využitie hodín TV“. Za účelom dosiahnutia cieľov projektu sa v prvom polroku plnila mimoriadna úloha na základe metodického usmernenia ÚVZ SR – HH SR, ktorým bol stanovený rozsah a termín vykonania cieleného štátneho zdravotného dozoru zameraného na pedagogický proces na hodinách telesnej výchovy na základných školách. Výkon štátneho zdravotného dozoru v zmysle uvedeného prípisu a metodického usmernenia ÚVZ SR bol realizovaný v prvom polroku v stanovenom termíne vo vybraných desiatich základných školách okresu, z toho v piatich mestských a v piatich vidieckych. Správa o vykonaní mimoriadnej cieľovej kontroly

bola v stanovenom termíne zaslaná na ÚVZ SR v Bratislave. V druhom polroku 2014 bol projekt realizovaný formou dotazníkového prieskumu na základe metodického usmernenia gestora. Do plnenia projektu bolo vybraných 10 základných škôl, a to 5 mestských a 5 vidieckych, v ktorých bola vykonaná aj predchádzajúca etapa projektu (okrem ZŠ s MŠ Nižná Polianka, v ktorej v novom školskom roku bol zrušený 5.- 9. ročník, preto bola nahradená ZŠ s MŠ Hažlín). Vo všetkých školách sa sledovala pohybová aktivita prostredníctvom dvoch typov dotazníkov. Dotazníky „pohybová aktivita detí počas hodiny telesnej výchovy“ vyplnili zamestnanci RÚVZ pri sledovaní hodín telesnej výchovy vo vybraných dvadsiatich triedach 3. a 8. ročníka vyššie uvedených základných škôl okresu. Dotazníky „pohybová aktivita žiaka“ vyplnilo spolu 454 žiakov 3. a 8. ročníka vybraných základných škôl (454 dotazníkov). Spolu v rámci plnenia projektu bolo vyplnených 474 dotazníkov. Získané údaje z dotazníkov boli vložené do vytvorených databáz v programe EpiData, ktoré boli zaslané spolu so sprievodnou správou v prílohe v stanovenom termíne gestorovi projektu.

- Úloha „Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí“. Na základe úlohy ÚVZ SR bolo realizované sledovanie spotreby troch vybraných aditívnych látok v potravinách u detí. Zber údajov sa vykonal podľa metodického usmernenia dotazníkovou metódou u trinásťročných žiakov v Základnej škole, Wolkerová 10 v Bardejove. Prieskumu sa zúčastnilo 21 respondentov. Získané údaje boli vložené do pripravených masiek v programe Excel. Spracované údaje z dotazníkov boli zaslané na Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v stanovenom termíne.

- Začiatkom roka 2014 bolo na základe prípisu ÚVZ SR so sídlom v Bratislave vykonaných 12 mimoriadnych cielených kontrol so zameraním na dodržiavanie hygienických požiadaviek na výrobu, manipuláciu, skladovanie, podávanie a kvalitu pokrmov vrátane kontroly epidemiologicky rizikových činností osôb pri výrobe a manipulácii s pokrmami vo vybraných zariadeniach školského stravovania, ktoré boli vykonané v termíne od 15. januára do 29. januára 2014. Pri kontrole boli zistené nedostatky týkajúce sa požiadaviek na hygienu a požiadaviek na zamestnancov zariadenia podľa príslušných súvisiacich právnych predpisov. Väčšinou išlo o čiastkové nedostatky odstránené hneď počas kontroly, za ktoré bolo uložených 5 blokových pokút. Technické nedostatky boli riešené vydaním rozhodnutia – pokynu v správnom konaní. Závery z kontrol spolu s výsledkami laboratórnych rozborov podávaných jedál a výsledkami plnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov boli zaslané na ÚVZ SR v Bratislave.

- Na základe prípisu ÚVZ SR so sídlom v Bratislave zo dňa 14. 5. 2014 boli vykonané kontroly v dvoch zariadeniach spoločného stravovania s celodenným stravovaním so zameraním na odber vzoriek stravy na laboratórne vyšetrenie a zhodnotenie pestrosti podávanej stravy z mesačného jedálneho lístka. Kontroly boli vykonané v termíne od 16. mája do 21. mája 2014. Pri kontrole bolo zistené, že hygienické požiadavky v zmysle platných právnych predpisov boli dodržané. Koeficient pestrosti stravy v hodnotených jedálnych lístkoch sa pohyboval nad hodnotou 0,5, čo vyhovuje stanoveným kritériám. Závery z kontrol spolu s výsledkami laboratórnych rozborov podávanej celodennej stravy boli v termíne zaslané na ÚVZ SR v Bratislave.

- V súvislosti s prípisom Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 9. 6. 2014, týkajúcim sa obsahu nepovolenej látky nitrofurán (metabolit) furazolidonu v mrazenom králičom mäse, dovezenom z Čínskej republiky bol vykonaný cieľový výkon štátneho zdravotného dozoru v štyroch zariadeniach školského stravovania. Uvedenými kontrolami nebol zistený výskyt ani dodanie žiadneho z vyššie uvedených ani podobných výrobkov do stravovacích zariadení pre deti a mládež.

- Na základe požiadavky ÚVZ SR so sídlom v Bratislave zo dňa 11. 7. 2014 boli vykonané mimoriadne cieľové kontroly štyroch vybraných pieskovísk zriadených na ihriskách v rámci občianskej vybavenosti v meste Bardejov. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská v stanovenom termíne od 30.7.2014 do 13. 8.2014. Prevádzkovateľ zabezpečuje vykonávanie údržby pieskovísk, vrátane prípadnej výmeny, resp. dopĺňovania piesku, jeho udržiavanie, čistenie a prekopávanie, o čom sa vedie evidencia v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z. z., ktorá bola pri kontrole predložená. Zo všetkých vybraných pieskovísk boli odobrané vzorky piesku a laboratórnym vyšetrením bolo zistené, že piesok vyhovuje požiadavkám uvedenej vyhlášky, ani v jednej vzorke nebolo prekročené najvyššie prípustné množstvo indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku.

- V súvislosti s prípisom ÚVZ SR so sídlom v Bratislave zo dňa 30. 6. 2014 bola vykonaná mimoriadna cieľová kontrola zotavovacieho podujatia (ďalej len ZP). V stanovenom termíne od 14. 7. – 28. 7. 2014 bolo v okrese Bardejov organizované jedno ZP pre deti a mládež. Pri jeho organizovaní v zmysle vyhlášky č. 526/2007 Z. z. nedostatky neboli zistené. Pri kontrole bola predložená požadovaná dokumentácia ZP a zariadenia súvisiaca s organizovaním ZP a prevádzkou RZ. Počas organizovania predmetného podujatia nebol zaznamenaný výskyt ochorení ani úrazov u detí. Bola uložená 1 bloková pokuta za zistené čiastkové nedostatky

v prevádzkovej hygiene v zariadení spoločného stravovania rekreačného objektu, ktoré boli na mieste odstránené.

- Na základe požiadavky ÚVZ SR zo dňa 15. 10. 2014 boli vykonané mimoriadne ciele kontroly v 15-ich zariadeniach školského stravovania pri materských, základných a stredných školách, so zameraním na kontrolu hygieny, označovania a vysledovateľnosti mäsa, používaného na prípravu hotových pokrmov. Kontroly boli vykonané v termíne od 9. októbra do 23. októbra 2014. Pri kontrolách boli uložené 2 blokové pokuty za zistené čiastkové nedostatky v prevádzkovej hygiene, ktoré boli na mieste odstránené. V súvislosti s označovaním a vysledovateľnosťou mäsa, používaného na prípravu hotových pokrmov neboli zistené nedostatky. Vo všetkých prevádzkach boli k dispozícii príslušné doklady (dodacie listy, faktúry, pokladničné doklady a etikety) s uvedením krajiny pôvodu mäsa, dodávateľa, dátumu spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti.

- Na základe prípisu ÚVZ SR zo dňa 5. 11. 2014 o výskyte Salmonella enteritidis v mrazených kuracích stehenných rezňoch z Poľska bola vykonaná cieľná kontrola v ZŠS pri MŠ Bartošovce, kde bol predmetný výrobok dodaný. Pri kontrole bolo zistené, že uvedený výrobok bol vrátený dodávateľovi.

- V súvislosti s úlohou ÚVZ SR so sídlom v Bratislave bola vykonaná mimoriadna cieľná kontrola Školského internátu pri Strednej priemyselnej škole v Bardejove so zameraním na dodržiavanie ustanovení Vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.

Spolu sa v odbore hygieny detí a mládeže plnili 4 projekty a 9 úloh ÚVZ SR. O výsledkoch plnenia projektov a vykonaného zvýšeného štátneho zdravotného dozoru v jednotlivých zariadeniach boli vypracované záverečné správy, ktoré boli zaslané ÚVZ SR prostredníctvom RÚVZ v Prešove, resp. priamo na ÚVZ SR.

- V rámci plnenia programov na ozdravenie výživy, prevenciu obezity a pod. bola činnosť oddelenia zameraná na podporu a zabezpečovanie zodpovedajúcej výživy a správne zloženie výživy detí a mládeže s cieľom zlepšenia súčasného štandardu v zmysle príslušných zásad. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v školských bufetoch a v zariadeniach spoločného stravovania pri predškolských, školských a ostatných zariadeniach pre deti a mládež a v rámci poradenskej a konzultačnej činnosti sa presadzovala zdravá výživa detí a mládeže. V roku 2014 bolo v uvedených zariadeniach vykonaných spolu 115 kontrol. Zároveň sa v zariadeniach školského stravovania sledoval podiel mlieka a mliečnych výrobkov, podiel ovocia a zeleniny a monitorovalo sa plnenie školských programov, resp. projektov,

prostredníctvom ktorých sa zabezpečujú uvedené komodity do škôl. Projekt „Školské ovocie – Ovocie a zelenina do škôl“ sa podľa našich zistení a na základe štatistických údajov Krajského školského úradu v Prešove v novom školskom roku realizuje prostredníctvom 42 zariadení školského stravovania pre 6115 detí, čo je o 10 zariadení a 304 detí z MŠ a ZŠ viac, ako v predchádzajúcom školskom roku. Z uvedeného počtu je 1402 detí z predškolských zariadení a 4713 žiakov zo školských zariadení okresu Bardejov. Zhodnotenie školského mliečneho programu je uvedené v samostatnej kapitole. Vedúce školských stravovacích zariadení sú metodicky usmerňované a upozorňované na dodržiavanie všeobecných zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov tak, aby tieto vychádzali z vekových potrieb stravovanej skupiny, aby bolo prihliadané na vhodný výber surovín, ročné obdobie a ďalšie skutočnosti, ktoré by v pozitívnom zmysle vplývali na zdravotný stav stravovaných detí a mládeže. V súvislosti s plnením programu boli realizované edukačné aktivity formou besied a prednášok a poradenská činnosť v rámci plnenia projektov na ochranu a podporu zdravia detí a mládeže so zameraním na zdravú výživu a nové trendy v oblasti stravovania a správnych stravovacích návykov. Výsledky prieskumov, ktoré boli zamerané na monitoring stravovacích zvyklostí u detí a mládeže vo veku od troch do osemnásť rokov, sú využívané v rámci zdravotno-výchovných aktivít zameraných na zdravú výživu detí a mládeže. Celkovo bolo v tejto oblasti vykonaných spolu 18 prednášok a 14 besied pre deti a mládež.

- Výsledky prieskumov užívania legálnych a nelegálnych drog u detí a mládeže v SR z predchádzajúcich rokov sú využívané v rámci zdravotno-výchovných aktivít zameraných na prevenciu užívania drog u najviac ohrozenej skupiny populácie, ktorou sú deti a mládež. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v predškolských a školských zariadeniach bolo pracovníkmi oddelenia v roku 2014 vykonaných 168 kontrol, zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov.

- Zdravotno-výchovné aktivity boli vykonávané hlavne v predškolských a školských zariadeniach, v ktorých sa plnia rôzne projekty na podporu zdravia. Spolu bolo zamestnancami oddelenia hygieny detí a mládeže v roku 2014 v uvedených zariadeniach vykonaných 24 prednášok a 46 besied zameraných na prevenciu závislostí, prevenciu obezity, podporu zdravej výživy a zdravého životného štýlu vrátane pohybovej aktivity, prevenciu chybného držania tela s využitím poznatkov a záverov z plnenia projektov zameraných na uvedené oblasti. Zároveň oddelenie hygieny detí a mládeže spolupracovalo s oddelením podpory zdravia pri vykonávaní aktivít z príležitosti svetových dní zdravia, vyhlásených SZO a ďalších aktivitách v rámci poradenských činností a pri spracovávaní odpočtov o plnení programov na podporu zdravia detí a mládeže. O niektorých aktivitách boli

zasielané informácie, vrátane letákov pre školy, ktoré boli distribuované tiež v rámci prednášok, besied a ďalších zdravotno-výchovných aktivít v jednotlivých zariadeniach pre deti a mládež.

Na základe požiadaviek zriaďovateľov bolo vydaných 18 odborných stanovísk, z toho 14 v súvislosti s prevádzkou zariadení pre deti a mládež (MŠ, ZŠ, SŠ a pod.) vrátane zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a v súvislosti s odberom vzoriek hotových pokrmov a sterov boli spracované 4 protokoly s posúdením výsledkov vzoriek.

V rámci odbornej a metodickej činnosti bolo vykonaných 250 konzultácií so zriaďovateľmi, resp. prevádzkovateľmi zariadení pre deti a mládež, riaditeľmi škôl, vedúcimi školských jedální a pod. pri riešení hygienickej problematiky na úseku zariadení pre deti a mládež, vrátane stravovania detí a mládeže, v súvislosti so spracovávaním a schvaľovaním prevádzkových poriadkov, resp. ich zmien, v rámci monitoringu chrípky a akútnych respiračných ochorení a v rámci realizácie programov a projektov ÚVZ v SR. V súvislosti s manipuláciou s kuchynským odpadom bolo vydané 1 usmernenie.

V roku 2014 bola zabezpečená účasť na jednej celoslovenskej porade, organizovanej ÚVZ SR, jednej krajskej porade prešovského kraja, na pravidelných poradách regionálnej hygieničky a na 5 pracovných stretnutiach (poradách) riaditeľov ZŠ a MŠ a vedúcich ŠJ v okrese Bardejov s aktívnou účasťou. Zamestnanci oddelenia hygieny detí a mládeže absolvovali 5 odborných podujatí - interných seminárov v RÚVZ v Bardejove, z ktorých bol jeden venovaný problematike hygieny detí a mládeže. Bola na ňom prednesená prednáška na tému „Zhodnotenie výsledkov projektu Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“. Boli vypracované správy a odpočty o činnosti oddelenia - výročná správa, výkazníctvo, odpočty plnenia programov a projektov na ochranu zdravia, programu ozdravenia výživy obyvateľov SR na úseku VZ, národného programu prevencie obezity za obdobie 2010-2013, správy o plnení úloh UVZ SR, vrátane výkonu mimoriadnych a cielených kontrol, informatívne správy a podklady pre regionálneho hygienika a odd. podpory zdravia, plán práce a odpočty činnosti oddelenia, spolu 36 správ a informácií.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach sa tiež sleduje zostavovanie jedálnych lístkov, vrátane toho, aký podiel mlieka a mliečnych výrobkov je v každodennej strave detí predškolského a školského veku. Pri kontrolách neboli

zistené nedostatky súvisiace so skladovaním, manipuláciou a predajom, resp. podávaním mlieka. Podľa našich zistení, v priebehu roku 2014 sa realizácia školského mliečného programu vykonávala cestou školských jedální, do ktorých sa dováža mlieko a mliečne výrobky od rôznych dodávateľov v rámci Slovenska, ktoré sa podávajú deťom, resp. žiakom prevažne v rámci mliečnych desiat. Druhý spôsob distribúcie mlieka je prostredníctvom mliečnych automatov spoločnosti RAJO. Mliečny program sa realizuje v školských jedálňach pri MŠ Nábřežná 2 Bardejov, MŠ Nový sad 24 Bardejov, MŠ Bardejovská Nová Ves, MŠ Gorkého 13 Bardejov, MŠ Komenského 24 Bardejov, MŠ Komenského 47 Bardejov, MŠ Arm. gen. L. Svobodu 12 Bardejov, Vaniškovce, Kurima, ZŠ s MŠ Pod Papierňou 2 Bardejov, ZŠ s MŠ Poštárka 12 Bardejov, ZŠ Arm. gen L. Svobodu 16 Bardejov, ZŠ Komenského 23 Bardejov, ZŠ Wolkerova 10 Bardejov, CZŠ Jirásková 5 Bardejov, ZŠ Kurima, Marhaň, Raslavice a SŠ Pod Papierňou Bardejov. Školský mliečny program prostredníctvom chladiacich mliečnych automatov sa už niekoľko rokov realizuje v piatich z vyššie uvedených základných škôl, v ktorých si v podstate všetci žiaci majú možnosť kúpiť balené mlieko s vanilkovou, kakaovou a jahodovou príchuťou. V sortimente automatov chýba nesladené mlieko a kyslo-mliečne výrobky. Mlieko a mliečne výrobky sú zaradované do jedálnych lístkov vo všetkých zariadeniach školského stravovania, využívajú sa na prípravu mliečnych pokrmov v rámci obedov, prípravu desiat aj olovrantov (mlieko, kakao, biela káva, karamelové mlieko, jogurty, puding, krupica, tvarohové nátierky a pod.).

Realizácia školského mliečného programu je podporovaná pri vykonávaní štátneho zdravotného dozoru, pri konzultačnej, poradenskej a edukačnej činnosti v školách a v školských zariadeniach s cieľom zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov u detí a mládeže, najmä nesladených mliečnych nápojov, jogurtov a iných kyslomliečnych produktov.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2013

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	11	11	0
ZŠ	9	9	0
SŠ	1	1	0
Iné	0	0	0
Spolu	21	21	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V ostatných rokoch boli v meste Bardejov zriaďované verejné ihriská, z ktorých 8 je vybavených pieskoviskami. V roku 2014 bolo zriadené nové ihrisko s pieskoviskom na Gorlickej ulici v Bardejove. Staré ihriská vybudované v časoch tzv. komplexnej bytovej výstavby v rámci občianskej vybavenosti sídlisk, ktoré pozostávajú zvyčajne z pieskoviska a typických kovových preliezačiek, hojdačiek a pod. sa postupne likvidujú.

V priebehu roku 2014 sa vykonával štátny zdravotný dozor pieskovísk zriadených v rámci detských ihrísk pri predškolských zariadeniach, z ktorých bolo spolu odobraných 11 vzoriek piesku a tiež bolo odobraných 8 vzoriek piesku z pieskovísk zriadených na verejných ihriskách. Laboratórnym vyšetrením vzoriek piesku bolo v dvoch vzorkách piesku z pieskovísk pri MŠ Arm. gen. L. Svobodu a MŠ Nábřežná v Bardejove zistená prítomnosť *Ascaris lumbricoides*. V tejto súvislosti bolo prevádzkovateľovi pieskovísk vydané rozhodnutie v správnom konaní - pokyn na odstránenie nedostatkov, na základe čoho bol kontaminovaný piesok z pieskoviska odstránený a vymenený za nový, čo bolo overené následnou kontrolou spojenou s odberom opakovaných vzoriek piesku, ktoré boli vyhovujúce. Vajíčka helmintov resp. iné vývojové štádiá týchto parazitov neboli počas letného obdobia laboratóriom RÚVZ Prešove vyšetrované, okrem štyroch vzoriek, ktoré boli odobrané v rámci cielených kontrol.

Tab. Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2014

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelmintry (vajíčka, larvy)
Bardejov, MŠ Komenského 24	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Gorkého 13	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Arm.gen.L.Svobodu	1	0	0	<i>Ascaris lumbricoides</i>
Bardejov, MŠ Arm.gen.L.Svobodu	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Nábřežná 2	1	0	0	<i>Ascaris lumbricoides</i>

Bardejov, MŠ Nábrežná 2	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Nový Sad 24	1	0	0	0
Bardejov, ZŠ s MŠ Pod Vinbargom	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Komenského 47	1	0	0	0
Bardejov, MŠ Bard. Nová Ves	1	0	0	0
Bardejov, ZŠ s MŠ Pod Papierňou 1	1	0	0	0
Bardejov, Ul. Ťačevská D/9	1	0	0	-
Bardejov, Komenského ul.	1	0	0	-
Bardejov, Ul. J. Grešáka	1	0	0	-
Bardejov, Bezručova ul.	1	0	0	-
Bardejov, Ul.Pod Papierňou	1	0	0	0
Bardejov, Nábrežná ul.	1	0	0	0
Bardejov, Gorkého ul.	1	0	0	0
Bardejov, Gorlická ul.	1	0	0	0
Spolu	19	0	0	2

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V zariadeniach pre deti a mládež v okrese bol v hodnotenom období zriadený 1 nový bufet v priestoroch ZŠ Malcov, spolu v súčasnosti evidujeme 16 bufetov, v ktorých bolo v priebehu roka vykonaných 14 kontrol. Všetky kontroly boli zamerané hlavne na sortiment predaja. V sortimente bufetov neboli zistené nápoje z obsahom chinínu a kofeínu, žiadne alkoholické nápoje ani tabakové výrobky. Pri každej kontrole boli prevádzkovatelia upozorňovaní na dopĺňovanie sortimentu výživovo hodnotnými potravinami, ovocím a zeleninou v čerstvom stave, celozrnnými a cereálnymi výrobkami, mliekom a mliečnymi výrobkami a nápojmi a prírodnými šťavami bez obsahu konzervačných látok, syntetických farbív a sladidiel a zároveň boli poučení o možných nepriaznivých zdravotných účinkoch týchto požívatín najmä na detských konzumentov. Riaditelia škôl, v ktorých sa tieto bufety nachádzajú, boli v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru upozorňovaní na dodržiavanie

požiadaviek súvisiacich s prevádzkou školských bufetov, vyplývajúcich z aktuálnej legislatívy a z odporúčaní Programu ozdravenia výživy obyvateľov SR.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

(tab. č. 2 a 3)

V roku 2014 bolo v okrese evidovaných spolu 552 zariadení pre deti a mládež, medzi ktoré sú zaradené materské, základné a stredné školy, zariadenia spoločného stravovania, vrátane výdajných školských kuchýň, školské bufety, telovýchovné zariadenia, pracoviska praktického vyučovania, domovy sociálnych služieb, školy v prírode a iné zotavovacie podujatia, zariadenia a prevádzkarne výchovy a vzdelávania a pod., v ktorých sa vykonával štátny zdravotný dozor. V uvedených prevádzkach pre deti a mládež bolo spolu vykonaných 312 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, vrátane 42 uvedených mimoriadnych a cieľných kontrol ŠZD a ÚKP, vykonaných na základe požiadaviek ÚVZ SR v zariadeniach školského stravovania, telovýchovných zariadeniach pri školách vrátane pedagogického procesu na hodinách telesnej výchovy, pri zotavovacích podujatiach, kontroly pieskovísk spojených s odborom vzoriek piesku a v školskom internáte. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 295 kontrol, 17 kontrol v rámci úradnej kontroly potravín a zároveň bolo v uvedených zariadeniach vykonaných 168 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov, ktoré sú v tabuľke uvedené v rámci iných výkonov, takže celkom bolo oddelením hygieny detí a mládeže v priebehu roka 2014 vykonaných 480 kontrol.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 62 rozhodnutí a 4 záväzné stanoviská ku kolaudácii. V zariadeniach spoločného stravovania bolo odobraných 33 vzoriek sterov z prostredia na mikrobiologické vyšetrenie, z pieskovísk detských ihrísk pri predškolských zariadeniach a v rámci verejných ihrísk bolo odobraných 19 vzoriek piesku na mikrobiologické vyšetrenie, v zariadeniach mliečna kuchynka a výdajná kuchynka na detskom a novorodeneckom oddelení Nemocnice s poliklinikou v Bardejove boli odobraté 2 vzorky hotových pokrmov pre dojčatá – mliečnej výživy a 6 vzoriek hotových pokrmov zo stravovacích prevádzok v súvislosti s verifikáciou prijatého systému správnej výrobnéj praxe na mikrobiologické vyšetrenie, ktoré vyhovovali požiadavkám v zmysle potravinového kódexu a 2 vzorky hotových pokrmov v rámci cieľných kontrol v zariadeniach spoločného stravovania s celodennou prevádzkou za účelom zistenia energetickej a biologickej hodnoty stravy. Spolu bolo odobraných 62 vzoriek na laboratórne vyšetrenie.

Cieľom výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo okrem iného dosiahnutie zlepšenia hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež. Na základe zistených nedostatkov, týkajúcich sa najmä technického stavu zariadení, ich vybavenia a pod. boli vydané rozhodnutia – pokyny v správnom konaní na odstránenie nedostatkov. Spolu bolo vydaných 13 rozhodnutí - pokynov v správnom konaní a uložených 16 blokových pokút v sume 410 €. Hygienická úroveň predškolských a školských zariadení sa postupne zlepšuje, v hodnotenom roku boli vykonávané, resp. ešte prebiehajú menšie aj rozsiahlejšie rekonštrukcie materských a základných škôl, vrátane zariadení školského stravovania, napr. bola vykonaná rekonštrukcia CSS v Bardejove s nadstavbou, v rámci ktorej boli zriadené nové učebne ZŠ, zateplenie budovy spojené s výmenou okien na ZŠ na Wolkerovej ul. v Bardejove a pod. Pokračovalo sa v rekonštrukciách aj na úseku stredných škôl, vrátane telovýchovných zariadení a pracovísk praktického vyučovania. Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu došlo k miernemu zlepšeniu úrovne zariadení školského stravovania tým, že tieto sa postupne obnovujú. Stále sa vyskytujú zariadenia, ktoré by si vyžadovali rekonštrukciu, chýba však dostatok finančných prostriedkov, a tak sa plánované projekty presúvajú na ďalšie roky. Ide hlavne o zariadenia s nízkym počtom detí, preto sa tu údržba, resp. inovácia prevádzok vykonáva priebežne v závislosti na vlastných finančných zdrojoch obcí. Postupne prebiehajú rekonštrukcie telovýchovných zariadení pri predškolských aj školských zariadeniach, vrátane výmeny zariadenia, športového náradia, hracích prvkov a pod. Časť telocviční a ihrísk je v pôvodnom stave, vykonáva sa tu priebežná údržba. Zistené nedostatky na tomto úseku sa riešia v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Prevádzkovatelia túto skutočnosť zdôvodňujú nedostatkom finančných prostriedkov. Nové multifunčné ihrisko bolo vybudované v areáli MŠ a ZŠ v Kľušove.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 3 a 4)

V okrese Bardejov sú prevádzkované 3 prevádzkarne pre deti do 6 rokov veku, z toho sú 2 detské jasle a jedno zariadenie krátkodobej starostlivosti o deti spojené s vyučovaním cudzích jazykov. Počet materských škôl sa nezmenil, spolu je prevádzkovaných 70 MŠ, z ktorých 14 je spojených so ZŠ. Časť týchto zariadení je v spoločných objektoch, časť v samostatných objektoch so spoločným riadením ZŠ s MŠ. V hodnotenom období bola

z dôvodu nízkeho počtu detí zrušená prevádzka plne organizovanej základnej školy v obci Chmeľová a v obci Nižná Polianka boli zrušené ročníky 5-9. K novému školskému roku bolo v okrese Bardejov evidovaných iba 57 ZŠ, z nich je 17 plne organizovaných a 40 málotriednych. V predškolských a školských zariadeniach sa vykonáva bežná údržba – oprava, resp. výmena podlahových krytín, školského nábytku, svietidiel, zariadení na osobnú hygienu a pod.

V meste Bardejov je zriadených spolu 8 stredných odborných škôl, 1 konzervatórium a 4 gymnáziá. Zo stredných škôl sú 3 súkromné vrátane konzervatória a z gymnázií je 1 súkromné a 1 cirkevné. Tri gymnáziá sú súčasťou spoločných objektov s inými školskými zariadeniami a jedno je v samostatnom objekte. Gymnázium na Slovenskej ul. v Bardejove je organizačnou zložkou spojenej školy.

Na zabezpečenie praktického vyučovania žiakov uvedených SOŠ (bývalých SOU) je zriadených 22 vlastných a 87 zmluvných pracovísk praktického vyučovania, väčšinou malých pracovísk (1-2 žiaci) v súkromných prevádzkach. Zmluvné pracoviská sú v tabuľke zaradené pri ostatných zariadeniach. Oproti minulému roku na úseku vlastných PPV neboli zaznamenané podstatné zmeny, počet zmluvných PPV v súkromných prevádzkach sa zvýšil o 8. Hygienická úroveň pôvodných vlastných pracovísk sa postupne zvyšuje, resp. sa pracoviska prispôbujú novým učebným odborom. Už v predchádzajúcich rokoch boli zriadené pracoviská s využitím modernej technológie, vrátane výpočtovej techniky pre nové študijné, resp. učebné odbory (pracovník marketingu, grafik digitálnych médií, mechanik počítačových sietí a pod.) v jednotlivých stredných odborných školách. V rámci výkonu ŠZD boli prevádzkovatelia PPV upozorňovaní na dodržiavanie hygienických požiadaviek, hlavne na dôsledné používanie osobných ochranných pomôcok u žiakov zúčastňujúcich sa praktického vyučovania a plnenie požiadaviek pri práci s výpočtovou technikou. Na vlastných pracoviskách majú žiaci vyčlenené samostatné zariadenia na osobnú hygienu, na zmluvných pracoviskách s nízkym počtom pracovníkov tieto zariadenia využívajú spoločne s ostatnými zamestnancami. Nedostatky v režime práce a odpočinku alebo v nadmernej záťaži žiakov na pracoviskách praktického vyučovania neboli zistené.

V okrese Bardejov je zriadených 6 škôl pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, z toho sú 2 špeciálne základné školy, z ktorých je zriadená v objekte ZŠ Zborov ako samostatná prevádzka vo vyčlenenom pavilóne školy a druhá v Bardejove je organizačnou zložkou spojenej školy spolu s praktickou školou a od nového školského roka aj s novozriadenou špeciálnou materskou školou. V objekte LD Helios v Bardejovských Kúpeľoch je vo vyčlenených priestoroch zriadená ŠZŠ s MŠ pri zdravotníckych zariadeniach

pre deti zúčastňujúce sa kúpeľnej liečby, ktorej elokovaná trieda je zriadená tiež v NsP Bardejov na detskom oddelení.

Medzi školské výchovno-vzdelávacie zariadenia je zaradená prevádzka centra voľného času v meste Bardejov, ktoré na mimoškolské aktivity využívajú aj žiaci z okolitých obcí. Pri základných školách je zriadených 42 školských klubov detí a 12 centier voľného času, ktoré boli zriadené z bývalých školských stredísk záujmovej činnosti so zameraním prevažne na športovú činnosť. V niektorých školách sú zriadené oddelenia klubov v samostatných účelových priestoroch, ale vo väčšine zariadení, najmä v menších školách, resp. v kapacitne prekročených základných školách sa na prevádzku klubov v odpoľudňajších hodinách naďalej využívajú priestory učební základných škôl po malých úpravách (iné usporiadanie lavíc, umiestnenie koberca na časť podlahy a pod.). V okrese Bardejov sme k začiatku školského roku evidovali 6 základných umeleckých škôl, z toho je jedna škola štátna a ostatné súkromné, resp. cirkevné.

Na ubytovanie žiakov (tab. č. 4) všetkých stredných odborných škôl sa využíva jeden školský internát pri SPŠ v Bardejove. Celková kapacita ubytovacieho zariadenia je po čiastočnej úprave 186 miest s tým, že na prízemí a čiastočne na 1. poschodí sú vyčlenené priestory pre ubytovacie služby v rámci podnikateľskej činnosti, hlavne účastníkom podujatí pre deti a mládež. Na 1. až 3. poschodí sú vyčlenené priestory školského internátu s kapacitou 120 miest, v ktorom v novom školskom roku býva spolu 120 študentov, čo predstavuje vyťaženosť ubytovacej kapacity priestorov internátu slúžiacich pre študentov na 100 %. V novom školskom roku sa počet ubytovaných študentov oproti minulému roku zvýšil o 19. Objekt školského internátu sa priebežne rekonštruuje a postupne sa vykonáva obnova zariadenia v ubytovacích priestoroch.

V okrese Bardejov neevidujeme VŠ s dennou formou štúdia.

Pri základných a stredných školách evidujeme spolu 67 telovýchovných zariadení, z toho 25 telovýchovných objektov a 42 vonkajších telovýchovných plôch. Z plneorganizovaných základných škôl 2 školy, CZŠ sv. Faustíny Dlhá Lúka a CZŠ sv. Egídia, v Bardejove nemajú vlastnú telocvičňu. CZŠ Dlhá Lúka využíva na vyučovanie telesnej výchovy neúčelové priestory a v letnom období voľné plochy a ihriská, CZŠ sv. Egídia v Bardejove má zabezpečený prenájom telocvične v inom objekte. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že vo viacerých telocvičniach boli vykonané komplexné rekonštrukcie, v ostatných sa priebežne vykonáva údržba a postupná výmena zariadenia, v niektorých aj na základe vydaných rozhodnutí - pokynov v správnom konaní RÚVZ v Bardejove. Ihriská pri školách z hľadiska ich vybavenia nezodpovedajú súčasnému štandardu, zariadenie mnohých

detských ihrísk je pôvodné, jeho funkčnosť sa zabezpečuje priebežnou údržbou a tiež aj postupnou výmenou. V areáloch niektorých plne organizovaných škôl boli v predchádzajúcich rokoch vybudované multifunkčné ihriská, v roku 2014 pri ZŠ v Kľušove.

Spolu v roku 2014 bolo v okrese Bardejov evidovaných 93 zariadení spoločného stravovania, v ktorých sa poskytuje stravovanie deťom a mládeži. Z uvedeného počtu je 78 zariadení školského stravovania a 7 stravovacích zariadení pri iných zariadeniach pre deti a mládež vrátane mliečnej kuchynky na detskom oddelení. V uvedenom počte je uvedených tiež 8 výdajní stravy, z toho je 6 výdajných školských kuchýň, 1 výdajná mliečna kuchynka na novorodeneckom oddelení v NsP Bardejov a výdajňa stravy pri súkromných detských jasliach. K novému školskému roku bola zrušená prevádzka zariadenia spoločného stravovania v ŠvP Ivonis v Chmeľovej, kde sa poskytovala strava žiakom ZŠ Chmeľová, ktorej činnosť bola taktiež zrušená. Prevádzka školskej jedálne pri MŠ Šašová je pozastavená aj v novom školskom roku. V zariadeniach pre deti a mládež, hlavne v základných a stredných školách je zriadených spolu 16 bufetov, zameraných na predaj originálne balených potravín.

V okrese Bardejov sú zriadené 3 domovy sociálnych služieb pre deti a dospelých, z nich je jedno zariadenie s denným, resp. týždenným a dve s dlhodobým pobytom. Jedno zariadenie sociálnych služieb prevádzkuje fyzická osoba pod názvom Integrované zariadenie KOR GYM Hertník, ktoré je po rekonštrukcii. V ostatných sa vykonáva priebežná údržba a výmena opotrebovaného vybavenia. Okrem toho v rámci zariadení sociálnych služieb máme 2 zariadenia pestúnskej starostlivosti zriadené v rámci rodinných domov.

Na ubytovanie detských klientov v Bardejovských Kúpeľoch slúži celoročne LD Valentína, avšak počas letnej sezóny sa na ich ubytovanie využívali aj niektoré iné LD určené pre dospelých klientov s tým, že pre deti a mládež boli vyčlenené oddelené priestory. Stravovanie detí je celoročne zabezpečené v stravovacom zariadení LD Mier v Bardejovských Kúpeľoch. Pri ostatných zariadeniach je zaradených tiež 87 zmluvných pracovísk praktického vyučovania, 5 prevádzkarní mimoškolskej výchovy a vzdelávania, pribudla prevádzkareň pre deti na vyučovanie cudzích jazykov, 8 verejných pieskovísk, novozriadené interiérové detské ihrisko Slniečko, detské dopravné ihrisko ktoré sa využíva sezónne, 3 nízkoprahové centrá pre deti a mládež, 3 zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a pod.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab.č.5)

Dvojzmenné vyučovanie sa od nového školského roka v okrese Bardejov nerealizuje ani v jednej škole. Z celkového počtu 7153 žiakov základných škôl sa dvojzmenného vyučovania nezúčastňuje nikto, t.j. 0 % .

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

V okrese Bardejov je vodou z verejného vodovodu zásobovaných 442 zariadení, čo predstavuje 91,51 z celkového počtu 483 zariadení a z individuálnych vodovodov je zásobovaných 41 zariadení, čo predstavuje 8,49 %. Všetky zariadenia napojené na verejný vodovod majú vyhovujúcu kvalitu vody. Na individuálne zdroje sú napojené hlavne materské školy, základné školy vrátane školských klubov a telocviční a stravovacie zariadenia pri MŠ a ZŠ v obciach, kde nie sú verejné vodovody. Zo 41 zariadení napojených na individuálny vodný zdroj bola v štyroch zariadeniach laboratórnym rozborom vzoriek vody zistená nevyhovujúca kvalita vody, čo je 9,76 %, z celkového počtu 483 zariadení to predstavuje 0,83 %, čo je cca o 0,27 % menej ako v predchádzajúcom roku. Nevyhovujúca kvalita spočíva v miernom zvýšení limitných hodnôt v ukazovateli železo, resp. v niektorých mikrobiologických ukazovateľoch. V našom okrese v zariadeniach pre deti a mládež nie sú zisťované problémy s nedostatkom vody. Problematika v zásobovaní predškolských, školských a stravovacích zariadení pitnou vodou sa rieši v spolupráci s prevádzkovateľmi predmetných zariadení pri výkone štátneho zdravotného dozoru, v rámci poradenskej a konzultačnej činnosti za účelom zlepšenia kvality vody – zabezpečenie odbornej starostlivosti, technického stavu vodných zdrojov, vrátane dezinfekcie vody, pravidelnej kontroly obsahu voľného chlóru a overovania kvality pitnej vody v zmysle platnej legislatívy. Plánovaná výstavba verejných vodovodov, napr. v obci Abrahámovce, Koprivnica, sa z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov doteraz nerealizovala.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobínémie

(tab. č. 7)

V roku 2014, tak ako v predchádzajúcich rokoch, nebol v našom okrese zaznamenaný výskyt ochorenia detí na dusičnanovú methemoglobínémiu. V spolupráci s oddelením životného prostredia sa sledoval obsah NO₃ vo vzorkách vody. Na základe žiadosti občanov

je možnosť vyšetriť vzorky vody na obsah dusitanov a dusičnanov z individuálnych zdrojov, ktoré sa využívajú na prípravu stravy pre dojčatá.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c,8/d)

Z celkového počtu 157 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vyžaduje poskytovanie stravovania, má 85 vlastné stravovacie zariadenie, čo predstavuje 54,14 %. Hotelová akadémia J. Andraščíka má dve vlastné stravovacie zariadenia, ktoré sa využívajú tiež ako pracoviská praktického vyučovania pre žiakov tejto školy. Dovož, resp. donáška stravy sa realizuje do ôsmich zariadení, z toho do siedmich školských a predškolských zariadení, a to do Súkromných detských jasí Pod Vinbargom v Bardejove, Cirkevnej ZŠ s MŠ Poštárka v Bardejove, súkromnej MŠ na ul. Sv. Jakuba v Bardejove, ZŠ Hertník, ZŠ Bartošovce, MŠ Zborov, SŠ na Štefánikovej ul. v Bardejove a do výdajnej mliečnej kuchynky na novorodeneckom odd. NsP Bardejov z mliečnej kuchynky na detskom oddelení, kde sa strava pripravuje. Stravovanie v inom účelovom zariadení má zabezpečené 53 zariadení pre deti a mládež, čo predstavuje 33,75 %. V 11-ich zariadeniach, čo predstavuje 7,00 % stravovanie nie je zabezpečené, ide o 6 MŠ s dopoludňajšou prevádzkou, 4 málotriedne ZŠ s nízkym počtom žiakov a jedna prevádzkareň, v ktorej je zabezpečená iba krátkodobá starostlivosť o detí počas dňa. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže v našom okrese sa oproti predchádzajúcim rokom podstatne nezmenil, okrem toho, že v obci Chmeľová bola zrušená ZŠ a tiež prevádzka ŠvP spolu so zariadením spoločného stravovania, v ktorom sa žiaci ZŠ stravovali (tab. č. 8/a). Spolu v uvedených stravovacích prevádzkach pre deti a mládež bolo vykonaných spolu 101 kontrol, vrátane vyššie uvedených 34 cielených kontrol, z toho 19 v rámci ŠZD a 15 v rámci ÚKP a 2 iné ÚKP, spolu 17 kontrol úradnej kontroly potravín a 84 kontrol v rámci ŠZD. Zároveň bolo v zariadeniach spoločného stravovania odobraných 33 vzoriek sterov a 10 vzoriek hotových pokrmov.

Zariadenia spoločného stravovania boli kategorizované podľa metodického usmernenia. Z 85 vlastných stravovacích prevádzok je 63 zaradených do I. kategórie, čo je 74,12 %, t.j. o cca 1 % menej, ako v minulom roku a 22 do II. kategórie, čo predstavuje 25,88 % z celkového počtu týchto zariadení (tab. č. 8/b). Hygienická úroveň v stravovacích zariadeniach pre deti a mládež sa každoročne mierne zlepšuje, aj keď najmä staršie zariadenia si vyžadujú inováciu priestorov, obnovu zariadenia, čo bez pridelenia finančných prostriedkov nie je možné realizovať, resp. sa tieto práce vykonávajú priebežne z pridelených prostriedkov

na prevádzku (ide napr. o ŠJ pri ZŠ Kružľov, ŠJ pri SPŠ v Bardejove, ŠJ pri Gymnáziu v Bardejove, atď.). Do I. kategórie je zaradených všetkých 8 výdajní výdajných školských kuchýň, resp. výdajní stravy. (tab. č. 8/c).

Z celkového počtu 2233 detí MŠ má zabezpečené stravovanie 2090 detí, t.j. 93,59 %, to je približne rovnaké percento ako v minulom roku. Zo 7153 žiakov ZŠ sa stravuje 5415 žiakov, čo je 75,70 %, t.j. skoro o 2 % viac ako v predchádzajúcom roku. Z 1047 študentov gymnázií sa stravuje 511, t. j. 48,80 %, čo je podobná situácia ako v minulom roku. Na úseku SOŠ z celkového počtu 1902 študentov sa stravuje 460, čo je 24,18 %, aj keď je to nízke percento, oproti predchádzajúcemu roku sa percento stravovaných žiakov zvýšilo o 5,65 %. Z počtu 342 žiakov špeciálnych škôl (ŠMŠ, ŠZŠ, praktické školy, ZŠ s MŠ pri zdravotníckych zariadeniach) sa stravuje 230 žiakov, čo predstavuje 67,25 %, čo je o 5 % viac, ako v minulom roku. Zariadenie spoločného stravovania pri školskom internáte SPŠ poskytuje stravovanie študentom z viacerých stredných škôl a gymnázií v meste Bardejov a tiež súkromnej materskej škole v objekte internátu. Títo stravníci sú evidovaní v rámci vlastných škôl, vrátane ubytovaných študentov. V rámci domovov sociálnych služieb a ostatných zariadení je zabezpečené 100 % stravovanie detí a mládeže, ide o zariadenia spojené s ubytovaním. Z celkového počtu 13065 detí a mládeže v okrese Bardejov sa v zariadeniach spoločného stravovania stravuje 9092, čo predstavuje 69,60 %. Oproti minulému roku sa znovu znížil celkový počet detí a mládeže v zariadeniach pre detí a mládež o 261, počet stravujúcich sa v týchto zariadeniach oproti minulému roku zvýšil o 90 a tým sa zvýšilo aj percento stravujúcich sa detí a mládeže o 2,05 %.

6. Zotavovacie akcie pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

V okrese Bardejov sa v priebehu roku 2014 uskutočnilo 27 zotavovacích podujatí, z toho počas letnej sezóny 26 zotavovacích podujatí s počtom 798 detí a počas zimnej sezóny sme zaznamenali iba 1 zotavovacie podujatie spojené s ubytovaním a stravovaním, ktorého sa zúčastnilo 35 detí. Z uvedeného počtu zotavovacích podujatí bolo 18 škôl v prírode, ktorých sa zúčastnilo spolu 606 žiakov, čo je cca o 5 žiakov menej ako v predchádzajúcom roku. Všetky uvedené akcie sa uskutočňovali v štyroch zariadeniach. Sú to Floriho chata (bývalá chata Kamarát) Mníchovský Potok, Rekreačné zariadenie Hydro Tatry (bývalé RZ Obuv) Mníchovský Potok, hotel Mier Bardejovské Kúpele a hotel Slniečny majer Stebnicka Huta, kde sa uskutočňovali aj letné jazdecké tábory. Okrem uvedených zotavovacích podujatí sa

v okrese uskutočňovali aj krátkodobé rekreačné pobyty detí a mládeže (3 - 4 dňové). Všetky zotavovacie podujatia boli organizované na základe súhlasného rozhodnutia RÚVZ so sídlom v Bardejove a pri ich organizovaní nebolo zistené porušenie povinnosti zo strany ich organizátorov. Čiastkové nedostatky boli zistené v prevádzkovej a osobnej hygiene v zariadeniach spoločného stravovania v rekreačných objektoch, za ktoré boli uložené 4 blokové pokuty v celkovej sume 120 eur. Počas zotavovacích podujatí bolo vykonaných 17 kontrol v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru.

8. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická úroveň predškolských a školských zariadení sa postupne zlepšuje, v hodnotenom roku boli vykonávané, resp. ešte prebiehajú menšie aj rozsiahlejšie rekonštrukcie materských a základných škôl, vrátane zariadení školského stravovania, napr. bola realizovaná nadstavba objektu CSS v Bardejove spolu s úpravou objektu a voľných plôch. V ZŠ na Wolkerovej ul. v Bardejove bola vykonaná výmena okien a zateplenie budovy, okrem objektu telocvične a čiastkové rekonštrukcie, resp. obnova zariadenia aj v ďalších zariadeniach. Postupná obnova budov a ich vybavenia sa vykonávala aj na úseku stredných škôl, vrátane telovýchovných zariadení. Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu došlo k miernemu zlepšeniu úrovne zariadení spoločného stravovania tým, že dochádza k postupnej rekonštrukcii priestorov a k ich vybaveniu novým technologickým zariadením. Plánovaných rekonštrukcií, resp. inovácií objektov je viac (napr. MŠ Hervartov a pod.), ide však o staršie, často menšie prevádzky v obciach, v ktorých pretrvávajú nedostatky, súvisiace s ich opotrebovaným, avšak funkčným vybavením, často zdôvodňovaných nedostatkom finančných prostriedkov, pretože v týchto obciach sú aktivity zriaďovateľov zariadení pre deti a mládež na získanie finančných prostriedkov na rekonštrukciu, resp. údržbu zariadení formou predkladaných projektov neúspešné pre nízky počet detí v zariadeniach. Zo strany zriaďovateľov sa väčšia pozornosť venovala vnútornému prostrediu budov, je však potrebné viac pozornosti venovať vybaveniu vonkajších plôch, ihrísk a športovísk, ktoré si vyžaduje výmenu. Prevádzkovatelia túto situáciu zdôvodňujú nedostatkom finančných prostriedkov. Pracoviská praktického vyučovania v rámci SOŠ boli už v predchádzajúcich rokoch rekonštruované a zriadené nové pracoviská s využitím modernej technológie, vrátane výpočtovej techniky pre nové študijné, resp. učebné odbory. Starostlivosť o predškolské a školské zariadenia je značne rozdielna a záleží nielen od

finančných prostriedkov ale aj od postoja obce k týmto zariadeniam. Pretrvávajú problémy s dopravou žiakov na vyučovanie, najmä v okrajových obciach okresu, čo následne súvisí s nevyhovujúcim režimom práce a odpočinku detí a mládeže. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a pri plnení rôznych programov sa presadzujú preventívne opatrenia z hľadiska ochrany zdravia taktiež v rámci pedagogického procesu, a to zvýšenie pohybovej aktivity žiakov, využívanie prestávok na pohyb na čerstvom vzduchu, ozdravenie výživy a pod.

9. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2014 bol monitorovaný výskyt chrípky a akútnych respiračných ochorení v kolektívnych zariadeniach pre deti a mládež. Za uvedené obdobie bolo v okrese Bardejov zaznamenané prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu v štrnástich zariadeniach pre deti a mládež, čo je menej ako v predchádzajúcom roku.

V obciach Gerlachov, Nižný Tvarožec, Malcov, Kurov, Snakov a koncom roku v obci Lukov bol zaznamenaný epidemický výskyt ochorení VHA, spolu ochorelo 42 detí a mládeže, z toho 39 detí vo veku 1 – 9 rokov (18 z nich navštevovali predškolské, resp. školské zariadenia) a 3 vo veku 15-19 rokov. V súvislosti s výskytom ochorení bolo zabezpečené očkovanie detí a vykonané protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež v jednotlivých obciach.

Na odd. epidemiológie bolo nahlásených 98 črevných parazitárnych ochorení u detí a mládeže, 25 prípadov ochorenia na svrab a 2 ochorenia na pedikulózu, čo podľa zistenia, najmä počas výkonu štátneho zdravotného dozoru v predškolských a školských zariadeniach, nevystihuje skutočný výskyt tohto ochorenia u detí a mládeže. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo sledované plnenie preventívnych protiepidemických opatrení v príslušných zariadeniach a na vykonávanie uvedených opatrení boli prevádzkovatelia usmerňovaní aj v rámci poradenskej a konzultačnej činnosti, vrátane poskytovania informačných letákov o prevencii jednotlivých prenosných ochorení a v rámci imunizačného programu.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
9	18		4/451	250	2	8	5				75	36

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	1				
2.	Materské školy	70	3	53			11	38
3.	Základné školy	57	3	37				32
4.	Gymnázia	4	2	2				2
5.	SOŠ ^{b)}	9	3	3				2
6.	Jazykové školy	1	1					
7.	PPV + SPV	22	5	22				2
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	2	2				2
9.	Fakulty vysokých škôl							
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	60	5	25				
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1		1				
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	3	4				4
13.	Špeciálne vých. zariadenia							
14.	Zot. poduj. + ŠvP	27	3	17				15
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	93	11	101			43	56
16.	Zar. rýchleho občerstv.	16	16	14				12
17.	Telocvične pri školách	67	6	16				
18.	Ostatné	111	93	14			8	3
SPOLU:		552	158	312			62	168

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	3	100,00								
2.	Materské školy	70	3	67	95,71	3	4,29						
3.	Základné školy	57	3	54	94,73	3							
4.	Gymnaziá	4	2	4	100,00								
5.	SOŠ ^{b)}	9	3	7	77,77	2	22,22						
6.	Jazykové školy	1	1	1	100,00								
7.	PPV + SPV	22	5	19	86,36	3	13,64						
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	2	6	100,00								
9.	Fakulty vysokých škôl												
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	60	5	57	95,00	3	5,00						
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1				1	100,00						
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	3	5	100,00								
13.	Špeciálne vých. zariadenia												
14.	Zot. poduj. + ŠvP	2	2	1	50,00	1	50,00						
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	93	11	71	76,34	22	23,65						
16.	Zar. rýchleho občerstv.	16	16	16	100,00								
17.	Telocvične pri školách	25	6	22	88,00	3	12,00						
18.	Ostatné	109	93	109	100,00								
S P O L U:		483	157	442	91,51	41	8,49						

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
  2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
  3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
  4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
  5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
  6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
  7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
  8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
  9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
  10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
			2	3	4	5	6	
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia						
2.		SOŠ	1	120	120	100		
3.		konzervatóriá						
4.		VŠ						
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ						
6.		ZŠ						
7.		SŠ						
8.		praktické OU						
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	120	120	100		

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
spolu v šk. roku 2014/15	57	0	7153	816	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2013/14	58	1	7263	826	95	32	0	0,44

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	3	100,00							
2.	Materské školy	70	58	82,86	12			1	8,33		
3.	Základné školy	57	49	85,96	8			2	25,00		
4.	Gymnázia	4	4	100,00							
5.	SOŠ ^{b)}	9	9	100,00							
6.	Jazykové školy	1	1	100,00							
7.	PPV + SPV	22	22	100,00							
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	6	100,00							
9.	Fakulty vysokých škôl										
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	60	57	95,00	3			1	33,33		
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1	1	100,00							
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	5	100,00							
13.	Špeciálne vých. zariadenia										
14.	Zot. poduj. + ŠvP	2			2						
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	93	80	86,02	13						
16.	Zar. rýchleho občerstv.	16	15	93,75	1						
17.	Telocvične pri školách	25	24	96,00	1						
18.	Ostatné	109	108	99,1	1						
S P O L U:		483	442	91,51	41			4	9,76		

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
  2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
  3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
  4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj
(rozvod vody)
  5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
  6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
  7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
  8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
  9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
  10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Prešovský	Bardejov		0	0	0	0	0
Spolu kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3			1	33,33	1	33,33			1	33,33
2.	Materské školy	70	52	74,29	2	2,86	10	14,29			6	8,57
3.	Základné školy	57	20	35,08	3	5,26	30	52,63			4	7,01
4.	Gymnázia	4	1	25,00			3	75,00				
5.	SOŠ ^{b)}	8	3	37,50	1	12,50	4	50,00				
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1	16,66			5	83,33				
7.	Fakulty vysokých škôl											
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1	1	100,00								
9.	Špeciálne vých. zariadenia											
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2	2	100,00								
11.	Ostatné	6	5	83,33	1	16,67						
S P O L U:		157	85	54,14	8	5,09	53	33,75			11	7,00

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3											
2.	Materské školy	70	52	46	88,46	6	11,54						
3.	Základné školy	57	20	10	50,00	10	50,00						
4.	Gymnázia	4	1			1	100,00						
5.	SOŠ ^{b)}	8	3	1	33,33	2	66,67						
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1			1	100,00						
7.	Fakulty vysokých škôl												
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1	1			1	100,00						
9.	Špeciálne vých. zariadenia												
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2	2	1	50,00	1	50,00						
11.	Ostatné	6	5	5	100,00								
S P O L U:		157	85	63	74,12	22	25,88						

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	1	1	100,00								
2.	Materské školy	70	2	2	100,00								
3.	Základné školy	57	3	3	100,00								
4.	Gymnáziá	4											
5.	SOŠ ^{b)}	8	1	1	100,00								
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6											
7.	Fakulty vysokých škôl												
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1											
9.	Špeciálne vých. zariadenia												
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2											
11.	Ostatné	6	1	1	100,00								
S P O L U:		157	8	8	100,00								

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	26	100,00
2.	Materské školy	2233	2090	93,59
3.	Základné školy	7153	5415	75,70
4.	Gymnázia	1047	511	48,80
5.	SOŠ ^{b)}	1902	460	24,18
6.	Špeciálne školy ^{c)}	342	230	67,25
7.	Fakulty vysokých škôl			
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}			
9.	Špeciálne vých. zariadenia			
10.	Zot. poduj. + ŠvP	143	143	100,00
11.	Ostatné	217	217	100,00
S P O L U:		13065	9092	69,60

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
1	zotavovacie podujatie	8	8		192
2	školy v prírode	18	18		606
3	Iné				
SPOLU:		26	26		798

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie				
2	školy v prírode				
3	Iné	1	1		35
SPOLU:		1	1		35

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

EPIDEMIOLOGIA

Epidemiológia

Cieľ výročnej správy:

Cieľom výročnej správy za okres Bardejov je objektívne informovať o epidemiologickej situácii za kalendárny rok, o výskyte nemocničných nákaz v zdravotníckych zariadeniach okresu a výsledkoch štátneho zdravotného dozoru vykonávaného jednak v lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu a jednotlivých štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach (ambulancie praktického lekára pre dospelých, ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, odborné špecializované ambulancie).

Epidemiologická situácia v porovnaní s uplynulým rokom sa vyznačovala výskytom ochorení na akútnu vírusovú hepatitídu typu A (VHA), taktiež je charakterizovaná nárastom počtu ochorení na salmonelózu, kampylobakteriálnu enteritídu, parotitídu, črevné parazitárne ochorenia a nosičstvo vírusu HBsAg. Na druhej strane sme zaznamenali pokles počtu niektorých ochorení ako svrab, Lymeská borelióza, VHA, varicella a črevné helmintózy.

VHA sa po uplynulé roky vyskytovala zväčša u rómskych občanov, ale od roku 2009 sme neevidovali výskyt akútnej VHA a to z dôvodu zaočkovania rómskych detí po epidémii v rokoch 2008 a 2009 a zavedením očkovania detí s nízkym hygienickým štandardom vo veku 1 roka v niektorých obvodoch detských lekárov. V roku 2013 zaznamenávame opätovný epidemický výskyt VHA, ktorý pokračoval aj v roku 2014 a to s počtom 46.

Metodológia:

Správa je založená na hlásení prenosných ochorení od lekárov línie prvého kontaktu a na základe výsledkov hlásených z oddelenia klinickej mikrobiológie, ktoré sú zadávané do epidemiologického informačného systému EPIS. Pri spracovaní tejto správy boli použité aj demografické údaje za náš okres a z epidemiologických metód boli použité deskriptívne – opisné metódy, analytické metódy, porovnávacie metódy a taktiež boli použité epidemiologické štúdie, napr. retrospektívne pri hľadaní príčiny ochorenia.

Správa obsahuje aj výsledky ŠZD, rozhodovaciu činnosť v ohniskách nákaz, poradenstvo v epidemiológii infekčných ochorení a zdravotno-výchovné aktivity (prednášky, články do médií, projekty, plagáty, info na web úradu a pod.).

Štruktúra správy:

Výročná správa je rozdelená do jednotlivých kapitol, ktoré majú taktiež svoju štruktúru. Každá kapitola začína krátkym sumárom, nasleduje textová časť s grafmi a tabuľkami a končí popisom, eventuálne diskusiou.

I. Demografické ukazovatele:

Populačné zmeny, socioekonomická štruktúra, zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam

Z tabuľky č.1 vidno, že za posledných 5 rokov len mierne vzrastá počet obyvateľov v našom okrese, v roku 2014 sa zvýšil počet obyvateľov o 17. Prirodzený prírastok má stúpajúcu tendenciu, avšak v roku 2014 sme zaznamenali pokles, ale stúpa pomer vysťahovaných k prisťahovaným. Najvyšší počet obyvateľov je vo vekovej skupine 25-34 ročných (12 485), a od 35-44 rokov (11 452). Populácia v okrese starne, v roku 2014 je o 330 obyvateľov vo vekovej skupine 65+ viac ako v roku 2013. Vzhľadom na to, že okres Bardejov leží excentricky na severovýchode Slovenska a štátnu hranicu má len s Poľskom, nezaznamenávame nárast migrácie a nie sú v okrese zriadené ani migračné tábory. Čulý cezhraničný ruch s Poľskom však môže vplývať na epidemiologickú situáciu, najmä vo výskyte črevných ochorení, v dôsledku dovozu potravín z trhovísk, kedy nemusia byť dodržané hygienické podmienky (hydínové mäso).

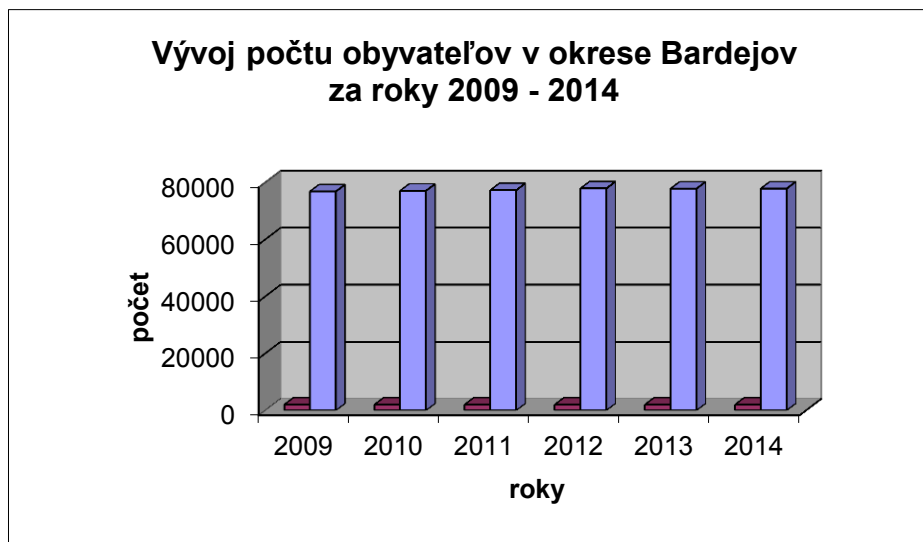
Pri sledovaní zdravotného stavu obyvateľstva vidíme rozdiely v chorobnosti v porovnaní s minoritnou skupinou rómskeho obyvateľstva (dyzentéria, VHA, črevné helmintózy, svrab). V okrese žije 10 % rómov v 28 osadách. Nízky hygienický štandard bývania, často bez zásobovania rómskeho obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou, vysoká takmer 100 % nezamestnanosť, výrazne vplývajú nielen na šírenie prenosných ochorení, ale celkovo na zdravotný stav, pričom priemerná dĺžka života Rómov v okrese je kratšia o 8 – 10 rokov. Vyskytujú sa u nich často parazitárne a bakteriálne črevné ochorenia a v pravidelných cykloch epidémie VHA.

V okrese Bardejov sa vyskytujú aj bezdomovci, ktorým je poskytované ubytovanie v azylovom dome. Čo sa týka chorobnosti, u tejto skupiny obyvateľstva nemáme hlásené žiadne ochorenia.

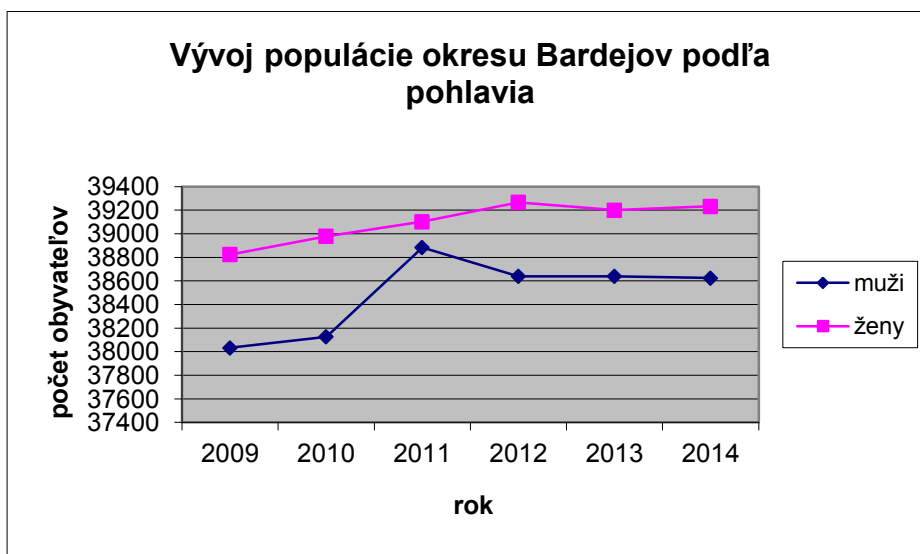
Tab.č.1

Rok	Mechanický pohyb			Prirodzený prírastok	Prisťahov.	Vyst'ahov.	Saldo migrácie	Prírastok Úbytok
	Stav k 31.12.	živonar.	Zomrelí					
2009	76857	945	611	334	257	425	-168	166
2010	77105	940	614	326	320	398	-78	248
2011	77287	952	652	300	277	395	-118	182
2012	77907	910	240	670	194	416	-222	448
2013	77841	927	263	664	220	455	-235	429
2014	77858	830	675	155	323	461	-138	17

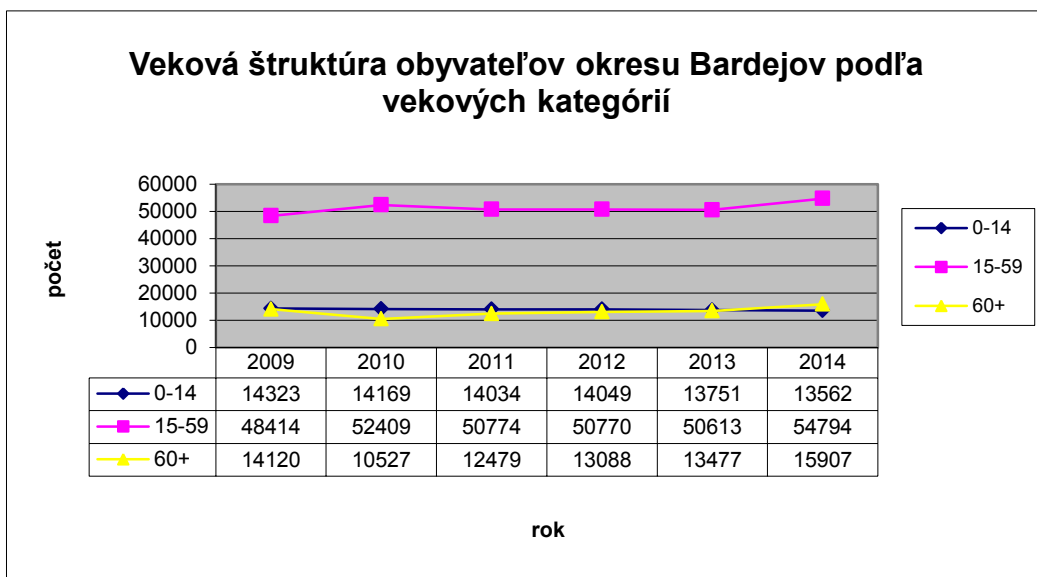
Graf č.1

Graf č. 2

Graf č.3

Pravidelne vykonávame kontrolou očkovania, pri ktorej sledujeme zaočkovanosť našej populácie. Kontrola povinného očkovania detí a dospelých v okrese Bardejov bola naposledy vykonaná podľa Usmernenia hlavného hygienika č. OE/5271/2014, RZ-139652014 z 27.6.2014 a bolo zaslané na RÚVZ so sídlom v Prešove. Vo všetkých ambulanciách pre deti a dorast nebola v rámci povinného očkovania zaočkovanosť nižšia ako 98 %. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii, dokumentácii a vo výkone očkovania. V našom okrese nie sú utečenecké tábory, preto ani problémy s tým súvisiace sa nás netýkali. Nemali sme hlásené žiadne nežiaduce postvackinačné reakcie po očkovaní. Pri kontrole očkovania neboli zistené závažnejšie problémy, menšie problémy sa riešili priebežne, osobným kontaktom s lekármi, zasielaním upozornení rómskym spoluobčanom, aby sa dostavili na povinné očkovanie.

Odmietnutie povinného očkovania sme zaznamenali v 11 prípadoch. V rámci priestupkového konania bola udelená 1 bloková pokuta vo výške 33 eur, v šiestich prípadoch bola rozhodnutím uložená sankcia vo výške 247 eur a 4 odmietnutia boli riešené poučením.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Bardejov

Údaje sú získane z EPIS - u. Uvádzané sú len počty potvrdených prípadov podľa skupín. Cyklicky, každých 4 – 5 rokov evidujeme zvýšený výskyt vírusovej hepatitídy typu A, čo potvrdzuje 20 ročné sledovanie. V roku 1999 ochorelo 97 osôb, v roku 2002 a 2003 bolo zaznamenaných len po jednom prípade ochorenia, v roku 2004 ochorelo 66 osôb (5 ročný interval). Následne po 3 rokoch nízkeho výskytu (2005-31, 2006-8, 2007-3) zaznamenávame v polovici roku 2008 nárast počtu ochorení na VHA (104) s chorobnosťou 135,2/100 tis. obyvateľov. V roku 2009 zaznamenávame opäť mierny pokles tohto ochorenia s výskytom 57 prípadov ochorení a chorobnosťou 74,1/100 tis. obyvateľov a v roku 2010 a 2011 sme nezaznamenali už ani jeden prípad tohto ochorenia. V roku 2012 sme zaznamenali prvé 2 prípady ochorenia na VHA a v roku 2013 to už bolo 49 prípadov s chorobnosťou 63,0/100 tis. obyvateľov v epidemickej súvislosti, táto epidémia pokračovala aj v roku 2014 s počtom 46, chorobnosť 58,9/100 tis. obyvateľov.

Táto situácia nastala z dôvodu nevyužitia očkovania osôb s nízkym hygienickým štandardom praktickou lekárkou pre deti a dorast.

VHB sa vyskytuje už niekoľko rokov len vzácné. V roku 2006 bol potvrdený len jeden prípad ochorenia, odvtedy už ochorenie nezaznamenávame.

Čo sa týka výskytu chronickej VHC, jej výskyt je nízky. V roku 2009 sme zaznamenali 10 prípadov ochorenia s chorobnosťou 13,0/100 tis. obyvateľov, v roku 2010 a 2011 bol mierny pokles na 4 a 5 prípadov ochorenia s chorobnosťou 5,2 a 6,5/100 tis. obyvateľov, v roku 2012 sme evidovali až 9 prípadov ochorenia s chorobnosťou 9,0/100 tis. obyvateľov, v roku 2013 nastal pokles počtu ochorení na 3 s chorobnosťou 3,9/100 tis. obyvateľov a v roku 2014 bol približne rovnaký výskyt s počtom ochorení 4 s chorobnosťou 5,12/100 tis. obyvateľov.

Počet iných prenosných ochorení je každý rok približne rovnaký, okrem salmonelóz, ktorých počet postupne klesá, okrem roku 2011 kedy bol zaznamenaný mierny nárast.

V roku 2003 bolo zaznamenaných 348 salmonelóz s chorobnosťou 459,36/100 tis. obyvateľov, v roku 2010 bolo už len 60 ochorení s chorobnosťou 78/100 tis. obyvateľov, ale v roku 2011 bolo 92 salmonelóz s chorobnosťou 119,6/100 tis. obyvateľov. Rok 2012 znamená opätovný pokles počtu ochorení na 72, čo predstavuje chorobnosť 93,6/100 tis. obyvateľov. V roku 2013 bol zaznamenaný tiež mierny pokles počtu ochorení na 62 s chorobnosťou 79,7/100 tis. obyvateľov a v roku 2014 nárast na 79 s chorobnosťou 101,12/100 tis. obyvateľov.

Kampylobakteriózy z roka na rok stúpajú, no v roku 2011 zaznamenávame mierny pokles vo výskyte. V roku 2014 sme zaznamenali 139 ochorení s chorobnosťou 177,92/100 tis. obyvateľov, čo je oproti roku 2013 nárast o 10 ochorení.

Podobná situácia ako u salmonelóz bola aj u dyzentérie, kde posledným vyšším výskytom bol rok 2000 (68 prípadov) s chorobnosťou 90,4/100 tis. obyvateľov, v roku 2010 to boli už len 2 prípady ochorenia s chorobnosťou 2,6/100 tis. obyvateľov, v roku 2011 počet ochorení mierne stúpol na 9 prípadov s chorobnosťou 11,70/100 tis. obyvateľov. Rok 2012 znamená prudký nárast počtu ochorení na 27 prípadov s chorobnosťou 35,1/100 tis. obyvateľov a rok 2013 zase prudký pokles počtu ochorení na 9 s chorobnosťou 11,6/100 tis. obyvateľov. V roku 2014 sme znovu zaznamenali nárast ochorení na 17 prípadov s chorobnosťou 21,76/100 tis. obyvateľov.

Od roku 1997 neevidujeme kategóriu alimentárnych intoxikácií, posledný výskyt bol v roku 1996, kedy bolo zaznamenaných 30 prípadov ochorení.

Zmenila sa situácia vo výskyte ochorení preventabilných očkovaním. V roku 2008 boli potvrdené 2 prípady výskytu pertussis u očkovaných detí. V roku 2013 bol nahlásený 1 prípad ochorenia na pertussis u 47-ročného muža, laboratórne potvrdený, a v roku 2014 to bolo už 7 laboratórne potvrdených prípadov.

V roku 2014 sa vyskytlo 47 ochorení na parotitídu. Naposledy sme toto ochorenie zaznamenali v roku 2000. Nezaznamenali sme žiadny prípad ochorenia u iných chorôb preventabilných očkovaním, rubeolu od roku 1997, morbilli od roku 1998.

Počet ochorení na varičelu varíruje od roku 2005 (339), v roku 2006 bolo 336 ochorení, v roku 2007 bolo 207 ochorení a v roku 2008 bolo už len 192 ochorení. V roku 2010 zaznamenávame nárast počtu tohto ochorenia na 380 prípadov s chorobnosťou 494,0/100 tis. obyvateľov, ale v roku 2011 je znova pokles počtu ochorení na 117 prípadov s chorobnosťou 152,1/100 tis. obyvateľov. Rok 2012 znamenal opätovný nárast počtu ochorení na varičelu na 270 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 345,6/100 tis. obyvateľov, tiež rok 2013, kedy bolo zaznamenaných 317 prípadov ochorenia s chorobnosťou 407,2/100 tis. obyvateľov. V roku 2014 evidujeme pokles ochorení na 206 s chorobnosťou 263,68/100 tis. obyvateľov. Ochorenia prebiehali bez komplikácií a vyskytovali sa prevažne u detí predškolského a školského veku.

Čo sa týka výskytu meningokokovej meningitídy už niekoľko rokov zaznamenávame nízky výskyt, za roky 2010 a 2011 to bol 1 prípad ročne. V rokoch 2012 a 2013 sa nevyskytol žiaden prípad, no v roku 2014 sme zaznamenali 1 prípad s chorobnosťou 1,28/100 tis. obyvateľov.

Rok 2009 bol charakteristický výskytom novej chrípky vyvolanej Novel flu vírusom (AH1N1 – 8 prípadov) a ťažkými akútnymi prípadmi pneumónie (SARI - 6 prípadov). Taktiež sme zaznamenali 4 úmrtia na komplikácie novej chrípky. V roku 2010 sme mali 5 potvrdených prípadov novej chrípky a 3 prípady SARI, v roku 2011 sme mali len 2 potvrdené prípady novel chrípky a 2 potvrdené prípady SARI. V roku 2012 sme nemali hlásený potvrdený výskyt SARI a ani chrípku vyvolanú AH1N1 Novel. V roku 2013 sa nám podarilo izolovať vírus chrípky typu B v 3 prípadoch, potvrdiť 9 prípadov SARI a v jednom prípade bola potvrdená chrípka vyvolaná vírusom AH1N1 Novel. V roku 2014 sme nezaznamenali žiadny výskyt chrípky vyvolanej vírusom AH1N1 Novel a ani jeden prípad SARI.

Za posledných 20 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na leptospirózu. Posledné 4 roky sa nevyskytol ani jeden prípad kliešťovej encephalitídy, avšak v roku 2008 bol zaznamenaný 1 prípad tohto ochorenia. V roku 2014 to boli dva prípady s chorobnosťou 2,56/100 tis. obyvateľov. Čo sa týka boreliózy, od roku 2006 nastal pokles tohto ochorenia, v roku 2008 a 2009 bolo evidovaných len po 5 prípadov, ale v roku 2011 to bolo 21 ochorení. V roku 2012 to bolo 43 ochorení a v roku 2013 44 ochorení s chorobnosťou 56,5/100 tis. obyvateľov. V roku 2014 sme zaznamenali 36 prípadov s chorobnosťou 46,08/100 tis. obyvateľov.

Prevažná časť postihnutých osôb uvádza akvizáciu kliešť'a. Ochorenie na Q horúčku sme nezaznamenali.

Tetanus, ani plynovú flegmónu sme nezaznamenali v našom okrese ani v roku 2014. Počet hlásených kožných ochorení, ako je pedikulóza a svrab nevystihuje skutočnú epidemiologickú situáciu v školských zariadeniach, hlavne v jesenných mesiacoch.

Exotické, resp. importované ochorenia sme ani v roku 2014 nezaznamenali. Od roku 2013 už evidujeme jeden prípad nosičstva vírusu HIV. V roku 2014 sa nevyskytol žiadny nový prípad. Brušný týfus sa nevyskytol u nás už od roku 1990, hoci v roku 2011 sme mali hlásené podozrenie z ochorenia, ktoré sa však nepotvrdilo.

Epidémie:

V roku 2014 sme zaznamenali 11 malých rodinných epidémií a 4 väčšie epidémie.

Popis epidémií:

7 epidémií bolo vyvolaných salmonelami, 4 epidémie boli vyvolané kampylobaktériami a 4 vírusom VHA.

1. Epidémia vyvolaná *S. enteritidis*, obec Janovce – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktorom prenosu boli pravdepodobne domáce vajcia. Ochorenia mali ľahký priebeh.
2. Epidémia vyvolaná *S. montevideo*, obec Bartošovce – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktorom prenosu boli pravdepodobne výlučky zvierat – korytnačky. Ochorenia mali ľahký priebeh.
3. Rodinná epidémia vyvolaná *S. enteritidis*, obec Abrahamovce – ochoreli 3 členovia rodiny. Faktor prenosu pravdepodobne domáce vajcia.
4. Rodinná epidémia, vyvolaná *S. enteritidis*, Kochanovce – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu boli pravdepodobne domáce vajcia. Jeden prípad si vyžiadala hospitalizáciu na detskom oddelení.
5. Rodinná epidémia vyvolaná *S. enteritidis*, obec Osikov – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu nebol zistený.
6. Rodinná epidémia vyvolaná *S. enteritidis*, obec Bardejov – ochoreli 2 členovia rodiny. Ako faktor prenosu boli udávané domáce vajcia. Obidva prípady mali ľahký priebeh ochorenia.
7. Rodinná epidémia vyvolaná *S. enteritidis*, obec Beloveža – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu nebol zistený. Obidva prípady mali ľahký priebeh ochorenia.

8. Rodinná epidémia, vyvolaná *Campylobacter jejuni*, obec Zborov – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu sa nám nepodarilo zistiť. Obidva prípady mali ľahký priebeh ochorenia.
9. Rodinná epidémia, vyvolaná *Campylobacter coli*, obec Zborov – ochoreli 3 členovia rodiny. Ako faktor prenosu boli udávané ovčie syry. Prípady mali ľahký priebeh ochorenia.
10. Rodinná epidémia, vyvolaná *Campylobacter jejuni*, obec Bardejov – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu sa nám nepodarilo zistiť. Obidva prípady mali ľahký priebeh ochorenia.
11. Rodinná epidémia, vyvolaná *Campylobacter jejuni*, Sveržov – ochoreli 2 členovia rodiny. Faktor prenosu sa nám nepodarilo zistiť. Obidva prípady mali ľahký priebeh ochorenia.

Epidémia VHA:

Posledná epidémia VHA v okrese Bardejov bola v roku 2009. Ďalšia začala v obci Lenartov v roku 2013 s počtom 48, a pokračovala v roku 2014 epidémiami v rómskych osadách Gerlachov (6 prípadov), Nižný Tvarožec (5 prípadov), Lukov (17 prípadov) a epidémia okresu Bardejov (18 prípadov – Malcov, Kurov, Hrabské, Snakov, Zborov). Celkovo ochorelo 46 detí s chorobnosťou 58,9/100 tis. obyvateľov. Klinické príznaky ochorenia: nevoľnosť, zvracanie, únava, malátnosť, nechutenstvo, ikterické skléry. Lab. výsledky - anti HAV IgM pozit.

Bolo vydaných 338 rozhodnutí - LD pre kontakty chorých, vrátane detí MŠ a ZŠ. Najviac ochoreli deti vo vekovej skupine 1 – 4 ročných (19 prípadov s chorobnosťou 538,1/100 tis. obyv.) a vo vekovej skupine 5 – 9 ročných (20 prípadov s chorobnosťou 439,8/100 tis. obyv.). V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené očkovanie všetkých detí v osadách vo veku 1 - 10 rokov. Všetky choré deti boli izolované na infekčnom oddelení v Prešove.

Tab. č. I.1. - Výskyt prenosných ochorení v regióne Bardejov
a porovnávacie indexy

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2014	Rok 2013	Index 14/13	Priemer 2009-2013	Index 14/P	Chorobn. v r. 2014 na 100 tis. obyvateľ.	Priemer chorobn. 2009-2013 na 100 tis.
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.		
1	2	3	3	5	6	7	8	9
A01.2	Paratýfus B	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0
A02	Salmonelóza	79	62	1,27	74,6	1,06	101,1	96,80
A03	Dyzentéria	17	9	1,89	11,0	1,55	21,8	14,30
A04.0	Inf.enterop.E.coli	38	46	0,83	51,6	0,74	48,6	66,90
A04.5	Kampylob.enteritída	139	129	1,08	108,4	1,28	177,9	140,50
A05	Aliment.intoxikácie	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A07	Protoz.ochorenia	48	39	1,23	36	1,33	61,4	46,60
A08.0	Rotavírusová enterit.	75	77	0,97	61,6	1,22	96,0	79,80
A08.1	Gastr.zapr.vír.Norwalk	9	31	0,29	37,4	0,24	11,5	48,50
A08.2	Adenovírus.enteritída	17	9	1,89	8,6	1,98	21,8	11,20
A08.4	Nešp.vír.črev.infek.	0	0	0,00	5,4	0,00	0,0	7,02
A09	Nepr.urč.čr.infekcie	0	46	0,00	9,4	0,00	0,0	12,08
B15	Vír.hepatitída A	46	49	0,94	21,6	2,13	58,9	27,90
B16	Vír.hepatitída B	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B17	Iné akútne vír. hepat.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B18.2	Chron.vír.hepatitída C	4	3	1,33	6,2	0,65	5,1	8,05
B19	Nešpec.vírus. hepatit.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A36	Diftéria - záškrť	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A37	Divý kašeľ-pertussis	7	1	7,00	0,2	35,00	9,0	0,26
A38	Scarlatina	1	1	1,00	1,6	0,63	1,3	2,07
B00	Herpes simplex	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B01	Varicella	206	317	0,65	259,2	0,79	263,7	336,0
B02	Herpes zoster	15	8	1,88	32,8	0,46	19,2	42,6
B05	Morbilli	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B06	Rubeola	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B08	I.vír.inf.nezatried.inde	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B26	Parotitída	47	0	0,00	0,0	0,00	60,2	0,0
B27	Inf.mononukleóza	3	6	0,50	5,2	0,58	3,8	6,70
J10.7	SARI	0	9	0,00	4,0	0,00	0,0	5,20
J10.9	Chrípka AH1N1 Novel	0	1	0,00	3,2	0,00	0,0	4,20
J10	Chr.vyvol.ident.vír.	0	3	0,00	1,6	0,00	0,0	2,08
J13	Záp.pl'.vyv.Str.pneum.	1	2	0,5	0,4	2,5	1,3	0,5
J05	Ak.obštr.zápal hrtana	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A41.3	Sept.vyv.Haemoph.inf.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A15-A19	TBC	8	5	1,60	5,8	1,38	10,2	7,50
A39.0	Mening.meningitída	1	0	0,00	0,4	2,50	1,3	0,52
A87	Vírusová meningitída	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A88	Iné vír.inf.CNS nezatr.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A89	Nešp.vír.infekcie CNS	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B00.4	Herpetickovír.encefal.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0

B02.0	Zosterová encefalitída	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B01.1	Varicellová meningit.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G00	Bakt.záp.mozg. plien	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G03	Mening. vyv.i.příčinami	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G04	Zápal mozgu, miechy	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G05	Záp.mozg.a.m.zatr.inde	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G61	Zápal. polyneuropatia	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
G51	Poruchy spánk.nervu	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A27	Leptospiróza	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A32	Listerióza	0	0	0,00	0,4	0,00	0,0	0,52
A70	Inf.chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A81	Pomalé vír.inf.CNS	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A84	Vír.encef.pren.kliešť.	2	0	0,00	0,0	0,00	2,6	0,0
A98.5	Hem.hor.s ren.syndr.	1	0	0,00	0,0	0,00	1,3	0,0
B58	Toxoplazmóza	1	5	0,20	4,4	0,23	1,3	5,70
B68	Tenióza	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
B75	Trichinelóza	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0
B83	Toxokaróza	0	2	0,00	0,8	0,00	0,0	1,03
A23.1	Brucelóza	0	1	0,00	0,2	0,00	0,0	0,26
A69.2	Lymeská choroba	36	44	0,82	28,8	1,25	46,1	37,30
M01.2	Artrít.pri Lym.borelióze	0	0	0,00	0,6	0,00	0,0	0,78
G63.0	Polyneuropatia	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
Z20.3	Poranenie zvieratom	8	26	0,31	14,8	0,54	10,2	19,20
B80	Črev.helminiózy	73	79	0,92	68,0	1,07	93,4	88,08
A33	Tetanus novorod.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A35	Iný tetanus	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A46	Erysipelas	0	1	0,00	1,6	0,00	0,0	2,10
A48.0	Plynová gangréna	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A50	Syfilis	0	0	0,00	0,6	0,00	0,0	0,78
A54	Gonokoková infekcia	2	0	0,00	0,2	10,00	2,6	0,26
A56.0	Chlamýdiové infekcie	0	0	0,00	0,6	0,00	0,0	0,78
A59	Trichomoníáza	1	0	0,00	0,8	1,25	1,3	1,04
A63.0	Anogenitál.bradavice	1	0	0,00	0,8	1,25	1,3	1,04
B35	Dermatofytóza	0	0	0,00	0	0,00	0,0	0
B85	Pediculosis	2	0	0,00	2,0	1,00	2,6	1,80
B86	Scabies	28	49	0,57	45,2	0,62	35,8	58,6
A41	Iné septikémie	4	2	2,00	5,4	0,74	5,1	7,0
P36	Bakt.sepsa novor.	0	0	0,00	0,6	0,00	0,0	0,78
B37.7	Kandidová septikémia	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
O85	Puerperálna sepsa	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
O86.0	Inf.rany po pôr.oper.	0	0	0,00	0,2	0,00	0,0	0,26
O91	Inf.prsn.spoj.s pôrod.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
A02.1	Salmonel. septikémia	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Z22.3	Nosič inej bakt.infek.	0	0	0,00	0,0	0,00	0,0	0
Z22.5	Nosič vír. hepat.B	20	14	1,43	13,6	1,47	25,6	17,60
Z21	bezp.nosič HIV	0	1	0,00	0,2	0,00	0,0	0,26

Tab. č. I.6. - Vývoj vybraných prenosných ochorení v regióne Bardejov za posledných 20 rokov

Kód MKC H	Ochorenie	Hodnota	Roky																			
			1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A01	Brušný týfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A01.2	Paratýfus B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A02	Salmonelóza	abs.	476	295	386	250	174	257	277	256	348	242	146	157	124	132	87	60	92	72	62	79
		rel.	580,7	356,9	521,1	335,0	229,7	341,8	356,6	337,9	459,3	317,0	191,2	204,1	161,2	171,6	113,1	78	119,6	93,6	79,65	101,12
A03	Dyzentéria	abs.	85	70	57	46	51	68	29	31	34	31	16	14	13	14	8	2	9	27	9	17
		rel.	103,7	84,7	76,9	61,6	67,32	90,44	38,28	40,92	44,88	40,61	20,96	18,2	16,9	18,2	10,4	2,6	11,7	35,1	11,56	21,76
A04.0	Inf.enteropat. E.coli	abs.	183	202	187	93	102	182	112	101	62	89	104	88	106	119	84	66	25	37	46	38
		rel.	223,3	244,4	252,4	120,9	132,6	242,1	147,8	133,3	81,84	116,6	136,2	114,4	137,8	154,7	109,2	85,8	32,5	48,1	59,09	48,64
A04.5	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	0	0	19	32	26	32	17	33	35	30	30	49	40	28	56	132	101	124	129	139
		rel.	0,0	0,0	25,84	41,6	33,8	42,56	22,44	43,56	46,2	39,3	39,3	63,7	52,0	36,4	72,8	171,	131,3	161,2	165,7	177,9
A05	Aliment.intoxikácie	abs.	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A07	Protozoár. ochorenia	abs.	108	147	124	80	48	42	48	66	62	38	19	11	35	45	29	35	37	40	39	48
		rel.	131,8	177,9	167,4	107,2	63,36	55,86	63,36	87,12	81,84	49,78	24,89	14,3	45,5	58,5	37,7	45,5	48,1	52,0	49,9	61,4
A08.0	Rotavírusová enteritída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	141	52	20	74	66	71	77	75
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8	183,3	67,6	26	96,2	85,8	92,3	98,92
A08.1	Ak.gastroenteropatia zapr.vírusom Norwalk	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	76	47	31	9
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	98,8	61,1	39,82	11,52
A08.2	Adenovírusová enteritída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	17	9	17
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,1	22,1	11,56	21,76
A08.4	Nešpecifik. vírusová črevná infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0
A09	Nepr.určené črevné infekcie	abs.	73	5	7	2	35	79	4	2	17	37	1	22	1	10	1	0	0	0	46	0
		rel.	89,1	6,1	9,5	2,7	46,2	105,0	5,28	2,64	22,44	48,47	1,31	28,6	1,3	13,0	1,3	0,0	0,0	0,0	59,1	0,0

B15	Vírusová hepatitída A	abs.	74	22	5	7	97	17	3	1	1	66	31	8	3	104	57	0	0	2	49	46	
		rel.	90,3	26,6	6,8	9,4	128,0	22,61	3,96	1,32	1,32	86,46	40,61	10,4	3,9	135,2	74,1	0,0	0,0	2,6	63,0	58,9	
B16	Vírusová hepatitída B	abs.	5	5	4	3	1	1	3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	6,1	6,1	5,4	4,0	1,32	1,33	3,96	0,0	0,0	1,31	0,0	1,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B17	Iné akútne vírusové hepatitídy	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	1	1	0	0	1	5	3	4	2	9	1	10	4	5	9	3	4	
		rel.	0,0	0,0	0,0	1,3	1,32	0,0	0,0	1,32	6,6	3,93	5,24	2,6	11,7	1,3	13	5,2	6,5	11,7	3,85	5,12	
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A36	Diftéria- záškrt	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A37	Divý kašeľ - pertussis	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	7
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	9,0
A38	Scarlantina	abs.	26	4	14	59	13	15	8	4	2	5	3	2	4	0	0	1	1	5	1	1	
		rel.	31,7	4,8	18,9	79,1	17,16	19,95	10,56	5,28	2,64	6,55	3,93	2,6	5,2	0,0	0,0	1,3	1,3	6,5	1,28	1,28	
B00	Herpes simplex	abs.	15	24	20	16	5	8	12	13	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	18,3	29,0	27,0	21,4	6,6	10,64	15,84	17,16	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B01	Varicella	abs.	253	254	571	568	260	211	533	256	224	321	339	336	207	192	212	380	117	270	317	206	
		rel.	308,7	307,3	770,9	761,1	343,2	280,6	703,5	337,9	295,6	420,5	444,0	436,8	269,1	249,6	275,6	494	152,1	351	407,2	263,6	
B02	Herpes zoster	abs.	67	63	46	68	83	43	69	111	110	106	104	78	98	78	50	52	27	27	8	15	
		rel.	81,7	76,2	62,1	91,1	109,5	57,19	91,08	146,5	142,2	138,8	136,2	101,4	127,4	101,4	65	67,6	35,1	35,1	10,28	19,2	
B05	Morbilli	abs.	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B06	Rubeola	abs.	27	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	32,9	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B08	Iné vírusové infekcie nezatriedené inde	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B26	Parotitída	abs.	14	7	3	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47
		rel.	17,1	8,5	4,1	4,0	0,0	1,33	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,2
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	3	5	2	12	15	6	9	8	9	9	12	17	3	4	5	7	3	5	6	3	
		rel.	3,7	6,1	2,7	16,1	19,8	7,98	11,9	10,6	11,9	11,8	15,7	22,1	3,9	5,2	6,5	9,1	3,9	6,5	7,7	3,84	

G03	Meningitída vyv.inými a nešpecif.príčinami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G04	Zápal mozgu,miechy, mozgu aj miechy	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,32	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G05	Zápal mozgu,miechy pri chorob.zatr.inde	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,32	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,33	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A23	Brucelóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
A27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	0,0	0,0	1,32	0,0	0,0	0,0	2,6	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	0,0	0,0
A70	Infekcie chlamýdia psittaci	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A84	Vírusová encefalitída prenášaná kliešťami	abs.	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,33	7	8	9,0	10,0	1,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A98.5	Hemorag. horúčka s renálnym syndróm.	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,31	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B58	Toxoplazmóza	abs.	7	5	2	1	5	15	1	6	1	2	1	8	8	6	7	7	2	1	5	1
		rel.	8,5	6,1	2,7	1,3	6,6	19,95	1,32	7,92	1,32	2,62	1,31	10,4	10,4	7,8	9,1	9,1	2,6	1,3	6,42	1,28
B68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B75	Trichinelóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B83	Toxokaróza	abs.	0	0	11	10	7	14	8	18	7	8	25	7	14	6	0	2	0	0	2	0
		rel.	0,0	0,0	14,9	13,4	9,24	18,62	10,56	23,76	9,24	10,48	32,75	9,1	18,2	7,8	0,0	2,6	0,0	0,0	2,57	0,0

A69.2	Lymeská choroba	abs.	9	11	12	11	32	17	30	70	64	13	78	44	32	5	8	31	21	40	44	36	
		rel.	11,9	13,3	16,2	14,7	42,24	22,61	39,6	92,4	84,48	17,03	102,1	57,2	41,6	6,5	10,4	40,3	27,3	52,0	56,5	46,1	
M01.2	Artritída pri Lymeskej chorobe	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0
G63.0	Polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z20.3	Poranenie zvierat'om	abs.	216	77	100	41	47	27	15	21	8	12	9	11	12	17	11	10	15	12	26	8	
		rel.	263,6	93,2	135,0	54,9	62,04	35,91	19,8	27,72	10,56	15,72	11,79	14,3	15,6	22,1	14,3	13	19,5	15,6	33,4	10,24	
B80	Črevné helmintózy	abs.	267	291	256	217	264	152	135	161	109	68	60	79	106	88	78	49	58	76	79	73	
		rel.	325,7	352,1	345,6	290,8	348,4	202,1	178,2	212,5	143,8	89,08	78,6	102,7	137,8	114,4	101,4	63,7	75,4	98,8	101,1	93,44	
A33	Tetanus novorodencov	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A35	Iný tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A46	Erysipelas	abs.	8	3	5	3	5	8	3	41	24	7	7	10	10	6	1	4	2	0	1	0	
		rel.	9,8	3,6	6,8	4,0	6,6	10,64	3,96	54,12	31,68	9,17	9,17	13,0	13,0	7,8	1,3	5,2	2,6	0	1,28	0,0	
A48.0	Plynová gangréna	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A50	Syfilis	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	2,56	
A56.0	Chlamýdiové infekcie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	
A59	Trichomoniáza	abs.	11	7	7	6	0	1	1	1	0	0	0	2	4	1	2	2	0	0	0	1	
		rel.	13,4	8,5	9,5	8,0	0,0	1,33	1,32	1,32	0,0	0,0	0,0	2,6	5,2	1,3	2,6	2,6	0	0	0	1,28	
A63.0	Anogenitálne bradavice	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	1	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	2,6	0,0	1,28	
B35	Dermatofytóza	abs.	0	0	0	0	0	8	0	3	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	0,0	3,96	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	0,0	0,0	0	0	0	0	
B85	Pedikulosis	abs.	0	0	3	1	1	0	0	2	6	0	5	9	8	5	3	0	2	2	0	2	
		rel.	0,0	0,0	4,1	1,3	1,32	0,0	0,0	2,64	7,92	0,0	6,55	11,70	10,4	6,5	3,9	0,0	2,6	2,6	0	2,56	

B86	Scabies	abs.	291	242	209	129	137	99	97	64	42	38	24	27	10	14	24	26	50	77	49	28
		rel.	355,0	292,8	282,2	172,9	180,8	131,6	128,0	84,48	55,44	49,78	31,44	35,1	13,0	18,2	31,2	33,8	65,0	100,1	62,95	35,84
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,30	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A41	Iné septikémie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	7	5	10	2	4
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,60	3,90	9,10	6,50	13,00	2,56	5,12
P36	Bakteriál.sepsa novorodenca	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	1,3	0,0	2,6	0,0	0,0
B37.7	Kandidová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
O85	Puerperálna sepsa	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
O86.0	Infekcia rany po pôrodnickej operácii	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0
O91	Infekcie prsníka spojené s pôrodom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A02.1	Salmonelová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z22.3	Nosič inej bakteriálnej infekcie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	30	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	39,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy B	abs.	0	0	0	0	0	0	20	15	8	16	3	12	14	11	13	13	18	10	14	20
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,4	19,8	10,56	20,96	3,93	15,6	18,2	14,3	16,9	16,9	23,4	13,0	17,9	25,6
Z21	Bezp. nosič HIV	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0

III. Epidemiologická situácia:

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

A 01 - Brušný týfus a paratýfus

Od roku 1990 sa nevyskytol žiaden prípad brušného týfu a paratýfu. V roku 2007 sme však zaznamenali jeden prípad paratýphu B, vyvolaný *S. paratyphi B*, sérovar JAWA. V roku 2014 nebol zaznamenaný ani jeden prípad týchto ochorení.

A 02 - Iné infekcie salmonelami

V posledných rokoch zaznamenávame výrazný pokles výskytu a hlásenia tohto ochorenia. V roku 2009 nastal prudký pokles hlásenia počtu tohto ochorenia na 87 prípadov, v roku 2010 to bolo už len 60 prípadov ochorenia. Avšak rok 2011 znamená mierny nárast počtu ochorení na 92 s chorobnosťou 119,6/100 000 obyvateľov a indexom 0,93. Rok 2012 znamená opätovný pokles počtu ochorení na 72, čo predstavuje chorobnosť 93,6/100 000 obyvateľov.

V roku 2014 bol zaznamenaný mierny nárast oproti roku 2013 (62), hlásených bolo 79 ochorení s chorobnosťou 101,1/100 tis. obyvateľov a indexom 1,06. Ochorenia sa vyskytovali najčastejšie sporadicky, ale v 7 prípadoch išlo o malé rodinné epidémie. V šiestich prípadoch ochoreli 2 členovia domácnosti a v jednom prípade ochoreli 3 členovia domácnosti. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u detí vo vekovej skupine 1 - 4 ročných, 22 prípadov s chorobnosťou 623,0/100 tis. obyvateľov, potom vo vekovej skupine 5 - 9 ročných a to 13 ochorení s chorobnosťou 285,87/100 tis. obyvateľov, a u 0 – ročných, 11 prípadov s chorobnosťou 1320,4/100 tis. obyvateľov. Najčastejším faktorom prenosu bola sekundárna kontaminácia pri príprave jedál, domáce vajcia, výrobky z nich a manipulácia so surovým kuracím mäsom, mnohokrát sa nám však faktor prenosu nepodarilo zistiť.

Najvyšší počet ochorení sme zaznamenali v mesiaci júl (12) a v mesiacoch máj a august (po 9). V absolútnych počtoch ochorelo 41 žien a 38 mužov. Najčastejším sérotypom je *Salmonella enteritidis*, ktorá vyvolala ochorenie v 56 prípadoch, čo je 70,9 %. Ďalšie sérotypy boli *Salmonella typhimurium* (8), *Salmonella derby* (1), *Salmonella infantis* (5), *Salmonella agona* (1), *Salmonella enterica* (1), *Salmonella java* (1) a *Salmonella montevideo* (2), *Salmonella othmarschen* (1), *Salmonella remo* (1), *Salmonella coeln* (1) a *Salmonella heidelberg* (1).

A 03 - Bacilová dyzentéria - šigelóza

Od roku 1994, kedy ochorelo 228 ľudí, až do roku 2004 (31) zaznamenávame prudký pokles výskytu tohto ochorenia. V roku 2008 bolo potvrdených 14 prípadov ochorenia, v roku 2009 - 8 prípadov ochorenia, v 2010 - 2 prípady ochorenia, v roku 2011 - 9 prípadov ochorenia

a v roku 2012 je nárast počtu ochorení na 27 s chorobnosťou 35,1/100 tis. obyvateľov a indexom 3. Rok 2013 znamená opäť pokles počtu tohto ochorenia na 9 s chorobnosťou 11,6/100 000 obyvateľov. A v roku 2014 to bol nárast na 17 prípadov s chorobnosťou 21,76/100 tis. obyvateľov a indexom 1,55. Ochorenia vyvolala *Shigella flexneri* (13) a *Shigella Sonnei* S (4). Vo väčšine (14) sa ochorenia vyskytovali sporadicky u ľudí s nízkym hygienickým štandardom (Rómovia). Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1 – 4 ročných (8). Podľa sezonality najvyšší výskyt bol v mesiaci júl (5).

A 04 - Iné bakteriálne črevné infekcie:

A 04.0 - Infekcie enteropatogénnymi *E. coli*

V roku 2014 bolo zaznamenaných 38 ochorení s chorobnosťou 48,6/100 tis. obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2013, kedy bolo hlásených 46 ochorení. Najčastejšie sérotypy enteropatogénnych *E. coli* sú: O26 – 7x, O86 a O126 po 6 prípadov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť v tejto skupine ochorení bola vo vekovej kategórii 0 - ročných detí, kde ochorelo 29 detí, s chorobnosťou 3481,2/100 tis. obyvateľov, potom vo vekovej skupine 1 – 4 ročných, kde ochorelo 9 osôb, s chorobnosťou 254,9/100 tis. obyvateľov.

A04.5 Kamylobakteriálna enteritída

V roku 2013 bolo zaznamenaných 129 prípadov tohto ochorenia, v roku 2014 to bolo 139 ochorení (chorobnosť 177,92/100 tis. obyvateľov, index 1,28), čo je mierny nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Ochorenia sa vyskytovali najčastejšie sporadicky, ale v štyroch prípadoch išlo o rodinný výskyt ochorenia. V troch rodinách ochoreli po 2 osoby a v jednej tri osoby. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u detí vo vekovej skupine 1 – 4 ročných a to 33 ochorení s chorobnosťou 934,6/100 tis., potom vo vekovej skupine 0 – ročných (19 prípadov) a 25 – 34 ročných (17 prípadov). Najčastejším faktorom prenosu boli udávané nedostatky pri príprave jedál v domácnosti, manipulácia so surovým mäsom, pečené klobásy, grilovačky a pod..

Najvyšší počet ochorení sme zaznamenali v mesiaci jún (20) a máj (19).

V absolútnych počtoch ochorelo 71 žien a 68 mužov. 130 ochorení vyvolal *Campylobacter jejuni* a 9 *Campylobacter coli*.

A 05 - Iné bakteriálne otravy požívatinami

Nezaznamenali sme žiadny prípad ochorenia od roku 1996.

A 07 – Protozoárne ochorenia

V roku 2011 sme zaznamenali 37 prípadov týchto ochorení, čo je mierny nárast oproti roku 2009 kedy bolo hlásených 29 prípadov tohto ochorenia. V roku 2013 bolo hlásených 39 ochorení s chorobnosťou 50,1/100 000 obyvateľov a indexom 0,98. V roku 2014 to bol

mierny nárast s počtom 48, chorobnosť 61,44 a index 1,33. Najčastejšie sa ochorenie vyskytovalo v skupine 1 - 4 ročných detí (16 prípadov). A najčastejším agensom je *Blastocystis hominis*.

A 08 – Rotavírusová enteritída

Za hodnotený rok sa vyskytlo 75 prípadov ochorení, čo je minimálny pokles oproti roku 2013 (77), s indexom 1,22. Všetky ochorenia sa vyskytli sporadicky u neočkovaných detí.

Najviac chorých bolo vo vekovej skupine 1 - 4 ročných, v ktorej bolo hlásených 41 ochorení s chorobnosťou 1161,1/100 tis. obyvateľov, v skupine 0 ročných, v ktorej bolo hlásených 15 prípadov ochorení s chorobnosťou 1800,6/100 tis. obyvateľov a skupine 5 – 9 ročných s počtom 13 prípadov a chorobnosťou 285,87/100 tis. obyvateľov. Najviac ochorení bolo zaznamenaných v júli (17), v apríli a júni (po 12) a marci (11).

A 08.1 – Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk

Hlásených bolo celkom 9 prípadov ochorení s chorobnosťou 11,52/100 tis. obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2013 o 22 prípadov. Všetky prípady boli sporadické, najviac bolo u detí vo veku 1 – 4 ročných (5).

A 08.2 - Adenovírusová enteritída

V roku 2013 bolo hlásených 9 ochorení s chorobnosťou 11,5/100 tis. obyvateľov. V roku 2014 nastal nárast ochorení na 17 prípadov s chorobnosťou 21,76/100 tis. obyvateľov. Najviac ochorení bolo u 1 - 4 ročných detí - 10 prípadov a 0 ročných detí - 6 prípadov ochorenia. Čo sa týka sezonality, najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci jún 4 prípady ochorenia a júl 3 prípady ochorenia.

A 08.4 - Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Nevyskytol sa žiaden prípad ochorenia.

A 09 - Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

V roku 2014 sa nevyskytol ani jeden prípad ochorenia.

Črevné helmintózy:

B 77.0 Askarióza

Za uplynulý rok sme zaznamenali 47 prípadov ochorení, čo je menej v porovnaní s rokom 2013 (51).

B79.0 Trichurióza

V roku 2014 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

B 80.0 Enterobióza

Za uplynulý rok sme zaznamenali 26 prípadov ochorenia, čo je rovnaký počet ako v roku 2013.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

B 15 - Akútna hepatitída A

V roku 2004 bol zaznamenaný epidemický výskyt ochorenia na VHA (66), ktorý pokračoval i v roku 2005 (31) a 2006 (8). V roku 2008 sa po 4 - ročnej prestávke začali znovu objavovať nové prípady tohto ochorenia, ktoré nadobudli epidemický charakter a vyskytovali sa až do konca roka 2008 so 104 prípadmi ochorenia. V roku 2009 pokračoval epidemický výskyt tohto ochorenia s počtom prípadov 57, ale v roku 2010 a v 2011 sa nevyskytol už ani jeden prípad ochorenia na VHA. Po dvoch rokoch nulového výskytu sme v roku 2012 zaznamenali výskyt 2 prípadov ochorenia. Rok 2013 znamenal zlom vo výskyte VHA. Zaznamenali sme 49 prípadov ochorenia s chorobnosťou 63,0/100 tis. obyvateľov. Táto epidémia pokračovala aj v roku 2014 s počtom 46 prípadov s chorobnosťou 58,9/100 tis. obyvateľov, a to v rómskych osadách Gerlachov (6 prípadov), Nižný Tvarožec (5 prípadov), Lukov (17 prípadov) a epidémia okresu Bardejov (18 prípadov – Malcov, Kurov, Hrabské, Snakov, Zborov).

Bolo vydaných 338 rozhodnutí - LD pre kontakty chorých, vrátane detí MŠ a ZŠ. Najviac ochoreli deti vo vekovej skupine 1 – 4 ročných (19 prípadov s chorobnosťou 538,1/100 tis. obyv.) a vo vekovej skupine 5 – 9 ročných (20 prípadov s chorobnosťou 439,8/100 tis. obyv.). V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené očkovanie všetkých detí v osadách vo veku 1 - 10 rokov. Všetky choré deti boli izolované na infekčnom oddelení v Prešove.

B 16 - Akútna hepatitída B

Situácia vo výskyte akútnej vírusovej hepatitídy typu B je už niekoľko rokov veľmi dobrá. V roku 2014 sme nezaznamenali ani jeden prípad tohto ochorenia.

B 17 - Iné akútne vírusové hepatitídy

Nezaznamenali sme žiaden prípad ochorenia.

B 18.2 - Chronická vírusová hepatitída C

Na základe pozitívnych laboratórnych testov bolo v roku 2012 hlásených 9 prípadov chronickej hepatitídy typu C s indexom nárastu oproti roku 2011 - 1,80 a s chorobnosťou 11,7/100 tis. obyvateľov. V roku 2013 tento počet klesol na 3, s indexom 0,33 a chorobnosťou 3,9/100 tis. obyvateľov. V roku 2014 sa vyskytli 4 prípady s chorobnosťou 5,12/100 tis. obyvateľov a indexom 0,65. Najviac prípadov bolo vo vekovej skupine 55 – 64 ročných (2). Všetky prípady boli zistené počas hospitalizácie v zdravotníckom zariadení. V rámci epidemiologického šetrenia sme vykonali protiepidemické opatrenia u 11 rodinných kontaktov.

B 19 – Nešpecifikovaná vírusová hepatitída

Nevyskytlo sa žiadne ochorenie.

Z 22.5 – Nosič vírusovej hepatitídy B

Vyskytlo sa 20 prípadov nosičstva, s indexom 1,47 a chorobnosťou 25,6/100 tis. obyvateľov. Je to nárast o 6 prípadov viac ako v roku 2013. Najviac pozitívnych bolo vo vekovej skupine 35 – 44 ročných (7). V súvislosti s nosičstvom HBsAg boli vykonané protiepidemické opatrenia u 34 osôb, ich najbližších kontaktov. Zaočkovaných bolo 34 kontaktov po predchádzajúcom negatívnom vyšetrení. Vo všetkých prípadoch bolo nosičstvo zistené pri preventívnej prehliadke, prípadne v rámci predoperačného vyšetrenia a v dvoch prípadoch po tetovaní doma vykonanom nesterilnými nástrojmi.

III.3. Skupina respiračných nákaz

A 36 - Diftéria - záškrt

Za posledných 20 rokov sme nezaznamenali ani jeden prípad ochorenia.

A 37 - Divý kašeľ - pertussis

V roku 2014 bolo hlásených 7 prípadov s chorobnosťou 8,96 a indexom 35. Ochorenia sa vyskytli po jednom prípade v týchto vekových skupinách: 1 – 4, 5 – 9, 10 – 14, 15-19, 20 – 24 a vo vekovej skupine 55 – 64 sa vyskytli 2 prípady. Príznaky ochorenia u všetkých: rýchly nástup TT na 40 st. C, suchý dlhotrvajúci kašeľ, ktorý ani po preliečení ATB neustúpil. Pacienti neboli hospitalizovaní, všetkým boli odobrané vzorky na serologické vyšetrenie (ELISA B. pertussis IgA – pozitívny, ELISA B. pertussis IgG – pozitívny)

V piatich prípadoch je očkovanie kompletné vzhľadom na vek, u dvoch dospelých nebolo očkovanie zistené.

A 38 - Šarlach - Scarletína

V roku 2014 bolo hlásené 1 ochorenie u dieťaťa vo vekovej skupine 5 - 9 rokov.

B 00 - Herpes simplex

Tohto roku sme nezaznamenali žiadny prípad ochorenia.

B 01 - Ovčie kiahne - varicella

Oproti minulému roku sa počet ochorení výrazne znížil z 317 ochorení na 206 s chorobnosťou 263,68/100 tis. obyvateľov a indexom 0,79. Najviac prípadov bolo vo vekovej skupine 5 – 9 ročných 94 ochorení a 1 – 4 ročných 55 ochorení, a v mesiaci január – 41 prípadov.

B 02 - Herpes zoster

V sledovanom roku sa vyskytlo 15 prípadov ochorenia s chorobnosťou 19,2/100 tis. obyvateľov a indexom 0,46. Najvyššia vekovo-súbežná chorobnosť je vo vekovej kategórii 15 – 19 a 65+ rokov a to po 3 prípady ochorenia.

B 05 - Osýpky - morbilli

Posledný výskyt (5 prípadov) bol v roku 1997. Odvtedy sa žiadny prípad ochorenia na osýpky nevyskytol.

B 06 - Ružienka - rubeola

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia. Posledné ochorenie sa vyskytlo v roku 1996.

B 08 - Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedené inde

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

B 26 - Mumps - parotitis epidemica

Posledné ochorenie sa vyskytlo v roku 2000. V roku 2014 sa vyskytlo 47 prípadov s chorobnosťou 60,2/100 tis. obyvateľov, z toho 36 laboratórne potvrdených a 11 potvrdených na základe klinických príznakov. Najviac ochorení sa vyskytovalo vo vekovej skupine 15 – 19 ročných (13) a 25 – 34 ročných (8). Ochorenie bolo najviac v mesiaci jún (21).

Očkovanie: komplet očkovaných: 19, očkovaní vzhľadom na vek: 9, neočkovaní pre vek: 4, neočkovaní pre kontraindikáciu: 1, nezistené: 14.

Z tohto počtu sa vyskytli dve orchitídy u 31 – ročného a 29 – ročného muža (očkovanie nezistené). Jeden hospitalizovaný na infekčnom oddelení v Prešove.

Ostatné ochorenia mali ľahší priebeh, 6 prípadov si vyžiadalo hospitalizáciu na detskom odd..

B27 – Infekčná mononukleóza

V sledovanom období sme zaznamenali 3 prípady ochorenia s chorobnosťou 3,84/100 tis. obyvateľov a indexom 0,58. Najviac prípadov bolo vo vekovej skupine 10 – 14 ročných – 2 prípady. Vo všetkých prípadoch išlo o uzlinovú formu ochorenia.

J10.7 - SARI

V roku 2014 sme nezaznamenali ani jedno ochorenie.

J10.9 - Chrípka AH1N1 Novel

V roku 2014 sme nezaznamenali ani jeden prípad ochorenia.

J10 - Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky

V roku 2014 sme nezaznamenali laboratórne potvrdenú chrípku.

J13 – Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae

V roku 2013 sme zaznamenali 2 prípady zápalu pľúc vyvolaných S. pneumoniae, v roku 2014 sa vyskytol jeden prípad ochorenia u 0 – ročného chlapca. Dieťa predčasne narodené, 12 hodín po pôrode rozvoj tachypnoe, defekt predsieňovej priehradky. Po ATB liečbe došlo

k úprave zdravotného stavu. Kultivačné vyšetrenie hemokultúry: *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 18 A.

A 15 – A 19 TBC

Za rok 2014 sme zaevidovali 8 prípadov ochorení, 4 u mužov a 4 u žien. Ochorenia sa vyskytovali vo vekovej skupine 25 - 34 (1), 45 - 54 (1), 55 – 64 (3) a 65+ (3). Chorobnosť bola 10,24/100 tis. obyvateľov, index 1,38.

Rozdelenie ochorení podľa diagnóz: A15.0 - 1 prípad, A15.1 - 1 prípad, A18.5 - 1 prípad A19.8 - 1 prípad, A16.0 - 2 prípady, A16.5 - 1 prípad, A18.1 - 1 prípad

A 41.3 - Septikémia vyvolaná *Haemophilus influenzae*

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

III.4 Neuroinfekcie

A 39 - Meningokoková infekcia

Naposledy sme zaznamenali jeden prípad ochorenia v roku 2011 u 3 - ročného rómskeho chlapca z obce Zborov. Ďalší prípad ochorenia sa vyskytol v roku 2014 u 30 – ročného muža z Bardejova. Klinické príznaky: vysoká TT, dezorientácia, zvracanie, príznaky respiračného ochorenia. Bol hospitalizovaný na infekčnom odd. Laboratórne vyšetrenie: hemokultúra – potvrdená *Neisseria meningitidis* sk. C, likvor (latexová aglutinácia) – *Neisseria meningitidis*, sk. C. Bol nariadený ZZD 5 rodinným kontaktom.

A 87 Vírusová meningitída

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

A 88 – Iné vírusové infekcie CNS nezatriedené inde

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

A 89 - Nešpecifikované vírusové infekcie CNS

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

B 00.4 Herpetickovírusová encefalitída

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

B 02.0 – Zosterová encefalitída

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

B 01.1 – Varičelová encefalitída

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G 00 – Bakteriálny zápal mozgových blán nezatriedený inde

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G 03 – Zápal mozgových blán vyvolaný inými a nešpecif. príčinami

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G 04 – Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy – encephalitis, myelitis a encephalomyelitis

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G05 - Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy – encephalitis, myelitis, encephalomyelitis pri chorobách nezatriedených inde

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G 61 - Zápalová polyneuropatia

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

G 51 – Poruchy spánkového nervu

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

III.5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

A 21 - Tularémia

Za posledných 20 rokov sa nevyskytlo žiadne ochorenie.

A23 – Brucelóza

V roku 2014 sa nevyskytol žiadny prípad ochorenia.

A 27 - Leptospiroza

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

A 32 – Listeriáza

V roku 2014 nebol zaznamenaný ani jeden prípad ochorenia.

A 70 – Infekcie Chlamýdia psittaci

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

A 81 – Pomalé vírusové infekcie CNS

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

A 84 – Vírusová encephalitída prenášaná kliešťami

V roku 2014 sa vyskytli dva prípady ochorenia, s chorobnosťou 2,56/100 tis. obyvateľov. Jeden prípad sa vyskytol u 50 – ročného muža, ktorý v anamnéze udával konzumáciu ovčieho syra (klinické príznaky: vysoká TT, bolesti hlavy, malátnosť, únava, nespavosť). Serologické vyšetrenie na kliešťovú encefalitídu: IgM – pozit, IgG – pozit.

Druhý prípad sa vyskytol u 24 – ročnej ženy, ktorá udávala prisatie kliešť'a (klinické príznaky: vysoká TT, zimnica, opakované zvracanie, bolesti hlavy a ucha, malátnosť, únava). Serologicky potvrdená kliešť'ová encefalitída: IgM – pozit, IgG – pozit.

A98.5 – Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom

V roku 2014 sa vyskytol jeden prípad ochorenia u 32 – ročného muža. Klinický obraz: malátnosť, závraty, zvracanie s prímiesou krvi. Serologicky potvrdená pozitivita IgM a IgG proti hantavírusom. Pravdepodobný faktor prenosu: kontakt s výlučkami drobných hlodavcov. Pacient žije v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. Hospitalizovaný bol na Internej klinike UNLP v Košiciach.

B 58 – Toxoplazmóza

V roku 2014 sme zaznamenali 1 ochorenie s chorobnosťou 1,28/100 tis. obyvateľov a indexom 0,23 u 6 – ročného chlapca, ktorý v anamnéze udával kontakt s domácimi zvieratami. Jednalo sa o uzlinovú formu ochorenia. V rámci protiepidemických opatrení boli všetkým rodinným kontaktom vykonané sérologické vyšetrenia (5).

B 68 – Taenióza

Nevyskytol sa ani jeden prípad ochorenia.

B 75 - Trichinelóza

Od roku 2007, kedy sa vyskytlo 7 prípadov ochorenia, neevidujeme žiaden.

B 83 - Toxokaróza

V roku 2014 sme nezaznamenali ani jedno ochorenie.

A 69.2 - Lymeská choroba

Oproti minulému roku počet ochorení na Lymeskú boreliózu klesol o 8 prípadov. Zaznamenaných bolo 36 prípadov ochorenia, s chorobnosťou 46,8/100 tis. obyvateľov a indexom 1,25. Najviac prípadov bolo vo vekovej skupine 65+ - 10 prípadov a 55 – 64 a to 9 prípadov. Najviac prípadov sa vyskytlo v mesiaci august – 8 a september – 7. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o ECM formu ochorenia v prvom štádiu. V 30 prípadoch bolo udávané prisatie kliešť'a, a v ostatných prípadoch bol udaný iný hmyz (6). Diagnóza bola potvrdená sérologickým vyšetrením špecifických protilátok.

M 01.2 – Artritída pri Lymeskej chorobe

Nahlásený nebol ani jeden prípad.

G 63.0 - Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách

V roku 2014 nám nebol hlásený ani jeden prípad tohto ochorenia.

Z 20.3 – Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Celkovo bolo hlásených 8 prípadov pohryznutia, alebo poranenia neznámym zvierat'om, kedy bola zahájená vakcinácia na infekčnom oddelení, alebo ambulancii. Poranenie v 5 prípadoch spôsobil neznámy pes, v 3 prípadoch neznáma mačka. Podľa lokalizácie, v 4 prípadoch bola poranená ruka a v 4 prípadoch noha. Poranení boli očkovaní vakcínou Verorab. Vo všetkých prípadoch bolo vykonané kompletne očkovanie.

Analýza priložená v tabuľke.

III.6. Nákazy kože a slizníc

A 33 – A 35 Tetanus

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie.

A46 - Erysipelas

V roku 2014 sme nezaznamenali ani jeden prípad ochorenia.

A 48.0 - Plynová gangréna

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie.

B 85 – Pediculosis

Nahlásené boli dva prípady ochorenia, s chorobnosťou 2,56/100 tis. obyvateľov a indexom 1.

B 86 – Svrab

Hlásených bolo 28 ochorení, s chorobnosťou 35,8/100 tis. obyvateľov a indexom 0,62.

B 35 – Dermatofytóza

Nebolo hlásené žiadne ochorenie.

A59.0 - Trichomoniáza

Hlásený bol jeden prípad ochorenia, s chorobnosťou 1,28/100 tis. obyvateľov a indexom 1,25.

Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 35 – 44 ročných.

A56.0 – Chlamýdiové infekcie

Hlásené neboli žiadne ochorenia.

A63.0 – Anogenitálne bradavice

Vyskytlo sa jedno ochorenie, s chorobnosťou 1,28/100 tis. obyvateľov a indexom 1,25.

Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 20 – 24 ročných.

A50 – Syfilis:

A51 – Včasný syfilis

Hlásené neboli žiadne ochorenia.

A52 – Neskorý syfilis

Hlásené neboli žiadne ochorenia.

A54.0 – Gonokoková infekcia

Hlásené boli dve ochorenia, s chorobnosťou 2,56/100 tis. obyvateľov a indexom 10,0. Ochorenie sa vyskytlo jedno u muža a jedno u ženy.

III.8. Iné infekcie - nezaradené

A40 – Streptokoková septikémia

Nebolo hlásené ani jedno ochorenie.

A41.0 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus:

NN hlásená u 64 – ročného muža, z odd. LDCH a predtým dlhodobo hospitalizovaného na internom odd. Pacient prijatý s dg. urocystis acuta, mal zavedený CVK. Vyšetrenie špičky CVK na kultiváciu: pozit. nález Staphylococcus aureus MRSA. Po nasadení ATB liečby dochádza k stabilizácii zdravotného stavu.

A41.1 – Septikémia vyvolaná špecifikovanými stafylokokmi

Vyskytli sa dve NN hlásené z odd. LDCH.

Jedna u 75 – ročnej ženy, ktorá dlhodobo bola hospitalizovaná aj na odd. traumatológie, JIS a internom oddelení. Opakované vyšetrenie hemokultúry: Staphylococcus epidermidis, Staphylococcus hominis. Pacientka prijatá s dg. bilaterálna kardiálna dekompenzácia, mala zavedený CVK a močový katéter. Po nasadení ATB liečby dochádza krátkodobo k stabilizácii zdravotného stavu, neskôr k úmrtiu z dôvodu kardiálneho zlyhania.

Druhé ochorenie sa vyskytlo u 78 – ročného muža. Pacient bol prijatý na oddelenie LDCH s dg. hematoma subdurale T-T-P-O chronicum l. sin., st. p. evakuácii (hospitalizácia na traumatologickom oddelení). Pacient mal dlhodobo zavedený PMK a CHRf. Odber hemokultúry s pozit. kultivačným nálezom Staphylococcus hominis. Po ATB terapii dochádza k stabilizácii zdravotného stavu.

A41.8 - Iná špecifikovaná septikémia

Ochorenia sa vyskytlo u 65 – ročného muža, NN hlásená odd. LDCH. Pacient bol prijatý z domu so stavom po hemoragickej NCMP v oblasti BG vpravo 70x62 mm s pretlakom stredočiarových štruktúr o 8-9 mm, s rezid. ťažkou ľavostrannou spastickou hemiparézou. Pacient mal dlhodobo zavedený MPK, CHRf a CVK. Odber hemokultúry s pozit. kultivačným nálezom Acinetobacter spp. Po ATB terapii dochádza k stabilizácii zdravotného stavu.

P36.2 – sepsa novorodenca vyvolaná St.aureus

V uplynulom roku neboli zaznamenané žiadne ochorenia.

P36.2 – Sepsa novorodenca vyvolaná St. aureus

V uplynulom roku neboli zaznamenané žiadne ochorenia.

P36.9 – Nešpecifikovaná bakteriálna sepsa novorodenca

V uplynulom roku neboli zaznamenané žiadne ochorenia.

B37.7 – Kandidová septikémia

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie.

O85 – Puerperálna sepsa – popôrodná sepsa

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie.

O86.0 – Infekcia rany po pôrodnickej operácii

V uplynulom roku bolo hlásené 1 ochorenie ako NN.

O91 – Infekcie prsníka spojené s pôrodom

V uplynulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie.

A02.1 – Salmonelová septikémia

V uplynulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Tab. č. I.2. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie
v regióne Bardejov

Kód MKCH	Ochorenie	chorobnosť		z toho			
				muži		ženy	
		abs.	na 100 tis.	abs.	na 100 tis.	abs.	na 100 tis.
1	2	3	4	5	6	7	8
A01.2	Paratýfus B	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A02	Salmonelóza	79	101,12	38	98,04	41	104,14
A03	Dyzentéria	17	21,76	5	12,9	12	30,48
A04.0	Inf.enterop.E.coli	38	48,64	21	54,18	17	43,18
A04.5	Kampyl. enteritída	139	177,92	68	175,44	71	180,34
A05	Aliment.intoxikácie	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A07	Protoz.ochorenia	48	61,44	24	61,92	24	60,96
A08.0	Rotavírusová enterit.	75	96,00	41	105,78	34	86,36
A08.1	Gastr.zapr.vír.Norwalk	9	11,52	6	15,48	3	7,62
A08.2	Adenovírus.enteritída	17	21,76	10	25,80	7	17,78
A08.4	Nešpec. vír. čr. infekcie	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A09	Nepr.urč.čr.infekcie	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B15	Vír.hepatitída A	46	58,88	28	72,24	18	45,72
B16	Vír.hepatitída B	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B17	Iné akútne vír.hepat.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B18.2	Chron.vír.hepatitída C	4	5,12	3	7,74	1	2,54
B19	Nešpec.vírus.hepatit.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A36	Diftéria - záškrt	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A37	Divý kašeľ - Pertussis	7	8,96	2	5,16	5	12,70
A38	Scarlatina	1	1,28	0	0,0	1	2,54
B00	Herpes simplex	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B01.9	Varicella	206	263,68	108	278,64	98	248,92
B02.9	Herpes zoster	15	19,20	10	25,80	5	12,70
B05	Morbilli	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B06	Rubeola	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B08	I.vír.inf.nezatried.inde	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B26	Parotitída	47	60,16	27	69,66	20	50,80
B27	Inf.mononukleóza	3	3,84	2	5,16	1	2,54
J107	SARI	0	0,0	0	0,0	0	0,0
J109	Chrípka AH1N1 Novel	0	0,0	0	0,0	0	0,0
J10	Chr.vyvol.ident.vírusom	0	0,0	0	0,0	0	0,0
J13	Záp. pľúc vyv. Str. pn.	1	1,28	1	2,6	0	0,0
J05	Ak.obštr.zápal hrtana	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A41.3	Sept.vyv.Haemoph.inf.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A15-A19	TBC	8	10,24	4	10,32	4	10,16
A39.0	Mening.meningitída	1	1,28	1	2,58	0	0,0
A87	Vírusová meningitída	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A88	Iné vír.inf.CNS nezatr.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A89	Nešp.vír.infekcie CNS	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B00.4	Herpetickovír.encefal.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B02.0	Zosterová encefalitída	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B01.1	Varicellová meningit.	0	0,0	0	0,0	0	0,0

G00	Bakt.záp.mozg. plien	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G03	Mening.vyv.i.příčinami	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G04	Zápal mozgu, miechy	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G05	Záp.mozg.a.m.zatr.inde	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G61	Zápal. polyneuropatia	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G51	Poruchy spánk.nervu	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A21	Tularémia	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A27	Leptospiróza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A32	Listerióza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A70	Inf.chlamýdia psittaci	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A81	Pomalé vír.inf.CNS	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A84	Vír.encef.pren.kliešť.	2	2,56	1	2,58	1	2,54
A98.5	Hemor.hor. s ren.synd.	1	1,28	1	2,58	0	0,00
A23.1	Brucelóza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B58.9	Toxoplazmóza	1	1,28	1	2,58	0	0,0
B68	Tenióza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B75	Trichinelóza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B83	Toxokaróza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A69.2	Lymeská choroba	36	46,08	24	61,92	12	30,48
M01.2	Artrít.pri Lym.borelióze	0	0,0	0	0,0	0	0,0
G63.0	Polyneuropatia	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Z20.3	Poranenie zvierat'om	8	10,24	4	10,32	4	10,16
B80	Črev.helmintózy	73	93,44	34	87,72	39	99,06
A33	Tetanus novorodencov	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A35	Iný tetanus	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A46	Erysipelas	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A48.0	Plynová gangréna	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A50	Syfilis	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A54	Gonokoková infekcia	2	2,56	1	2,58	1	2,540
A56.0	Chlamýdiové infekcie	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A59	Trichomoníáza	1	1,28	0	0,0	1	2,54
A63.0	Anogenitál.bradavice	1	1,28	0	0,0	1	2,54
B35	Dermatofytóza	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B85	Pediculosis	2	2,56	0	0,0	2	5,08
B86	Scabies	28	35,84	10	25,8	18	45,72
A40	Streptokoková septik.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A41	Iné septikémie	4	5,12	3	7,74	1	2,54
P36	Bakt.sepsa novoroden.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B37.7	Kandidová septikémia	0	0,0	0	0,0	0	0,0
O85	Puerperálna sepsa	0	0,0	0	0,0	0	0,0
O86.0	Inf.rany po pôrod.oper.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
O91	Inf.prsn.spoj.s pôrodom	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A02.1	Salmonel. septikémia	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Z22.3	Nosič inej bakt.infek.	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Z22.5	Nosič vír.hepat.B	20	25,60	14	36,12	6	15,24
Z21	Bezpr.nosič HIV	0	0,0	0	0,0	0	0,0

A50	Syfilis	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1	0,0	8,73	0,0	0,0	0,0	2,56
A56.0	Chlamýdiové infekcie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A59	Trichomoniáza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,73	0,0	0,0	0,0	1,28
A63.0	Anogenitálne bradavice	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,28
B35	Dermatofytóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B85	Pediculosis	abs.	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,0	0,0	21,99	0,0	19,01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,56
B86	Scabies	abs.	0	5	10	9	1	1	0	2	0	0	0	28
		rel.	0,0	141,6	219,9	193,41	19,01	16,1	0,0	17,46	0,0	0,0	0,0	35,84
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A41	Iné septikémie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,4	21,0	5,12
P36	Bakteriálna sepsa novorodenca	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B37.7	Kandidová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
O85	Puerperálna sepsa	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
O86.0	Inf.rany po pôrod.oper.	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
O91	Inf.prsn.spoj.s pôrodom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A02.1	Salmonel. septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z22.3	Nosič inej bakt.inf.	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy B	abs.	0	0	0	0	0	0	2	7	5	6	0	20
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	61,11	49,7	64,2	0,0	25,6

Tab. č. II.1. - Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov
od chorých a vylučovateľov v r. 2014 regiónu
Bardejov

Por. číslo	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
		abs.	%	u chorých		u vylučovateľov	
				abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1	S. Enteritidis	56	70,9	56	70,9	0	0,0
2	S. Typhimurium	8	10,3	8	10,3	0	0,0
3	S. Derby	1	1,26	1	1,26	0	0,0
4	S. Infantis	5	6,32	5	6,32	0	0,0
5	S. agona	1	1,26	1	1,26	0	0,0
6	S. enterica	1	1,26	1	1,26	0	0,0
7	S. java	1	1,26	1	1,26	0	0,0
8	S. montevideo	2	2,53	2	2,53	0	0,0
9	S. othmarschen	1	1,26	1	1,26	0	0,0
10	S. remo	1	1,26	1	1,26	0	0,0
11	S. coeln	1	1,26	1	1,26	0	0,0
12	S. heidelberg	1	1,26	1	1,26	0	0,0
13	Spolu	79	100,0	79	100,0	0	0,0

Tab. č. II.2. - Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti
v roku 2014 v regióne Bardejov

Poradové číslo	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1	Janovce	8.1.2014	2	Salm. enteritidis	vajcia-domáce	rodinný
2	Bartošovce	7.4.-8.4.2014	2	Salm. montevideo	výlučky zvierat	rodinný
3	Abrahámovce	23.5.2014	3	Salm. enteritidis	vajcia-domáce	rodinný
4	Kochanovce	13.7.2014	2	Salm. enteritidis	vajcia-domáce	rodinný
5	Osikov	25.8.-28.8.2014	2	Salm. enteritidis	nezistený	rodinný
6	Bardejov	10.11.-12.11.2014	2	Salm. enteritidis	vajcia-domáce	rodinný
7	Beloveža	11.12.-12.12.2014	2	Salm. enteritidis	nezistený	rodinný

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

RÚVZ - Bardejov

Dg.		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí	
Salmonella	A02	S. typhimurium				
		S. enteritidis	6	14	1	-
		Iné sérovary - S. montevideo	1	2	-	-
Kampylobakter	A04.5	4	9	1	-	
Listéria	A32	Listéria monocytogenes				
		Iné listérie				
Yersinia	A04.6					
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)				
Bacillus	A05.4	B. cereus				
		Iný bacillus				
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0					
Clostridium	A05.1	Cl. botulinum				
	A05.2	Cl. perfringens				
		Iné clostrídium				
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella				
	A03	Shigella				
	A04.8	Iné bakteriálne agens				
Parazity	B75	Trichinella				
	A07.1	Giardia				
	A07.2	Cryptosporidium				
		Anisakis				
		Iné parazity				
Vírusy	A08.1	Norovirus				
	B15	Hepatitída A	4	46	46	
	A08 0,2,3,4,8	Iné vírusy				
Iné agens		Histamín				
		Morské biotoxíny				
		Iné agens				
Neznámy agens	A09					

Tab. č. II.3. - Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho						negat. anamnéza
		pozitívna anamnéza					negat. anamnéza	
		amb.	hospit.	kúpele	soc. zar.	iné		
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
0	0	0	0	0	0	0	0	
1-4	0	0	0	0	0	0	0	
5-9	0	0	0	0	0	0	0	
10-14	0	0	0	0	0	0	0	
15-19	0	0	0	0	0	0	0	
20-24	0	0	0	0	0	0	0	
25-34	0	0	0	0	0	0	0	
35-44	0	0	0	0	0	0	0	
45-54	0	0	0	0	0	0	0	
55-64	0	0	0	0	0	0	0	
65+	0	0	0	0	0	0	0	
Spolu	0	0	0	0	0	0	0	

Tab. č. II.4. - Analýza iných akútnych vírusových hepatitíd vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	Iné VH spolu	z toho					negat. anamnéza	
		pozitívna anamnéza						negat. anamnéza
		amb.	hosp.	kúpele	soc. zar.	iné		
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
0	0	0	0	0	0	0	0	
1-4	19	0	0	0	0	0	19	
5-9	20	0	0	0	0	0	20	
10-14	0	0	0	0	0	0	0	
15-19	3	0	0	0	0	0	3	
20-24	1	0	0	0	0	0	1	
25-34	0	0	0	0	0	0	0	
35-44	1	0	0	0	0	0	1	
45-54	2	0	0	0	0	0	2	
55-64	0	0	0	0	0	0	0	
65+	0	0	0	0	0	0	0	
Spolu	46	0	0	0	0	0	46	

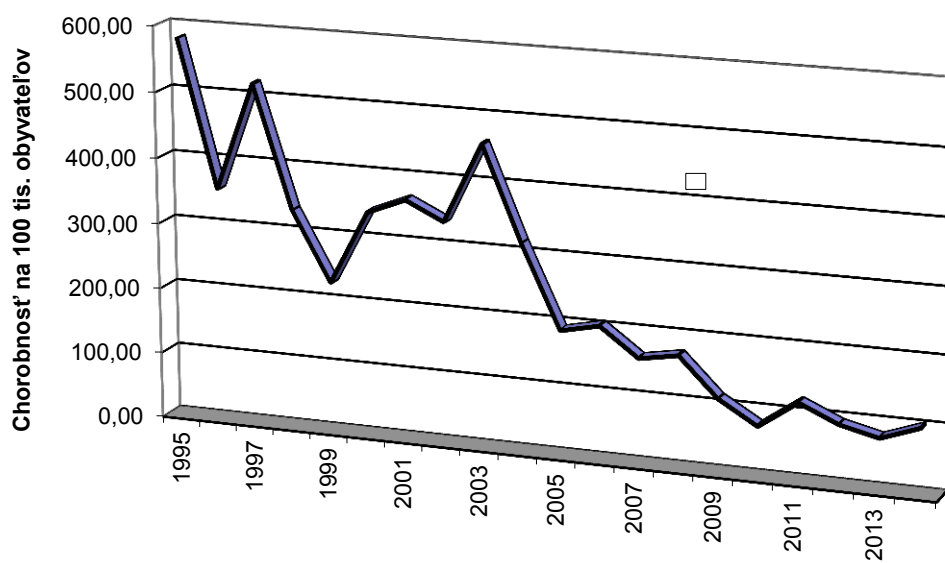

Okres Bardejov

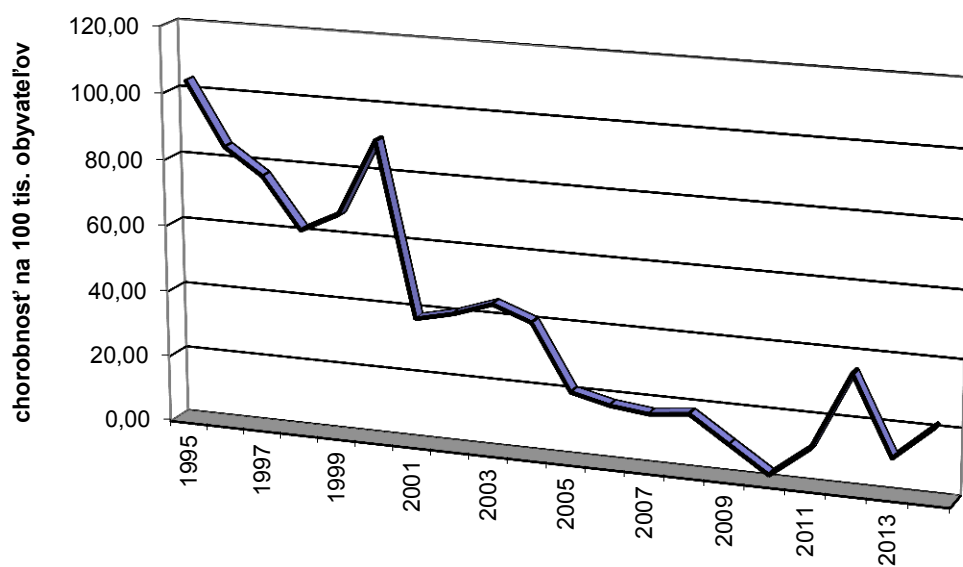
Poranenie spôsobili

Zviera		Besnota lab. potvrdená		Z besnoty podozrivé		Počet očkovaných osôb
		Počet zvierat	Počet poranených + kontaktov	Počet zvierat	Počet poranených	
divoko-žijúce	srnec	0				
	veverica	0				
	myš	0				
	rys	0				
	škrečok	0				
	líška-vyšetrená	0				
	potkan	0				
	netopier	0				
	plch	0				
	diviak	0				
	iné	0				
S p o l u		0				
domá - ce	pes známy	0				
	pes neznámy	0	0	5	5	5
	mačka známa					
	mačka neznáma	0	0	3	3	3
	ošípaná					
	Zajac- kontakt s krvou					
	kohút					
S p o l u		0	0	8	8	8
S p o l u		0	0	8	8	8

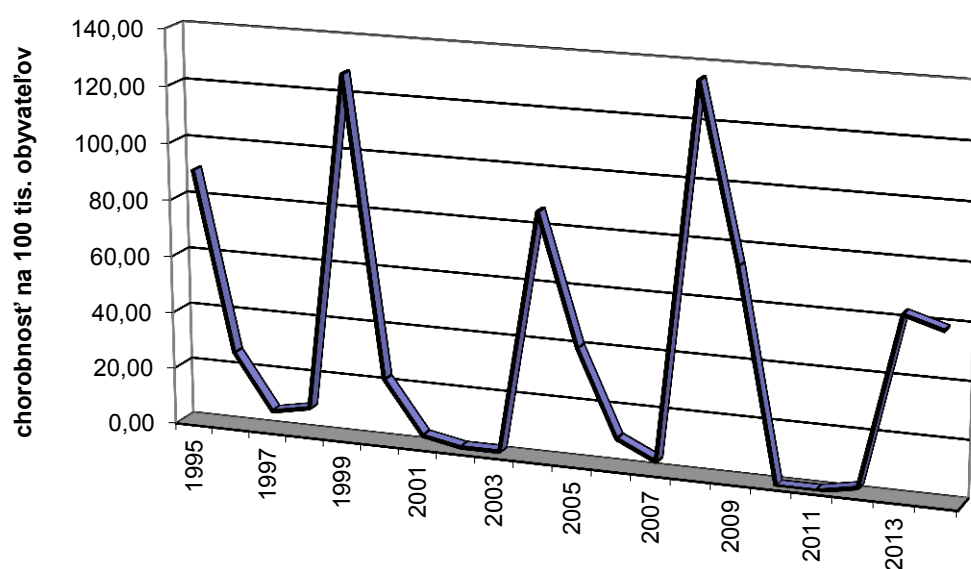
Vývoj salmonelózy v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

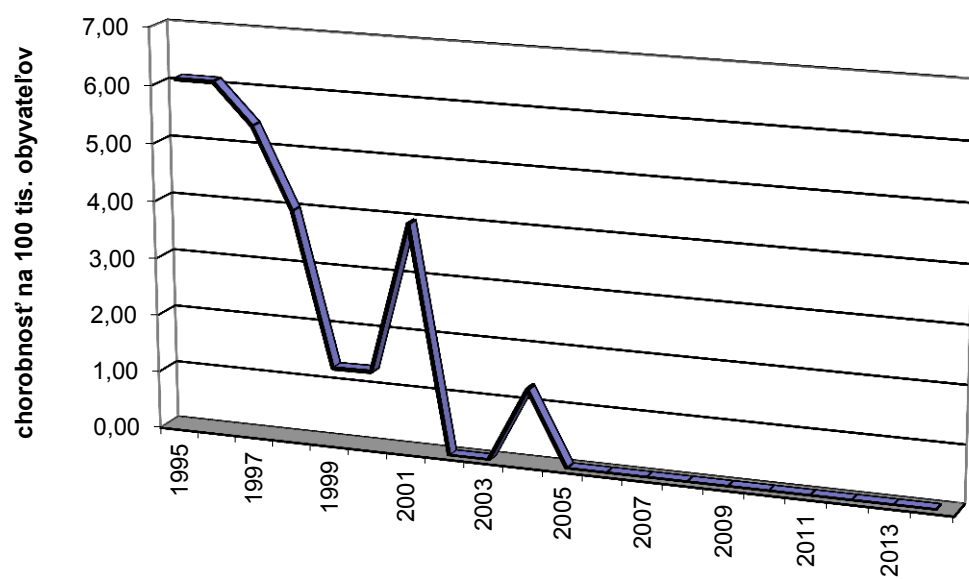
Vývoj dyzentérie v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

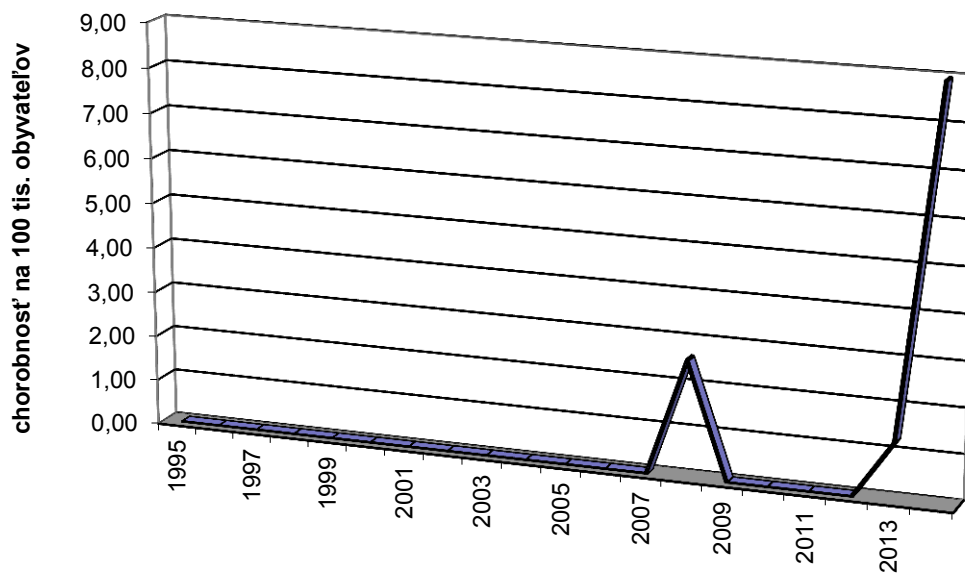
Vývoj hepatitídy A v okrese Bardejov v rokoch 1995- 2014

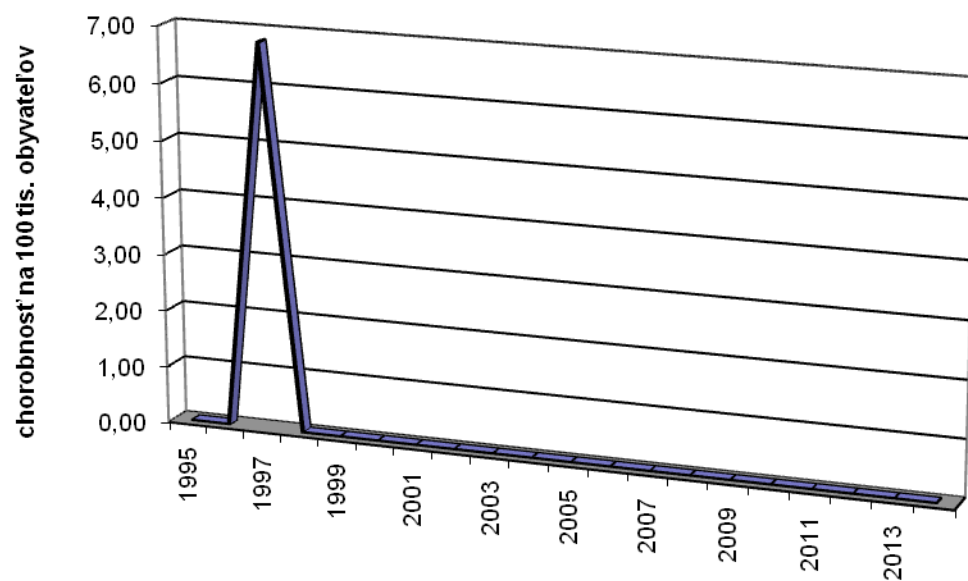
Vývoj hepatitídy B v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

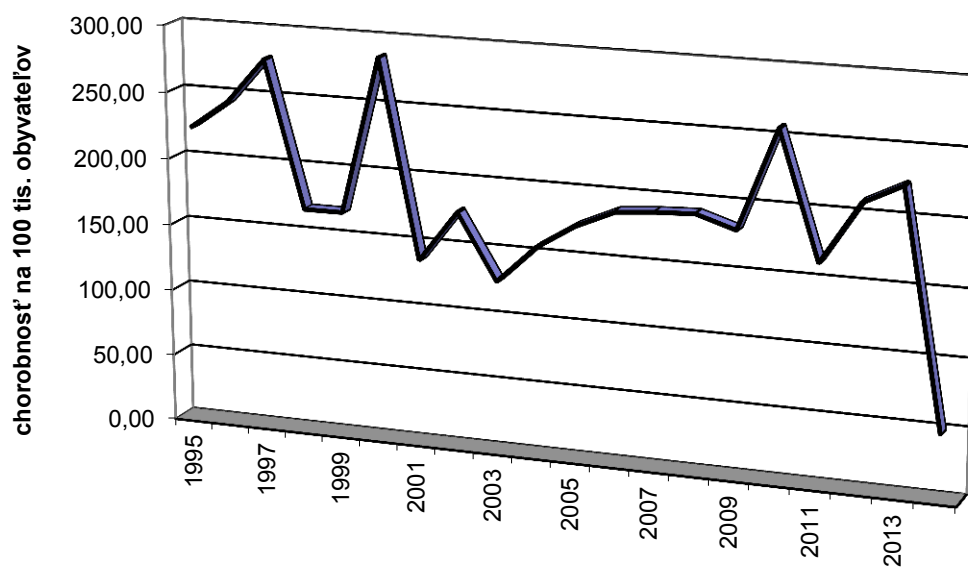
Vývoj čierneho kašľa v okrese Bardejov v rokoch 1995- 2014

Vývoj osýpok v okrese Bardejov v rokoch 1995- 2014

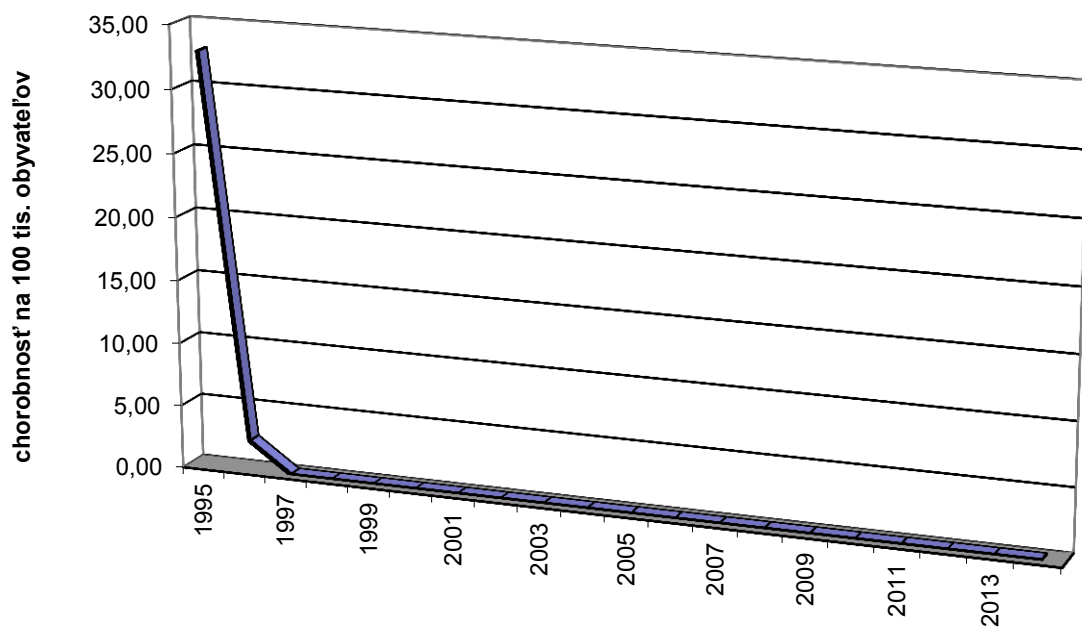

Vývoj črevných infekcií /A04/ v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

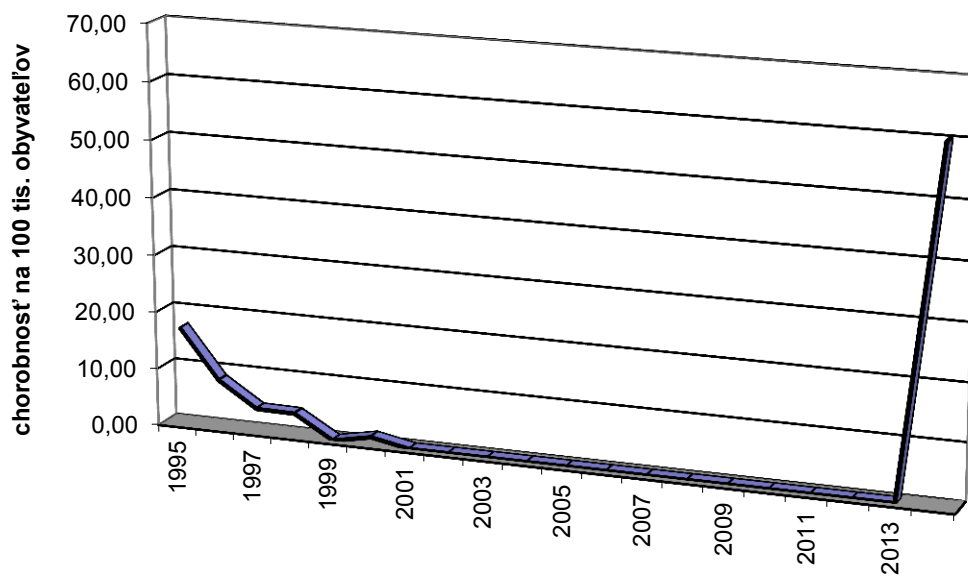

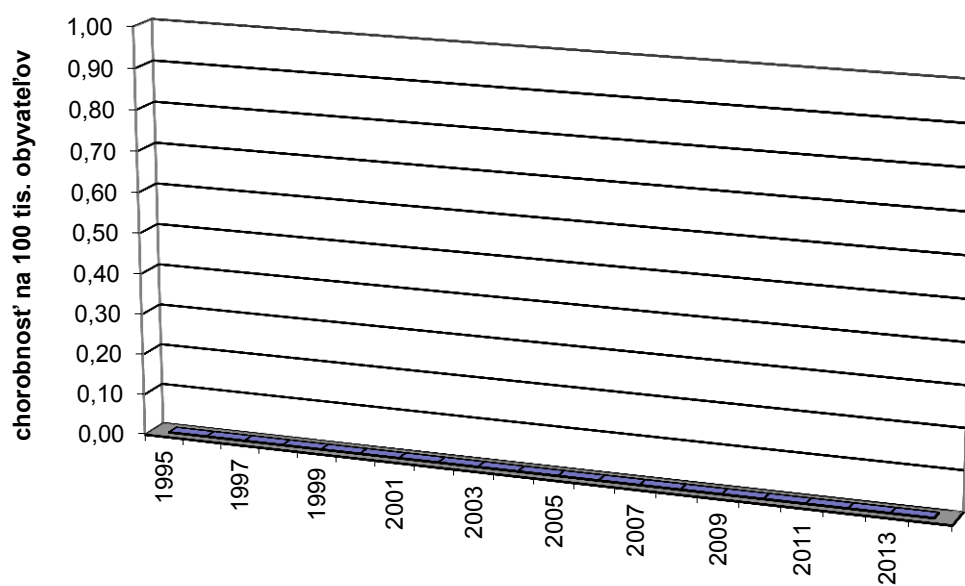
Vývoj ružienky v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

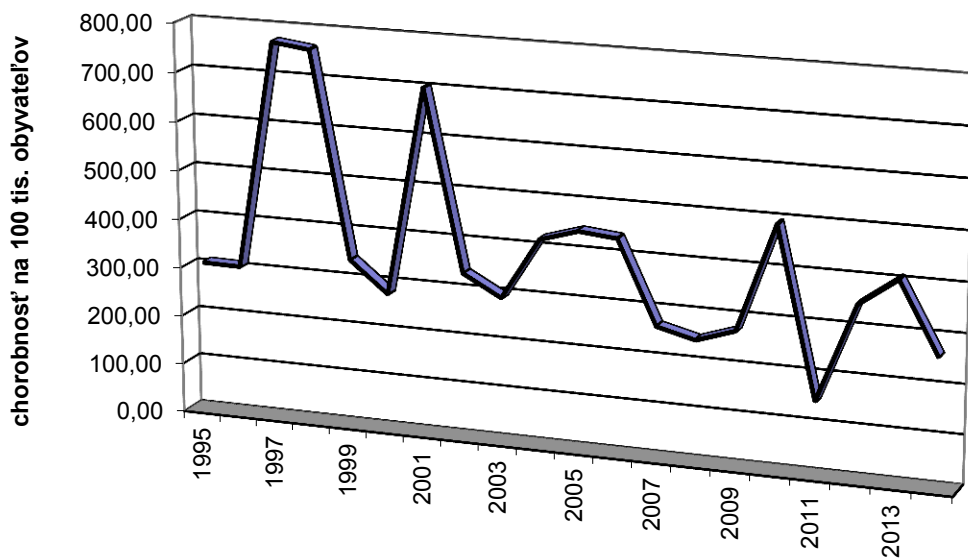
Vývoj parotitídy v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

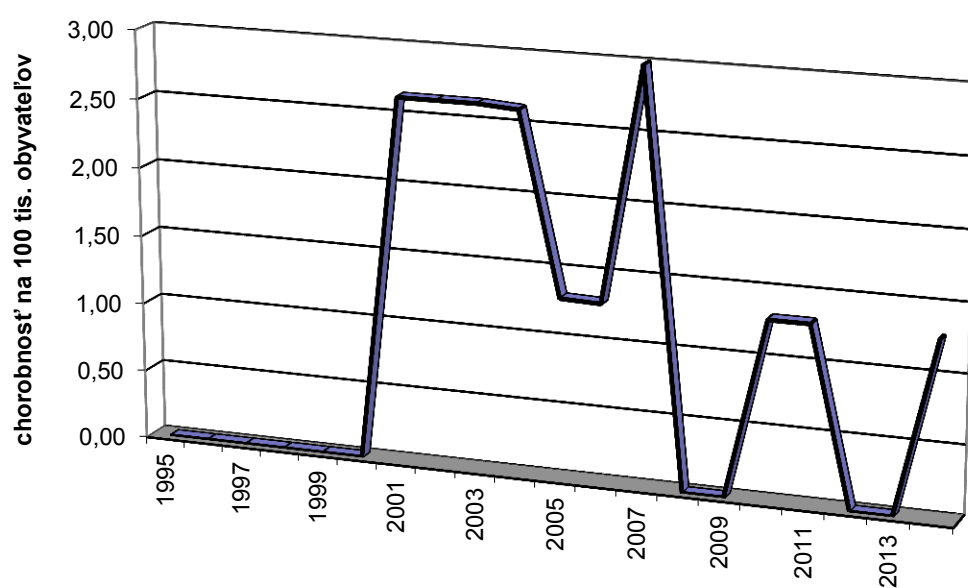
Vývoj brušného týfusu v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

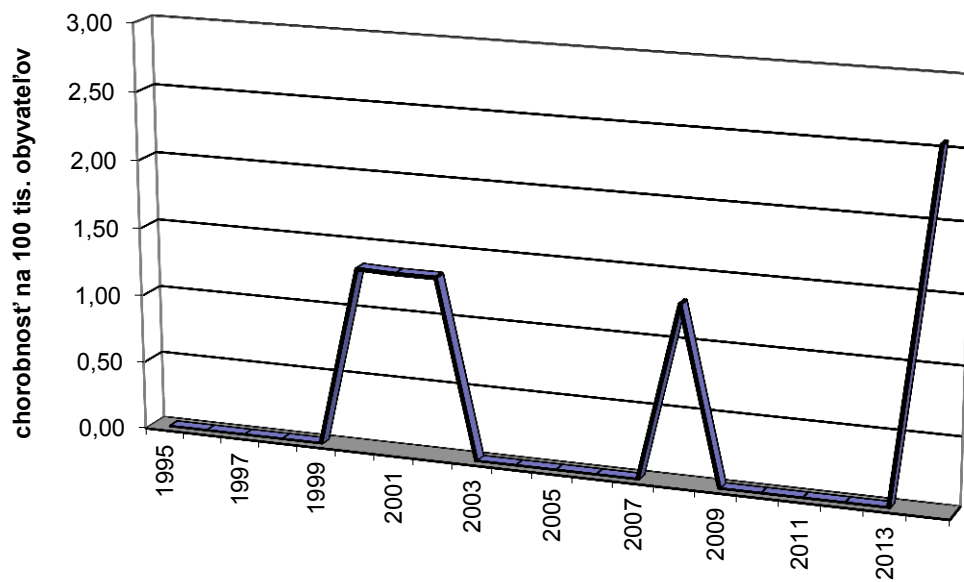
Vývoj kiahní v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

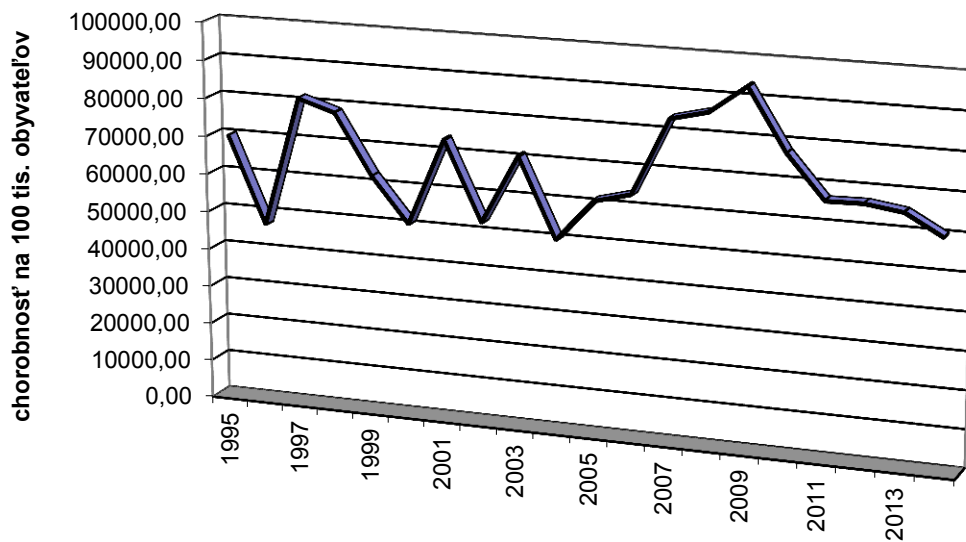
Vývoj meningitídy v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

Vývoj kliešťovej encefalítidy v okrese Bardejov v rokoch 1995 - 2014

Vývoj chrípky v okrese Bardejov v rokoch 1995- 2014

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy

Počet hlásených NN z oddelení NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov oproti predchádzajúcemu roku ostal nezmenený. Celkovo bolo hlásených 138 NN z oddelení, v predchádzajúcom roku bolo hlásených 141 NN. Najviac NN bolo hlásených z oddelenia LDCH a OAIM. Nemocničné nákazy najčastejšie postihovali urologický systém a respiračný systém, menej kožu, sliznice a črevný systém. Najčastejším etiologickým agensom vyvolávajúcim NN bola *Klebsiella pneumoniae* ESBL, *E. coli* ESBL a *Proteus*.

Tab. III.8.1 Porovnanie výskytu NN v lôžkových zariadeniach v okrese Bardejov

Názov zariadenia	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2013 abs	2014 abs	2014 abs.	
NsP Sv. Jakuba, n. o.	141	138	12763	1,08
Spolu	141	138	12763	1,08

Tab. III.8.2 Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v lôžkových zariadeniach v okrese Bardejov

Oddelenie	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2013	2014	2014 abs.	
Chirurgické	0	1	1572	0,06
Detské	6	1	1136	0,08
Interné	1	0	1800	0
Neurologické	0	0	1360	0
Novorodenecké	0	0	940	0
OAIM	31	25	129	19,38
Geriatra	0	0	844	0
FRO	5	5	972	0,51
Gynekologické	0	5	2051	0,24
LDCH	98	101	442	22,85
Psychiatrické	0	0	503	0
Traumatologické	0	0	1014	0
Spolu	141	138	12763	1,08

Tab. III.8.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okrese Bardejov

Etiologické agens	Diagnóza – MKCH															
	A047	A080	A410	A411	A418	J02	J150	J151	J152	J155	J156	J208	L02	L022	L08	L89
Vírus chrípky B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cl. difficile	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E.coli ESBL	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	1	2	1	2
Klebsiella pn. ESBL	0	0	0	0	0	9	2	0	0	0	0	3	0	0	1	0
Proteus	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1
Pseudomonas	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	1	1	0	1
rotavírus	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
citrobacter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enterobacter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
St.aureus MRSA	0	0	1	0	0	21	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Acinetobacter	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gram negat. MO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
Staph.epidermidis	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
St. hominis	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serratia marcescens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Kvasink.MO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Morganella morgani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	14	1	1	2	1	37	2	6	1	2	4	5	4	6	4	5

Tab. III.8.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okrese Bardejov

Etiologické agens	N309	N34	N390	N72	O86	Spolu
Vírus chrípky B	0	0	0	0	0	0
Cl. Difficile	0	0	0	0	0	14
E.coli ESBL	13	3	1	1	0	27
Klebsiella pneumoniae ESBL	11	0	1	0	0	27
Proteus	6	0	0	0	0	16
Pseudomonas	0	0	2	0	0	11
rotavírus	0	0	0	0	0	1
citrobacter	1	0	0	0	0	1
Enterobacter	0	0	0	0	0	1
St.aureus MRSA	1	0	0	0	1	29
Acinetobacter	0	0	0	0	0	1
Gr negat. MO	0	0	0	0	0	4
Staph.epidermidis	0	0	0	0	0	1
St. hominis	0	0	0	0	0	2
Serratia marcescens	0	0	0	0	0	1
Kvasink.MO	0	0	1	0	0	1
Morganella morgani	0	0	1	0	0	1
SPOLU	32	3	6	1	1	138

Tab. III.8.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie rok 2014.

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		Inf. v mieste chir.výkonu a popál.		sepsy		Ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Chirurgické	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Detské	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Interné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neurologické	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Novoroden.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OAIM	0	0	15	60	6	24	4	16	0	0	0	0	0	0	25	18,11
Geriatrické	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehabilitácia	0	0	0	0	3	60	0	0	2	40	0	0	0	0	5	3,62
LDCH	14	13,86	41	40,6	32	31,68	6	5,94	4	3,96	4	3,96	0	0	101	73,18
gynekologické	0	0	1	20	0	0	0	0	4	80	0	0	0	0	5	3,62
Traumatolog.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denný psych.stacion.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denný kožný stacionár	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denný interný stacionár	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	15	10,86	57	41,3	41	29,7	11	7,97	10	7,24	4	2,89	0	0	138	100

Tab. III.8.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie rok 2014.

Etiolog. Agens	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitál.		Kože a slizníc		Inf. v mieste chir.výkonu a opáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs	%	abs	%	abs	%	ab	%	abs	%	abs	%	abs.	%	abs.	%
Cl.difficile	14	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	10,14
E.coli ESBL	0	0	3	11,1	17	62,96	4	14,81	3	11,1	0	0	0	0	27	19,56
Kleb.pneu. ESBL	0	0	14	51,85	12	44,4	0	0	1	3,7	0	0	0	0	27	19,56
Proteus	0	0	7	43,75	6	37,5	2	12,5	1	6,25	0	0	0	0	16	11,59
Pseudomonas	0	0	6	54,54	2	18,18	2	18,18	1	9,09	0	0	0	0	11	7,97
rotavírus	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Citrobacter	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Staph.aur.MRSA	0	0	22	75,86	1	3,44	2	6,89	3	10,3	1	3,44	0	0	29	21,01
Gram - MO	0	0	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2,89
Kvasinky	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Morgan.morg.	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Staph.epiderm.	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Staph.hominis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0	2	1,44
Enterobacter	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	1	0,72
Acinetobacter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	1	0,72
Ser. marcescens	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	1	0,72
SPOLU	15	9,28	57	50,00	41	30,00	11	7,14	10	0,71	4	1,42	0	0	138	100

Tab. III.8.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu

Oddelenie/útvár	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	infekcie v mieste chirurgického výkonu
Chirurgické	838	837	1
Očná jednodňová starostl.	434	434	0
Urologické	0	0	0
Plastické	16	16	0
Traumatologické	665	665	0
Gynekologicko-pôrodnické	499	496	3
Rádiofrekvenčná ablácia	15	15	0
SPOLU	2467	2463	4

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

IV.I. Výkon ŠZD v ZZ

V okrese Bardejov máme 1 ústavné, lôžkové zdravotnícke zariadenie, NsP Sv. Jakuba, n. o., s celkovým počtom lôžok 335 a 193 ambulantných zdravotníckych zariadení, z toho 32 ambulancií patrí NsP Sv. Jakuba, n. o., Bardejov. Z celkového počtu ostatných ambulancií je 25 ambulancií praktických lekárov pre dospelých, 18 ambulancií praktických lekárov pre deti a dorast, 91 odborných, špecializovaných ambulancií a 28 stomatologických ambulancií. V rámci ústavnej zdravotníckej starostlivosti sú zriadené denné stacionáre, a to:

- Denný kožný stacionár
- Denný psychiatrický stacionár
- Denný interný stacionár

Zariadenia jednodňovej starostlivosti sú zriadené v špecializačnom odbore:

- chirurgia
- úrazová chirurgia – traumatológia
- gynekológia a pôrodníctvo
- gastroenterológia.

V rámci NsP Sv. Jakuba, n. o., je zriadené oddelenie klinickej mikrobiológie.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zdravotníckymi zariadeniami boli vykonávané kontroly na dodržiavanie hygienicko–epidemiologického režimu, na kontrolu výkonu dezinfekcie a sterilizácie v našich zdravotníckych zariadeniach (5 previerok).

Výkazy počtu kontrol hyg-epidemického režimu – preventívneho a pri výskyte NN, počet opakovaných kontrol a typy sterilizačnej techniky v zdravotníckych zariadeniach sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

V rámci štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach sme odobrali vzoriek sterilného materiálu, 107 sterov z prostredia a skontrolovali sme účinnosť 8 horúcovzdušných sterilizátorov a autoklávov (CS, OCOS, ambulancie). Všetky odobraté vzorky sterilných predmetov boli balené v jednorazovom kombinovanom obale.

V rámci zabezpečenia vzdelávania zdravotníckych pracovníkov vykonala vedúca oddelenia epidemiológie 6 prednášok pre zdravotníckych pracovníkov (EBOLA).

V súvislosti so ŠZD v zdravotníckych zariadeniach neboli vydané žiadne opatrenia pokynom.

K uvedeniu zdravotníckych zariadení do prevádzky bolo vykonaných 21 previerok a vydaných 21 rozhodnutí.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2014 v okrese Bardejov

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžk. odd. - OIKM/JIS	7	3	1	0	1	5
lôžk. odd.- chirurg. smer	6	3	0	0	0	3
lôžk. odd. - nechirurg. smer	18	6	3	0	3	12
amb. všeobecní lekári	43	18	0	0	0	18
amb. odborní lekári	91	0	0	0	0	0
stomatológovia	28	0	0	0	0	0
SPOLU	193	30	4	0	4	38

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Bardejov

Oddelenie	sterilný materiál			Prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Chirurgické	0	0	0	0	0	0
Detské	1	0	0	0	0	0
Interné	4	0	0	0	0	0
Neurologické	0	0	0	0	0	0
Novoroden.	2	0	0	0	0	0
OAIM	0	0	0	0	0	0
Geriatrické	2	0	0	0	0	0
Rehabilitácia	0	0	0	0	0	0
LDCH	0	0	0	0	0	0
gynekologické	2	0	0	0	0	0
Traumatolog.	0	0	0	0	0	0
Denný psych.stacion.	0	0	0	0	0	0
Denný kožný stacionár	0	0	0	0	0	0
Denný interný stacionár	0	0	0	0	0	0
OCOS	3	0	0	0	0	0
Dialýza	0	0	0	0	0	0
Zubné ambulancie	0	0	0	0	0	0
Centrálna sterilizácia	19	0	0	0	0	0
Ambulancie	0	0	0	0	0	0
SPOLU	33	0	0	0	0	0

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Bardejov

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajne-roch		kazetách, dózach		v inom obale		volne		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guma	6	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Textil	20	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plasty	7	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endoskopy kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	33	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
% pozit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v SR/kraji/okrese

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guma	-	-	6	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	0	0
Textil	-	-	20	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	0	0
Plasty	-	-	7	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	0	0
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endosk. I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	-	-	33	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	0	0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Bardejov

	Výsledky testovania						
	počet kontrolov.	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	10	100	0	0	2	0	0
HVS	3	100	0	0	0	0	0
FS	1	100	0	0	2	0	0
Plazma	-	-	0	0	0	0	0
EO	-	-	0	0	0	0	0
Iný	-	-	0	0	0	0	0
SPOLU	14	100	0	0	4	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	6	0	0	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0	0	0	0
Inkubátory	1	0	0	0	0	0
Prostredie endosk. pracovísk s endoskopmi II. kategórie	0	0	0	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	0	0	0	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	0	0	0	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0	0	0	0
Masti a gély	0	0	0	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	1	0	0	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	13	0	0	0	0	0
Pomôcky uprat. a toal. pac.	5	0	0	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	81	5	6,17	5	0	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	0	0	0	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0	0	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0	0	0	0
SPOLU	107	5	4,67	5	0	0

IV.2. Výkon ŠZD v ohniskách nákaz

Za rok 2014 sme spracovali a do epidemiologického informačného systému prenosných ochorení vložili 1074 nových prípadov ochorení a zadali sme 46 hlásení do SRV. Za uvedené obdobie sme vykonali opatrenia v 415 ohniskách nákaz infekčných ochorení.

Za uvedené obdobie sme nariadili opatrenia formou rozhodnutí v 4 prípadoch (epidémia VHA – mimoriadne očkovanie), a 357 rozhodnutí ako LD a ZZD: vyradenie potravinárov pri salmonelóze a kampylobakterióze, VHA (nariadenie lekárskeho dohľadu a očkovania), kontakt s HBsAg.

Následne pri vyradení pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť vykonávame kontrolu prijatých nápravných opatrení (8).

V. Zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam:

Na oddelení epidemiológie a ochrany k zdraviu – referáte epidemiológie vykonávame sústavnú epidemiologickú surveillance, čiže sledovanie všetkých charakteristík výskytu a rozdelenia prípadov ochorenia podľa vekových skupín, pohlavia, bydliska a sezónnosti. V rámci epidemiologickej bdlosti vykonávame pravidelne (mesačné analýzy, ročné analýzy) zhodnocovanie údajov o chorobnosti, o zvláštnostiach jednotlivých prípadov ochorenia, o izolácii infekčných agensov v mikrobiologickom laboratóriu, o liečebných postupoch, o podmienkach bývania a zásobovania pitnou vodou a ďalších epidemiologicky dôležitých skutočnostiach, napr. zvýšená absencia detí a žiakov v predškolských a školských zariadeniach, na základe ktorých vykonávame špecifické protiepidemické opatrenia (zákaz návštev v zdravotníckych zariadeniach, uzavretie škôl a pod.)

Primárnu zdravotnícku starostlivosť vykonávajú lekári prvého kontaktu, u ktorých pravidelne vykonávame previerky v rámci štátneho zdravotného dozoru, pri ktorých sa zameriavame na kontrolu dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu v zmysle platnej Vyhlášky o podrobnostiach o prevencii a kontrole prenosných ochorení a kontrolu účinnosti sterilizačnej techniky v zmysle nariadenia vlády o podrobnostiach o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

V rámci zabezpečenia hygienicko - epidemiologického režimu v ústavnom zdravotníckom zariadení vykonávame pravidelné previerky spojené s odberom materiálu na kontrolu účinnosti vykonávanej dezinfekcie a sterilizácie (stery z prostredia, sterilné predmety, biologické metódy kontroly účinnosti sterilizačnej techniky a pod.). V NsP Sv. Jakuba n. o., je vytvorený úsek centrálnej sterilizácie, ktorý zásobuje všetky oddelenia NsP sterilným materiálom. Sterilizácia sa vykonáva v 3 parných autoklávoch a 1 formaldehydovom autokláve. Uvedenú sterilizačnú techniku pravidelne kontrolujeme (1x štvrt'ročne). Mesačne si oddelenie CS vykonáva kontrolu samo vlastným laboratóriom.

Sociálne služby mimo zdravotnícky systém zabezpečujú v našom okrese tieto zariadenia:

- agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS), Gróner 46 , Bardejov
- Zariadenie pre seniorov ,Toplianska 9, Bardejov
- Zariadenie pre seniorov „Čergov“, Wolkerová 11, Bardejov
- Dom sociálnych služieb DÚHA, 29. augusta 4, Bardejov
- Integrované zariadenie KOR-GYM, n. o., 086 42 Hertník
- ALIA, Dom sociálnych služieb, Ťačevská 38, Bardejov

V uvedených zariadeniach v spolupráci s inými oddeleniami RÚVZ (ŽP,HV) vykonávame pravidelný ŠZD. V prípade zhoršenia epidemiologickej situácie (chrípka) sa v spolupráci s vedením uvedených zariadení vykonávajú urgentné protiepidemické opatrenia.

V primárnej prevencii je najdôležitejším bodom zabezpečenie pravidelného povinného očkovania podľa očkovacieho kalendára. Kontrolu vykonaného očkovania sme vykonali zo zdravotnej dokumentácie očkujúcich praktických lekárov u očkovaníu podliehajúcich ročníkov k 31.8.2014. Výsledky kontroly očkovania boli spracované, zaslané na RÚVZ v kraji (Prešov) a uvedené boli v samostatnom vyhodnotení programov a projektov.

V rámci preventívnej prevencie vykonávame prednášky o aktuálnych témach pre žiakov ZŠ a SŠ, klientov domov dôchodcov a inú verejnosť. Najčastejšie sú to prednášky s tematikou infekčných ochorení, AIDS, VHA, prevencia chrípky (13 prednášok, 11 projektov „Hrou proti AIDS“, účasť 346 študentov).

Sekundárnu prevenciu predstavujú opatrenia pre jednotlivcov, alebo skupiny populácie zamerané na včasné zistenie odchýlky od zdravia a tým zabezpečenie urýchlenej liečby chorého (včasné nasadenie terapie a následné uzdravenie). Vyhľadávanie rizikových skupín obyvateľov, resp. vyhľadávanie rizikových faktorov vykonáva na našom RÚVZ oddelenie podpory k zdraviu, ktoré pravidelne vykonáva výjazdy za účelom vyšetrení.

Protiepidemické opatrenia vykonávame na základe opisu výsledkov získaných z oddelenia klinickej mikrobiológie alebo od lekárov línie prvého kontaktu. Opatrenia sa vykonávajú v spolupráci s lekárom, ktorý je zodpovedný za ohnisko nákazy. Liečbu prípadov zabezpečuje lekár. Odber biologického materiálu u osôb podozrivých z nákazy vykonáva lekár, počas epidémie i pracovníci oddelenia epidemiológie. V prípade výskytu epidémie pracovníci oddelenia epidemiológie vykonávajú prácu v ohnisku za účelom zastavenia šírenia nákazy, vykonávajú odbery biologického materiálu, zisťujú možný prameň pôvodcu nákazy, rodinné kontakty, prípadne nariaďujú očkovanie. Pátrajú po vzájomných epidemiologických súvislostiach a vzťahoch jednotlivých ochorení. Na základe uvedeného vydávame LD a ZZD formou rozhodnutia.

Spoluprácu s lekármi a oddelením klinickej mikrobiológie hodnotíme kladne. Dobrá spolupráca je aj s infekčnou ambulanciou NsP Svidník a infekčným oddelením NsP Prešov, kde sú hospitalizované infekčné prípady.

VI. Ostatné činnosti:

a. Preventívne programy a projekty

Oddelenie epidemiológie a ochrany k zdraviu – referát epidemiológie je zapojený do plnenia týchto preventívnych programov a projektov:

- 6.1. NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM SR (NIP SR)
- 6.2. SURVEILLANCE INFEKČNÝCH CHORÔB
- 6.3. INFORMAČNÝ SYSTÉM PRENOSNÝCH OCHORENÍ
- 6.4. NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY
- 6.5. MIMORIADNE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUÁCIE, VRÁTANE BIOTERORIZMU
- 6.6. ENVIRONMENTÁLNA SURVEILLANCE POLIOMYELITÍDY
A SLEDOVANIE VDPV
- 6.7. PREVENCIA HIV/AIDS
- 6.9. PORADNE OČKOVANIA
- 6.10. IDENTIFIKÁCIA NAJČASTEJŠÍCH FAKTOROV OVPLYVŇUJÚCICH POSTOJ RODIČOV A BUDÚCICH RODIČOV K OČKOVANIU

Všetky programy a projekty sa priebežne plnia a sú vyhodnocované priebežne a samostatne.

b. Špecializované činnosti

Oddelenie epidemiológie a ochrany k zdraviu – referát epidemiológie RÚVZ so sídlom v Bardejove vykonáva všetky úlohy vyplývajúce z koncepcie odboru epidemiológie, ktorý vypracoval ÚVZ SR.

Keďže náš RÚVZ nemá laboratória, celá špecializovaná činnosť laboratórií (mikrobiologických, chemických) je vykonávaná pre náš RÚVZ v RÚVZ so sídlom v Prešove od roku 2005.

V zmysle zákona NR SR č.355/2007 Z. z. o ochrane a podpore verejného zdravia vydávame rozhodnutia:

- pri uvedení zdravotníckeho zariadenia do prevádzky
- pri zmene užívania prevádzky
- pri schválení alebo zmene prevádzkového poriadku
- zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad

Okrem vydávaných rozhodnutí vydávame aj záväzné stanoviska, alebo odborné vyjadrenia podľa požiadaviek.

Za uvedené obdobie sme nariadili opatrenia LD a ZZD formou rozhodnutí v 357 prípadoch (VHA, chronické VHC, kontakt s HBsAg - LD, ZZD - salmonelóza, kamylobakteriáza – vyradenie potravinárov, meningokoková meningitída) a vydali sme 21 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky.

Počas roka sme vykonávali aj mimoriadne aktivity súvisiace s **akciou Európsky imunizačný týždeň (EIW) a Deň hygieny rúk**, ktoré boli vyhodnotené v rámci PaP.

c. Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Od 1.1.2012 pracuje pri oddelení epidemiológie poradňa očkovania, kde sú poskytované informácie o očkovaní. Tieto informácie sa v poradni očkovania poskytujú priamo pri osobnej návšteve, telefonicky, prípadne písomne. V rámci poradenstva boli poskytované informácie pre laickú verejnosť a zdravotníckych pracovníkov. Za rok 2014 sme poskytli v poradni informácie 12 klientom.

Odmietnutie povinného očkovania sme zaznamenali v 11 prípadoch. V rámci priestupkového konania bola udelená 1 bloková pokuta vo výške 33 eur, v šiestich prípadoch bola rozhodnutím uložená sankcia vo výške 247 eur a v štyroch bol priestupok riešený poučením.

d. Zdravotno – výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Vzdelávanie verejnosti sme v roku 2014 zabezpečili nasledovne:

- vydávaním článkov v mestskej tlači - 5 článkov v týždenníku Bardejovské novosti – Európsky imunizačný týždeň; Aktuálna epidemiologická situácia vo výskyte ARO a chrípky; Deň hygieny rúk; Chrípka a EBOLA.
- 1x priamy vstup do RTVS o spolupráci s rómskymi asistentmi
- zverejňovaním aktuálnej epidemiologickej situácie na web stránke nášho úradu
- vykonávaním prednášok v školách k téme HIV/AIDS (13 prednášok, 11 projekt „Hrou proti AIDS),
- vykonávaním prednášok pre zdravotníckych pracovníkov (6x EBOLA)

Lekárom prvého kontaktu zasielame mesačne aktuálne informácie o epidemiologickej situácii v našom okrese spolu aj s novými informáciami v očkovaní a výskyte preventabilných ochorení.

Taktiež zdravotnícka verejnosť a laická verejnosť má prístup k aktuálnym informáciám, ktoré sú uverejňované na web stránke nášho RÚVZ (mesačná aktuálna epidemiologická situácia v okrese Bardejov) a na nástenke úradu.

e. Mimoriadne úlohy

Cieľom je ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami, zabezpečiť pripravenosť, rýchlu a koordinovanú reakciu na mimoriadne epidemiologické

situácie (hrozby a naliehavé situácie), skvalitniť pripravenosť na pandémiu chrípky a riešenie osobitných zdravotných hrozieb.

Pripravenosť obyvateľov okresu Bardejov na pandémiu chrípky sme realizovali poskytovaním aktuálnej epidemiologickej informácie o výskyte chrípky a ARO (12x) na web stránke RÚVZ so sídlom v Bardejove a vydaním článku v mestskej tlači (Bardejovské novosti).

Taktiež v Bardejovskej televízii zazneli v priamom prenose aktuálne informácie pre verejnosť o význame očkovania proti chrípke a aktuálna epidemiologická situácia v jej výskyte.

Bol aktualizovaný aj Plán opatrení pre prípad pandémie chrípky v okrese Bardejov, Havarijný plán RÚVZ so sídlom v Bardejove pre prípad výskytu mimoriadnej epidemiologickej situácie a plán pre zabezpečenie dostatočného množstva dezinfekčných prípravkov a ochranných pracovných pomôcok v prípade výskytu pandémie chrípky, prípadne iných mimoriadnych epidemiologických situácií.

Odbor/oddelenie epidemiológie		Počet	
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	415
		opakované návštevy v ohnisku	58
		počet vyšetrených osôb	101
		zvýšený zdravotný dozor	31
		lekársky dohľad	326
		iné protiepidemické ochorenia	0
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	181
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	00
		voda	0
		potraviny	0
		iné	0
3.	Výpisy potrebných údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	138
		zo zdravotných záznamov	54
		z laboratórnych protokolov	864
		iné	0
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	18
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	4878
		kontrola skladovania očkovacích látok	18
		prejednanie neúčasti na očkovaní	5
		priestupkové konanie	6
		iné	0
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení	12
		zadávanie prípadov	1074
		kontrola a uzatváranie prípadov	1074
		spracovanie dotazníkov k epidémii	25
		SRV	46
		chrípka	52
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	denná	248
		týždenná	52
		mesačná	12
		ročná	1
		iná	4
		príprava podkladov	280
7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve	43
		v ohniskách rodinných	415
		v ohniskách kolektívnych	7
		pre verejnosť	12
		v médiach	2
		iné	0
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa	7

		rozbor	0
		podklad	0
		stanovisko	2
		expertíza	0
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	13
		prednášky pre ZP	6
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	5
		spoluautor	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	aktívna	0
		pasívna	1
		vypísať názov a miesto*	
		spolu:	1
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	0
		sumarizácia	0
		analýza	0
		iné (príprava)	0
		spolu:	0
		*názov projektu napr. HELICS	
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		43
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	26
		opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	33
		odber vzoriek z prostredia	107
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	3
		počet testovaných AUT	11
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	1
		iná sterilizačná technika	0
16.	NN – ciele kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	138
		opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	33
		odber vzoriek z prostredia	107
		odber vzoriek z ovzdušia	0

		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
17.	Epidemiologické vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.		štúdie projektov	0
	Posudková činnosť	konzultácie	21
		spracovanie	0
		koľaudácia	0
		vydanie posudkov	21
19.	Podnety a sťažnosti	počet	0
20.	Sankcie	počet	0
21.	Rozhodnutia	počet	21
22.	Odvolania	počet	0

Komentár k bodu 10):

Publikácie pre verejnosť:

Zaslané na uverejnenie v mestskej tlači bolo 5 článkov (týždenník Bardejovské novosti):
Európsky imunizačný týždeň; Aktuálna epidemiologická situácia vo výskyte ARO a chrípky,
Deň hygieny rúk, 1.december – medzinárodný deň HIV/AIDS, EBOLA.

Komentár k bodu 12):

Účasť na konferenciách: 1. Škola vakcinológie, Ráztočno

VII. Všeobecné kritéria

V uvedených tabuľkách sa nachádzajú len potvrdené prípady, ktoré vykazujú klinické príznaky a sú laboratórne potvrdené (kultivačne, sérologicky).

Tbľ - Vek, pohlavie, grafy sú uvedené za kapitolou III. Epidemiologická situácia.

OCHRANA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra:

Oddelenie podpory zdravia a poradenské centrum v mesiaci marec bolo v rámci zmeny organizačnej štruktúry zadelené pod oddelenie epidemiológie a ochrany k zdraviu ako referát ochrany k zdraviu v rámci verejnej služby Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove.

b. Personálne obsadenie odboru: MUDr. lekár , Bc. verejný zdravotník

B. Vzdelávanie pracovníkov

MUDr. Zbyňovská sa zúčastnila na stretnutí pracovnej skupiny k aktualizácii koncepcie odboru Výchova k zdraviu na RÚVZ v Prešove, celoslovenskej porady vedúcich odborov podpory zdravia konanej v Malých Bieliciach, odborného seminára „Prevencia osteoporózy“ v Inštitúte fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Piešťanoch, odborného seminára k riešeniu úlohy „Navrhnuť efektívny systém monitorovania objektívnych údajov o zdravotnom stave rómskej populácie“ v Poprade. Bc.Müllerová sa zúčastnila odbornej konferencie „ Surveillance chronických chorôb“ na Starých Horách , vedeckej konferencie „38. Dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu“ v Slovenskom raji.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Vykonávali sme prednášky o pohybovej aktivite s vysvetlením o dôležitosti a význame pohybovej aktivity pre zdravie človeka a súčasne prebiehala inštruktáž s praktickým cvičením pre zúčastnených. Celkom sme vykonali 23 prednášok o zdravom životnom štýle spojené s cvičením. Cieľom bolo upozorniť na rastúci počet chronických ochorení spôsobených zlou výživou a nedostatkom pohybu. Zabezpečujeme zvyšovanie a optimalizáciu pohybovej aktivity pre ženy v produktívnom a postproduktívnom veku. Cvičenia sa konajú 2 x týždenne v 2 skupinách mladších a starších žien. Uskutočnili sme celkom 166 stretnutí s cvičením. Zúčastňujeme sa každoročne „Športového dňa o pohár primátora pre seniorov“, ktorý je organizovaný MsÚ a „Športového dňa pre telesne postihnutých“, ktorý zorganizoval Zväz telesne postihnutých. I tohto roku pracovníčka

oddelenia PZ na týchto akciách vykonávala zdravotný dozor, poskytovala poradenstvo a merala krvný tlak. Podľa možností svojho zdravotného stavu telesne postihnutí vykonávali rôzne cvičenie v priestoroch športovej haly. V obci Snakov na OcÚ v spoločenskej sále sme pripravili športovo-tanečný deň a predcvičovali sme Zumbu. Zúčastnili sa deti s mamičkami

- ozdravenie výživy

Pokračujeme v zlepšení zdravotného uvedomenia celej populácie. Aktivity sú zamerané na zvýšenie zdravotného povedomia detí, mládeže a zároveň zdravotného povedomia občanov v produktívnom a postproduktívnom veku. Uskutočnili sme pre verejnosť a seniorov, v priestoroch Seniorského centra na Toplianskej ulici v Bardejove, prednášky o výžive spojené s besedou, zdôrazňovali sme uskutočniť zmeny vo výbere potravín už pri nakupovaní, všímať si zloženie potravín na etikete /obsah tukov, prídavných látok a pod./ a taktiež upozorňovali sme na vhodnú prípravu s ohľadom na uchovanie biologickej hodnoty stravy v zmysle zásad zdravej výživy. Celkom sme vykonali 23 prednášok o zdravej výžive. Boli vykonané prednášky pre mamičky v rámci „Klubu matiek“ na témy zdravá výživa v tehotenstve, výživa dieťaťa.

- zdravá rodina

Vzdelaná matka ďalej vzdeláva celú svoju rodinu a zdravé návyky prenáša do výchovy dieťaťa. Vedíme Klub matiek pre tehotné mamičky. Klub matiek navštívili mamičky 32 krát kde boli oboznamované s priebehom pôrodu, s dojčením, zdravou výživou, prvou pomocou a so starostlivosťou o novorodenca. Zároveň mamičky informujeme o problémoch pri dojčení, o prvých vhodných príkrmoch pre dojčatá, o pohybovej aktivite, o stomatohygiene. Na každom stretnutí sme s nimi cvičili a učili sa dychové cvičenia ako prípravu na pôrod. Vykonali sme spolu 212 prednášok pre MŠ, ZŠ a SŠ na rôzne témy. Pri niektorých prednáškach sme použili aj zdravotno-výchovné videofilmy, ktoré boli premietnuté v rámci prednášky stomatohygiene, základné hygienické návyky a škodlivosť fajčenia.

- znevýhodnené skupiny

RÚVZ bol požiadaný zo základných škôl vykonať prednášky pre deti znevýhodnených komúní. Celkovo sme vykonali 23 prednášok pre 900 detí na témy: Starostlivosť o zdravie 4x, Sex a zdravie 2x, Dospievajúce 2x, Chrbtica a správne držanie tela 5x, Riziká pohlavného života 2x.

- prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Aktivity v školách aj pre verejnosť sú zamerané na zvýšenie celospoločenského povedomia o rozsahu a povahe zdravotných, sociálnych a ekonomických problémoch

spôsobených škodlivým užívaním tabaku, alkoholu a drog. V období od marca do júna 2014 sme spolupracovali aj s príslušníkom policajného zboru a vykonali sme spoločné besedy pre študentov stredných škôl v rámci projektu „Bezpečný návrat domov“. Informovali sme študentov stredných škôl o škodlivosti drog a alkoholu, o rizikách a následkoch požitia drog a alkoholu pri vedení motorového vozidla. Celkovo sme vykonali 24 besied pre 773 študentov stredných škôl. Zapojili sme sa do kampane „Deň zodpovednosti“, ktorá sa uskutočnila začiatkom druhého polroka 2014. Cieľom tejto zdravotno-výchovnej kampane bolo zvýšenie povedomia o rozsahu a povahe zdravotných problémov spôsobených škodlivým užívaním alkoholu a zodpovednej konzumácii alkoholických nápojov. Vykonali sme poradenstvo len individuálne jednorázovo pre fajčiarov počas výjazdov s použitím Smokerlyzeru. V súvislosti so svetovým dňom bez tabaku sme vykonávali prednášky o škodlivosti fajčenia pre žiakov stredných a základných škôl. Celkom bolo vykonaných 22 prednášok a besied o škodlivosti fajčenia a bol premietnutý film „Kým stúpa dym“.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní Zapojili sme sa do celosvetovej kampane „**Týždeň mozgu**“ v spolupráci so Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou, v rámci ktorej sme spropagovali „Týždeň mozgu“ na informačnej tabuli a na web stránke RÚVZ. Prezentáciu o mozgu, potrebe tréningu mozgu a o prevencii pred Alzheimerovou chorobou, aktivity zamerané na tréning mozgu sme pripravili pre seniorov a pre deti v MŠ. Na „**Svetový deň zdravia**“ sme vykonali výjazd s poradňou zdravia, vyšetrovali sme základné biochemické parametre, antropometrické merania a poradenstvo o zdravej výžive. Na web stránke RÚVZ Bardejov sme uverejnili leták „Ako sa chrániť pred kliešťom“. Na „**Svetový deň pohybu**“ sme so seniormi, ktorí navštevujú poradňu pohybovej aktivity mali turistickú vychádzku spojenú s cvičením v prírode. V rámci „**Svetového dňa nefajčenia**“ sme vykonali besedy pre študentov stredných škôl a pripravili sme informačný panel s touto tematikou. V rámci **Svetového dňa boja proti drogám a nelegálnemu obchodovaniu s nimi** sme pripravili informačný panel. Na svetový „**Deň zodpovednosti**“ sme vykonali výjazd s poradňou zdravia, vyšetrovali sme záujemcom jeden z pečenevých testov gama glutamyltransferázy (GGT) v krvi, ktorého zvýšená hladina môže súvisieť s nadmernou konzumáciou alkoholu, merali sme tlak krvi. Na „**Svetový deň ústneho zdravia**“ sme pripravili informačný panel, uverejnili sme článok v regionálnej tlači Bardejovských novostiach, na webovej stránke RÚVZ a vykonali sme prednášky pre žiakov ZŠ. V rámci „**Svetového dňa srdca**“ sme pripravili informačný panel a v spolupráci s nadáciou srdca sme participovali na kampani „MOST“. Vykonali sme výjazd poradne zdravia a záujemcom sme vyšetrovali hladinu celkového cholesterolu v krvi, merali

sme tlak krvi kontrolovali presnosť prinesených domácich tlakomerov. Na „**Svetový deň osteoporózy**“ sme uverejnili článok na web stránke RÚVZ a vykonali sme prednášky o možnostiach prevencie pred vznikom ochorenia. Na „**Svetový deň diabetu**“ sme uverejnili článok na web stránke, pripravili sme informačnú tabuľu v RÚVZ a vykonali sme výjazd poradne do ZŠ Petrová K „**Svetovému dňu AIDS**“ sme spolu s odd. epidemiológie vykonali 11 prednášok a 11workshopov o hrozbe tohto ochorenia a jeho spôsobe šírenia a možnej prevencie

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

Vykonali sme dotazníkový prieskum o informáciách týkajúcich sa ochorenia osteoporózy u 30 respondentov. Dotazníky boli zaslané na ÚVZ SR v určenom termíne na vyhodnotenie . Informácie o hlavných rizikových faktoroch chronických neprenosných chorôb a tiež podrobnejšie o fajčiarskych návykov dospeljej populácie sme získali dotazníkovým prieskumom od 100 osôb určených jednotlivých vekových kategórií obyvateľov z mesta a vidieka/úloha TOHES/

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni Na zvýšenie pohybovej aktivity zabezpečujeme cvičenia pre ženy v produktívnom a poproduktívnom veku. Cvičenia sa konajú 2x do týždňa v dvoch skupinách a celkom sa uskutočnili toho roku 166 krát. Vedíme Klub matiek pre tehotné mamičky. Matky ovplyvňujú životný štýl celej rodiny. Vzdelaná matka ďalej vzdeláva celú svoju rodinu a zdravé návyky prenáša do výchovy dieťaťa. Klub matiek navštívili mamičky 32 krát, kde boli oboznamované s priebehom pôrodu, s dojčením, zdravou výživou, prvou pomocou a so starostlivosťou o novorodenca. Spolupracujeme na projekte **Sledovanie výživového stavu obyvateľstva** v spolupráci s oddelením hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov. Od marca do júna 2014 sme spolupracovali s príslušníkom policajného zboru a vykonali sme spoločné besedy o alkoholizme pre študentov stredných škôl v rámci projektu „Bezpečný návrat domov“.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom. V spolupráci s nadáciou MEMORY a Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou sme vykonali didaktické cvičenia zamerané na tréning psycho -motorických a kognitívnych funkcií mozgu pre seniorov, ale aj záujemcom v produktívnom veku a mládeži. Spolupracujeme so Zväzom telesne postihnutých a MsÚ Bardejov, ktorý nás pravidelne pozývajú na jar a zimné športové hry telesne postihnutých a na športové hry „O pohár primátora“ , kde zabezpečujeme účastníkom zdravotný dozor, meriame tlak krvi, podkožný tuk, spirometriu a hodnoty CO a COHb v pľúcach. V spolupráci so Slovenskou nadáciou srdca sme vykonali

akciu MOST /meranie cholesterolu, krvného tlaku/ na svetový deň srdca pre verejnosť. V spolupráci s firmou CORD BLOOD CENTER a firmou AVENT bola vykonaná prezentácia pre tehotné mamičky o možnosti odberu pupočníkovej krvi, jej využitia a prezentácia praktických pomôcok pre novorodencov. Spolupracujeme so školami materské, základné a stredné kde vykonávame edukačné aktivity uskutočňované formou besied v problematike zdravého životného štýlu.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

MUDr. Zbyňovská bola členkou v pracovnej skupine, ktorá pripravovala aktualizáciu platnej koncepcie odboru výchova k zdraviu.

7 Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1 Základná poradňa

V *poradni zdravia* bolo v roku 2014 vyšetrených 281 klientov /88 mužov a 193 žien/. Najväčší počet záujemcov bol vo vekovej skupine 55 až 64 ročných - 83 klientov, 45-54 ročných bolo 69 klientov, 65 a viac ročných bolo 38 klientov, 35- 44 ročných bolo 35 klientov a 25-34 ročných bolo 18 klientov, do 25 rokov bolo 38 klientov. **Krvný tlak:** U *prvovyšetrených hypertenzia I.stupňa* u žien bola zistená v počte 14/19%/ a mužov 23/37%/. *Hyperteniza II.st.* bola zistená u 7 mužov /11%/ a 5 žien /7%/, *hypertenzia III.st.* bola u 2 žien /2%/ a u 2 mužov/3%/. Najväčší výskyt *hypertenzie I.stupňa* u prvovyšetrených bol zistený vo vekovej kategórii 55-64 ročných, žien v počte 5 čo je 33%, u mužov vo vekovej kategórii 65 a viac roční v počte 8 prípadov /61%/. *Hypertenzia II.st.* bola zistená u 3 mužov 55-64 ročných/23%/ a 2 žien 55-64 ročných/13%/ a 45-54 ročných. *Hypertenziu III.st.* mala 1 žena vo vekovej kategórii 55-64 ročných/6%/ a 35-44 ročných/10%/ u 1 muža 65 a viac ročného. Pri opakovane vyšetrovaných klientov u niektorých hypertenzia len mierne klesla. **Cholesterol** : Celkový cholesterol u prvý krát vyšetrených bol zvýšený vo vekových kategóriách 35 –44 ročných u 3 mužov /37%/ a 3 žien/13%/. 45-54 roční muži mali zistení zvýšený cholesterol počte 1/12%/ a ženy 6/27%/. V kategórii 55-64 ročných malo zvýšené hodnoty 8 žien/36%/ a 2 muži/25%/. U staršej skupiny klientov 65 a viac ročných - 3 ženy /13%/ a 2 muži/25%/ mali zvýšené hodnoty. Aj v mladšej kategórii 25-34 ročných mali zistený zvýšený cholesterol 2 ženy/9%/ z mužov ani jeden. Pri opakovaných návštevách sa počet klientov so zvýšenými hodnotami znížil len

vo vekovej kategórii 65 a viacročných mužov kde bola nasadená liečba. Zvýšené **triglyceridy** u prvý krát vyšetrených vo vekovej kategórii 65-a viac ročných mala 1 žena. Vo vekovej kategórii 45-54 ročných boli zvýšené hodnoty u 4 žien a 2 mužov. Pri opakovaných návštevách sa výsledky znížili len vo vekovej kategórii 65 a viacročných mužov, kde sa nasadila medikamentózna liečba. Zvýšená **glykémia** prevažovala u prvý krát vyšetrených žien. Zvýšenú glykémiu mali 2 ženy/11%/ a jeden muž vo vekovej kategórii 55-64 ročných. Vo vekovej kategórii klientov 65 a viac ročných - 2 ženy /33%/ a 1 muž/21%/. Nízka pohybová aktivita prevláda vo všeobecnosti a premieta sa do nízkych hodnôt HDL cholesterolu. Nevyhovujúci **HDL cholesterol** bol zistený u 16 prvýkrát vyšetrených mužov/26%/ a 11 žien/15%/. Opakovane vyšetrení mali nevyhovujúcu hladinu HDL malo 12 mužov/44%/ a 40 žien /32%/. Klienti po intervencii zvýšili pohybovú aktivitu avšak nevykonávali ju pravidelne a tým sa ani HDL nezvyšovalo. **WHR:** Centrálnu obezitu malo zistenú prvýkrát vyšetrených 33 žien/46%/ a 23 mužov/37%/ u opakovane vyšetrených bolo zistených 90 žien/73%/ a 19/70%/ mužov s centrálnou obezitou. Centrálna obezita pri kontrole síce pretrvávala, ale hmotnosť väčšiny klientov sa postupne pomaly znižovala.

Vyšetrenia Reflotronom aj v teréne v rámci výjazdov poradne zdravia sme vykonali záujemcom na pracoviskách a pre verejnosť. Vykonali sme celkom 8 výjazdov za pracujúcimi na pracoviská, do škôl a na verejné priestory.

Pri výjazdoch sme pôsobili na vyšetrované skupiny motivačne s poskytnutím vyšetrení, poradenstva a zdravotno-výchovného materiálu s rôznou tematikou.

5.1. Nadstavbové poradne

Poradňu výživy v roku 2014 navštívilo 126 klientov /85žien, 41mužov/. V mladšej vekovej kategórii do 34 rokov bolo 40 klientov /20mužov 20žien/ v staršej vekovej kategórii nad 35 rokov ich bolo 86 klientov /21mužov 65žien /.

Z hodnotenia jedálničkou v nutričnom príjme môžeme konštatovať, že prekročenie energetického príjmu nad 110 % OVD /odporúčaných výživových dávok/ bolo u 23% žien v mladšej vekovej kategórie u 13% staršej vekovej kategórii. Muži prekročovali OVD v mladšej skupine 35 percent a v staršej skupine malo 15 % mužov vyšší energetický príjem ako 110% OVD.

V príjme bielkovín OVD nad 110 % prekročilo 75 %starších mužov, 70% mladších mužov, 35% mladších žien a 37% starších žien.

V príjme tukov OVD nad 110 % prekročili najviac starší muži 55%, mladší muži 60% a ženy mladšie 35 % staršie 25%.

Príjem cholesterolu nad 110% OVD bol prekročený u 15 % starších mužov a 5 % u mladších mužov. Mladšie ženy príjem cholesterolu prekročili nad 110 % OVD v 23 % a staršie ženy v 14% .

Príjem sacharidov prekročilo OVD 15% mladších mužov a 5% starších mužov a žien. Mladšie ženy 12%. Mladšie ženy nenaplnili príjem OVD vitamínom C v 41% a staršie 39%. Muži mladší 55% a starší 45% .

Príjem hrubej vlákniny a pitný režim je stále problematický . Mladšie ženy nenaplnili OVD vlákninu 58% a pitný režim v 20 %. Staršie ženy nenaplnili OVD pre vlákninu v 62%, pitný režim v 30 %. Mladší muži nenaplnili OVD v príjme vlákniny v 30 %, pitný režim v 20 % a starší muži naplnili OVD v príjme vlákniny aj v pitnom režime. Denný príjem kyseliny linolénovej nenaplnilo OVD 70 % starších mužov a 78% starších žien a 50% mladších mužov 70% mladších žien. Je to ukazovateľ nevhodného pomeru príjmu týchto nenasýtených tukov, ktorý ma podľa najnovších výskumov veľký vplyv na rozvoj KVCH ochorení. Neplnenie OVD v príjme železa v strave je u starších žien na 21% a u mladších žien u 41%, u starších mužov 10% a u mladších mužov je to u 5%. Vitamínom „A“ sa neplní OVD u starších žien v 38% u starších mužov v 55% a u mladších žien v 41% a u mladších mužov až 75 %. Vitamín „E“ nenaplnili staršie ženy len v 6% , starší muži až 80% a mladšie ženy v 29% a mladší muži v 60%. Nakoľko vitamíny A a E sú silné antioxydanty ich deficit v strave predstavuje riziko vzniku vážnych ochorení. Ovocie a zeleninu denne konzumuje 80 % starších žien a 65% mladších žien. Pravidelná denná konzumácia ovocia a zeleniny bola aj v skupine mladších mužov v 50% u starších žien v 60% čo je nie dostačujúce. Až 10% mladších mužov a 5% mladších žien nekonzumuje ovocie vôbec. To platí i pre zeleninu pre mladšie ženy a starších mužov. Je to alarmujúce pretože všeobecné odporúčanie je denne konzumovať zeleninu a ovocie v množstve 500g. Strukoviny nekonzumuje vôbec 15 % starších mužov, 10 % mladších mužov a 5 % starších žien. Kyslomliečne výrobky (kefir, acidofilné mlieko, pod.) vôbec nekonzumuje 45 % mladších žien, 40 % starších žien, 35 % mladších mužov a 25 % starších mužov. Ľudia viac uprednostňujú jogurty smotanové ako nízkotučné. Smotanové jogurty denne konzumuje 45 % mladších mužov, 40 % starších mužov a 35 % starších a mladších žien. Žiadnu konzumáciu jogurtov uviedlo 17 % zo všetkých sledovaných klientov. Morské ryby nekonzumuje vôbec 15 % starších žien a starších mužov, 25 % mladších žien a mladších mužov . Bravčovú masť vôbec nekonzumuje resp. nepoužíva pri varení 70 % mladších žien, mladších mužov

a starších žien a 60 % starších mužov. Rastlinné oleje sa používajú pri príprave jedál takmer všetci všetkých vekových skupinách mužov a žien. V súvislosti s konzumáciou živočíšneho a rastlinného masla možno konštatovať, že živočíšne maslo konzumuje 100 % mladších mužov, 90 % mladších žien a starších mužov a 85 % starších žien. Rastlinné maslo konzumuje 65 % mladších mužov a starších mužov, 55 % mladších žien a 60 % starších žien. Rastlinné maslo vôbec nekonzumuje 39 % všetkých respondentov.

Poradňu na optimalizáciu pohybovej aktivity navštevujú ženy v produktívnom a poproduktívnom veku. Cvičenia sa konajú 2 x týždenne v 2 skupinách a uskutočnili sa 166 krát. U každej klientky vyhodnocujeme aj hodnoty obsahu telesného tuku, centrálnej obezity. Pri zistení vysokého obsahu telesného tuku upozorňujeme na zdravotné riziká. Vyhodnocujeme aj stravovanie programom Alimenta z vyplnených jedálnych lístkov a odporúčame zmenu životného štýlu – zmenu stravovacích zvyklostí, zvýšenie pohybovej aktivity.

V rámci *poradne na odvykanie fajčenia* vykonávame i kontrolu stupňa závislosti na nikotíne u fajčiarov Fagerstromovým dotazníkom vyšetrujeme HbCO krvi smokerlyzerom. Poskytli sme iba individuálne poradenstvo v rámci výjazdov poradne zdravia 8 fajčiarom. V *poradni AIDS* sme vykonali poradenstvo pre 6 záujemcov. Všetci chceli zostať v anonymite a telefonicky sa informovali o tomto ochorení a možnosti vyšetrenia.

Poradenstvo pre tehotné . Tehotným mamičkám v „Klube matiek“ pripravujeme rôzne zdravotno – výchovné besedy, poskytujeme propagačné materiály. Ženy oboznamujeme s priebehom pôrodu, s dojčením, zdravou výživou, prvou pomocou a so starostlivosťou o novorodenca a zároveň na každom stretnutí sme precvičovali dychové cvičenia ako prípravu na pôrod. Mamičky sme informovali o problémoch pri dojčení, o prvých vhodných príkrmoch pre dojčatá, o pohybovej aktivite, o stomatohygiene, o prvej pomoci. Tohto roku navštívili tehotné ženy poradňu 32 krát.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie oddelenia epidemiológie a ochrany k zdraviu – referátu ochrany k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2014

Tabuľka č. 2a

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2014

Tabuľka č. 2b

Program podpory zdravia znevýhodnených komunit v roku 2014

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2014 do 31.12. 2014

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2014

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Personálne obsadenie oddelenia epidemiológie a ochrany k zdraviu – referátu ochrany k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2014

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia		1	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa		1	1
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2014

Tab. č. 2a

RÚVZ

Číslo riadku	Názov aktivity		Počet aktivít	Cieľové skupiny			Iné
				Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	69	11	32	23	3
		- ozdravovanie výživy	192	6	158	23	5
		- podpora nefajčiara a Abstinencia	30	22	8		
		- prevencia drogových závislostí	49	22	27		
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	17	11	6		
		- znižovanie krvného tlaku Nemedikamentózne	76		74		2
	- duševné zdravie	4	1		2	1	
S P O L U			437	73	305	48	11
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO		49	46	3		
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity		27	1	1	25	
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	13		13		
		- lektorov – laikov					
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách		3	1	1	1	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch		11				11
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		6		5	1	
8.	Správy, rozborov pre orgány štátnej správy		4				4
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín		337	139	40	158	
S P O L U			450	187	63	185	15

Tab. č. 2b

	Aktivita	Počet intervenovaných osôb
PROGRAM PODPORY ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNÍT	Preventívna prehliadka/na podnet KP	
	Očkovanie/na podnet KP	
	Odber krvi/na podnet KP	
	Detské poradne/na podnet KP	
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	
	Kontrola/na podnet KP	
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	
	Edukácia/Zdrav. Výchova	
	Návšteva novorodencov	
	Počet návštev - obvodní lekári	
	Počet návštev - obecné úrady	
	Počet návštev - základné školy	
	spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	
	meranie tlaku krvi	
	odvšivenie	
	vypísanie žiadosti	
	športové aktivity	

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2014 do 31.12.2014

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	19	31,1	11,6	15	21,1	9,5	34	25,8	7,5
20-24	1	1,6	3,2	2	2,8	3,8	3	2,3	2,5
25-34	3	4,9	5,4	9	12,7	7,7	12	9,1	4,9
35-44	6	9,8	7,5	10	14,1	8,1	16	12,1	5,6
45-54	6	9,8	7,5	10	14,1	8,1	16	12,1	5,6
55-64	13	21,3	10,3	15	21,1	9,5	28	21,2	7,0
65 a viac	13	21,3	10,3	10	14,1	8,1	23	17,4	6,5
SPOLU :	61	100,0		71	100,0		132	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	1	0,8	1,6	1	0,7	1,3
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	2	7,4	9,9	4	3,3	3,2	6	4,0	3,2
35-44	1	3,7	7,1	18	14,8	6,3	19	12,8	5,4
45-54	5	18,5	14,7	48	39,3	8,7	53	35,6	7,7
55-64	17	63,0	18,2	38	31,1	8,2	55	36,9	7,7
65 a viac	2	7,4	9,9	13	10,7	5,5	15	10,1	4,8
SPOLU :	27	100,0		122	100,0		149	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	18	54,5	17,0	14	34,1	14,5	32	43,2	11,3
20-24	1	3,0	5,8	1	2,4	4,7	2	2,7	3,7
25-34	2	6,1	8,1	7	17,1	11,5	9	12,2	7,4
35-44	4	12,1	11,1	5	12,2	10,0	9	12,2	7,4
45-54	4	12,1	11,1	5	12,2	10,0	9	12,2	7,4
55-64	4	12,1	11,1	6	14,6	10,8	10	13,5	7,8
65 a viac	0	0,0	0,0	3	7,3	8,0	3	4,1	4,5
SPOLU:	33	100,0		41	100,0		74	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0,0	0,0	1	1,0	1,9	1	0,8	1,6
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	1	5,6	10,6	2	1,9	2,7	3	2,5	2,8
35-44	1	5,6	10,6	18	17,5	7,3	19	15,7	6,5
45-54	4	22,2	19,2	42	40,8	9,5	46	38,0	8,6
55-64	11	61,1	22,5	31	30,1	8,9	42	34,7	8,5
65 a viac	1	5,6	10,6	9	8,7	5,5	10	8,3	4,9
SPOLU:	18	100,0		103	100,0		121	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	17	19,8	8,4	11	6,0	3,4	28	10,4	3,4
Učňovské	4	4,7	4,5	25	13,6	5,0	29	10,7	5,0
Stredoškolské s maturitou	33	38,4	10,3	86	46,7	7,2	119	44,1	7,2
Vysokoškolské	32	37,2	10,2	59	32,1	6,7	91	33,7	6,7
Neregistrované	0	0,0	0,0	3	1,6	1,8	3	1,1	1,8
SPOLU:	86	100,0		184	100,0		270	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2014

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	281	4241	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	1024		
	Meranie TK, P *?	791		
	Biochemické vyšetrenie ***	897		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	281		
	Vyšetrenie	smokerlyzer		8
		spirometer		53
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	281		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	281		
	Odborné poradenstvo	281		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	63		
Iné				
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	126	458	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	126		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	80		
	Odborné poradenstvo	126		
	Iné			
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	8	32	
	Meranie spirometrom	8		
	Meranie smokerlyzerom	8		
	Odborné poradenstvo	8		
	Iné			
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta	2	766	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti	25		
	Meranie spirometrom	25		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	25		
	Antropometria	25		
	Pohybová inštrukcia	498		
	Odborné poradenstvo	166		
	Iné			
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta			
	Psychologické vyšetrenie			
	Anonymné odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení			
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
	Iné			
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta			
	Vyšetrenie pracovného rizika			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta			
	Meranie TK, P *?			
	Anamnéza			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Celkom			5497	

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	18	0	18	0	18	0	9	9	18	0	17	1	14	4	17	1	16	3	17	1
	rel.	42,9	0,0	54,5	0,0	66,7	0,0	50,0	56,3	62,1	0,0	70,8	10,0	63,6	36,4	58,6	33,3	53,3	9,7	63,0	4,3
	+-%	15,0	0,0	17,0	0,0	17,8	0,0	23,1	24,3	17,7	0,0	18,2	18,6	20,1	28,4	17,9	53,3	17,9	10,4	18,2	8,3
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	2,4	0,0	3,0	0,0	3,7	0,0	5,6	0,0	3,4	0,0	4,2	0,0	4,5	0,0	3,4	0,0	3,3	0,0	3,7	0,0
	+-%	4,6	0,0	5,8	0,0	7,1	0,0	10,6	0,0	6,6	0,0	8,0	0,0	8,7	0,0	6,6	0,0	6,4	0,0	7,1	0,0
25-34	abs.	2	0	2	0	1	1	1	1	2	0	1	1	1	1	2	0	2	1	1	1
	rel.	4,8	0,0	6,1	0,0	3,7	16,7	5,6	6,3	6,9	0,0	4,2	10,0	4,5	9,1	6,9	0,0	6,7	3,2	3,7	4,3
	+-%	6,4	0,0	8,1	0,0	7,1	29,8	10,6	11,9	9,2	0,0	8,0	18,6	8,7	17,0	9,2	0,0	8,9	6,2	7,1	8,3
35-44	abs.	2	3	5	0	3	1	3	2	2	2	2	3	3	1	3	1	5	1	3	1
	rel.	4,8	37,5	15,2	0,0	11,1	16,7	16,7	12,5	6,9	66,7	8,3	30,0	13,6	9,1	10,3	33,3	16,7	3,2	11,1	4,3
	+-%	6,4	33,5	12,2	0,0	11,9	29,8	17,2	16,2	9,2	53,3	11,1	28,4	14,3	17,0	11,1	53,3	13,3	6,2	11,9	8,3
45-54	abs.	4	1	4	0	2	2	2	2	4	0	2	2	1	3	3	1	2	4	2	3
	rel.	9,5	12,5	12,1	0,0	7,4	33,3	11,1	12,5	13,8	0,0	8,3	20,0	4,5	27,3	10,3	33,3	6,7	12,9	7,4	13,0
	+-%	8,9	22,9	11,1	0,0	9,9	37,7	14,5	16,2	12,6	0,0	11,1	24,8	8,7	26,3	11,1	53,3	8,9	11,8	9,9	13,8
55-64	abs.	7	2	3	1	2	2	2	2	2	1	1	3	2	2	3	0	4	9	1	8
	rel.	16,7	25,0	9,1	33,3	7,4	33,3	11,1	12,5	6,9	33,3	4,2	30,0	9,1	18,2	10,3	0,0	13,3	29,0	3,7	34,8
	+-%	11,3	30,0	9,8	53,3	9,9	37,7	14,5	16,2	9,2	53,3	8,0	28,4	12,0	22,8	11,1	0,0	12,2	16,0	7,1	19,5
65 a viac	abs.	8	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	2	9
	rel.	19,0	25,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,9	7,4	39,1
	+-%	11,9	30,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,4	9,9	19,9
SPOLU: 100%		42	8	33	3	27	6	18	16	29	3	24	10	22	11	29	3	30	31	27	23

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	15	0	14	0	14	0	7	7	14	0	13	1	13	1	14	0	14	1	13	2
	rel.	39,5	0,0	35,9	0,0	40,0	0,0	23,3	63,6	40,0	0,0	38,2	14,3	39,4	12,5	35,9	0,0	32,6	3,6	48,1	6,1
	+-%	15,5	0,0	15,1	0,0	16,2	0,0	15,1	28,4	16,2	0,0	16,3	25,9	16,7	22,9	15,1	0,0	14,0	6,9	18,8	8,1
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	1
	rel.	2,6	0,0	2,6	0,0	2,9	0,0	3,3	0,0	2,9	0,0	2,9	0,0	3,0	0,0	2,6	0,0	4,7	0,0	0,0	3,0
	+-%	5,1	0,0	5,0	0,0	5,5	0,0	6,4	0,0	5,5	0,0	5,7	0,0	5,8	0,0	5,0	0,0	6,3	0,0	0,0	5,8
25-34	abs.	6	2	7	0	7	0	6	1	7	0	6	1	6	1	7	0	9	0	4	4
	rel.	15,8	9,1	17,9	0,0	20,0	0,0	20,0	9,1	20,0	0,0	17,6	14,3	18,2	12,5	17,9	0,0	20,9	0,0	14,8	12,1
	+-%	11,6	12,0	12,0	0,0	13,3	0,0	14,3	17,0	13,3	0,0	12,8	25,9	13,2	22,9	12,0	0,0	12,2	0,0	13,4	11,1
35-44	abs.	2	3	5	0	5	0	5	0	4	1	5	0	5	0	5	0	7	3	4	1
	rel.	5,3	13,6	12,8	0,0	14,3	0,0	16,7	0,0	11,4	16,7	14,7	0,0	15,2	0,0	12,8	0,0	16,3	10,7	14,8	3,0
	+-%	7,1	14,3	10,5	0,0	11,6	0,0	13,3	0,0	10,5	29,8	11,9	0,0	12,2	0,0	10,5	0,0	11,0	11,5	13,4	5,8
45-54	abs.	2	6	5	0	1	4	3	2	3	2	2	3	1	4	3	2	4	6	3	5
	rel.	5,3	27,3	12,8	0,0	2,9	66,7	10,0	18,2	8,6	33,3	5,9	42,9	3,0	50,0	7,7	100,0	9,3	21,4	11,1	15,2
	+-%	7,1	18,6	10,5	0,0	5,5	37,7	10,7	22,8	9,3	37,7	7,9	36,7	5,8	34,6	8,4	0,0	8,7	15,2	11,9	12,2
55-64	abs.	6	8	5	2	5	1	5	1	4	2	4	2	4	2	6	0	5	10	2	12
	rel.	15,8	36,4	12,8	66,7	14,3	16,7	16,7	9,1	11,4	33,3	11,8	28,6	12,1	25,0	15,4	0,0	11,6	35,7	7,4	36,4
	+-%	11,6	20,1	10,5	53,3	11,6	29,8	13,3	17,0	10,5	37,7	10,8	33,5	11,1	30,0	11,3	0,0	9,6	17,7	9,9	16,4
65 a viac	abs.	6	3	2	1	2	1	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	2	8	1	8
	rel.	15,8	13,6	5,1	33,3	5,7	16,7	10,0	0,0	5,7	16,7	8,8	0,0	9,1	0,0	7,7	0,0	4,7	28,6	3,7	24,2
	+-%	11,6	14,3	6,9	53,3	7,7	29,8	10,7	0,0	7,7	29,8	9,5	0,0	9,8	0,0	8,4	0,0	6,3	16,7	7,1	14,6
SPOLU: 100%		38	22	39	3	35	6	30	11	35	6	34	7	33	8	39	2	43	28	27	33

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	2	0
	rel.	9,1	7,1	5,6	100,0	9,1	0,0	12,5	0,0	10,0	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	12,5	0,0	14,3	5,0	25,0	0,0
	+-%	17,0	13,5	10,6	0,0	17,0	0,0	22,9	0,0	18,6	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	22,9	0,0	25,9	9,6	30,0	0,0
35-44	abs.	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0
	rel.	0,0	7,1	5,6	0,0	0,0	14,3	0,0	8,3	0,0	12,5	0,0	7,1	0,0	8,3	0,0	10,0	0,0	5,0	12,5	0,0
	+-%	0,0	13,5	10,6	0,0	0,0	25,9	0,0	15,6	0,0	22,9	0,0	13,5	0,0	15,6	0,0	18,6	0,0	9,6	22,9	0,0
45-54	abs.	1	3	4	0	2	2	2	2	1	3	0	4	1	3	1	3	1	4	1	4
	rel.	9,1	21,4	22,2	0,0	18,2	28,6	25,0	16,7	10,0	37,5	0,0	28,6	16,7	25,0	12,5	30,0	14,3	20,0	12,5	21,1
	+-%	17,0	21,5	19,2	0,0	22,8	33,5	30,0	21,1	18,6	33,5	0,0	23,7	29,8	24,5	22,9	28,4	25,9	17,5	22,9	18,3
55-64	abs.	8	8	11	0	7	4	4	9	8	3	5	8	3	8	5	6	3	14	4	13
	rel.	72,7	57,1	61,1	0,0	63,6	57,1	50,0	75,0	80,0	37,5	83,3	57,1	50,0	66,7	62,5	60,0	42,9	70,0	50,0	68,4
	+-%	26,3	25,9	22,5	0,0	28,4	36,7	34,6	24,5	24,8	33,5	29,8	25,9	40,0	26,7	33,5	30,4	36,7	20,1	34,6	20,9
65 a viac	abs.	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	2	0	0	2
	rel.	9,1	7,1	5,6	0,0	9,1	0,0	12,5	0,0	0,0	12,5	0,0	7,1	16,7	0,0	12,5	0,0	28,6	0,0	0,0	10,5
	+-%	17,0	13,5	10,6	0,0	17,0	0,0	22,9	0,0	0,0	22,9	0,0	13,5	29,8	0,0	22,9	0,0	33,5	0,0	0,0	13,8
SPOLU:	100 %	11	14	18	1	11	7	8	12	10	8	6	14	6	12	8	10	7	20	8	19

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,8	1,5	0,0	2,2
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,5	3,0	0,0	3,0
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	2,2	0,0	1,1	0,0	1,3	0,0	0,0	2,5	1,4	0,0	1,6	0,0	1,6	0,0	1,1	0,0	1,8	0,0	3,4	0,0
	+-%	4,2	0,0	2,1	0,0	2,5	0,0	0,0	4,8	2,7	0,0	3,1	0,0	3,1	0,0	2,1	0,0	3,5	0,0	6,6	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	3	1	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	3	1	3	1
	rel.	6,5	1,4	2,2	0,0	2,5	0,0	1,4	2,5	2,7	0,0	3,2	0,0	3,2	0,0	2,2	0,0	5,4	1,5	10,3	1,1
	+-%	7,1	2,7	3,0	0,0	3,5	0,0	2,8	4,8	3,7	0,0	4,3	0,0	4,4	0,0	3,0	0,0	5,9	3,0	11,1	2,2
35-44	abs.	12	6	16	2	15	3	15	3	16	2	13	5	13	5	18	0	11	7	7	11
	rel.	26,1	8,3	17,6	14,3	19,0	12,0	21,4	7,5	21,9	6,5	20,6	10,6	21,0	11,9	19,6	0,0	19,6	10,8	24,1	12,2
	+-%	12,7	6,4	7,8	18,3	8,6	12,7	9,6	8,2	9,5	8,6	10,0	8,8	10,1	9,8	8,1	0,0	10,4	7,5	15,6	6,8
45-54	abs.	17	31	40	3	34	9	29	18	31	12	27	20	28	15	36	7	27	20	15	31
	rel.	37,0	43,1	44,0	21,4	43,0	36,0	41,4	45,0	42,5	38,7	42,9	42,6	45,2	35,7	39,1	58,3	48,2	30,8	51,7	34,4
	+-%	13,9	11,4	10,2	21,5	10,9	18,8	11,5	15,4	11,3	17,1	12,2	14,1	12,4	14,5	10,0	27,9	13,1	11,2	18,2	9,8
55-64	abs.	11	25	25	6	23	8	22	11	18	13	16	17	15	16	28	3	13	24	3	33
	rel.	23,9	34,7	27,5	42,9	29,1	32,0	31,4	27,5	24,7	41,9	25,4	36,2	24,2	38,1	30,4	25,0	23,2	36,9	10,3	36,7
	+-%	12,3	11,0	9,2	25,9	10,0	18,3	10,9	13,8	9,9	17,4	10,7	13,7	10,7	14,7	9,4	24,5	11,1	11,7	11,1	10,0
65 a viac	abs.	2	9	7	3	4	5	3	6	5	4	4	5	3	6	7	2	0	12	0	12
	rel.	4,3	12,5	7,7	21,4	5,1	20,0	4,3	15,0	6,8	12,9	6,3	10,6	4,8	14,3	7,6	16,7	0,0	18,5	0,0	13,3
	+-%	5,9	7,6	5,5	21,5	4,8	15,7	4,7	11,1	5,8	11,8	6,0	8,8	5,3	10,6	5,4	21,1	0,0	9,4	0,0	7,0
SPOLU:	100%	46	72	91	14	79	25	70	40	73	31	63	47	62	42	92	12	56	65	29	90

Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	2	0	0	2	0	0	0	4
	rel.	0,0	10,5	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	6,6
	+-%	0,0	13,8	0,0	0,0	37,7	0,0	0,0	0,0	6,2
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	9	1	1	1	1	1	0	14
	rel.	0,0	47,4	100,0	33,3	16,7	16,7	7,7	0,0	23,0
	+-%	0,0	22,5	0,0	53,3	29,8	29,8	14,5	0,0	10,6
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	2	0	0	1	2	3	3	11
	rel.	0,0	10,5	0,0	0,0	16,7	33,3	23,1	23,1	18,0
	+-%	0,0	13,8	0,0	0,0	29,8	37,7	22,9	22,9	9,6
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	4	0	1	1	3	6	8	23
	rel.	0,0	21,1	0,0	33,3	16,7	50,0	46,2	61,5	37,7
	+-%	0,0	18,3	0,0	53,3	29,8	40,0	27,1	26,4	12,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	1	0	1	1	0	3	1	7
	rel.	0,0	5,3	0,0	33,3	16,7	0,0	23,1	7,7	11,5
	+-%	0,0	10,0	0,0	53,3	29,8	0,0	22,9	14,5	8,0
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	1	0	0	0	0	0	1	2
	rel.	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	3,3
	+-%	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	4,5
S P O L U	abs.	0	19	1	3	6	6	13	13	61
HYPERTENZIA	abs.	0	6	0	2	2	3	9	10	32
	rel.	0,0	31,6	0,0	66,7	33,3	50,0	69,2	76,9	52,5
	+-%	0,0	20,9	0,0	53,3	37,7	40,0	25,1	22,9	12,5

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	9	2	5	0	2	1	0	19
	rel.	0,0	60,0	100,0	55,6	0,0	20,0	6,7	0,0	26,8
	+-%	0,0	24,8	0,0	32,5	0,0	24,8	12,6	0,0	10,3
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	0	3	4	2	3	4	17
	rel.	0,0	6,7	0,0	33,3	40,0	20,0	20,0	40,0	23,9
	+-%	0,0	12,6	0,0	30,8	30,4	24,8	20,2	30,4	9,9
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	3	0	0	3	3	3	2	14
	rel.	0,0	20,0	0,0	0,0	30,0	30,0	20,0	20,0	19,7
	+-%	0,0	20,2	0,0	0,0	28,4	28,4	20,2	24,8	9,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	2	0	1	2	1	5	3	14
	rel.	0,0	13,3	0,0	11,1	20,0	10,0	33,3	30,0	19,7
	+-%	0,0	17,2	0,0	20,5	24,8	18,6	23,9	28,4	9,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	2	2	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	13,3	10,0	7,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	17,2	18,6	6,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	6,7	0,0	2,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	18,6	0,0	12,6	0,0	3,8
S P O L U	abs.	0	15	2	9	10	10	15	10	71
HYPERTENZIA	abs.	0	2	0	1	3	3	8	4	21
	rel.	0,0	13,3	0,0	11,1	30,0	30,0	53,3	40,0	29,6
	+-%	0,0	17,2	0,0	20,5	28,4	28,4	25,2	30,4	10,6
CELKOM	abs.	0	34	3	12	16	16	28	23	132

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	2	1	0	0	1	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	50,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	14,4
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	1	3	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	20,2	0,0	14,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	1	3	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	20,2	0,0	14,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	3	7	0	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0	46,7	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	25,2	0,0	19,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	50,0	12,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	69,3	12,7
S P O L U	abs.	0	0	0	2	1	5	15	2	25
	abs.	0	0	0	0	0	3	9	1	13
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0	60,0	50,0	52,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	24,8	69,3	19,6

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	0	2	8	8	9	1	29
	rel.	0,0	100,0	0,0	50,0	44,4	18,6	25,0	8,3	25,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	49,0	23,0	11,6	14,1	15,6	7,9
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	1	2	12	9	4	28
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	11,1	27,9	25,0	33,3	24,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	14,5	13,4	14,1	26,7	7,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	4	4	3	1	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	9,3	8,3	8,3	11,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	8,7	9,0	15,6	5,7
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	4	10	12	5	33
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	22,2	23,3	33,3	41,7	28,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	19,2	12,6	15,4	27,9	8,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	7	3	1	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,3	8,3	8,3	9,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	9,0	15,6	5,3
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	0,0	0,0	1,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	2,4
S P O L U	abs.	0	1	0	4	18	43	36	12	116
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	1	4	19	15	6	46
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	22,2	44,2	41,7	50,0	39,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	19,2	14,8	16,1	28,3	8,9
CELKOM	abs.	0	1	0	6	19	48	51	14	141

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>	Abs	10	2	6	2	3	8	8	0	9	6	0	0	
	Pokles	Rel	41,7	10,5	31,6	8,0	12,0	42,1	42,1	0,0	47,4	31,6	0,0	0,0
		+-%	19,7	13,8	20,9	10,6	12,7	22,2	22,2	0,0	22,5	20,9	0,0	0,0
		Abs	7	15	3	12	13	6	6	19	0	4	23	19
	Nezmenené	Rel	29,2	78,9	15,8	48,0	52,0	31,6	31,6	100,0	0,0	21,1	92,0	79,2
		+-%	18,2	18,3	16,4	19,6	19,6	20,9	20,9	0,0	0,0	18,3	10,6	16,2
	Nárast	Abs	7	2	10	11	9	5	5	0	10	9	2	5
		Rel	29,2	10,5	52,6	44,0	36,0	26,3	26,3	0,0	52,6	47,4	8,0	20,8
		+-%	18,2	13,8	22,5	19,5	18,8	19,8	19,8	0,0	22,5	22,5	10,6	16,2
	Celkom	100%	24	19	19	25	25	19	19	19	19	19	25	24
<i>Ženy</i>	Abs	19	23	19	15	10	23	35	0	32	44	0	5	
	Pokles	Rel	16,5	21,5	17,8	12,8	8,5	21,5	33,3	0,0	30,5	41,9	0,0	4,3
		+-%	6,8	7,8	7,2	6,1	5,1	7,8	9,0	0,0	8,8	9,4	0,0	3,7
	Nezmenené	Abs	40	61	19	58	56	34	28	107	13	20	80	64
		Rel	34,8	57,0	17,8	49,6	47,9	31,8	26,7	100,0	12,4	19,0	68,4	55,2
		+-%	8,7	9,4	7,2	9,1	9,1	8,8	8,5	0,0	6,3	7,5	8,4	9,1
	Nárast	Abs	56	23	69	44	51	50	42	0	60	41	37	47
		Rel	48,7	21,5	64,5	37,6	43,6	46,7	40,0	0,0	57,1	39,0	31,6	40,5
		+-%	9,1	7,8	9,1	8,8	9,0	9,5	9,4	0,0	9,5	9,3	8,4	8,9
	Celkom	100%	115	107	107	117	117	107	105	107	105	105	117	116
<i>Spolu</i>	Abs	29	25	25	17	13	31	43	0	41	50	0	5	
	Pokles	Rel	20,9	19,8	19,8	12,0	9,2	24,6	34,7	0,0	33,1	40,3	0,0	3,6
		+-%	6,8	7,0	7,0	5,3	4,7	7,5	8,4	0,0	8,3	8,6	0,0	3,1
		Abs	47	76	22	70	69	40	34	126	13	24	103	83
	Nezmenené	Rel	33,8	60,3	17,5	49,3	48,6	31,7	27,4	100,0	10,5	19,4	72,5	59,3
		+-%	7,9	8,5	6,6	8,2	8,2	8,1	7,9	0,0	5,4	7,0	7,3	8,1
		Abs	63	25	79	55	60	55	47	0	70	50	39	52
	Nárast	Rel	45,3	19,8	62,7	38,7	42,3	43,7	37,9	0,0	56,5	40,3	27,5	37,1
		+-%	8,3	7,0	8,4	8,0	8,1	8,7	8,5	0,0	8,7	8,6	7,3	8,0
	Celkom	100%	139	126	126	142	142	126	124	126	124	124	142	140

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>	Abs	6	1	4	1	2	4	6	0	7	5	0	0	
	Pokles	Rel	42,9	33,3	80,0	20,0	40,0	36,4	85,7	0,0	53,8	50,0	0,0	0,0
		+-%	25,9	53,3	35,1	35,1	42,9	28,4	25,9	0,0	27,1	31,0	0,0	0,0
		Abs	6	2	0	3	3	2	1	14	0	2	14	13
	Nezmenené	Rel	42,9	66,7	0,0	60,0	60,0	18,2	14,3	100,0	0,0	20,0	87,5	100,0
		+-%	25,9	53,3	0,0	42,9	42,9	22,8	25,9	0,0	0,0	24,8	16,2	0,0
	Nárast	Abs	2	0	1	1	0	5	0	0	6	3	2	0
		Rel	14,3	0,0	20,0	20,0	0,0	45,5	0,0	0,0	46,2	30,0	12,5	0,0
		+-%	18,3	0,0	35,1	35,1	0,0	29,4	0,0	0,0	27,1	28,4	16,2	0,0
Celkom	100%	14	3	5	5	5	11	7	14	13	10	16	13	
<i>Ženy</i>	Abs	16	6	8	3	4	2	18	0	18	18	0	5	
	Pokles	Rel	27,6	37,5	53,3	33,3	33,3	4,3	64,3	0,0	66,7	85,7	0,0	10,4
		+-%	11,5	23,7	25,2	30,8	26,7	5,8	17,7	0,0	17,8	15,0	0,0	8,6
	Nezmenené	Abs	20	5	4	6	8	10	5	47	1	2	36	33
		Rel	34,5	31,3	26,7	66,7	66,7	21,3	17,9	100,0	3,7	9,5	80,0	68,8
		+-%	12,2	22,7	22,4	30,8	26,7	11,7	14,2	0,0	7,1	12,6	11,7	13,1
	Nárast	Abs	22	5	3	0	0	35	5	0	8	1	9	10
		Rel	37,9	31,3	20,0	0,0	0,0	74,5	17,9	0,0	29,6	4,8	20,0	20,8
		+-%	12,5	22,7	20,2	0,0	0,0	12,5	14,2	0,0	17,2	9,1	11,7	11,5
Celkom	100%	58	16	15	9	12	47	28	47	27	21	45	48	
<i>Spolu</i>	Abs	22	7	12	4	6	6	24	0	25	23	0	5	
	Pokles	Rel	30,6	36,8	60,0	28,6	35,6	10,3	68,6	0,0	62,5	74,2	0,0	8,2
		+-%	10,6	21,7	21,5	23,7	22,7	7,8	15,4	0,0	15,0	15,4	0,0	6,9
		Abs	26	7	4	9	11	12	6	61	1	4	50	46
	Nezmenené	Rel	36,1	36,8	20,0	64,3	64,7	20,7	17,1	100,0	2,5	12,9	82,0	75,4
		+-%	11,1	21,7	17,5	25,1	22,7	10,4	12,5	0,0	4,8	11,8	9,6	10,8
		Abs	24	5	4	1	0	40	5	0	14	4	11	10
	Nárast	Rel	33,3	26,3	20,0	7,1	0,0	69,0	14,3	0,0	35,0	12,9	18,0	16,4
		+-%	10,9	19,8	17,5	13,5	0,0	11,9	11,6	0,0	14,8	11,8	9,6	9,3
Celkom	100%	72	19	20	14	17	58	35	61	40	31	61	61	

KONTROLA, DOZOR A SŽAŽNOSTI

1. Prehľad:

Za hodnotené obdobie – rok 2014 sme neprešetrovali žiadnu petíciu podľa zákona o petičnom práve ani sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach a nezaznamenali sme ani sťažnosť na zamestnanca úradu, resp. prípad korupcie.

Podaní od občanov, ktoré boli vybavené osobitným spôsobom a ktoré sú riadne zaevidované v knihe podaní a po prešetroaní ktorých bol ich pisateľ o výsledku ich šetrenia písomne vyrozumený, sme zaznamenali 11 podnetov.

Zodpovedne sme sa zaoberali každým podaním doručeným úradu osobne a klasickou, resp. elektronickou poštou. Tento prístup k podaniam mal osobitný význam z hľadiska správneho posúdenia podania, či toto bude vybavované v rámci štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín alebo ako sťažnosť, resp. inak.

V dvoch prípadoch takto prešetrovaného podania, sme začali voči porušovateľom hygienických predpisov správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách. V ostatných prípadoch nebolo potrebné hygienické nedostatky riešiť v rámci správneho konania.

2. Zameranie opodstatnených sťažností

Žiadne

3. Prijaté opatrenia

Žiadne

4. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety) v tabuľke :

Okres	Petície	Sťažnosti	Podnety
Bardejov	0	0	11

5. Kontrolná činnosť

Zameranie zamestnanca RÚVZ so sídlom v Bardejove povereného výkonom vnútornej kontroly pri príprave a výkone kontrolnej činnosti sa riadi ust. § 7 zák. NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č.

9/2010 Z.z. o sťažnostiach, zák. NR SR č. 242/1998 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve, Smernicou o vnútornej kontrole a jej zabezpečovaní zo dňa 15.7.2011, Smernicou o postupe pri vybavovaní sťažností zo dňa 1.3.2011.

Vnútoraná kontrola v priebehu roka 2014 bola zameraná predovšetkým na správnu aplikáciu zákonných úprav vymedzujúcich práva a povinnosti pri uplatňovaní zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Kontrolór, príbežne zabezpečoval kontrolu vyhotovených písomností úradu v rámci správneho konania, dodržiavanie lehôt správneho konania a kontrolu plnenia termínov na odstránenie hygienických nedostatkov v pokynoch. Kontrolór v úzkej súčinnosti s referátom hospodársko-technických činností úradu sa spolupodieľal na kontrolách hospodárneho a efektívneho vynakladania verejných prostriedkov, inventarizácii majetku a záväzkov a vymáhania pohľadávok od neplatičov.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť tiež kontrolnú činnosť vedúcich jednotlivých odborných oddelení. Písomná dokumentácia o kontrole vedúcich zamestnancov na nimi riadených pracoviskách, tvorí súčasť spisového materiálu tejto problematiky u kontrolóra úradu.

Na základe poverenia regionálnej hygieničky na vykonanie vnútornej kontroly, bolo vykonaných 7 kontrol, so zameraním na kontrolu funkčnosti a správnosti využívania stavu hnutel'ného a nehnuteľného majetku organizácie, na kontrolu správnosti vykazovania spotreby pohonných hmôt, vyplácania cestovných náhrad zamestnancom, na kontrolu ukladania blokových pokút, kontrolu plnenia pokynov a kontrolu postupu zadávania podprahových zákaziek a zákaziek s nízkymi hodnotami.

O výsledku každej kontrolnej akcie bola vyrozumená regionálna hygienička, z každej kontrolnej akcie bol vyhotovený záznam, ktorý spolu s poverením na vykonanie kontroly tvorí súčasť dokumentácie vnútornej kontrolnej činnosti úradu.

**ZDRAVOTNÍCKA INFORMATIKA
A BIOŠTATISTIKA**

1. Organizácia a podmienky činnosti

1.1. Začlenenie podľa organizačnej štruktúry úradu

1.2. Personálne obsadenie

Tabuľka 1

	Pracovníci odboru	
	interne	externe
VŠ lekár		
VŠ informatik		
VŠ bioštatistik		
SŠ informatik		
SŠ štatistik		

Poznámka:

Prepočítaný počet informatikov na úväzok (v desatinných číslach).

1.3. Počítačové a programové vybavenie na úrade

1.3.1. Prepočítaný počet pracovníkov a počet PC na úrade

Tabuľka 2

	Počet pracovníkov	Počet PC / z toho v LAN
Spolu	23	29/27

Poznámka:

Prepočítaný počet pracovníkov na úväzok.

1.3.2. Programové vybavenie na úrade na PC

Tabuľka 3a

Operačné systémy	Počet užívateľských licencií*
MS Windows 7	5
MS Windows Vista	
MS Windows XP	23
MS Windows 2000	1
MS Windows 98	
MS Windows 95	
Staršie MS Windows	
Iné okrem MS Windows	

Tabuľka 3b

Kancelárske balíky	Počet užívateľských licencií*
MS Office 2010	3
MS Office 2007	10
MS Office 2003	15
MS Office 2002	
MS Office 2000	1
MS Office XP	
Staršie MS Office	
Iné okrem MS Office	

Tabuľka 3c

Špecializované APV skupiny	Počet užívateľských licencií*
Zdravotnícke	2
Ekonomické a personálne	4
Registratúrne	1
Právnické	1
Štatistické a matematické	
Grafické	

Poznámka k tabuľkám 3a, 3b, 3c:

*V prípade multilicencie: Počet užívateľských licencií = max. počet klientov v multilicencii.

1.4. Poskytovateľ pripojenie do internetu, Web sídlo úradu, Intranet

Tabuľka 4a

Poskytovateľ pripojenia	Slovanet a.s. Bratislava
-------------------------	--------------------------

Poznámka:

V prípade viacerých bodov pripojenia vypísať každý prípojný bod.

Tabuľka 4b

webové sídlo - vytvorené	externe
webové sídlo - aktualizácie	externe

Poznámka:

Vpísať len jednu z možností: interne / externe

Tabuľka 4c

Zriadený intranet	áno
-------------------	-----

Poznámka:

Vpísať len jednu z možností: áno / nie

2. Vzdelávanie informatikov

V roku 2014 nebolo uskutočnené žiadne vzdelávanie informatikov

3. Výsledky činností

- 3.1. Hardvérová a softvérová podpora: podľa požiadaviek jednotlivých oddelení
- 3.2. Semináre a školiace akcie - žiadne
- 3.3. Činnosti v spolupráci s ostatnými odbornými útvarmi a iným(i) RÚVZ- podľa požiadaviek iných oddelení.
- 3.4. Ďalšie špecifické činnosti - žiadne

Publikačná a prednášková činnosť zamestnancov RÚVZ so sídlom v Bardejove

Prednášková činnosť:

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Mgr. Marta Fecková	Požiadavky na prevádzku zariadení školského stravovania z hľadiska ochrany a podpory zdravia detí a mládeže	Pracovné stretnutie vedúcich školských jedální v okrese Bardejov	Spojená škola Pod Papierňou v Bardejove	27.3.2014
Anna Rybárová, dipl. a. h. e.	Ochrana zdravia zamestnanca pri práci s biologickými faktormi	Vnútroústavný seminár	RÚVZ Bardejov	30.4.2014
Alena Šuťáková,	Mikrobiologická čistota rekreačných vôd	Vnútroústavný seminár	RÚVZ Bardejov	28.5.2014
MUDr. Zbyňovská	Vplyv slnečného žiarenia na zdravie človeka	Vnútroústavný seminár	RÚVZ Bardejov	25.6.2014
Marta Hvaťová	Výskyt kamylobakterií v okrese Bardejov	Vnútroústavný seminár	RÚVZ Bardejov	24.9.2014
Mgr. Marta Fecková Ľudmila Prusáková	- Správna výživa detí v rámci projektu „Hovoríme o jedle“ - „Pohybová aktivita so zameraním na prevenciu chybného držania tela“.	Deň zdravia	ZŠ Raslavice	17.10.2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre pandemickú komisiu	Nsp. Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	18.10.2014

MUDr. Zbyňovská, Bc. Müllerová	Výskyt nadváhy a obezity u klientov poradne zdravia v rokoch 2011-2012 v Bardejove a porovnanie s klientmi z poradní zdravia v Slovenskej republike - poster	38. dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu	Slovenský Raj	22.-23.10.2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre ZZS	Nsp Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	24.10.2014
Ľudmila Prusáková	Zhodnotenie výsledkov projektu: „Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“.	Seminár	RÚVZ Bardejov	29.10.2014
Mgr. Marta Fecková	Požiadavky na prevádzku zariadení školského stravovania z hľadiska ochrany a podpory zdravia detí a mládeže.	Pracovné stretnutie zamestnancov školských jedální v okrese Bardejov	Základná škola Pod Vinbargom 1 Bardejov	31. 10. 2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre primárov	Nsp. Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	3.11.2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre vrchné sestry	Nsp. Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	4.11.2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre ambulantných lekárov	Nsp. Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	12.11.2014
Mgr. Ivana Balážová	Infekčné ochorenia	Prednáška pre Rómov	Obecný úrad Hrabské	20.11.2014

Mgr. Marta Fecková	Ochrana a podpora zdravia detí počas výchovno-vzdelávacieho procesu v materských školách	Pracovné stretnutie riaditeľov materských škôl v okrese Bardejov	Okresný úrad Bardejov	25.11.2014
Mgr. Marta Fecková	Ochrana a podpora zdravia žiakov počas výchovno-vzdelávacieho procesu v základných školách	Pracovné stretnutie riaditeľov základných škôl v okrese Bardejov	Okresný úrad Bardejov	27.11.2014
Mgr. Ivana Balážová	Epidémia Eboly	Prednáška pre súkromných lekárov	Nsp. Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	27.11.2014